

מפרט אחיד לפריט 3.2 א'

בעלי חיים, לרבות ימיים - בעלי חיים, למעט עופות, גידולם אחזקתם, טיפול בהם

סיומת

הערה: הפרק של המשרד להגנת הסביבה בטיטת מפרט אחיד זו, פורסם להערות הציבור ביום 20.8.2020, וניתן להעביר את הערות הציבור בעניינו עד ליום 20.10.2020. הפרקים של משרד החקלאות והרשות הארצית לכבאות והצלה בטיטת מפרט אחיד זו פורסמו להערות הציבור ביום 16.7.2020, וניתן להעביר את הערות הציבור בעניינם עד ליום 16.9.2020
תוכן עניינים

3.....	פרק 1 - הגדרות כלליות.....
4.....	פרק 2 - תנאים רוחביים.....
5.....	פרק 3 - המשרד להגנת הסביבה.....
5.....	3.1. בקר (למעט גידול בקר במרעה).....
31.....	3.2. בריכות דגים ביבשה.....
54.....	3.3. גידול דגים בים.....
71.....	3.4. חזירים.....
95.....	פרק 4 - משרד החקלאות.....
95.....	4.1. בקר.....
104.....	4.2. דבורים.....
106.....	4.3. דגים.....
118.....	4.4. חזירים.....
128.....	4.5. סוסיים.....
141.....	4.6. צאן.....
147.....	4.7. כלבים וחתולים.....
166.....	פרק 5 - הרשות הארצית לכבאות והצלה.....

פרק 1 - הגדרות כלליות

- 1.1 בעל מקצוע מוסמך**
- מי ששר הפנים הסמיכו לעניין סעיף 6ב לחוק רישוי עסקים (להלן - החוק), והוא אחד מאלה:
- 1.1.1 מהנדס רשוי כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-195 (להלן - חוק המהנדסים), הרשום במדור הנדסה אזרחית, ואדריכל רשוי כמשמעותו בחוק המהנדסים הרשום במדור לארכיטקטורה.
- 1.1.2 במבנה פשוט, כהגדרתו בתוספת הראשונה לתקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות), התשכ"ז-1967 (להלן - תקנות ייחוד פעולות):
- (1) מהנדס או אדריכל רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים במדור להנדסה אזרחית או ארכיטקטורה.
- (2) הנדסאי כמשמעותו בתוספת הראשונה לתקנות ייחוד פעולות.
- 1.2 בעל עסק**
- לרבות בעל רישיון העסק, מבקש הרישיון, המחזיק בעסק או האדם שבהשגחתו, בפקוחו או בניהולו פועל העסק.
- 1.3 גורם מוסמך ארצי**
- כל אחד מאלה, לפי העניין:
- 1.3.1 ראש רשות הרישוי שבתחומה נמצא העסק, או עובד בכיר אחר מקרב עובדיה שהוא הסמיך לעניין זה.
- 1.3.2 המנהל הכללי של המשרד נותן האישור, או עובד בכיר אחר מקרב עובדי משרדו שהוא הסמיך לעניין זה.
- 1.3.3 נציב כבאות והצלה, או קצין כבאות והצלה בכיר אחר שהוא הסמיך לעניין זה.
- 1.3.4 המפקח הכללי של משטרת ישראל, או קצין משטרה בכיר אחר שהוא הסמיך לעניין זה.
- 1.4 הוראות לצד המפרט האחיד**
- מסמכים ותנאים כאמור בסעיף 2ג7(ג) לחוק, שנקבעו בחיקוק, הנדרשים מבעל עסק לפי החוק, לרבות לפי סעיפים 6ב, 6ג ו-8 עד 11ב לחוק, ואולם אין באי-פרסומם כדי לפטור מן הדרישה להגישם או למלאם.
- 1.5 החוק**
- חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968.
- 1.6 התקנות**
- תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), התשס"א-2000.
- 1.7 מפרט, מפרט אחיד**

מפרט, לפי סעיף 1ג7 לחוק, המאחד את התנאים לרישיון, הנדרשים מטעם של נותני האישור לפי סעיף 7 לחוק, והמסמכים הנדרשים על-פי סעיף 6 לחוק מעסק מהסוג האמור בתחילת המפרט והוראות לצד המפרט האחד, המופיעות במפרט.

1.8. נותן אישור

השר להגנת הסביבה, השר לביטחון הפנים, שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, שר החקלאות ופיתוח הכפר או שר הבריאות, או מי שהם הסמיכו לתת אישור, לעניין עסק שקביעתו כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמם, לשם הבטחת המטרות כאמור בסעיף 1 לחוק.

1.9. צו רישוי עסקים

צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013.

1.10. רישיון

רישיון עסק, היתר זמני או היתר מזוורז.

1.11. רשות הרישוי

1.11.1. בתחום רשות מקומית - ראש הרשות המקומית או מי שהוא הסמיכו לכך.

1.11.2. מחוץ לתחומה של רשות מקומית - מי ששר הפנים הסמיכו לכך.

1.12. שינוי בעלות

כל שינוי בזהות הבעלים הרשומים ברישיון העסק, לרבות הוספת בעל או גריעתו, וכן העברת שליטה בתאגיד כמשמעותה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

פרק 2 - תנאים רוחביים

הוראות לצד המפרט האחד

2.1. אין באמור במפרט זה כדי לפטור את מבקש הרישיון מהגשת בקשה, ומקבלת אישורים מתאימים לפי החוק ולפי כל דין. מפרט זה אינו מהווה רישיון. המנהל עסק ללא רישיון עובר על החוק, ויהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק.

2.2. אין באמור במפרט זה כדי לפטור בעל עסק מקיום דרישות כל דין החל עליו, אף אם הוראות הדין אינן מופיעות במפרט.

2.3. אם קיימים בעסק סוגי עסקים נוספים החייבים ברישוי לפי צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013. יחולו עליהם התנאים המסוימים לעסקים מסוגם, בין שהם מפורטים במפרט האחד ובין שאינם מפורטים בו, והאמור בתנאים אלה לא יגרע מהם.

2.4. לבקשה לרישיון יצורפו, לאחר שנחתמו בידי בעל מקצוע מוסמך: תרשים סביבה, מפה מצבית ותכנית עסק, כמפורט בתקנות 12-15 לתקנות. בנוסף, יצורפו לבקשה מסמכים המפורטים במפרט זה, אם ניתן להגישם בעת הגשת הבקשה.

2.5. לעסק שפעילותו דורשת היתר לשימוש חורג, לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, לא יינתן רישיון לתקופה ארוכה מתוקפו של ההיתר.

2.6. רישיון יוצג בעסק במקום נראה לעין.

- 2.7. נותן אישור או רשות הרישוי רשאים להוסיף תנאים ברישיון לפי סעיף 7 לחוק.
- 2.8. המבקש רישיון, או בעל רישיון, רשאי להגיש השגה על תנאי או מסמך שנדרש ממנו במפרט זה, למעט תנאי או מסמך שנקבע בחיקוק. את ההשגה יש להגיש לגורם מוסמך ארצי בהתאם לטופס 9 המופיע בתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), תשס"א-2000.
- 2.9. לגורם המוסמך לדון בהשגות מטעם נותן האישור, לפי טופס ההשגה, בתוך 30 ימים מיום קבלת הדרישה לפי המפרט האחיד. הנחיות לגבי אופן הגשת ההשגה מפורטות באתר. עותק של ההשגה יש להגיש לרשות הרישוי. עבור כל השגה יש לשלם אגרה בסך 323 ₪ (סכום המתעדכן מעת לעת). יודגש כי הגשת השגה אינה מתלה את תוקפה של החלטה, כל עוד לא החליט אחרת הגורם שהוגשה לו ההשגה.
- 2.10. ביטול רישיון או פקיעתו**
- 2.10.1. לא יהיה תוקף לרישיון עסק או להיתר זמני אם חלו שינויים מהרשום בו או במסמכים המצורפים לו לגבי סוג העסק, לרבות מבניו, שטחו, הבעלות בו, מיקומו וסוג העיסוק.
- 2.10.2. רישיון עסק יבוטל אם נעשו שינויים בעסק בהשוואה לתרשים הסביבה, המפה המצבית או תכנית העסק, לאחר שניתנה לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע את טענותיו.
- 2.10.3. היתר זמני יפקע בנסיבות האמורות בסעיף 2.10.2.
- 2.10.4. רשות הרישוי רשאית לבטל רישיון מטעמים אחרים, לאחר התייעצות עם נותן אישור המופקד על קיום מטרה מן המטרות האמורות בסעיף 1(א) לחוק, שאי קיומה משמש עילה לביטול, ולאחר שניתנה לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע את טענותיו.
- 2.10.5. במקרה של יסוד סביר להניח שנעברה בעסק או לגביו עבירה לפי סעיף 14 לחוק (עיסוק ללא רישיון, הפרת תנאי מתנאי הרישיון או הפרה של תקנות הנוגעות לעניין), ניתן להוציא לעסק צו הפסקה מנהלי לפי סעיף 20 לחוק.
- 2.11. הוראות במפרט האחיד: בעל עסק ידווח לנותן האישור על כל שינוי בעסק, העלול להשפיע על העמידה בתנאי הרישיון, שלושה חודשים מראש לפחות, ויפעל לפי הנחיות נותן האישור.
- 2.12. תחילה**
- תנאים שנקבעו לעסק במפרט זה יחולו לגביו בהתאם לקבוע בהודעה שפורסמה לעניין זה בילקוט הפרסומים ברשומות ביום 20.10.15.

פרק 3 - המשרד להגנת הסביבה

3.1 בקר (למעט גידול בקר במרעה)

3.1.1 הגדרות

התרחשות בלתי מבוקרת או תאונה, שמעורב בה חומר מסוכן, הגורמת או העלולה לגרום סיכון לאדם ולסביבה לרבות שפך, דליפה, פיזור, פיצוץ, התאיידות, דליקה	"אירוע חומרים מסוכנים" -
---	--------------------------

אתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה	"אתר האינטרנט" -
כל אחד מאלה : 1. בעל העסק 2. המחזיק בעסק 3. בעל רישיון העסק או מבקש הרישיון, לפי העניין 4. האדם שבהשגחתו, בפיקוחו או בניהולו פועל העסק	"בעל העסק" -
עגלים, עגלות, פרות ופרים	"בקר" -
הפרשות בקר בצורתן הטבעית, או בעירוב עם מים, חומרי רפד או חומרי מזון	"זבל" -
שחרור של חומר מזהם לקרקע באופן הגורם לכך שהקרקע תהיה קרקע מזהמת; ואם הייתה הקרקע מזהמת טרם השחרור, יראו כל שחרור נוסף של חומר מזהם לקרקע, כזיהום קרקע	"זיהום קרקע" -
חומר מסוכן כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, שנקבע לגביו ערך סף לקרקעות	"חומר מזהם קרקע" -
כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים	"חומר מסוכן" -
חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993	"חוק החומרים המסוכנים" -
חצר צמודה למכון החליבה, בה ממתינות הפרות לפני כניסה לחליבה	"חצר המתנה" -
חצר פתוחה, המשמשת לשיכון בקר בין 1 לאפריל ל-30 בספטמבר בכל שנה בלבד	"חצר קיצית" -
ישוב כפרי הכלול בלוח מספר 2 של תמ"א 35 (תכנית המתאר הארצית המשולבת לבניה, לפיתוח ולשימור), אשר יש בו נחלות המאושרות לגידול בעלי חיים לפי תכנית המתאר של הישוב	"ישוב חקלאי" -
שטח רצפה אטום ועמיד הצמוד לאבוסים	"מדרג" -
מתקן לטיפול בשפכים, לרבות כל מאגר, אמצעי, או תהליך טיפול נוסף, אשר מיועד להפחתת ריכוז המזהמים שבשפכים, המאושר לפי כל דין	"מיתקן טיהור שפכים או מט"ש" -
מיתקן לטיפול בפסולת המיועד לקליטה וטיפול בזבל והמורשה לפי כל דין בזבל" -	"מיתקן טיפול בזבל" -
מיתקן, על מרכיביו השונים, לרבות כל אמצעי, או תהליך טיפול, שבו מטופלים שפכי העסק או תמלחות לפני העברתם ממנו לשם הורדת ריכוז המזהמים בשפכים, כולל מיתקן לטיפול בבוצה, מפריד שמן או דלק ומשקע, המאושר לפי כל דין	"מיתקן קדם טיפול" -
מבנה או חלק ממנו המשמש לחליבת בקר	"מכון חליבה" -

שטח המשמש לאצירה ולעיבוד מרכיבי מזון לבקר	"מרכז מזון" -
משטחים בהם מתקיימת פעילות העסק, לרבות שטחי שיכון, שבילי הולכה, מכון חליבה, מדרכים אזורי תחזוקה, אחסון, פריקה וטעינה, מיתקן קדם טיפול, מפריד שומן ומפריד שמן או דלק	"משטחי תפעול" -
משקעים שבאו במגע עם מזהמים, לרבות במשטחי תפעול או עם קרקע שידוע כי היא קרקע מזוהמת	"נגר עילי מזוהם" -
משקעים שלא באו במגע עם מזהמים, לרבות במשטחי התפעול או עם קרקע שידוע כי היא קרקע מזוהמת	"נגר עילי נקי" -
עובד מדינה או עובד ציבור שהוסמך על ידי השר להגנת הסביבה כנותן האישור לפי סעיף 6(א) לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968	"נותן האישור" -
כהגדרת "פסולת" בתקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים) התשנ"א-1990	"פסולת חומר מסוכן" -
פסולת על כל סוגיה לרבות חומרים אורגניים ואנאורגניים, לדוגמת שאריות מזון, אריזות פלסטיק) ולמעט פסולת מסוכנת, פסולת רדיואקטיבית, פסולת רפואית מסוכנת או מדבקת	"פסולת מוצקה" -
שיטת טיפול מכנית לאיורור ויבוש זבל בעומק שלא יפחת מ- 20 סנטימטר ובתדירות של אחת ליום לפחות	"קילטור" -
מקום המשמש לגידול בקר, לרבות מכון חליבה ומרכז מזון	"רפת" או "העסק" -
דרך המשמשת להולכת הבקר בין חצרות הרפת ומכון החליבה	"שביל הולכה" -
אזור בעסק המשמש לשיכון בקר, לרבות חצר קיצית, שטח רביצה, מדרך ואזור הטיפולים וההאבסה	"שטח שיכון" -
פסולת נוזלית שמקורה בשירותים הסניטריים (לרבות: מכיורים, ממקלחות ומאסלות) של העסק	"שפכים סניטריים" -
שפכים שמקורם מפעילות העסק, לרבות שפכי מכון חליבה, שפכי חצר ההמתנה, תשטיפים ונגר עילי מזוהם, למעט שפכים סניטריים	"שפכים תעשייתיים" -
תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-2010	"תקנות מי קולחין" -
נוזלים שבאו במגע עם משטחי תפעול או עם שפכים, חומר מסוכן, דלק, שמן, קרקע מזוהמת, בוצה או פסולת או שנבעו מהם	"תשטיפים" -
משטח אטום מוקף דפנות אטומות שמטרתן לאגור שפך של החומרים המאוחסנים בו ולמנוע פיזורם	מאצרה -

3.1.2. תנאים מוקדמים למתן אישור המשרד להגנת הסביבה לרישיון עסק לפי סעיף 7(א) לחוק

(1) על בעל העסק לקיים את הדרישות הבאות, כתנאי למתן האישור לרישיון עסק או היתר

זמני:

(א) העסק יגיש לנותן האישור עם הגשת הבקשה לרישיון עסק או להיתר זמני את המידע הסביבתי העדכני, הנחוץ לבדיקת הבקשה על פי המפורט במסמך "מידע סביבתי לצורך בדיקת בקשה לרישיון עסק/היתר זמני" המפורסם באתר האינטרנט ומסמך מידע על הרפת בנספח 2 לתנאים אלו. מידע זה נדרש בנוסף למסמכים הנדרשים לפי חוק רישוי עסקים.

(ב) מיקום שטח השיכון, מאצרה לזבל ומתקן קדם טיפול (בסעיף זה - "המתקנים") בעסק ייקבע לפי מרחק מבתי מגורים ומספר ראשי בקר כמפורט בטבלה הבאה:

מספר ראשי בקר *					
עד 2100	עד 1400	עד 700	עד 350		
אסור	אסור	אסור	50	המתקנים בקרקע שבית מגורים והעסק הינם יחידת קרקע רציפה אחת	מרחק מינימלי של המתקנים בעסק מבתי מגורים ביישוב חקלאי (במטר)
400	350	250	200	המתקנים בקרקע שהעסק מרוחק מבית מגורים	
910	790	610	480	מרחק מינימלי מיישוב עירוני (במטר); לעניין זה "יישוב עירוני" - ישוב שאינו ישוב חקלאי.	

* כל ראשי הבקר בעסק לפי משקל ממוצע של 450 ק"ג/ראש

(ג) על אף האמור בסעיף 3.1.2.(ב1), רשאי נותן האישור לקבוע הקלה או החמרה של מרחק מבתי מגורים אם לדעתו מתקיים מפגע ריח חזק ובלתי סביר או חשש לכך או מנימוקים אחרים - והכל בהתאם לסקר ריחות שיבוצע לרבות על ידי בעל העסק, על פי דרישת נותן האישור ובהתאם להנחיותיו.

(ד) בעל העסק יתקין אמצעי למניעת חדירת נגר עילי מהסביבה אל שטח העסק לרבות באמצעות סוללה או תעלה.

(ה) לא תוקם חצר קיצית בשטח העסק אלא אם כן קיבל בעל העסק אישור מראש ובכתב מאת נותן האישור. במקרה שקיימת חצר קיצית בעסק לפני כניסת תנאים אלה לתוקף, או במקרה שניתן לכך אישור כאמור לאחר כניסתם לתוקף, עליה לעמוד בדרישות כמפורט בטבלה בסעיף 3.1.2.(ו1).

(ו) תשתיות העסק, ובכלל זאת חצר קיצית, שטח רביצה ומדרך יעמדו בדרישות כמפורט בטבלה שלהלן:

קירוי	רצפה	שוליים	ניקוז	הערה
כן	מצע מהודק	חגורת בטון	לא רלוונטי	חגורת הבטון תהיה בגובה של לפחות 25 ס"מ באופן שתמנע גלישת זבל החוצה

מדרך בסככה כוללת	כן	בטון	חגורת בטון	לא רלוונטי	חגורת הבטון תהיה בגובה של לפחות 25 ס"מ באופן שתמנע גלישת זבל החוצה
מדרך בסככה מרחבית	כן	מצע מהודק	לא רלוונטי	לא רלוונטי	
חצר קיצית	לא	בטון	חגורת בטון	ניקוז טבעי	<ul style="list-style-type: none"> החצר הקיצית תגודר בגדר שתמנע כניסת בקר לשטחה בתקופה בה היא אסורה לשימוש חגורת הבטון תהיה בגובה של לפחות 25 ס"מ באופן שתמנע גלישת זבל החוצה
שביל הולכה	כן	בטון	חגורת בטון	לא רלוונטי	חגורת הבטון תהיה בגובה של לפחות 25 ס"מ באופן שתמנע גלישת זבל החוצה
חצר המתנה	כן	בטון	חגורת בטון	למערכת איסוף שפכים תעשייתיים ותשטיפים	חגורת הבטון תהיה בגובה של לפחות 25 ס"מ באופן שתמנע גלישת זבל החוצה
מאצרה לזבל	כן	בטון או אספלט	קירות בטון באופן שתמנע גלישת זבל החוצה	לא רלוונטי	המאצרות לזבל יהיו בגודל מספיק לאצירת זבל בכל עת, לרבות בחודשי החורף
מרכז מזון- מתבן	כן	מצע מהודק	לא נדרש	לא רלוונטי	תגודר בגדר למניעת כניסת בעלי חיים
מרכז מזון- בורות תחמיץ	לא	בטון	קירות בטון	למערכת איסוף שפכים תעשייתיים ותשטיפים	תגודר בגדר למניעת כניסת בעלי חיים
מרכז מזון- מרכיבים רטובים	כן	בטון	קירות בטון	לא רלוונטי	תגודר בגדר למניעת כניסת בעלי חיים

	לניקוז הטבעי לאחר מפריד מוצקים גס	לא רלוונטי	בטון או אספלט	לא	מרכז מזון - שטח תפעולי
--	---	------------	------------------	----	---------------------------------

(ז) הגבהים, השיפועים ופתחי האוורור של סככות הגידול יעמדו בדרישות המפורטות

במסמך "[הנחיות סביבתיות בין משרדיות לתכנון והפעלה של מפטמת בקר](#)

[מתאריך 27/4/2008](#)" המפורסם באתר האינטרנט, בנוסחו המעודכן מעת לעת.

בעל העסק רשאי לבקש מנותן האישור הקלה מעמידה מדרישות המסמך האמור.

נותן האישור ייתן הקלה בהתאם לתנאי ואמצעי האוורור הקיימים בעסק.

(ח) בעסק יותקנו מערכות איסוף וניקוז נפרדות:

(1) לשפכים סניטריים.

(2) לשפכים תעשייתיים, לתשטיפים ולנגר עילי מזוהם.

(3) לנגר עילי נקי.

(ט) נגר עילי נקי, לרבות מגגות המבנים והמרזבים בעסק, ינוקז למערכת הניקוז

הציבורית. בהעדר אפשרות להתחברות למערכת ניקוז ציבורית, ינוקז למערכת

הניקוז הטבעית באופן שלא יזוהם ושלא יבוא במגע עם זבל או תשטיפים.

(י) במערכת לאיסוף שפכים תעשייתיים ותשטיפים בעסק, המחוברת למערכת הביוב

הציבורית, יותקן מיתקן קדם טיפול המבטיח עמידה בערכים הנדרשים לפי תנאים

אלה.

3.1.3 כללי

(1) ככלל, בכל מקום בו צוין בתנאים אלה, כי יש להעביר מסמכים ודיווחים לנותן

האישור, או במקרים בהם בעל העסק נדרש לקבל אישור מנותן האישור, יש להעביר

את המסמכים והמידע ולקבל את אישור נותן האישור במחוז הרלוונטי של המשרד

להגנת הסביבה, לפי רשימת הכתובות והטלפונים המופיעה באתר האינטרנט.

(2) מיקום שטח השיכון, מאצרה לזבל ומתקן קדם טיפול (בסעיף זה - "המתקנים") בעסק

ייקבע לפי מרחק מבתי מגורים ומספר ראשי בקר כמפורט בטבלה הבאה:

מספר ראשי בקר *					
עד 2100	עד 1400	עד 700	עד 350		
אסור	אסור	אסור	50	המתקנים בקרקע שבית מגורים והעסק הינם יחידת קרקע רציפה אחת	מרחק מינימלי של המתקנים בעסק מבתי מגורים בישוב חקלאי (במטר)
400	350	250	200	המתקנים בקרקע שהעסק מרוחק מבית מגורים	
910	790	610	480	מרחק מינימלי מישוב עירוני (במטר); לעניין זה "ישוב עירוני" - ישוב שאינו ישוב חקלאי.	

* כל ראשי הבקר בעסק לפי משקל ממוצע של 450 ק"ג/ראש

(3) על אף האמור בסעיף 3.1.3.(2), רשאי נותן האישור לקבוע הקלה או החמרה של מרחק מבתי מגורים אם לדעתו מתקיים מפגע ריח חזק ובלתי סביר או חשש לכך או מנימוקים אחרים, והכל בהתאם לסקר ריחות שיבוצע לרבות על ידי בעל העסק, על פי דרישת נותן האישור ובהתאם להנחיותיו.

(4) בעל העסק יפעיל את העסק תוך שמירה על איכות נאותה של הסביבה ובאופן שאינו גורם למטרדים או למפגעים לסביבה.

(5) כל פעילות העסק, לרבות אחסון קבוע או זמני, פריקה וטעינה, תתבצע בשטח העסק.

(6) בעל העסק לא יעשה שימוש בחומרים למניעת מטרדי אבק, לרבות תמלחות ורכז אוסמוזה הפוכה (RO), אלא אם כן קיבל אישור לכך מראש ובכתב מאת אגף שפכי תעשייה דלקים וקרקות מזוהמות.

(7) לא תוקם חצר קיצית בשטח העסק אלא אם כן קיבל בעל העסק אישור מראש ובכתב מאת נותן האישור. במקרה שקיימת חצר קיצית בעסק לפני כניסת תנאים אלה לתוקף, או במקרה שניתן לכך אישור כאמור לאחר כניסתם לתוקף, עליה לעמוד בדרישות כמפורט בטבלה בסעיף 3.1.3.(8), החצר הקיצית תהיה סגורה, נקיה ופנויה מבקר בין ה-1 לאוקטובר ל-30 במרץ בכל שנה.

(8) תשתיות העסק, ובכלל זאת שטחי שיכון הבקר לרבות חצר קיצית, שטח רביצה ומדרך יעמדו בדרישות כמפורט בטבלה שלהלן:

הערה	ניקוז	שוליים	רצפה	קירוי	
					שטח רביצה
חגורת הבטון תהיה בגובה של לפחות 25 ס"מ באופן שתמנע גלישת זבל החוצה	לא רלוונטי	חגורת בטון	מצע מהודק	כן	
חגורת הבטון תהיה בגובה של לפחות 25 ס"מ באופן שתמנע גלישת זבל החוצה	לא רלוונטי	חגורת בטון	בטון	כן	מדרך בסככה כוללת
	לא רלוונטי	לא רלוונטי	מצע מהודק	כן	מדרך בסככה מרחבית
<ul style="list-style-type: none"> • החצר הקיצית תגודר בגדר שתמנע כניסת בקר לשטחה בתקופה בה היא אסורה לשימוש • חגורת הבטון תהיה בגובה של לפחות 25 ס"מ באופן שתמנע גלישת זבל החוצה 	ניקוז טבעי	חגורת בטון	בטון	לא	חצר קיצית

שביל הולכה	כן	בטון	חגורת בטון	לא רלוונטי	חגורת הבטון תהיה בגובה של לפחות 25 ס"מ באופן שתמנע גלישת זבל החוצה
חצר המתנה	כן	בטון	חגורת בטון	למערכת איסוף שפכים תעשייתיים ותשטיפים	חגורת הבטון תהיה בגובה של לפחות 25 ס"מ באופן שתמנע גלישת זבל החוצה
מאצרה לזבל	כן	בטון או אספלט	קירות בטון באופן שתמנע גלישת זבל החוצה	לא רלוונטי	המאצרות לזבל יהיו בגודל מספיק לאצירת זבל בכל עת, לרבות בחודשי החורף
מרכז מזון- מתבן	כן	מצע מהודק	לא נדרש	לא רלוונטי	תגודר בגדר למניעת כניסת בעלי חיים
מרכז מזון- בורות תחמיץ	לא	בטון	קירות בטון	למערכת איסוף שפכים תעשייתיים ותשטיפים	תגודר בגדר למניעת כניסת בעלי חיים
מרכז מזון- מרכיבים רטובים	כן	בטון	קירות בטון	לא רלוונטי	תגודר בגדר למניעת כניסת בעלי חיים
מרכז מזון- שטח תפעולי	לא	בטון או אספלט	לא רלוונטי	לניקוז הטבעי לאחר מפריד מוצקים גס	

(9) הגבהים, השיפועים ופתחי האיוורור של סככות הגידול יעמדו בדרישות המפורטות במסמך "[הנחיות סביבתיות בין משרדיות לתכנון והפעלה של מפטמת בקר מתאריך 27/4/2008](#)" המפורסם באתר האינטרנט, בנוסחו המעודכן מעת לעת. בעל העסק רשאי לבקש מנותן האישור הקלה מעמידה מדרישות המסמך האמור. נותן האישור ייתן הקלה בהתאם לתנאי ואמצעי האוורור הקיימים בעסק.

(10) שטח המחיה לראשי הבקר בעסק לא יפחת מהמפורט בטבלה שלהלן:

הערות	שטח רביצה מקורה נטו (ללא איבוס) (מ"ר/ראש)	בקר
סככה כוללת : סככה שתחתה מדרך איבוס מבטון	18	נחלב בסככה כוללת
סככה מרחבית : סככה שתחתה מדרך איבוס שאינו מבטון	25	נחלב בסככה מרחבית
שטח התא לא יקטן מ- 2.8 מ"ר לראש	10	נחלב בתאי רביצה
	12	יבשות
	3.5	עגלות/עגלים 3-4 חודשים
	5.5	עגלות 5-6 חודשים
	8	עגלות 7-12 חודשים
	12	עגלות 13-24 חודשים
	5	עגלים 4-6 חודשים
	7	עגלים 7-9 חודשים
	10	עגלים מעל 9 חודשים
שטח חצר קיצית 5 מ"ר/ראש ורק בחודשים המותרים. בחורף הצפיפות 10 מר/ראש	8	עגלים מעל 9 חודשים עם חצר קיצית או גג נפתח

(11) יומן אירועים סביבתיים :

- (א) בעל העסק ינהל יומן אירועים סביבתיים (להלן - "היומן").
- (ב) ביומן ירשמו כל האירועים המפורטים להלן :
- 1) תקלות באמצעים למניעת מפגעים סביבתיים (לרבות במתקני טיפול בשפכים, מתקני הובלה ופינוי של שפכים וזבל).
 - 2) מטרדי ריח.
 - 3) הזרמת שפכים למערכת הביוב הציבורית באיכויות החורגות מהנדרש על פי דין וכמפורט בתנאים אלה, גלישה ודליפת שפכים.
 - 4) פליטת חומר מזהם קרקע לקרקע ומקרים בהם נתגלה חשד לזיהום או זיהום קרקע היסטורי.
- (ג) בעל העסק יכלול ביומן האירועים, לכל הפחות, את הפרטים הבאים :
- 1) תאריך ושעת גילוי האירוע, התלונה, התקלה או החריגה.
 - 2) מהות האירוע או נושא התלונה ותיאורו המפורט, כולל מיקומו.

3) האמצעים שננקטו לטיפול באירוע.

4) תאריך ושעת סיום האירוע/תקלה/חריגה.

(ד) רישומי היומן ישמרו בעסק שלוש שנים לפחות, ויעמדו לעיון או יימסרו לנותן האישור, על פי דרישתו.

(ה) על פי דרישת נותן האישור, יעביר בעל העסק פרטים ומידע בדבר חומרים שנפלטו, נשפכו, סולקו או הושלכו לסביבה מתוך העסק או עקב פעילותו העסקית של העסק, בתוך פרק הזמן שיקבע.

(12) במקרה של סגירה או העתקת מיקום העסק, על בעל העסק לבצע את כל אלה:

(א) להודיע לנותן האישור בכתב על הכוונה בדבר סגירת העסק או העתקתו, מוקדם ככל הניתן, תוך ציון המועד המתוכנן, ולפחות 30 יום מראש ממועד הסגירה/ההעתקה. יש לצרף להודעה רשימת חומרים שהם מיועדים לפינוי מהעסק, לרבות חומרים מסוכנים, שמנים, דלקים, שפכים, פסולת, אריזות ומכלי אחסון. יש לפרט כמויות חומרים, יעדי סילוק מתוכננים ולוח זמנים מתוכנן לביצוע.

(ב) לפנות חומרים ומכלים משטח העסק, בכפוף להוראות נותן האישור.

(ג) לשמור אסמכתאות על פינוי החומרים והמכלים לתקופה של 3 שנים לפחות, ויעמידם לעיון או ימסרם לנותן האישור לפי דרישתו.

(ד) בעל העסק ידווח לנותן האישור 3 חודשים מראש לפחות על כל שינוי העלול להשפיע על העמידה בערכים המפורטים בתנאים אלה או על כל שינוי מהותי מתוכנן בעסק העלול להשפיע על הסביבה, לרבות שינוי בתשתיות העסק, שינוי בחומרים המאוחסנים וכמויותיהם.

3.1.4. מים ושפכים

(1) בעל העסק יפעיל ויתחזק את העסק ומתקני התשתיות המפורטים בתנאים אלה תוך נקיטת כל האמצעים למניעת זרימה או דליפת תשטיפים וזבל לסביבה, ומניעת זיהום קרקע, מי תהום, נחלים, ים ומקורות מים.

(2) מאצרת הזבל תפונה ותתחזק באופן שימנע גלישת זבל ותשטיפים אל מחוצה לה.

(3) בעל העסק לא יפנה זבל מהמדרך באמצעות שטיפה.

(4) בעל העסק יגרוף ויפנה את הזבל מרצפת חצר ההמתנה לפני שטיפתה במים.

(5) בעסק יותקנו מערכות איסוף וניקוז נפרדות:

(א) לשפכים סניטריים.

(ב) לשפכים תעשייתיים, לתשטיפים ולנגר עילי מזוהם.

(ג) לנגר עילי נקי.

(6) שפכים סניטריים:

(א) שפכים סניטריים יפנו באחת מהדרכים הבאות:

(1) בהזרמה למערכת הביוב הציבורית.

- (2) בדרך אחרת בכפוף לאישור מראש ובכתב מאת נותן האישור.
- (ב) אם ימצא בשפכים הסניטריים בעסק מזהמים החורגים מהערך המפורט בנספח 1 לתנאים אלה, יראו אותם כאילו הם שפכים תעשייתיים ויחולו עליהם התנאים כאמור בסעיף 3.1.4.(7).
- (7) שפכים תעשייתיים ותשטיפים :
- (א) שפכים תעשייתיים ותשטיפים יטופלו ויסולקו באחת או יותר מהאפשרויות הבאות :
- (1) למערכת הביוב הציבורית - לאחר שעברו טיפול במיתקן קדם טיפול, ובלבד שריכוזי המזהמים שבהם עומדים בערכים המופיעים בנספח 1 בתנאים אלו, או במזהמים ובערכים אחרים שהורה עליהם נותן האישור בכתב.
- (2) למיכל איסוף שפכים אטום וממנו, באמצעות מוביל שפכים מורשה לפי דין, למיתקן קדם טיפול או טיהור שפכים המאושר על פי כל דין לקליטת סוג השפכים המפונים.
- (3) פתרון אחר באישור מראש ובכתב מנותן האישור.
- (ב) בהתאם ליעדי סילוק הקולחין והבוצה ובהתאם לתרומת העסק לכלל השפכים המגיעים למתקן טיהור שפכים, או בנסיבות אחרות שימצאו מוצדקות, יידרש בעל העסק, לפי החלטת נותן האישור, לעמוד בערכים שונים עבור הפרמטרים המופיעים בטבלה בנספח 1 בתנאים אלו.
- (ג) במקרה של פינוי שפכים תעשייתיים, תשטיפים ונגר עילי מזוהם על ידי מוביל שפכים לפי סעיף 3.1.4.(7א), ישמור בעל העסק בשטח העסק, קבלות על פינויים וקליטתם במתקן קדם טיפול או במתקן טיהור שפכים, לפי העניין. בקבלות ייכללו פרטים על יעד הפינוי, הכמות שפונתה, מועד הפינוי והרכב השפכים התעשייתיים, התשטיפים ונגר עילי מזוהם שפוננו. בעל העסק ישמור קבלות אלה לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור, על פי דרישתו.
- (ד) בעל העסק לא ימהל, את השפכים התעשייתיים, התשטיפים, נגר עילי מזוהם לפני או אחרי טיפול, במים או בשפכים, ולא יגדיל את צריכת המים על מנת להקטין את ריכוזי המזהמים בשפכים.
- (ה) בעל העסק יתקין, יפעיל ויתחזק לפי הוראות היצרן ציוד למניעה ובקרה של גלישות ודליפות ממכל איסוף שפכים.
- (ו) בעל העסק יתקין אמצעים כגון מסננים, שבכות או מלכודות סחף במערכת איסוף השפכים התעשייתיים למניעת כניסת מוצקים אשר קוטרם מעל 10 מ"מ וכל חומר אחר שעלול לגרום בדרך כלשהי להפרעה משמעותית להזרמת השפכים למערכת הביוב הציבורית או לכל יעד אחר כמפורט בסעיף 3.1.4.(6א).
- (8) מתקן קדם טיפול :

(א) לצורך עמידה בערכים המצוינים בנספח 1 לתנאים אלה, בעל העסק יתקין מיתקן קדם טיפול, או מתקנים כאמור ככל הנדרש, אשר יתוכננו ויופעלו בהתאם לטכניקה המיטבית הזמינה.

(ב) מתקן קדם טיפול יהיה תקין בכל עת, ויתופעל ויתוחזק על פי הוראות היצרן והמתכנן לפי העניין.

(ג) אסמכתאות בגין תחזוקה שוטפת של מיתקן קדם טיפול, ישמרו בעסק למשך שלוש שנים לפחות, ויוצגו או יימסרו לנותן האישור, על פי דרישתו.

(ד) על פי דרישת נותן האישור, בעל העסק יכין ויגיש לו תוכנית פעולה למניעת זיהום הסביבה משפכי העסק במקרה של השבתת מיתקן קדם טיפול לצורך תחזוקה, במקרה של תקלה בו, או במקרה של תקלה בהעברת השפכים למערכת הביוב הציבורית.

(ה) זבל ממתקן הקדם טיפול יאוחסן בהתאם לדרישות אצירת זבל בסעיף 3.1.5, ויפונה בהתאם לדרישות לפינוי זבל בסעיף 3.1.6.

(9) נגר עילי:

(א) בעל העסק יפעל למניעת זיהום נגר עילי נקי.

(ב) בעל העסק ימנע חדירת נגר עילי מהסביבה אל שטח העסק לרבות באמצעות סוללה או תעלה.

(ג) נגר עילי נקי, לרבות מגגות המבנים והמרזבים בעסק, ינוקז למערכת הניקוז הציבורית. בהעדר אפשרות להתחברות למערכת ניקוז ציבורית, ינוקז למערכת הניקוז הטבעית באופן שלא יזוהם ושלא יבוא במגע זבל או עם תשטיפים.

(10) דיגום

דיגום בודד הנאסף בנקודה ספציפית בפרק זמן קצר	"דיגום חטף" - (א) בעל העסק
דיגום המתבצע על ידי איחוד של מספר דיגומות חטף שנלקחו מאותו הזרם	"דיגום מסתם" - זה והנחיות
כהגדרתם בתקנות מי קולחין	"יצרן שפכים" במקרה ושפכי ו"ממונה סביבה" - למערכת הביוב הציבורית,
כמשמעותו בהנחיות ניטור שפכי תעשייה שפורסמו באתר האינטרנט, קרי דיגומים ובדיקות בהתאם לתכנית ניטור	"ניטור חטף" - יכלול את כלל הפרמטרים הקבועים בנספח 1
כמשמעותו בהנחיות ניטור שפכי תעשייה שפורסמו באתר האינטרנט, קרי דיגומים ובדיקות המבוצעים על ידי בעל עסק בנוסף לנדרש בניטור האמור בסעיף הבסיסי, לרבות הוספת נקודות דיגום, פרמטרים, ערכי סף, אופן דיגום בעל עסק לא ותדירות דיגום, בהתאם לתנאים אלה	בתנאים אלה "ניטור" (ע) - 3.1.4.10א), יידרש לדגום את הפרמטרים
תכנית שאושרה לפי תקנה 10 לתקנות מי קולחין על ידי ממונה סביבה, בניטור הבסיסי, ו/או תכנית שאושרה לפי סעיף 4 לכללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים שני התנאים המוזרמים למערכת הביוב), התשע"ד-2014 (להלן - כללי שפכי תעשייה)	הנכללים "תכנית ניטור" - בהתקיים הבאים:

- 1) הוא נכלל בתכנית ניטור של יצרן שפכים.
- 2) יצרן השפכים ביצע את הניטור בפריסה שווה על פני השנה הקלנדרית בהתאמה למספר הדיגומים במסגרת הניטור הבסיסי (לדוגמא, כאשר בתכנית הניטור נקבע ביצוע של 4 דיגומים וברבעון הראשון לא בוצע דיגום).
- (ג) דיגום שפכי העסק יבוצעו בהתאם ל"הנחיות ניטור שפכי תעשייה" המפורסמות באתר האינטרנט, בנוסחן המעודכן מעת לעת. או באופן אחר שאושר מראש ובכתב על ידי נותן האישור.
- (ד) הבדיקות לדיגומי השפכים יבוצעו על ידי מעבדה מוסמכת ושיטת האנליזה לכל פרמטר תהיה שיטה מוסמכת ויהיו מוכרות על ידי המשרד להגנת הסביבה. שיטות האנליזה המוכרות על ידי המשרד להגנת הסביבה מפורטות בנספח 2 ב"הנחיות ניטור שפכי תעשייה" המפורסם באתר האינטרנט, בנוסחו המעודכן מעת לעת. או באופן אחר שאושר מראש ובכתב על ידי נותן האישור.
- (ה) בדיקת שדה של פרמטרים תבוצע על ידי דוגם מוסמך כהגדרתו בתקנות מי קולחין.
- (ו) תוצאות הדיגום, לרבות טופס נטילת דגימה, טופס משמורת ודו"ח תוצאות המעבדה ישמרו בשטח העסק למשך תקופה של שלוש שנים לפחות.
- (ז) במקרים בהם נמצאה חריגה בדיגומים שנערכו לשפכי העסק מהפרמטרים המצוינים בנספח 1, לרבות דיגומים שנעשו על ידי יצרן שפכים או גורם אחר שאישר נותן האישור, ובלבד שמקורם בעסק, ידווח לנותן האישור באמצעות מדיה דיגיטלית, לא יאוחר מ-24 שעות ממועד גילוי החריגה, בצירוף דו"ח תוצאות מעבדה מוסמכת, טופס נטילת דגימה ומשמורת.
- (ח) על פי דרישת נותן האישור והנחיותיו, יימסרו תוצאות דיגום הנדרש בפרק זה, במדיה דיגיטלית לנותן האישור.
- (ט) על פי דרישת נותן האישור והנחיותיו, יכין ויגיש בעל העסק דוח לעניין שפכי תעשייה.
- (י) מיקום נקודות הדיגום :
- 1) בעל עסק יתקין בנקודה הנדרשת בדיגום בסעיף 3.1.4.(10), ובנספח 1 מכל דיגום בעל פתח או ברז דיגום, המאפשר לקיחת דגימה של השפכים לפי "הנחיות ניטור שפכי תעשייה".
- 2) נקודת הדיגום תהיה נגישה בכל עת. במקרה בו לא ניתן ליטול את הדגימה לפי סעיף לתנאים אלה, יפעל בעל העסק על פי הנחיות נותן האישור.
- 3) הדיגום יבוצע באחת או יותר מהנקודות כמפורט להלן, בהתאם לפרמטר הנבדק, לזרמי השפכים הנוצרים בעסק ובאופן שישקף את כלל השפכים התעשייתיים הנוצרים בעסק :

- (א) במסגרת הניטור הבסיסי - כאשר העסק מחובר למערכת הביוב הציבורית נקודת הדיגום תהיה בהתאם למה שנקבע בתוכנית הניטור של יצרן השפכים ולכל הפחות בשוחת הביוב האחרונה בחצר העסק.
- (ב) במסגרת הניטור המשלים - כאשר העסק אינו מחובר למערכת הביוב הציבורית, ומפנה את השפכים למיכל איסוף שפכים וממנו למיתקן טיהור נקודת הדיגום תהיה במיכל האיסוף או בהתאם להנחיות נותן האישור.
- (יא) תדירות ביצוע הדיגום - תדירות הדיגום תבוצע כמפורט להלן:
- (1) במסגרת הניטור הבסיסי - תדירות הדיגום תהיה בהתאם לתוכנית הניטור. במקרים בהם דיגומים במסגרת הניטור הבסיסי לא בוצעו על ידי יצרן שפכים בפריסה שווה על פני השנה הקלנדרית, בהתאמה למספר הדיגומים שנקבע בתכנית הניטור (לדוגמא: כאשר בתוכנית הניטור נקבע ביצוע של 4 דיגומים וברבעון הראשון לא בוצע דיגום), בעל העסק יבצע את הדיגום לתקופה זו (לדוגמא: הרבעון) לא יאוחר מ-30 יום מסיום התקופה האמורה.
- (2) עסק שלא נכלל בתוכנית הניטור - תדירות הדיגום תהיה כמפורט בנספח 1 ובכל מקרה לא פחות מפעם בשלושה חודשים.
- (3) במסגרת הניטור המשלים - תדירות הדיגום תהיה כמפורט להלן:
- (א) במקרה של פינוי השפכים למיכל איסוף שפכים וממנו למיתקן טיהור שפכים באמצעות מוביל שפכים - תדירות הדיגום תהיה אחת לשישה חודשים או בתדירות אחרת כפי שיקבע נותן האישור.
- (ב) במקרה אחר, בהתאם להנחיות נותן האישור.

3.1.5. אחסון וטיפול בזבל

- (1) בעל עסק יאחסן זבל מחוץ לשטחי השיכון במאצרה ייעודית לזבל.
- (2) במקרה של אחסון זבל במכולה, תוצב המכולה על גבי משטח מקורה בלבד.
- (3) על אף האמור בסעיפים 3.1.5(1) ו-3.1.5(2), רשאי בעל עסק שלא להתקין מיתקני אחסון כאמור, במידה ואצירת הזבל מתבצעת בתוך שטחי השיכון תוך יבושו על ידי קילטור.
- (4) בעל עסק יבטיח לחות של בין 40% ל-50% ויחס פחמן / חנקן של 1:30 בכל רגע נתון בזבל הקיים בעסק (שטח רביצה ומאצרה לזבל) לרבות באמצעים הבאים:
- (א) קילטור, טיחוח והיפוך.
- (ב) מיצוק באמצעות הוספת חומרי מיצוק תאיים כגון נסורת, גזם מרוסק וקש, לרבות הוספת לפחות 15% נסורת או 30% גזם מרוסק או 40% קש מנפח הזבל.
- (5) זבל המדרך או הזבל שבתאי הרביצה, ככל שקיים, יטופל באחד או יותר מהדרכים הבאות:
- (א) יגורד באופן יומי אל מאצרת הזבל ויטופל באופן מידי כאמור בסעיף 3.1.5(4), אין לערום או לאחסן זבל מדרך/תאי רביצה גולמי בכל רגע נתון למעט במקרה בו

הזבל מפונה למיתקן טיפול בזבל כאמור בסעיף 3.1.6.(א1), במקרה זה, ניתן לאחסן את הזבל עד 3 ימים מיום גירודו.

(ב) פיזור על שטח הרביצה וטיפול כאמור בסעיף 3.1.5.(4).

(ג) פתרון אחר באישור נותן האישור.

3.1.6. פינוי זבל

(1) בעל עסק יפנה זבל מהעסק לאחד או יותר מהיעדים הבאים:

(א) למיתקן טיפול בזבל.

(ב) ליישום כדשן או כמטייב קרקע בשדה חקלאי מעובד ובלבד שעבר טיפול כמפורט

בסעיף 3.1.5.(4), בתנאים אלה, בעל העסק יפנה את הזבל כאמור ובלבד שהפינוי

יהיה בסמוך לפיזורו והצנעתו המידי בקרקע.

(ג) ליעד או לשימוש אחר באישור נותן האישור.

(2) בעל עסק ינהל רישום כמפורט להלן:

(א) במקרה של פינוי הזבל למיתקן טיפול כמפורט בסעיף 3.1.6.(א1), הרישום יכלול

את הפרטים הבאים: שם המיתקן, תאריך הפינוי וכמות הזבל שפונתה. בעל העסק

ישמור קבלות ו/או תיעוד על פינוי זבל למיתקן הטיפול.

(ב) במקרה של סילוק זבל ליישום כדשן או כמטייב קרקע, כמפורט בסעיף 3.1.6.(ב1),

הרישום יכלול את הפרטים הבאים: לחות הזבל בצאתו מהעסק, מקום הפיזור

(גוש, חלקה, כולל גודל השטח), תאריך הפיזור וכמות הזבל שפוזרה.

(ג) במקרה של פינוי ליעד או לשימוש אחר, הרישום יהיה לפי הנחיות נותן האישור.

(3) בעל עסק ישמור אסמכתאות ותיעוד של הרישום ופינוי זבל ליעד שנבחר, כאמור בסעיף

3.1.6.(2), למשך 3 שנים ויציגם או ימסרם לנותן האישור, לפי דרישתו.

(4) בעל עסק יפנה זבל באמצעות מוביל בעל רישיון עסק תקף להובלת פסולת.

3.1.7. מרכז מזון

(1) בעל עסק יאחסן מזון רטוב או יבש במרכז מזון באופן שימנע גלישה או פיזור המזון לסביבה.

(2) מרכיבי מזון רטובים יאוחסנו עד 3 ימים מיום קבלתם בעסק.

(3) תשטיפים הנוצרים מבור תחמיץ, ינוקזו אל מערכת איסוף תשטיפים או אל בור אגירה

אטום. התשטיפים הנאגרים בבור יפנו אל מערכת איסוף תשטיפים.

(4) עודפי מזון יפנו בהתאם לתנאים המפורטים בסעיף 3.1.6, פינוי זבל.

3.1.8. פגרים

בסעיף זה, "פגרים" - כמשמעות פסדים בתקנות מחלות בעלי חיים (פסדים), התשמ"א-1981, ובכלל זה חלקיהם.

(1) בעל עסק יאחסן פגרים באזור מוצל ובאופן שימנע היווצרות מפגעים סביבתיים, לרבות

טפטוף נוזלים, הפצת ריחות ומפגעי מזיקים.

- (2) בעל עסק יפנה פגרים בתוך 12 שעות באמצעות מוביל בעל רישיון עסק תקף להובלת פסולת פגרים לאתר מורשה לקליטתם כדין.
- (3) בעל עסק ישמור אסמכתאות על פינוי הפגרים משטח העסק לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור, לפי דרישתו.

3.1.9. איכות אוויר וריח

- (1) בעל עסק לא יגרום כתוצאה מפעילות העסק ל"ריח חזק או בלתי סביר", לפי חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961 וכהגדרתו ב"מדרג לטיפול מפגעי ריח" המפורסם באתר האינטרנט בנוסחו המעודכן מעת לעת.¹
- (2) עוצמת ריח מקסימאלית מהעסק לא תעלה על דרגה 3 באזור אחר כהגדרתו ב"מדרג לטיפול מפגעי ריח", לרבות על גבול העסק. לעניין זה, "עוצמת ריח" כמשמעותה ב"מדרג לטיפול מפגעי ריח".
- (3) ריכוז ריח מהעסק לא יעלה על 10 יחידות ריח כהגדרתו ב"מדרג לטיפול מפגעי ריח", לרבות על גבול העסק. לעניין זה, "ריכוז ריח" כמשמעותו ב"מדרג לטיפול מפגעי ריח".
- (4) בעל עסק יבטיח ריכוז מימן גופרתי מקסימאלי של עד 45 מיקרוגרם למטר קוב על גבול העסק בממוצע זמן של 30 דקות. בעל עסק יבטיח ריכוז אמוניה מקסימאלי של עד 3200 מיקרוגרם למטר קוב על גבול העסק בממוצע זמן של שעה.
- (5) בעל עסק יבטיח תנאי אוורור אופטימליים בשטח השיכון כמפורט בסעיף 3.1.3.3(9), לרבות באמצעות הוספת אמצעי אוורור מאולצים.
- (6) במקרה של מפגע ריח חזק ובלתי סביר או חשש לכך, לדעת נותן האישור, יידרש בעל העסק לבצע סקר ריחות בהתאם להנחיותיו. בעל העסק יעביר את תוצאות הסקר לנותן האישור בתוך 30 ימים מיום קבלת התוצאות. בעל העסק יפעל בהתאם לתנאים שהורה עליהם נותן אישור בהמשך לתוצאות הסקר שבוצע.

3.1.10. פסולת מוצקה

¹ אגף איכות אוויר במשרד להגנת הסביבה פועל בתקופה זו לעדכון הנוהל להגדרת מפגעי ריח המהווה חלק "מדרג לטיפול מפגעי ריח". בין שאר העדכונים בכוונת האגף להגדיר עוצמת ריח מפעילות של עסקי גידול בע"ח מבתי מגורים בישוב חקלאי. בעניין זה מוצע כי הריח יעמוד בערכי ריכוז ועוצמה כמפורט להלן:

א. עוצמת ריח מקסימאלית של דרגה 1 באזור מגורים שבישוב חקלאי ממקור ריח של גידול בע"ח. לעניין זה, "עוצמת ריח" - כמשמעותה ב"מדרג לטיפול מפגעי ריח".

ב. ריכוז ריח של עד 5 יחידות ריח באזור מגורים שבישוב חקלאי ממקור ריח של גידול בע"ח. לעניין זה "ריכוז ריח" – כמשמעותו ב"מדרג לטיפול מפגעי ריח".

- (1) בעל העסק יאחסן פסולת מוצקה בעסק במכלים המותאמים לסוג הפסולת וכמותה, ובאופן שימנע מפגעים לסביבה לרבות, מטרדי ריח, מזיקים, או פיזור פסולת ותשטיפים לסביבה.
- (2) בעל העסק יאסוף ויפנה פסולת מהעסק בהתאם לסוג הפסולת, בתדירות אשר תמנע מפגעים סביבתיים.
- (3) בעל העסק לא יבצע שריפת פסולת בתחום העסק או מחוצה לו, שלא במיתקן ייעודי לשריפת פסולת המאושר לפי כל דין.

3.1.11. חומרים מסוכנים

- (1) בעל העסק יפעיל את העסק כאשר בידיו היתר רעלים בר תוקף מכוח חוק חומרים מסוכנים, לעיסוק נשוא הרישיון, אלא אם כן הכמויות והריכוזים של החומרים המסוכנים שהוא עוסק בהם פטורים מחובת החזקת היתר רעלים לפי תקנות החומרים המסוכנים (סיווג ופטור), התשנ"ו-1996.
- (2) בעל עסק המחזיק בהיתר רעלים בתוקף לפי חוק חומרים מסוכנים לא יחולו עליו תנאים אלה.
- (3) בלי לגרוע מהאמור בסעיף 3.1.11(2), בעל עסק שאינו מחזיק בהיתר רעלים תקף או מחזיק בחומר מסוכן שאינו טעון היתר רעלים לפי חוק חומרים מסוכנים, יעמוד בתנאים אלה. אין באמור בסעיף זה כדי לפטור אדם מהחזקת היתר רעלים כדין.
- (4) בעל עסק יקבל חומר מסוכן לעסק או ישנע חומר מסוכן מהעסק באמצעות מוביל מורשה על פי דין.
- (5) בעל העסק יחזיק לכל החומרים המסוכנים בעסק גיליונות בטיחות (MATERIALSAFETY DATA SHEETS) מעודכנים, המכילים מידע לגבי החומר המסוכן, תכונותיו, השפעותיו, סיכונים הנובעים ממנו ודרכי מניעתם, לפי הוראות תקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות), התשנ"ח-1998.
- (6) אחסון חומרים מסוכנים :
 - (א) העסק יאחסן חומרים מסוכנים, לרבות סודה קאוסטית, פראוקסיד, ופסולת חומר מסוכן בנפרד מחומרי הדברה ובנפרד מכל חומר או חפץ שאינו חומר מסוכן או פסולת מסוכנת אחר בעסק.
 - (ב) העסק יאחסן חומרים מסוכנים באזורים ועמדות אחסון ייעודיים, סגורים, משולטים ונעולים, לרבות, בארון או במחסן.
 - (ג) העסק יאחסן חומרים מסוכנים נוזלים במאצרה שתעמוד בדרישות הבאות :
 - (1) בנויה באופן שימנע פיזור החומר המסוכן או פסולת החומר המסוכן לסביבה.
 - (2) נפחה הפנוי לקליטת חומרים מזהמים יהיה לפחות 110% מנפח כלי הקיבול הגדול ביותר המאוחסן בה.
 - (3) קירותיה יהיו בעלי חוזק מכני מספק בכדי להכיל את תכולת כלי הקיבול הגדול ביותר המאוחסן בה.

- 4) תקינה, אטומה ועמידה כימית לחומרים המאוחסנים בה, ללא סדקים, נקייה ובאופן שימנע לחלוטין דליפה לסביבה.
- 5) פתח הניקוז שלה יהיה סגור בכל עת, למעט בעת ריקון יזום.
- 6) פתחי הריקון והמילוי של כלי הקיבול המצויים בתוכה יהיו בכל עת בתוך שטחה.
- 7) מקורה - על פי דרישת נותן האישור.
- (ד) כלי קיבול המכילים רעלים או פסולת מסוכנת יאוחסנו באופן שיאפשר לעובדים ולכלי שינוע גישה נוחה ובטוחה אליהם.
- (ה) חומרים מסוכנים או פסולת מסוכנת יאוחסנו באריזות סגורות ותקינות שאינן דולפות, סדוקות, חלודות או מנופחות.
- (ו) חומרים מסוכנים או פסולת מסוכנת שהם בצורת אבקות יאוחסנו באופן שימנע הרטבתם ופיזורם, אלא אם נדרש אחרת בגיליון הבטיחות של החומר.
- (ז) בעל העסק יפריד בין חומרים מסוכנים העלולים להגיב ביניהם, לרבות פסולת חומר מסוכן, בהתאם לקבוצות הסיכון, קוד החירום וגיליונות הבטיחות. כאשר חומרים מאותה קבוצת סיכון עלולים להגיב ביניהם באופן המהווה סכנה לסביבה לרבות התלקחות, התנדפות גז ואדים, יש לאחסנם בנפרד באופן שימנע כל מגע בין החומרים המאוחסנים עצמם ובין שפך אפשרי של חומרים אלה.
- (ח) בעל העסק יאחסן חומרי הדברה בארון או מחסן ייעודיים, אזורי האחסון ישולטו בשלט שעליו ירשם "סכנה - חומרי הדברה" וקוד חירום "2WE".
- 7) שילוט - על כל אריזות החומרים המסוכנים יצוין השם הכימי של החומר המסוכן או פסולת חומר מסוכן המאוחסנים בו באותיות בעברית או בלועזית, מס' או"ם ככל שישנו קבוצת סיכון וקוד חירום.
- 8) פסולת חומר מסוכן:
- (א) בעל העסק יקים עמדה ייעודית לאחסון פסולת חומר מסוכן, לרבות: חומרי ספיגה ששמשו לטיפול בשפך, חומרי גלם מסוכנים מקולקלים או שפך תוקפים ואריזות ריקות עם שאריות חומר מסוכן.
- (ב) בעל העסק יפנה פסולת חומר מסוכן לאתר הפסולת הרעילה או ליעד אחר מורשה לפי הוראות תקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים), תשנ"א-1990.
- (ג) פינוי של פסולת חומר מסוכן יעשה באמצעות מוביל פסולת חומר מסוכן מורשה לפי כל דין בלבד.
- (ד) בעל העסק ישמור למשך שלוש שנים לפחות, אסמכתאות על פינוי פסולת חומר מסוכן והן יועמדו לעיון או ימסרו לנותן האישור, לפי דרישתו.
- 9) **הערכות לחירום**
- (א) בעל העסק יחזיק בעסק חומרי ספיגה מתאימים ובכמות מספקת לטיפול באירוע של שפיכת חומרים מסוכנים.

(ב) בעל העסק יחזיק בעסק ציוד מיגון אישי לטיפול באירועים בהם מעורבים החומרים המסוכנים, שיהיה תקין בכל עת ויכיל, לכל הפחות: שני זוגות כפפות עמידות לחומרים הסוכנים בעסק, שני זוגות מגפיים, עמידים לחומרים המסוכנים בעסק, שני זוגות משקפי מגן, שתי חליפות מגן רמה C.

(10) בכל מקרה של אירוע חומרים מסוכנים, ידווח בעל העסק באופן מידי ולא יאוחר מ- 15 דקות לאחר גילוי האירוע, למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה בטלפון: 073-2733200 או *6911.

3.1.12. מניעה וטיפול במזיקים

- (1) בעל עסק יפעיל את העסק באופן שלא יגרום למפגע מזיקים ויבצע פעולות מניעה.
- (2) בעל עסק יבצע ניטור תקופתי לבדיקת הימצאות מזיקים ובתי גידול למזיקים, לרבות: מקווי מים עומדים, תעלות ניקוז, וכיו"ב.
- (3) בעל העסק ירשום וישמור בשטח העסק את ממצאי הניטור למשך שנה לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור, על פי דרישתו.
- (4) במקרה שנמצאו מזיקים או בתי גידול למזיקים, ינקוט בעל העסק באמצעים לסילוק בתי הגידול ובפעולות להדברת מזיקים, ככל הנדרש, למניעת מפגע או מטרד מזיקים מתחום העסק.
- (5) פעולות הדברה יבוצעו באמצעות תכשירי הדברה שאושרו לפי תקנות החומרים המסוכנים (רישום תכשירים להדברת מזיקים לאדם), התשנ"ד-1994, ועל ידי מדביר בעל רישיון לפי חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית, התשע"ו-2016.
- (6) זבובים - בעל העסק יפעל למניעת התפתחות מפגע זבובים וסילוקו, לרבות באמצעים הבאים:
 - (א) הזבל בשטחי השיכון יישאר יבש.
 - (ב) בעל העסק יבצע ניטור לגילוי דגירת זבובים אחת לשבוע באמצעות חפירה וגילוי השכבות הפנימיות במצבורי זבל.
 - (ג) הניטור יתבצע במקומות האופייניים להתפתחות זבובים, לרבות מקומות שבהם זבל לח ומרכיבי מזון רטובים או שנרטבו במרכז המזון, מתקן לאצירת הזבל וריכוזי זבל שאינו נתון לדריכה של הבקר, לרבות בשולי החצרות ומתחת לשקתות.
 - (ד) במידה ובניטור נמצאו למעלה מחמש רימות זבובים או גלמים בנפח של ליטר חומר אורגני, יבצע בעל העסק הדברה מיידית.
 - (ה) בעסק תוצבנה מלכודות פיתיון לזבובים בוגרים בהיקף העסק, במרחק שלא יעלה על 20 מטרים בין מלכודת למלכודת.
- (7) מכרסמים:
 - (א) בעל העסק יבצע ניטור למציאת מחילות מכרסמים פעילות בכל שטח העסק, אחת לשבועיים.

- (ב) במידה ובניטור נמצאו מחילות מכרסמים פעילות, יבצע העסק הדברת מכרסמים בעזרת תכשיר הדברה אנטיקואגולנטי בעל תעודת רישום בתוקף.
- (8) יתושים :
- (א) בעל העסק יקפיד כי בשטח העסק לא יהיו מקווי מים עומדים או שפכים, אלא במידה החיונית לתפקוד העסק, כגון שקתות ומתקן קדם טיפול בשפכים.
- (ב) בעל העסק ימנע מפגעי יתושים על ידי יבוש או ניקוז של מקווי מים או שפכים בעסק.
- (9) העתק של רישום פעולות ההדברה בחתימת המדביר ישמרו בעסק למשך שנתיים לפחות.

3.1.13. זיהום קרקע ומים - מניעה וטיפול

- (1) תחולה - פרק זה יחול על כל חומר מזהם קרקע לרבות דלקים.
- (2) בעל העסק יפעל למניעת זיהום קרקע וינקוט אמצעים למניעת שחרור של חומר מזהם קרקע לקרקע, ובכלל זה יתקין אמצעי בקרה וניטור, ישמור על תחזוקה נאותה של התשתיות והמתקנים המשמשים לפעילות בחומר מזהם קרקע.
- (3) בעל העסק יעשה שימוש בתשתיות וציוד המשמשים לאחסון חומר מזהם קרקע כאשר הם תקינים, אטומים ועמידים מבחינה כימית ומכאנית לחומר המזהם קרקע המאוחסן או מובל בהם, באופן שתימנע דליפה של חומר מזהם קרקע לקרקע.
- (4) חקירת קרקע ושיקומה :
- (א) סקר היסטורי - בכל מקרה של חשש לזיהום קרקע או זיהום קרקע או לפי דרישת נותן האישור, בעל העסק יכין ויגיש לנותן האישור סקר היסטורי, הכולל תכנית לביצוע חקירת קרקע, בהתאם להנחיות המקצועיות לביצוע סקר היסטורי באתרים החשודים בזיהום קרקע או מי תהום, המפורסמות באתר האינטרנט.
- (ב) סקר קרקע - לפי ממצאי הסקר ההיסטורי ולפי דרישת נותן האישור, נדרש המשך חקירת קרקע הכוללת ביצוע סקר קרקע ודיגום ערימות. בעל העסק יבצע את הסקרים האמורים במועדים כפי שיקבע נותן האישור, ובהתאם להנחיות המקצועיות המפורסמות באתר האינטרנט על עדכון מעת לעת, לרבות ההנחיות להלן :
- (1) הנחיות מקצועיות לביצוע סקר קרקע.
- (2) הנחיות מקצועיות לחפירה, דיגום ערימות קרקע מזוהמת או החשודה כמזוהמת ודיגום מוודא.
- (ג) שיקום קרקע - בהתאם לדו"ח ממצאי סקר הקרקע, יבחן בעל העסק חלופות שיקום ויגישן לנותן האישור בהתאם להנחיות מקצועיות המפורסמות באתר האינטרנט על עדכון מעת לעת לרבות הנחיות אמות מידה לטיפול בקרקע לצורך שיקום, והכל בהתאם למועדים שיקבע נותן האישור.

(ד) שמירת מסמכים - בעל עסק ישמור את המסמכים המעידים על פעולות חקירה ושיקום קרקע שבוצעו בשטח העסק לתקופה שלא תפחת משלוש שנים, ויציגם וימסרם לנותן האישור לפי דרישתו.

3.1.14 . אסבסט

בפרק זה	
חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011.	"החוק" -
כהגדרתם בחוק	"אסבסט", "אסבסט פריד", "אסבסט צמנט", "המנהל", "עבודת אסבסט" ו" פסולת אסבסט"
מבנה המכיל אסבסט המצוי בתחום העסק	"מבנה אסבסט"

- (1) בעל העסק יפעל בהתאם להוראות לפי חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011, בעניין אסבסט המצוי בתחום העסק, ובכלל זה -
- (2) בעל עסק לא יתקין אסבסט, מוצר המכיל אסבסט או פסולת אסבסט ולא יבנה באסבסט בין אם לשימוש חדש ובין לצורך תיקון, שיפוץ או חידוש לשימוש קיים.
- (3) בעל העסק לא ימכור, לא יסחור ולא ימסור לאחר אסבסט ו/או פסולת אסבסט.
- (4) בעל העסק לא יבצע פעולות קידוח, חיתוך, שיוף, ליטוש, ניסור, חיתוך והשחזה, במוצרים ובמבנים המכילים אסבסט.
- (5) בעל העסק יטפל במפגע אסבסט לאלתר, בהתאם להוראות החוק.
- (6) בעל העסק המחזיק במבנה המכיל אסבסט צמנט, יחזיק את מבנה האסבסט במצב תקין, ללא שברים וסדקים. מבלי לגרוע מהוראה זו, נמצאו בעסק לוחות אסבסט צמנט גומים יפעל בעל העסק בתוך 3 חודשים מרגע גילויים באחת האפשרויות הבאות:
 - (א) לתיקון האסבסט ולאיתום הסדקים והשברים.
 - (ב) להסרת האסבסט ולסילוקו לפי הוראות החוק, באמצעות קבלן אסבסט צמנט, לאחר שהגיש בקשה להיתר עבודה באסבסט ובהתאם לתנאי ההיתר.
- (7) בעל העסק ינהל יומן רישום של עבודת אסבסט שהתבצעה בשטח העסק וישמור העתק בקשה להיתר עבודה באסבסט, היתר העבודה באסבסט, ודו"ח מסכם של קבלן האסבסט. בעל העסק ישמור את המסמכים האמורים בעסק למשך תקופה של 3 שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור על פי דרישתו.
- (8) בעל העסק ידווח באופן מיידי במקרה שריפה של אסבסט או של מבנה המכיל אסבסט, למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה, בטלפון 6911* ויפעל בהתאם להנחיות המשרד.

3.1.15 . עמדה לתדלוק עצמי בסולר של רכבי תפעול כדוגמת: מלגוזות וטרקטורים

- (1) פרק זה יחול על עמדת תדלוק עצמי בסולר של רכבי תפעול כפעילות נלווית לפעילות העסק העומדת בכל אלה:

- (א) המכלים המשמשים אותה עיליים.
- (ב) הדלק המאוחסן הינו מסוג סולר ותוספיו.
- (ג) קיבולת האחסון המקסימלית הכוללת הינה נפח של עד 2.2 מ"ק.
- (2) תדלוק ומילוי המכלים יתבצעו בשטח העסק על גבי משטחים ייעודיים.
- (3) המשטחים כאמור בסעיף 3.1.15(2), יעמדו בכל אלה :
- (א) יהיו אטומים ועמידים בפני החומר המאוחסן על גביהם, לרבות החיבורים בין אבני השפה, תפרי ההתפשטות ואיי משאבות הסולר.
- (ב) יבנו באופן שתימנע הגעתם של תשטיפים לסביבה.
- (ג) מנוקזים באמצעות שיפועים לבור איסוף לתשטיפים.
- (4) בור איסוף לתשטיפים יעמוד בכל אלה :
- (א) יהיה אטום בפני החומרים המאוחסנים בו.
- (ב) נפחו יהיה מותאם לנפח הנוזלים הצפויים להתנקז עליו.
- (ג) תכולתו תפונה באופן שוטף ובאופן שתימנע גלישת תשטיפים ממנו לסביבה בכל עת.
- (ד) תכולתו תפונה לאתר מורשה.
- (5) המכלים והצנרת בעמדה לתדלוק עצמי יעמדו בדרישות הבאות - יהיו אטומים ומותאמים לחומר המאוחסן או מובל בהם.
- (6) בעל העסק יציב מכלים המכילים סולר בכל עת בתוך מאצרה.
- (7) פתח מילוי המיכל יותקן בתחומי המאצרה.
- (8) פתח המילוי של המכל יהיה סגור, למעט בזמן מילוי או ביצוע עבודות תחזוקה.
- (9) בעל העסק יתקין אקדחי תדלוק מונעי טפטוף לסולר מסוג Dripless Nozzles.
- (10) בעל העסק יכין נוהל לטיפול במקרה של דליפה או חשש לדליפה, יפעל על פיו ויקיים הדרכות לעובדים בכל הנוגע למניעת מפגעים סביבתיים על פי הנוהל. הנוהל ותיעוד בדבר קיום ההדרכות, לרבות תאריכים, משתתפים ונושאים שהועברו יישמר בשטח העסק, ויוצג או יימסר לנותן האישור על-פי דרישה.

3.1.16. דיווחים, הצהרות ואחזקת מסמכים

- ככלל, בכל מקום בו צוין בתנאים אלה, כי יש להעביר מסמכים ודיווחים לנותן האישור, או במקרים בהם בעל העסק נדרש לקבל אישור מנותן האישור, יש להעביר את המסמכים והמידע ולקבל את אישור נותן האישור מרכז סביבה חקלאית במחוז הרלוונטי של המשרד להגנת הסביבה, לפי [רשימת הכתובת והטלפונים](#) המופיעה באתר האינטרנט של המשרד.
- (1) נתונים, סקרים, תכניות, דוחות ומסמכים שעל בעל העסק להכין, לשמור, להעביר או להציג לנותן האישור :
- (א) קבלות על פינוי וקליטת שפכים תעשייתיים, כאמור בסעיף 3.1.4(ג7).
- (ב) אסמכתאות של הרישום ופינוי הזבל ופגרים כאמור בסעיפים 3.1.6(3) ו-3.1.8(3).

- (ג) לפי דרישה - ובהתאם להנחיותיו יבצע בעל העסק סקר ריחות כאמור בסעיף 3.1.9.(6).
- (ד) יומן רישום של עבודת אסבסט שהתבצעה בשטח העסק כאמור בסעיף 3.1.14.(7).
- (ה) אסמכתאות על פינוי החומרים והמכלים כאמור סעיף 3.1.3.(ג12).
- (ו) אסמכתאות בגין תחזוקה שוטפת של מיתקן טיפול כאמור בסעיף 3.1.4.(ג8).
- (ז) תוצאות הדיגום, לרבות טופס נטילת דגימה, טופס משמורת ודו"ח תוצאות המעבדה כאמור בסעיף 3.1.4.(ו10).
- (ח) לפי דרישה - תוכנית פעולה למניעת זיהום הסביבה משפכי העסק, כאמור בסעיף 3.1.4.(ד8).
- (ט) פעולות ההדברה ממצאי ניטור כאמור בסעיף 3.1.12(3) ו-3.1.12.(9).
- (י) פעולות לחקירת קרקע ושיקומה בהתאם לאמור בסעיף 3.1.13.(ד4).
- (יא) נוהל לטיפול במקרה של דליפה או חשש לדליפה של דלק כאמור בסעיף 3.1.15.(10).
- (2) להלן רשימת המצבים בהם על בעל העסק להעביר דיווח או הודעה לנותן האישור:
- (א) הודעה על הכוונה בדבר סגירת העסק או העתקתו או שינוי מתוכנן העלול להשפיע על הסביבה, לרבות שינוי בתשתיות כאמור סעיף 3.1.3.(12).
- (ב) דיווח על חריגה בתוצאות הדיגומים לשפכי העסק עם גילוי החריגה ולא יאוחר מ-24 שעות ממועד גילוי התקלה, כאמור בסעיף 3.1.4.(ז10).
- (ג) דווח מיידי למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה על כל אירוע חומרים מסוכנים, לרבות אירועי זיהום קרקע (פליטת חומר מזהם קרקע לקרקע) או שריפת אסבסט כאמור בסעיפים 3.1.11.(10), 3.1.14.(6) ו-3.1.14.(8).
- (3) להלן רשימת המצבים בהם על בעל העסק לקבל אישור מראש ובכתב מנותן האישור:
- (א) הקמת חצר קייצית, כאמור בסעיפים 3.1.2.(ה1) ו-3.1.3.(7).
- (ב) פינוי שפכים סניטריים או טיפול וסילוק שפכי תעשייה ותשטיפים בדרך אחרת, כאמור בסעיפים 3.1.4.(א6) ו-3.1.4.(ג7).
- (ג) פתרון אחר לטיפול בזבל או פינוי זבל ליעד אחר או לשימוש אחר, בהתאם לאמור בסעיפים 3.1.6.(ג2) ו-3.1.5.(ג5).

נספח 1

ריכוז מזהמים מותר להזרמה למערכת הביוב ותדירות דיגום

מיקום נקודת הדיגום : בהתאם לתוכנית הניטור של יצרן השפכים ולכל הפחות בשוחת הביוב האחרונה בחצר העסק תדירות הדיגום : פעם בשלושה חודשים	יעד הזרמה : מערכת הביוב הציבורית
תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-2010	"תקנות מי קולחין" -
כהגדרתו בתקנות מי קולחין	"ממונה סביבה" -

יחידות	ריכוז מרבי של מזהמים	המזהם
מ"ג/ליטר	1.5 או ערך אחר שקבע נותן האישור על פי תקנה 3 או 4 בתקנות רישוי עסקים (ריכוזי מלחים בשפכים תעשייתיים), התשס"ג-2003	בורון
מ"ג/ליטר	140 או ערך אחר שאושר מראש ובכתב על ידי ממונה סביבה	זרחן כללי
מ"ג/ליטר	460 או ערך אחר שאושר מראש ובכתב על ידי ממונה סביבה	חנקן קיילדל
מ"ג/ליטר	430 או הריכוז במים המסופקים למפעל בתוספת 200 מג"ל לפי הגבוה מבין השניים או ערך אחר שקבע נותן האישור על פי תקנה 3 או 4 לתקנות רישוי עסקים (ריכוזי מלחים בשפכים תעשייתיים), התשס"ג-2003	כלורידים
מ"ג/ליטר	1,000 או ערך אחר שאושר מראש ובכתב על ידי ממונה סביבה	כלל מוצקים מרחפים (TSS 105°C)

מ"ג/ליטר	<p>230</p> <p>או הריכוז במים המסופקים למפעל בתוספת 130 מג"ל לפי הגבוה מבין השניים או ערך אחר שקבע נותן האישור על פי תקנה 3 או 4 לתקנות רישוי עסקים (ריכוזי מלחים בשפכים תעשייתיים), התשס"ג-2003</p>	נתרן
pH	10-6	ערך הגבה (pH)
מ"ג/ליטר	<p>2,000</p> <p>או ערך אחר שאושר מראש ובכתב על ידי ממונה סביבה</p>	צריכת חמצן כימית (COD)*

נספח 2 - מסמך מידע על הרפת

א. כללי:

שם העסק (ברשם החברות/רשם השותפויות): _____
שם מסחרי (במידה ויש): _____
מספר ח.פ. / ת.ז. / מספר שותפות: _____
שם בעל העסק: _____
טלפון: _____ נייד: _____ פקס: _____
מיקום (רחוב, דרך): _____ גוש _____ חלקה _____
נ.צ. _____ רשות מקומית: _____
כתובת למשלוח דואר: _____
דואר אלקטרוני: _____
שם איש קשר ותפקידו _____
טלפון _____ נייד _____ פקס _____

ב. מידע על הרפת

1. הרפת הינה רפת: חלב / בשר (מפטמה) (סמן את הנכון).
2. מספר חולבות: _____
3. _____
4. מכסת חלב (אלפי ליטרים): _____
5. מספר עגלות ועגלים מקסימלי מסווג לפי גילאים

6. מרכז מזון: יש / אין, במידה ואין פרט את מרכז המזון המשמש את הרפת.
7. אחסון דלק: יש / אין, במידה ויש ציין נפח מיכל _____.
8. מכון חליבה: יש / אין, במידה ואין לציין את מכון החליבה המשמש את הרפת.
9. שם תאגיד המים והביוב ופרטי איש הקשר של התאגיד

הריני מאשר כי כל הכתוב לעיל הינו נכון –

שם בעל העסק: _____ חתימת בעל העסק: _____ תאריך _____

3.2. בריכות דגים ביבשה:

3.2.1. הגדרות

אתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה שכתובתו www.sviva.gov.il	"אתר האינטרנט" -
לרבות כל אחד מאלה: 1. בעל העסק 2. המחזיק בעסק 3. בעל רישיון העסק או מבקש הרישיון, לפי העניין 4. האדם שבהשגחתו, בפיקוחו או בניהולו פועל העסק	"בעל העסק" -
משק גידול או מאגר מים המיועדים לגידול דגים, לרבות המבנים והחצרים במשמים לצרכי רבייה וגידול של דגים, וכל מרכיביהם, ובכלל זה בריכות, צנרת ומשאבות למעט משק כאמור במימין ים תיכון או ים סוף	"בריכת דגים" -
כהגדרתו בתקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים) התש"ע-2010	"דוגם מוסמך" -
כהגדרתו בתקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים) התש"ע-2010	"דיגום חטף" -
כהגדרתו בתקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים) התש"ע-2010	"דיגום מורכב יומי" -
עסק לגידול דגים שפרטיה מופיעים בתנאים אלה	"העסק" -
חומר מסוכן כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, שנקבע לגביו ערך סף לקרקעות	"חומר מזהם קרקע" -
יומן המתעד את כל פעולות התפעול והתחזוקה שמתבצעות בעסק, נתונים שאסף בעל העסק לרבות נתונים בקשר למי פלט, מי פלט מטופלים, משקעים ותמותה חריגה וכן את אירועי תקלות במערך הטיפול במי פלט בעסק ואופן הטיפול בהם	"יומן תפעול ומעקב" -
אמצעי קיבול העשוי משטח אטום מוקף דפנות, האטומים לחלחול החומר המאוחסן בו, שמטרתו לאגור שפך של חומר המאוחסנים בו ולמנוע פיזורם לסביבה, לרבות אמצעי קיבול נייד	"מאצרה" -
באמצעות אתר האינטרנט לרבות על גבי טופס מקוון ואם אינו קיים באמצעות הדואר האלקטרוני, או באופן אחר בהתאם להנחיות שיפורסמו באתר האינטרנט	"מדיה דיגיטלית" -
כהגדרתו בתקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-2010	"ממונה סביבה" -
מים ששימשו לגידול דגים בבריכת דגים, שאינם מיועדים עוד למטרה זו וסולקו ממנה, או שהם מיועדים לסילוק או שיש לסלקם ממנה	"מי פלט" -

מי פלט שעברו טיפול במיתקן טיפול, ובכלל זה שהייה בבריכת שיקוע למשך לא פחות מ- 12 שעות ולא יותר מ- 72 שעות	"מי פלט מטופלים"-
מעבדה שיש בידיה הסמכה תקפה לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997, שהוסמכה לבצע את הבדיקות הנדרשות בתנאים אלה	"מעבדה מוסמכת" -
תוצרי לוואי הנוצרים בתהליך טיפול במי פלט במיתקן טיפול או בבריכת הדגים, למעט תוצר כאמור המתקבל בתהליך מקדמי של סינון גס	"משקעים" -
כל אלה :	
1. משטחים בהם מתקיימת פעילות בעסק לרבות אחסון מזון, משטחי תחזוקה, משטחי פריקה וטעינה, מיתקן טיפול 2. משטחים עליהם עלולים להיווצר או שאליהם עלולים להגיע מי פלט, שפכים, תשטיפים, שפך דלקים, שמנים או חומרים מסוכנים	"משטח תפעול" -
כהגדרתו בתקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-2010	"מתקן טיהור שפכים" -
מערכת לטיפול במי פלט, לרבות בריכות שיקוע וכל אמצעי או תהליך נוסף, המיועדים להפחתת ריכוז המזהמים במי הפלט	"מתקן טיפול" או "מתקן" -
מי גשמים שלא באו במגע עם מזהמים, לרבות במשטחי התפעול או עם קרקע שידוע כי היא קרקע מזוהמת	"נגר עילי נקי" -
עובד מדינה או עובד ציבור שהוסמך על ידי השר להגנת הסביבה כנותן האישור לפי סעיף 6(א) לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968	"נותן האישור" -
כהגדרתו בתקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים) התש"ע-2010	"ספר שיטות סטנדרטיות" או "הספר" -
אשפה, זבל וגרוטאות מכל סוג וצורה, לרבות פסולת מעורבת, פסולת גזם, פסולת בעלי חיים ופסולת שמקורה בבית-עסק, בית-מלאכה, בתעשייה או בחקלאות, לעניין זה, "פסולת גזם" - חלקים עציים של הצומח, כגון גזעי עצים, ענפים, זרדים ועלים	"פסולת" -
שפכים שטוהרו במט"ש לפי הוראות תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), תש"ע-2010	"קולחין" -
תוצר תהליך התפלת מים (אוסמוזה הפוכה) שריכוז המלחים בו גבוה יותר מריכוזם במי הגלם, כהגדרתם בתקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מי שתייה ומיתקני מי שתייה), תשע"ג-2013	"רכז מי התפלה"
שיטה שאישרה הסוכנות להגנת הסביבה של ארצות הברית (United States Environmental Protection Agency)	"שיטת EPA"-

פסולת המורחקת בהזרמה או פסולת נוזלית, לרבות מוצקים בתרחיף והמוצקים מומסים, לרבות שפכים סניטריים, תעשייתיים	"שפכים" -
שפכים שמקורם בשירותים הסניטריים (לרבות: מכורים, ממקלחות ומאסלות) של העסק	"שפכים סניטריים" -
תמותה של 10% ומעלה מסך הביומסה של הדגים בבריכת דגים בודדת ביום	"תמותה חריגה" -

3.2.2. תנאים מוקדמים למתן אישור המשרד להגנת הסביבה לרישיון עסק לפי סעיף 7(א) לחוק

(1) על בעל העסק לקיים את הדרישות הבאות, כתנאי למתן האישור לרישיון עסק או היתר זמני:

(א) בעל העסק יגיש לנותן האישור עם הגשת הבקשה לרישיון עסק או להיתר זמני את המידע הסביבתי העדכני, הנחוץ לבדיקת הבקשה על פי המפורט במסמך "מידע סביבתי לצורך בדיקת בקשה לרישיון עסק/היתר זמני" המפורסם באתר האינטרנט.

(ב) נוסף על האמור בסעיף 3.2.2.1(א), בעל העסק יגיש לנותן האישור את תכנית העסק. התכנית תכלול את כל הנתונים הנדרשים לרבות כל אלה:

- 1) היקף הגידול, סוג וכמויות הדגים לפי התוכנית ונכון ליום מסירת התכנית.
- 2) מיפוי מלא ושרטוט של כל בריכה: המפה תוגש בקנה מידה של 1:2500 או בקנה מידה מפורט יותר.
- 3) מיפוי צנרת ומתקנים נלווים (לרבות משאבות) להולכת מים ומי פלט.
- 4) מיפוי מבנים ומתקנים לרבות מתקני מדידת ספיקות מי נחל בכניסה לבריכות הדגים ובנקודת היציאה לנחל.
- 5) ספיקות מים צפויות או מדודות בכניסה וספיקות מי פלט מטופלים ביציאה של מתקן טיפול.
- 6) יעד סילוק מי פלט מטופלים.
- 7) תכנית לטיפול במי פלט.
- 8) תכנית לטיפול או יעדי סילוק מתוכננים של המשקעים במידה וישנם.
- 9) יעדי סילוק של המשקעים.

(ג) בעל העסק יגיש לנותן האישור, תכנית להקמת מתקן טיפול במי פלט, כולל לו"ז להקמתו. מתקן לטיפול במי פלט יתוכנן ויבנה באופן שיבטיח עמידה בדרישות איכות מי פלט מטופלים המפורטות בתנאים אלה.

(ד) בעסק יותקנו מערכות איסוף וניקוז נפרדות:

1) לשפכים סניטריים.

2) למי פלט.

(ה) בעסק יותקנו בריכות דגים אשר יעמדו בדרישות המפורטות להלן:

1) אטומות ועמידות בפני חלחול הנוזלים הצפויים להתקז אליהם.

2) מופרדות משאר שטחי העסק באופן שתימנע הגעתם של מים מבריכות הדגים לסביבה.

3) מנוקזות למערכות איסוף וניקוז מי פלט כמפורט בסעיף 3.2.2.(ד1), לתנאים אלה.

(ו) בעסק יותקנו משטחים המשמשים לאחסון חומרים מסוכנים אשר יעמדו בדרישות המפורטות להלן:

1) אטומים ועמידים בפני חלחול הנוזלים הצפויים להתנקז אליהם.

2) מופרדים משאר שטחי העסק באופן שתימנע הגעה של שפך חומרים מסוכנים לסביבה.

3.2.3 כללי

בכל מקום בו צוין בתנאים אלה, כי יש להעביר מסמכים ודיווחים לנותן האישור, או במקרים בהם בעל העסק נדרש לקבל אישור מנותן האישור, על בעל העסק לפנות לנותן האישור במחוז הרלוונטי של המשרד להגנת הסביבה, לפי [רשימת הכתובת והטלפונים](#) המופיעה באתר האינטרנט של המשרד.

(1) במקרה שקיימים בעסק עיסוקים נוספים החייבים ברישוי לפי צו רישוי עסקים כגון: מוסך, תחנת דלק ותדלוק, מסגריה וכדומה, יחולו עליהם התנאים הספציפיים לעסקים מסוגם (כמצוין במפרט האחיד לאחר פרסומו) והאמור בתנאים אלה לא יגרע מהם. בכל מקרה של סתירה, התנאים הספציפיים גוברים.

(2) בעל העסק יפעיל את העסק תוך שמירה על איכות נאותה של הסביבה ובאופן שאינו גורם למטרדים או למפגעים לסביבה.

(3) בעל העסק יפעל למניעת יציאה של דגים לסביבה.

(4) בעל העסק ימנע גלישה של מי פלט מטופלים, משקעים ומים מבריכות הדגים לסביבה.

(5) פעילות תחזוקה בעסק, לרבות אחסון קבוע או זמני, פריקה וטעינה, תבצע בשטח העסק על גבי משטחים אטומים ועמידים מפני החומרים הצפויים להגיע אליהם.

(6) חומרים מסוכנים יאוחסנו על פי האמור בסעיף 3.2.10, חומרים מסוכנים.

(7) בעל העסק יאחסן מזון על גבי משטחים ייעודיים באריזות סגורות ואטומות או במגורות ובאופן שימנע פיזורו בסביבה לרבות.

(8) בעל העסק יאחסן תרופות באריזות סגורות ואטומות במחסן ייעודי, נעול ומקורה, ובאופן שימנע פיזורו לסביבה.

(9) בעל העסק יודיע לנותן האישור, שלושה חודשים מראש, בכל מקרה של שינוי מתוכנן בעל השפעות סביבתיות במבני העסק, במתקניו ובתהליכי הגידול בעסק, לרבות כל תכנית המשפיעה על ספיקות ואיכויות מי הפלט כדוגמת הגדלת הביומסה בבריכות ו/או תוספת בריכות, שינוי סוג מזון ותרופות. תהליך חדש או שינוי מהותי בתהליך קיים יתבצע רק לאחר קבלת אישור נותן האישור ובהתאם לתנאיו.

(10) בעל העסק לא יעשה שימוש בחומרים למניעת מטרדי אבק, לרבות תמלחות ורכז אוסמוזה הפוכה (RO), אלא אם כן קיבל אישור לכך מראש ובכתב מאת אגף שפכי תעשייה דלקים וקרקעות מזוהמות. השימוש יעשה בהתאם [למדיניות למניעת זיהום מים משימוש](#)

בחומרים למניעת מטרדי אבק בדרכים לא סלולות, המפורסמת באתר האינטרנט כעדכון

מעט לעת.

(11) יומן אירועים סביבתיים :

- (א) בעל העסק ינהל יומן אירועים סביבתיים (להלן - "היומן").
- (ב) ביומן ירשמו כל האירועים המפורטים להלן :
- 1) תקלות במערכת לאיסוף מי פלט בריכת דגים ובמתקן טיפול.
 - 2) מטרדי ריח.
 - 3) יציאת מים באיכויות החורגות מהנדרש בהיתר השקיה או בצו הרשאה להזרמה לנחל או בהיתר הזרמה לים או היתר אחר לפי העניין.
 - 4) מחלות, תמותת דגים חריגה ודרכי טיפול (כולל כמויות וסוג תרופות).
- (ג) בעל העסק יכלול ביומן האירועים, לכל הפחות, את הפרטים הבאים :
- 1) תאריך ושעת גילוי האירוע, התלונה, התקלה או החריגה.
 - 2) מהות האירוע או נושא התלונה ותיאורו המפורט, כולל מיקומו.
 - 3) האמצעים שננקטו לטיפול באירוע.
 - 4) תאריך ושעת סיום האירוע/תקלה/חריגה.
 - 5) חתימת איש הקשר.
- (ד) רישומי היומן ישמרו בעסק שלוש שנים לפחות, ויעמדו לעיון או יימסרו לנותן האישור, על פי דרישתו.
- (ה) על פי דרישת נותן האישור, יעביר בעל העסק פרטים ומידע בדבר חומרים שנפלטו, נשפכו, סולקו או הושלכו לסביבה מתוך העסק או עקב פעילותו העסקית של העסק.

3.2.4. במקרה של סגירה או העתקת מיקום העסק, על בעל העסק לבצע את כל אלה :

- 1) להודיע על הכוונה בדבר סגירת העסק או העתקתו לנותן האישור בכתב, מוקדם ככל הניתן, תוך ציון המועד המתוכנן, ולפחות 30 יום מראש ממועד הסגירה/ההעסקה. יש לצרף להודעה רשימת חומרים המיועדים לפינוי מהעסק, לרבות חומרים מסוכנים, שמנים, דלקים, שפכים, פסולת, אריזות ומיכלי אחסון. יש לפרט כמויות חומרים, יעדי סילוק מתוכננים ולו"ז מתוכנן לביצוע.
- 2) לפנות חומרים ומכלים משטח העסק, בכפוף להוראות נותן האישור.
- 3) לשמור אסמכתאות על פינוי החומרים והמכלים לתקופה של 3 שנים לפחות, ויעמידם לעיון או ימסרם לנותן האישור לפי דרישתו.

3.2.5. **מים ושפכים**

- 1) בעסק יופעלו באופן שלא ייגרמו מפגעים סביבתיים, מערכות איסוף וניקוז נפרדות :
 - (א) לשפכים סניטריים.
 - (ב) למי פלט.
- 2) בעסק יופעלו בריכות דגים אשר יעמדו בדרישות המפורטות להלן :

- (א) אטומות ועמידות בפני חלחול הנוזלים הצפויים להתנקז אליהם.
- (ב) מופרדות משאר שטחי העסק באופן שתימנע הגעתם של מים מבריכות הדגים לסביבה.
- (ג) מנוקזות למערכות איסוף וניקוז מי פלט כמפורט בסעיף 3.2.5.(ב1), לתנאים אלה.
- (3) תעלות הניקוז והשוחות בעסק בהן זורמים מי פלט יהיו אטומות ועמידות בפני חלחול הנוזלים הצפויים להתנקז או לזרום דרכן.
- (4) משטחי התפעול, תעלות הניקוז והשוחות בעסק, יהיו נקיים ותקינים בכל עת.
- (5) בעל העסק לא יקלוט בעסק שפכים או קולחין מכל סוג שהוא. על אף האמור, בעל העסק רשאי לקלוט בעסק רכז מי התפלה, באישור מראש ובכתב של נותן האישור.

3.2.6 שפכים סניטריים

- (1) שפכים סניטריים יפונו באחת מהדרכים הבאות:
- (א) בהזרמה למערכת הביוב הציבורית.
- (ב) במקרה שלא קיימת מערכת ביוב ציבורית - ייאספו למיכל איסוף סגור ואטום לחלחול שתכולתו תפונה על ידי מוביל שפכים מורשה על פי כל דין למיתקן טיפול או למיתקן טיהור שפכים, לפי העניין.
- (ג) בדרך אחרת בכפוף לאישור מראש ובכתב מאת נותן האישור.
- (ד) במקרה של פינוי שפכים סניטריים על ידי מוביל שפכים ישמור בעל העסק, בשטח העסק, קבלות על פינוי וקליטת השפכים במיתקן טיהור שפכים, לפי העניין, כאמור בסעיף 3.2.6.(ב1), לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור, על פי דרישתו.

3.2.7 מי פלט מטופלים

- (1) בעל עסק יסלק מי פלט מטופלים מבריכת הדגים ליעדי הסילוק כמפורט להלן כשאיכות מי הפלט המטופלים המסולקים תעמוד בערכים כדלהלן:
- (א) בנספח א' - לבריכות דגים, למעט בריכות דגים לגידול פורלים וחדקנים.
- (ב) בנספח ב' - לבריכות דגים לגידול פורלים וחדקנים.
- (2) בעל העסק יסלק מי פלט מטופלים באחת או יותר מהאפשרויות הבאות:
- (א) בהזרמה לנחל בהתקיים כל אלה:
- (1) למיתקן טיפול - לא יהיה יותר ממוצא אחד לסילוק מי פלט מטופלים, אלא אם כן מאפייני הגידול של בריכת הדגים ותנאיה מצריכים סילוק של מי פלט מטופלים משני מוצאים או יותר, הדבר לא יגרום לפגיעה בבריאות הציבור או בסביבה וניתן לכך היתר מממונה סביבה.
- (2) הסילוק יתבצע בין ה-15 לאוקטובר לבין ה-15 בינואר בשנה העוקבת בלבד. סילוק במועד אחר יעשה רק באישור מראש ובכתב מנותן האישור.
- (3) בכפוף לצו הרשאה תקף להזרמה לנחל עפ"י סעיף 20 לחוק המים, תשי"ט-1959, בהתאם לתנאיו ובמועדים שנקבעו לפי סעיף 3.2.7.(2,א).

(ב) בהחדרה למי תהום - סילוק מי פלט מטופלים באמצעות החדרה למי תהום יתבצע ברישיון החדרה לפי סעיף 44ב לחוק המים, במועדים ובתנאים שנקבעו ברישיון כאמור.

(ג) בהשקיה חקלאית - בכפוף להיתרי השקיה תקפים ובהתאם למועדים ובתנאים שנקבעו לפי סעיף 65א' לפקודת בריאות העם, 1940 ועל פי כל דין; ויעבירם למי שמחזיק בהיתרי השקיה תקפים שניתנו, בהתאם לאיכויות הנדרשות על פי כל דין ובהיתרי השקיה. בעל העסק יציג בפני נותן האישור, על פי דרישתו, מסמכים המעידים על התקשרות עם הגורם המנצל את מי פלט מטופלים, כולם או חלקם, להשקיה.

(ד) בהזרמה לים - בכפוף להיתר הזרמה לים תקף ובהתאם למועדים ובתנאים שנקבעו לפי חוק מניעת זיהום ים ממקורות יבשתיים, תשמ"ח-1988.

(3) בעל העסק יתקין, יפעיל ויתחזק מד ספיקה רציף במהלך תקופת הזרמת מי הפלט המטופלים, למדידת ספיקת מי פלט מטופלים בנקודת היציאה ממתקן הטיפול.

(4) סילוק משקעים:

(א) לא יסלק בעל עסק משקעים ולא ישתמש אדם במשקעים אלא באישור נותן האישור, ובהתאם להנחיותיו.

(ב) לא יתיר נותן האישור שימוש במשקעים למטרת טיוב או דישון קרקע, אלא אם כן מתקיימות הוראות תקנות (1)4 ו-8 לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (שימוש בבוצה וסילוקה), התשס"ד-2004 (להלן - תקנות הבוצה), בשינויים המחייבים לעניין משקעים.

(ג) בעל העסק יסלק את המשקעים על ידי מוביל פסולת מורשה, ליעד סילוק מורשה לפי כל דין, במכל אטום מפני דליפות ושפיכות, באופן ובתדירות שימנעו מטרדים סביבתיים.

(ד) תנאים 3.2.7(א4) עד 3.2.7(ג4), לא יחולו על בעל עסק המפנה משקעים ממתקן טיפול שברשותו לשימוש בבריכת הדגים שברשותו.

(5) מתקן טיפול:

(א) לצורך עמידה בערכים המצוינים בטבלה שבנספחים א' או ב' לתנאים אלה, בעל העסק יתקין מיתקן טיפול לטיפול במי הפלט.

(ב) המתקן יהיה תקין בכל עת, ויתופעל ויתוחזק על פי הנחיות נותן האישור, ככל שניתנו, והוראות מתכנן ו/או יצרן המתקן.

(ג) ביציאה ממתקן טיפול יתקין בעל העסק נקודות הדיגום לפי הוראות אלה:

(1) באופן שיאפשר גישה חופשית וגישה בכל עת לביצוע דיגום המאפשר לקיחת דגימה של מי הפלט.

(2) באופן שיאפשר גישה חופשית וגישה בכל עת לביצוע דיגום המאפשר לקיחת דגימה של המשקעים.

(3) באופן המאפשר דיגום חטף.

4) על פי דרישת נותן האישור - בעל העסק יתקין נקודת הדיגום באופן שיאפשר התקנת והפעלת דוגם מורכב אוטומטי לפרמטרים עבורם נדרש דיגום מורכב.

(ד) אסמכתאות בגין תחזוקה שוטפת של מיתקן טיפול, ישמרו בעסק למשך שלוש שנים לפחות, ויוצגו או יימסרו לנותן האישור, על פי דרישתו.

(ה) קבלות חתומות על פינוי והובלת המשקעים ממתקן טיפול וקליטתה ביעד הפינוי, ישמרו בשטח העסק למשך תקופה של לפחות שלוש שנים ויוצגו או יימסרו לנותן האישור, על פי דרישתו.

(6) דיגום מי פלט מטופלים ומשקעים:

(א) בעל עסק יערוך דיגומים למי פלט מטופלים ומשקעים באמצעות דוגם מוסמך בהתאם להוראות סעיף זה ולנספחים א, ב, ג, ד' ו-ה. בעל עסק ידגום את הפרמטרים ובתדירות כמפורט בנספחים א, ב, ג, ד' ו-ה, בהתאם לסוג הגידול.

(ב) נותן האישור רשאי לקבוע בדיקת פרמטרים נוספים על אלה המנויים בנספחים ג' ד' ו-ה, או לקבוע דיגום בתדירות שונה מהמפורט בסעיף 3.2.7 (א6), בין היתר בשל איכות מי הפלט העלולה לגרום לסכנה לאדם או לסביבה, יבצע בעל העסק, על פי דרישת נותן האישור ובנוסף להוראות כל דין, דיגום של הפרמטרים שנקבעו או בתדירות שקבע, לפי העניין.

(ג) נותן האישור רשאי לדרוש מבעל עסק לבדוק פרמטרים נוספים על אלה המנויים.

(ד) שיטות דיגום ושיטות בדיקה של מי פלט מטופלים, שימור הדגימות ואופן אחסון יהיו על פי ספר שיטות סטנדרטיות.

(ה) בדיקות של מי פלט מטופלים ומשקעים ייעשו במעבדה מוסמכת, בהתאם לתדירות שנקבעה בנספחים ג'-ה' לפי העניין.

(ו) בעל עסק יוודא שבעסק יהיו נקודות דיגום במקומות המפורטים להלן:

1) נקודת יציאת מי פלט מטופלים מהעסק (להלן: "נקודות דיגום א' ו-ג'").

2) נקודת מי נחל בכניסה לעסק (להלן: "נקודות דיגום ב').

3) נקודת מי נחל לאחר ערבוב עם מי פלט מטופלים (להלן: "נקודות דיגום ד').

4) נקודת איסוף משקעים ממתקן טיפול במי פלט ובריכות הדגים.

5) נקודות נוספות על פי דרישת נותן האישור.

(ז) בטופס נטילת הדגימה יציין בעל עסק את נקודת הדיגום ממנה נלקחה הדגימה.

(ח) דיווח על חריגה מערכי הסף - בעל העסק ידווח לנותן האישור במקרים בהם נמצאה חריגה בדיגומים שנערכו למי הפלט במדיה דיגיטלית לא יאוחר מ-24 שעות מרגע גילוי החריגה.

(ט) דיווח שנתי - מדי שנה בחודש אפריל, יעביר בעל העסק לנותן האישור, דו"ח שנתי מרוכז על השנה שחלפה כקובץ אלקטרוני (Excel) או בפורמט אחר באישור נותן האישור. הדו"ח יכלול:

1) תוצאות הדיגומים והבדיקות בהתאם לנספחים א, ב, ג, ד' ו-ה'.

2) פירוט ספיקה ויעדי סילוק מי פלט מטופלים.

(י) תוצאות הדיגום, לרבות טופס נטילת דגימה, טופס משמורת ודו"ח תוצאות המעבדה ישמרו בשטח העסק למשך תקופה של שלוש שנים לפחות, ימסרם או יציגם לנותן האישור לפי דרישתו.

(7) נגר עילי נקי :

(א) בעל העסק יפעל למניעת זיהום נגר עילי נקי.

(ב) נגר עילי נקי, לרבות מגגות המבנים והמרזבים בעסק, ינוקז למערכת הניקוז הציבורית. בהעדר אפשרות להתחברות למערכת ניקוז ציבורית, ינוקז למערכת הניקוז הטבעית באופן שלא יזוהם.

3.2.8 איכות אוויר

(1) תנאים אלה ניתנים גם לפי סעיף 33 לחוק אוויר נקי.

(2) הוראות אלה באות להוסיף על הוראות לפי חוק אוויר נקי והוראות אישיות שניתנו לפי סעיף 8 לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961, ככל שהן עומדות בתוקפן מכוח סעיף 95 לחוק אוויר נקי.

(3) ריחות :

(א) בעל עסק לא יגרום כתוצאה מפעילות העסק ל"ריח חזק או בלתי סביר", לפי חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961 וכהגדרתו [במדריך לטיפול במפגעי ריח המפורסם](#) באתר האינטרנט בנוסחו המעודכן מעת לעת.

(ב) בעל עסק ינקוט בפעולות הנדרשות למניעה וצמצום פליטת ריחות, לרבות פעולות אחסון חומרים בעלי ריח בתנאים מבוקרים.

(ג) בעל עסק יבצע סקר ריחות בהתאם לסוג מקור הריח במקרים של חשש לריח חזק או בלתי סביר, לדעת נותן האישור, לפי דרישתו ובהתאם להנחיותיו.

3.2.9 תחזוקה, תפעול, מעקב ודיווח

(1) בעל העסק יכין ויחזיק, בשטח העסק את המסמכים הבאים, שיישמרו בעסק במשך שלוש שנים לפחות ויעמדו לעיון או ימסרו לנותן האישור על פי דרישתו :

(א) ספר הפעלה ואחזקה שיכלול, בין היתר, את כל אלה :

1) תיאור תהליכי הפעלה ותחזוקה של מערכת הטיפול במי פלט.

2) נתונים על הציוד ומפרטים, לרבות הוראות היצרן לגבי הפעלה ותחזוקה, תכנית ההפעלה השגרתית של מערכת הטיפול במי פלט.

3) תיאור תקלות אפשריות אשר עלולות לגרום למפגעים סביבתיים.

4) אמצעים למניעת תקלות ואופני הטיפול בהן.

5) פירוט מכשירי מדידה ובקרה ואמצעי התראה למניעת גלישה בלתי מבוקרות של מי פלט לסביבה.

6) כל זאת לפי מיטב הידע והטכנולוגיות המקובלות ובהתאם לתנאים אלו.

(ב) יומן תפעול ומעקב, שיכלול, בין היתר, את כל אלה :

- 1) תיעוד כל פעולות התחזוקה של המתקנים והציוד בעסק, לרבות פעולות לכיול מכשירים וגלאים עם תאריך ביצוע.
- 2) טיפולים תרופתיים, הדברה וכל חומר שנוסף לבריכות, לרבות רישום של החומרים, כמויות ותאריך ביצוע.
- 3) יומן אירועים סביבתיים כמפורט בסעיף 3.2.3.(11).
- 2) במקרה של תקלה אשר גורמת או עלולה לגרום לגלישה בלתי מבוקרת של מי פלט או דגים לסביבה או מפגע ריח, בעל העסק:
 - א) יפעל מיידית לתיקון התקלה.
 - ב) ידווח למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה *6911 או 073-2733200 עם גילוי התקלה ולא יאוחר מ-24 שעות ממועד גילוי התקלה.
 - ג) ידווח על מהות התקלה בכתב לנותן האישור, סמוך ככל האפשר למועד התקלה ולא יאוחר משבועיים לאחריה, תוך פירוט מועדה, סיבתה, משכה והפעולות שננקטו לתיקונה, לפי העניין.

3.2.10. חומרים מסוכנים

- 1) בעל עסק יפעיל את העסק כאשר בידיו היתר רעלים בר תוקף מכוח חוק חומרים מסוכנים, התשנ"ג-1993, לעיסוק נשוא הרישיון אלא אם כן הכמויות והריכוזים של החומרים המסוכנים שהוא עוסק בהם פטורים מחובת החזקת היתר רעלים לפי כל דין.
- 2) בעל עסק ישנע חומר מסוכן אל העסק וממנו על ידי מוביל מורשה לפי הוראות כל דין.
- 3) בעל עסק יחזיק לכל החומרים המסוכנים בעסק גיליונות בטיחות מעודכנים (MATERIALSAFETY DATA SHEETS), המכילים מידע לגבי החומר המסוכן, תכונותיו, השפעתו, סיכונים הנובעים ממנו ודרכי מניעתם, הכול לפי הוראות תקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות), התשנ"ח-1998.
- 4) משטחים לאחסון חומרים מסוכנים בעסק יעמדו בדרישות המפורטות להלן:
 - א) אטומים ועמידים בפני חלחול הנוזלים הצפויים להתנקז אליהם.
 - ב) מופרדים משאר שטחי העסק באופן שתימנע הגעתו של שפך חומרים מסוכנים לסביבה.
- 5) מכלי החומרים המסוכנים הנוזליים, לרבות חומרי הדברה, היפוכלורית וסולר, יהיו מוצבים בתוך מאצרות, שיעמדו בתנאים המפורטים להלן:
 - א) נפח המאצרה יהיה 110% לפחות מנפח המכל הגדול המאוחסן בה.
 - ב) המאצרה תיבנה מחומרים עמידים בפני חלחול הנוזלים המאוחסנים בה.
 - ג) רצפת המאצרה תהיה משופעת לכיוון נקודת ניקוז ממנה ניתן לנקז או לשאוב כל שפך אפשרי.
 - ד) המאצרה תהיה נקיה בכל עת.

(6) בעל עסק ירוקן את תכולת המאצרה, באופן מידי, אלא אם תנאי מזג האוויר אינם מאפשרים זאת, וייאספו במכלים אטומים ועמידים כימית לחומר הנאסף, ויפוננו לפי כל דין, לרבות במקרה של שפך של החומר המאוחסן במאצרה או מי גשמים שהזדהמו מהחומר המאוחסן על גבי המאצרה.

(7) מחסן, אזור או עמדת אחסון של חומר מסוכן, חומרי הדברה, תרופות ופסולת חומר מסוכן, יהיו סגורים, ומשולטים, כך שתתאפשר כניסת אנשים שהורשו על ידי בעל העסק בלבד.

(8) בעל עסק יפריד בין חומרים מסוכנים העלולים להגיב ביניהם, לרבות פסולת חומר מסוכן, בהתאם לקבוצות הסיכון, קוד החירום וגיליונות הבטיחות. כאשר חומרים מאותה קבוצת סיכון עלולים להגיב ביניהם באופן המהווה סכנה לסביבה לרבות התלקחות, התנדפות גז ואדים, יש לאחסנם בנפרד, כך שימנע כל מגע בין החומרים המאוחסנים עצמם ובין שפך אפשרי של חומרים אלה.

(9) בעל העסק יסמן וישלט כל חומר מסוכן, פסולת חומר מסוכן וכן את כל המתקנים בהם עוסקים בחומר מסוכן לרבות כלי הקיבול ובני אחסון. הסימון והשילוט יהיו לפי הכללים המפורטים להלן:

(א) על כל כלי קיבול יצוינו השם הכימי של החומר המסוכן או פסולת חומר מסוכן המאוחסנים בו באותיות בעברית או בלועזית, מס' או"ם ככל שישנו מספר או"ם, קבוצת סיכון וקוד חירום.

(ב) על כל מבנה או עמדה יוצב שילוט הכולל את שם המתקן, השם הכימי של הרעל או הפסולת המאוחסנים באותיות בעברית או בלועזית, מס' או"ם ככל שישנו מספר או"ם, קבוצת סיכון וקוד חירום.

(ג) השילוט יהיה עשוי מחומר עמיד כימית ומכנית.

(ד) גודל הכתב על השילוט וצבעיו יהיו בולטים, קריאים וברורים בכל עת.

(ה) שילוט מתקן או עמדה יהיו ניתנים לקריאה מחוץ למתקן או העמדה.

(10) בעל העסק יפנה פסולת חומר מסוכן לאתר הפסולת הרעילה או ליעד אחר מורשה בהתאם לתקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים), תשנ"א-1990.

(11) פינוי של פסולת חומר מסוכן יעשה באמצעות מוביל פסולת חומר מסוכן מורשה לפי כל דין בלבד.

(12) בעל העסק ישמור למשך שלוש שנים לפחות אסמכתאות המעידות על פינוי הפסולת.

(13) בכל מקרה של אירוע חומרים מסוכנים, ידווח בעל העסק באופן מידי ולא יאוחר מ-15 דקות לאחר גילוי האירוע, למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה בטלפון:

*6911 או 073-2733200.

3.2.11 פסולת

(1) בעל עסק יאחסן פסולת בעסק במכלים המותאמים לסוג הפסולת וכמותה ובאופן שימנע מפגעים לסביבה לרבות, מטרדי ריח, מזיקים, ו/או פיזור פסולת לסביבה.

- (2) בעל עסק יאסוף ויפנה פסולת מהעסק לפי כל דין בתדירות אשר תמנע מפגעים סביבתיים.
- (3) בעל עסק יפנה פסולת מוצקה מהעסק למפעל מחזור, אתר סילוק פסולת או לתחנת מעבר לפסולת, המורשים לפי כל דין.
- (4) בעל עסק לא ישרוף פסולת בתחום העסק או מחוצה לו.
- (5) בעל עסק ישמור תעודות המעידות על סילוק הפסולת, חתומות על ידי מפעיל יעד הפינוי, למשך שלוש שנים לפחות ויציגם או ימסרם לנותן האישור על פי דרישתו.

3.2.12 פגרי דגים

- (1) בעל עסק יטפל בפגרי הדגים בהתאם למפורט להלן:
- (א) יאוחסנו במכלים אטומים וסגורים עד לפינויים באופן שימנע מפגעים סביבתיים לרבות פליטת ריחות בלתי סבירים.
- (ב) לא ישוחררו לסביבה עם מי פלט או עם מי פלט מטופלים.
- (ג) יפוננו לאתר לסילוק פסולת מעורבת מורשה או לכל יעד אחר בהתאם לכל דין לרבות תקנות מחלות בעלי חיים (פסדים), התשמ"א-1981.
- (2) בעל עסק ישמור תעודות המעידות על סילוק פגרי הדגים, חתומות על ידי מפעיל יעד הפינוי, למשך שלוש שנים לפחות ויציגם או ימסרם לנותן האישור על פי דרישתו.

3.2.13 מניעה וטיפול במזיקים

- (1) בעל העסק יפעיל את העסק באופן שלא יגרום למפגע או למטרד מזיקים.
- (2) בעל העסק יבצע ניטור תקופתי לבדיקת הימצאות מזיקים ובתי גידול למזיקים, לרבות: מקווי מים עומדים, תעלות ניקוז, וכיו"ב.
- (3) בעל העסק ירשום וישמור בשטח העסק את ממצאי הניטור למשך שנה לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור, על פי דרישתו.
- (4) במקרה שנמצאו מזיקים או בתי גידול למזיקים, ינקוט בעל העסק באמצעים לסילוק המזיקים או בתי הגידול ובפעולות להדברת מזיקים, ככל הנדרש, למניעת מפגע או מטרד מזיקים מתחום העסק.
- (5) פעולות הדברה יבוצעו באמצעות תכשירי הדברה שאושרו לפי תקנות החומרים המסוכנים (רישום תכשירים להדברת מזיקים לאדם), התשנ"ד-1994, ועל ידי מדביר בעל רישיון לפי חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית, התשע"ו-2016.
- (6) העתק של רישום פעולות ההדברה בחתימת המדביר ישמרו בעסק למשך שנתיים לפחות.

3.2.14 זיהום קרקע ומים - מניעה וטיפול

- (1) תחולה - פרק זה יחול על כל חומר מזהם קרקע לרבות דלקים.
- (2) בעל העסק יפעל למניעת זיהום קרקע וינקוט אמצעים למניעת שחרור של חומר מזהם קרקע לקרקע, ובכלל זה יתקין אמצעי בקרה, ישמור על תחזוקה נאותה של התשתיות

והמתקנים המשמשים לפעילות בחומר מזהם קרקע. בעל העסק יכין ויפעל על פי נהלים שקבע למניעה ולטיפול באירוע שחרור חומר מזהם קרקע לקרקע.

(3) בעל העסק יעשה שימוש בתשתיות וציוד המשמשים לאחסון או להובלה בצנרת של חומר מזהם קרקע, בין אם הם עיליים או תת קרקעיים, לרבות, מכלים, צנרות, שוחות עליות ותת קרקעיות, מאצרות, (להלן - "תשתיות וציוד") כאשר הם תקינים, אטומים ועמידים מבחינה כימית ומכאנית לחומר המזהם קרקע המאוחסן או מובל בהם, באופן שתימנע דליפה של חומר מזהם קרקע לקרקע.

(4) בעל העסק יבדוק ויתחזק את התשתיות והציוד בהתאם לתכנית תחזוקה שנתית שיקבע באופן שיבטיח כי הם תקינים, אטומים ועמידים בכל עת, יכין ויפעל על פי נוהלי תחזוקה שיכללו לפחות את הטמעת הוראות היצרן לעניין תחזוקה ככל שישנן, וכן כללים ומועדים לתיקון ליקויים.

(5) חקירת קרקע ושיקומה:

(א) סקר היסטורי - בעל העסק יכין ויגיש לנותן האישור סקר היסטורי, הכולל תכנית לביצוע חקירת קרקע, בהתאם [להנחיות המקצועיות לביצוע סקר היסטורי באתרים החשודים בזיהום קרקע או מי תהום](#), המפורסמות באתר האינטרנט ובהתאם לסיווג העסק כפי שאושר על ידי נותן האישור, בכל מקרה של חשש לזיהום קרקע או זיהום קרקע או לפי דרישת נותן האישור.

(ב) סקר קרקע וגז קרקע - לפי ממצאי הסקר ההיסטורי ולפי דרישת נותן האישור, נדרש המשך חקירת קרקע הכוללת ביצוע סקר קרקע, גז קרקע ודיגום ערימות. בעל העסק יבצע את הסקרים האמורים במועדים כפי שיקבע נותן האישור, ובהתאם להנחיות המקצועיות המפורסמות באתר האינטרנט על עדכון מעת לעת, לרבות ההנחיות להלן:

(1) [הנחיות מקצועיות לביצוע סקר קרקע](#).

(2) [הנחיות לביצוע סקרי גזי קרקע בשיטות אקטיביות \(TO-15\)](#).

(3) [הנחיות לביצוע סקר גז פסיבי](#).

(4) [הנחיות מקצועיות לשימוש במכשיר MIP \(Membrane Interface Probe\) במסגרת חקירת קרקע](#).

(5) [הנחיות מקצועיות לשימוש בשטח במכשירי מדידה מסוג PID או FID במסגרת חקירת קרקע](#).

(6) [הנחיות מקצועיות לחפירה, דיגום ערימות קרקע מזוהמת או החשודה כמזוהמת ודיגום מוודא](#).

(ג) שיקום קרקע - בהתאם לדו"ח ממצאי סקר הקרקע וגז הקרקע, יבחן בעל העסק חלופות שיקום ויגישן לנותן האישור בהתאם [להנחיות מקצועיות המפורסמות באתר האינטרנט על עדכון מעת לעת לרבות הנחיות אמות מידה לטיפול בקרקע לצורך שיקום](#), והכל בהתאם למועדים שיקבע נותן האישור. בעל העסק רשאי

לבצע סקר סיכונים לשם קביעת יעדי שיקום מבוססי סיכון, וזאת בהתאם

להנחיות לביצוע סקר סיכונים מזהמים בקרקעות (IRBCA).

(6) דיווח על אירועי זיהום קרקע (פליטת חומר מזהם קרקע לקרקע) - בעל עסק ידווח בהתאם לחובת הדיווח המידי של אירוע חומרים מסוכנים כמפורט בסעיף 10.3.2.12.

(7) שמירת מסמכים - בעל עסק ישמור את המסמכים המעידים על פעולות חקירה ושיקום קרקע שבוצעו בשטח העסק לתקופה שלא תפחת משלוש שנים (אלא אם כן נאמר אחרת), ויצגם וימסרם לנותן האישור לפי דרישתו.

הערה - חומר מזהם קרקע המתאים לקטגוריה כללית וגם לקטגוריה ספציפית - בעל העסק ידווח לפי הקטגוריה הספציפית (למשל - דליקים ודלק).

כמויות הסף לדיווח על דליפה (ק"ג)	חומרים החייבים בדיווח
כל כמות	דליקים / רעילים חומר לא ידוע / לא מזוהה
1 ומעלה	חומר מוכר, חשוד או סביר כמסרטן לאדם מזהם אורגני בלתי פריק (POP)
10 ומעלה	חומר אורגני הלוגני במצב צבירה נוזלי או תמיסה המכילה חומר אורגני הלוגני חומר הדברה
100 ומעלה	דלק** שמן מינרלי משומש
1,000 ומעלה	תמלחת חומר מזהם קרקע במצב צבירה נוזלי ממס אורגני שאינו הלוגני משקעים המכילים חומר מזהם קרקע חומר מזהם קרקע במצב צבירה מוצק הניתן לפיזור

רעש 3.2.15

(1) בעל עסק יפעיל את העסק באופן שלא יגרם רעש בלתי סביר כהגדרתו בתקנות למניעת מפגעים (רעש בלתי סביר), התש"ן-1990.

(2) בעל עסק יפעיל את העסק באופן שלא יגרם רעש כאמור בתקנות למניעת מפגעים (מניעת רעש), התשנ"ג-1992.

עמדה לתדלוק עצמי בסולר של רכבי תפעול כדוגמת: מלגזות וטרקטורים 3.2.16

בפרק זה, "צנרת" -	קו להובלת סולר, לרבות צנרת ניפוק סולר וצנרת מילוי מכלים
----------------------	---

(1) פרק זה יחול על עמדת תדלוק עצמי בסולר של רכבי תפעול כפעילות נלווית לפעילות העסק העומדת בכל אלה:

(א) המיכלים המשמשים אותה עיליים.

- (ב) הדלק המאוחסן הינו מסוג סולר ותוספיו.
- (ג) קיבולת האחסון המקסימלית הכוללת הינה נפח של עד 2.2 מ"ק.
- (2) תדלוק ומילוי המכלים יתבצעו בשטח העסק על גבי משטחים ייעודיים.
- (3) המשטחים כאמור בסעיף 2.3.2.16(2), יעמדו בכל אלה:
- (א) יהיו אטומים ועמידים בפני החומר המאוחסן על גביהם, לרבות החיבורים בין אבני השפה, תפרי ההתפשטות ואיי משאבות הסולר.
- (ב) יבנו באופן שתימנע הגעתו של שפך חומרים מסוכנים לסביבה.
- (ג) מנוקזים באמצעות שיפועים לבור איסוף.
- (4) בור איסוף לשפך חומרים מסוכנים יעמוד בכל אלה:
- (א) יהיה אטום בפני החומרים המאוחסנים בו.
- (ב) נפחו יהיה מותאם לנפח הנוזלים הצפויים להתנקז עליו.
- (ג) תכולתו תפונה באופן שוטף ובאופן שתימנע גלישת שפך חומרים מסוכנים ממנו לסביבה בכל עת.
- (ד) תכולתו תפונה למיתקן טיפול המתאים לקליטת סוג השפכים המפונים. פינוי פסולת חומר מסוכן לפי סעיף 3.2.10(9).
- (5) המיכלים והצנרת בעמדה לתדלוק עצמי יעמדו בדרישות הבאות:
- (א) יהיו אטומים לחומר המאוחסן או מובל בהם.
- (ב) קיבלו אישור לאטימותו של חומר או ציוד למעבר דלקים שנבדק על-ידי מעבדה מוסמכת על ידי הרשות להסמכת מעבדות לבדיקה הנדרשת בהתאם לתקן UL, או תקן אחר שאושר בכתב מראש על ידי הממונה.
- (ג) במקרים בהם הצנרת או חלק ממנה אינה חשופה ויזואלית, בעל העסק יבצע בדיקת אטימות לצנרת בהתאם לתקנה 9 לתקנות תחנות דלק. תוצאות הבדיקות יישמרו בשטח העסק, ויוצגו או יימסרו לנותן האישור על פי דרישה.
- (6) בעל העסק יציב מיכלים המכילים סולר בכל עת בתוך מאצרה או על גבי משטח המנוקז לבור איסוף; המאצרה והבור איסוף ירוקנו כמפורט בסעיף 3.2.10(6).
- (7) פתח מילוי המיכל יותקן בתחומי המאצרה או בתחום המשטח המנוקז לבור איסוף לפי העניין.
- (8) פתח המילוי של המיכל יהיה סגור, למעט בזמן מילוי או ביצוע עבודות תחזוקה.
- (9) בעל העסק יבצע בדיקה ויזואלית של תקינות ושלמות משטחי תדלוק של עמדה לתדלוק עצמי או מכלי סולר קטנים, צנרת ומאצרות, אחת לחודש לפחות.
- (10) בעל העסק ישמור תיעוד של ממצאי הבדיקה הויזואלית והפעולות המתקנות שבוצעו למשך שש שנים לפחות, ויצגו או ימסרו לנותן האישור על פי דרישה.
- (11) בעל העסק יתקין אקדחי תדלוק מונעי טפטוף לסולר מסוג Dripless Nozzles.

12) בעל העסק יכין נוהל לטיפול במקרה של דליפה או חשש לדליפה, יפעל על פיו ויקיים הדרכות לעובדים בכל הנוגע למניעת מפגעים סביבתיים על פי הנוהל. הנוהל ותיעוד בדבר קיום ההדרכות, לרבות תאריכים, משתתפים ונושאים שהועברו יישמר בשטח העסק, ויוצג או יימסר לנותן האישור על פי דרישה.

3.2.17. דיווחים, הצהרות ואחזקת מסמכים

ככלל, בכל מקום בו צוין בתנאים אלה, כי יש להעביר מסמכים ודיווחים לנותן האישור, או במקרים בהם בעל העסק נדרש לקבל אישור מנותן האישור, יש להעביר את המסמכים והמידע ולקבל את האישור נותן האישור מרכז תעשיות ורישוי עסקים במחוז הרלוונטי של המשרד להגנת הסביבה, לפי [רשימת הכתובת והטלפונים](#) המופיעה באתר האינטרנט של המשרד.

(1) נתונים, סקרים, תכניות, דוחות ומסמכים שעל בעל העסק להכין, לשמור, להעביר או להציג לנותן האישור:

(א) תוכנית העסק כמפורט בסעיף 3.2.2.(ב1).

(ב) רישומי יומן אירועים סביבתיים, פרטים ומידע על חומרים שנפלטו, נשפכו, סולקו או הושלכו לסביבה כאמור בסעיף 3.2.3.(9).

(ג) אסמכתאות על פינוי החומרים והמכלים או פינוי וקליטת השפכים סניטריים במתקן טיהור שפכים כאמור סעיפים 3.2.6.(ד1) ו-3.2.4.(3).

(ד) להשקיה חקלאית-מסמכים המעידים על התקשרות עם הגורם המנצל את מי פלט מטופלים, כולם או חלקם, כאמור בסעיף 3.2.7.(ג2).

(ה) נקודת הדיגום באופן שיאפשר התקנת והפעלת דוגם מורכב אוטומטי כאמור בסעיף 3.2.7.(4,ג,5).

(ו) אסמכתאות בגין תחזוקה שוטפת של מיתקן טיפול כאמור בסעיף 3.2.7.(ד5).

(ז) קבלות חתומות על פינוי והובלת המשקעים ממתקן טיפול וקליטתה ביעד הפינוי כאמור בסעיף 3.2.7.(ה5).

(ח) תוצאות הדיגום, לרבות טופס נטילת דגימה, טופס משמורת ודו"ח תוצאות המעבדה כאמור בסעיף 3.2.7.(6).

(ט) ספר הפעלה ואחזקה, יומן תפעול ומעקב כאמור בסעיף 3.2.9.(1).

(י) תעודות המעידות על סילוק פגרי הדגים, חתומות על ידי מפעיל יעד הפינוי כאמור בסעיף 3.2.12.(2).

(יא) פעולות ההדברה, בחתימת המדביר כאמור בסעיף 3.2.13.(5).

(יב) פעולות לחקירת קרקע ושיקומה בהתאם לאמור בסעיף 3.2.14.(7).

(2) להלן רשימת המצבים בהם על בעל העסק להעביר דיווח או הודעה לנותן האישור:

(א) הודעה על הכוונה בדבר סגירת העסק או העתקתו או הודעה שינוי מתוכנן בעל השפעות סביבתיות במבני העסק, במתקניו ובתהליכי הגידול בעסק כאמור סעיף 3.2.4.(1).

- (ב) דיווח על חריגה מערכי הסף - לנותן האישור במקרים בהם נמצאה חריגה בדיגומים שנערכו למי הפלט במדיה דיגיטלית לא יאוחר מ-24 שעות מרגע גילוי החריגה כאמור בסעיף 3.2.7.(ח6).
- (ג) דיווח שנתי - מדי שנה בחודש אפריל, יעביר בעל העסק לנותן האישור, דו"ח שנתי מרוכז על השנה שחלפה כאמור בסעיף 3.2.7.(ט6).
- (ד) דווח למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה מקרה של תקלה אשר גורמת או עלולה לגרום לגלישה בלתי מבוקרות של מי פלט או דגים לסביבה או מפגע ריח, עם גילוי התקלה ולא יאוחר מ-24 שעות ממועד גילוי התקלה, כאמור בסעיף 3.2.9.(ב2).
- (ה) דווח מידי למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה על כל אירוע חומרים מסוכנים, לרבות אירועי זיהום קרקע (פליטת חומר מזהם קרקע לקרקע) כאמור בסעיפים 3.2.10.(12) ו-3.2.14.(6).
- (ו) דיווח בכתב לנותן האישור על מהות התקלה, תוך פירוט מועדה, סיבתה, משכה והפעולות שננקטו לתיקונה, לפי העניין כאמור בסעיף 3.2.9.(ג2).
- (3) להלן רשימת המצבים בהם על בעל העסק לקבל אישור מראש ובכתב מנותן האישור:
- (א) שימוש בחומרים למניעת מטרדי אבק כאמור בסעיף 3.2.3.(8).
- (ב) קליטה בעסק של רכז מי התפלה כאמור בסעיף 3.2.5.(5).
- (ג) סילוק מי פלט מטופלים או משקעים או שימוש במשקעים שלא לשימוש בבריכות הדגים שברשותו כאמור בסעיפים 3.2.7.(א4) ו-3.2.7.(2,א,2).

נספח א' - תקני הזרמת מי פלט מטופלים מבריכות דגים, למעט בריכות דגים לגידול פורלים

וחדקנים, לנחל

פרמטר	מקור המים	יחידות	ערך מרבי לממוצע חודשי ⁴	ערך מרבי ³	ערך מזערי ²
ערך הגבה (pH)	כל הארץ			9.0	7.0
צריכת חמצן ביולוגית כללי (BOD ₅) ⁵	כל הארץ	מג"ל	20	30	
צריכת חמצן כימית כללי (COD)	כל הארץ	מג"ל	100	150	
חנקן אמוניאקלי (אמון) כ-N	כל הארץ	מג"ל	1.5	2.5	
חנקן כללי כ-N ⁶	כל הארץ	מג"ל	10	15	
זרחן כללי כ-P	כל הארץ	מג"ל	1	2	
חמצן מומס	כל הארץ	מג"ל			3.0
כלל מוצקים מומסים (TDS)	נחל נעמן	מג"ל	8000	10000	
	נחל חרוד	מג"ל	8000	10000	
	נחל ירדן דרומי	מג"ל	8000	10000	
	נחל תנינים	מג"ל	4000	5250	
	מקור מים אחר	מג"ל	4000	6000	
מוליכות חשמלית (EC)	נחל נעמן	dS/m	10	12.5	
	נחל חרוד	dS/m	10	12.5	
	נחל ירדן דרומי	dS/m	10	12.5	
	נחל תנינים	dS/m	5	6.6	
	מקור מים אחר	dS/m	5	7.5	

² ערך מזערי יהיה ריכוז או ערך הפרמטר הנמוך ביותר במי פלט מטופלים המותר להזרמה, שנמדד בכל עת, שהוא תוצאה של דיגום חטף או כל דיגום אחר;

³ ערך מרבי יהיה ריכוז או ערך הפרמטר הגבוה ביותר במי פלט מטופלים המותר להזרמה, שנמדד בכל עת, שהוא תוצאה של דיגום חטף או כל דיגום אחר;

⁴ ממוצע חודשי יהיה הממוצע של כל הבדיקות החודשיות של פרמטר הנבדק אחת לשבועיים או בתדירות גבוהה יותר; בעבור פרמטרים הנמדדים אחת לחודש או בתדירות נמוכה יותר יחושב הממוצע לפי הבדיקות השנתיות;

⁵ צריכת חמצן ביולוגית במי פלט מטופלים המוזרמים ייקבע בלא מעכבי ניטריפיקציה;

⁶ ריכוז חנקן כללי מתקבל באמצעות חישוב סכום של ריכוזי חנקן קיילדאל, ניטרט כ-N, ניטריט כ-N הנמדדים בפועל;

נספח ב' - תקני הזרמת מי פלט מטופלים מבריכות דגים לגידול פורלים וחדקנים לנחל

הערכים למי נקז מטופלים המסולקים לנחל				יחידות	פרמטר
ערך מזערי של דיגום חטף	ערך מרבי של דיגום חטף	ערך מרבי של דיגום מורכב יומי	ערך מרבי לממוצע חודשי של דיגום מורכב יומי		
7.0	8.5				ערך הגבה (pH)
	13	8	4	מ"ג/ל	צח"ב כללי (BOD ₅) ⁷
	30	20	10	מ"ג/ל	צח"כ כללי (COD)
	13	8	4	מ"ג/ל	פחמן אורגני כללי (TOC)
	15	10	5	מ"ג/ל	מוצקים מרחפים (TSS 105°C)
	5.0			NTU	עכירות
	2.5	1.5	0.5	מ"ג/ל	חנקן אמוניאקלי כ-N
	5	3	2	מ"ג/ל	חנקן כללי כ-N
	0.25	0.15	0.085	מ"ג/ל	זרחן כללי כ-P
	0.07	0.04	0.025	מ"ג/ל	זרחן מומס כ-P
3				מ"ג/ל	חמצן מומס
	0.1			מ"ג/ל	כלור נותר

⁷ צח"ב: במי פלט מטופלים המוזרמים לנחל ייקבע צח"ב ללא מעכבי ניטריפיקציה.

נספח ג' - ביצוע דיגומים ובדיקות מעבדה למי פלט מטופלים מבריכות דגים, למעט בריכות

דגים לגידול פורלים וחדקנים

דיגום ואנליזה בנקודת דיגום א' (מי פלט מטופלים המוזרמים לנחל)-

בעל העסק יבצע דיגומים, ימדוד ויערוך אנליזה לדגימות שיילקחו בדיגומים בהתאם למפורט בטבלה

הבאה :

תדירות הדיגום המזערית בתקופת הסילוק	שיטת הדיגום	יחידות	פרמטר
ממוצע יומי	ניטור רציף	מטר מעוקב ליממה	ספיקה
פעם בחודש	חטף		ערך הגבה (pH)
פעם בחודש	חטף	מג"ל	חמצן מומס
פעם בחודש	חטף	NTU	עכירות
פעם בחודש	חטף	מעלות צלסיוס	טמפרטורה
פעם בחודש	חטף	מג"ל	מוצקים מרחפים (TSS *105°C)
פעם בחודש	חטף	מג"ל	מוצקים מרחפים נדיפים *(VSS)
פעם בחודש	חטף	מג"ל	צריכת חמצן ביולוגית כללי *(BOD ₅) ⁸
פעם בחודש	חטף	מג"ל	צריכת חמצן כימית כללי *(COD)
פעם בחודש	חטף	מג"ל	חנקן אמוניאקלי כ- N*
פעם בחודש	חטף	מג"ל	חנקן כללי*
פעם בחודש	חטף	מג"ל	חנקן קיילדאל (TKN)*
פעם בחודש	חטף	מג"ל	ניטרט כ- N*
פעם בחודש	חטף	מג"ל	ניטריט כ- N*
פעם בחודש	חטף	מג"ל	זרחן כללי כ-P*
פעם בחודש	חטף	מג"ל	כלורידים*
פעם בחודש	חטף	מג"ל	נתרן*
פעם בחודש	חטף	מג"ל	כלל מוצקים מומסים(TDS)*

⁸ צריכת חמצן ביולוגית במי פלט מטופלים המוזרמים ייקבע בלא מעכבי ניטריפיקציה ;

פעם בחודש	חטף	מג"ל	כלור נותר ⁹
פעם בחודש	חטף	יחידות ל-100 מיליליטר	חיידקי אנטרוקוקי ¹⁰
פעם בחודש	חטף	ds/m	מוליכות חשמלית*
פעם אחת	חטף	מג"ל	בורן*
פעם אחת	חטף	מג"ל	פחמן אורגני כללי (TOC)*
פעם אחת	חטף	מג"ל	ריכוז תרופות **

* ניתן לבצע גם דיגום מורכב יומי במקום דיגום חטף; לעניין זה, "דיגום מורכב יומי" – דיגום, יחסי לספיקת מי פלט בריכת דגים, המתבצע באמצעות איסוף דגימות, בתדירות של אחת לשעה לפחות, במשך 24 שעות רצופות, כאשר כל דגימה נאספת לכלי מקורר נפרד, ובסיום הדיגום מצורפות הדגימות לכלי איסוף מקורר יחיד או כאשר איסוף כל הדגימות נעשה לכלי מקורר אחד.

** יבדקו התרופות שהיו בשימוש בבריכת הדגים של יצרן מי הפלט.

נספח ד' - ביצוע דיגומים ובדיקות מעבדה למי פלט מטופלים מבריכות לגידול פורלים וחדקנים

1. דיגום ואנליזה בנקודת דיגום ב' (מי נחל בכניסה לעסק):

המפעיל יבצע דיגומים, ימדוד ויערוך אנליזה לדגימות שיילקחו בדיגומים בהתאם למפורט בטבלה הבאה:

תדירות (לפחות) וסוג דיגום	יחידת המדידה	מדד
ניטור רציף (ממוצע יומי)	מ"ק/יממה	ספיקה
דיגום מורכב יומי או דיגום חטף, פעם בחודש	מ"ג/ל	זרחן כללי כ-P
דיגום מורכב יומי או דיגום חטף, פעם בחודש	מ"ג/ל	זרחן מומס כ-P

2. דיגום ואנליזה בנקודת דיגום ג' (מי פלט מטופלים המסולקים אל הנחל):

המפעיל יבצע דיגומים, ימדוד ויערוך אנליזה לדגימות שיילקחו בדיגומים בהתאם למפורט בטבלה הבאה:

תדירות (לפחות) וסוג דיגום	יחידת המדידה	מדד
ניטור רציף (ממוצע יומי)	מ"ק/יממה	ספיקה
דיגום חטף פעם בשבוע ו/או דיגום רציף.	מעלות צ.	הגבה (pH) טמפרטורה

⁹ אם מי פלט מטופלים עוברים חיטוי באמצעות כלור.
¹⁰ ריכוז חיידקי אנטרוקוקי יקבע לפי שיטת EPA;

ניטור רציף לחמצן מומס ועכירות	מ"ג/ל NTU	חמצן מומס עכירות
דיגום מורכב יומי, פעם בשבועיים	מ"ג/ל	מוצקים מרחפים (TSS 105°C)
דיגום מורכב יומי, פעם בחודש		צח"ב כללי (BOD ₅) ¹¹ צח"כ (COD) כללי
דיגום מורכב יומי, פעם בשבועיים	מ"ג/ל	זרחן כללי כ-P
דיגום מורכב יומי, פעם בשבועיים	מ"ג/ל	זרחן מומס כ-P
דיגום מורכב יומי פעם בשבועיים	מ"ג/ל	חנקן אמוניאקלי
דיגום מורכב יומי פעם בחודש	מ"ג/ל	חנקן כללי ¹² , חנקן קיילדל, ניטראטים כ-N, ניטריטים כ-N
דיגום חטף, פעם בחודש	יח' / 100 מ"ל	חיידקי אנטרוקוקי

3. דיגום ואנליזה בנקודת דיגום ד' (מי נחל לאחר ערבוב עם מי פלט מטופלים - 200 מ' במורד הנחל):

המפעיל יבצע דיגומים, ימדוד ויערוך אנליזה לדגימות שיילקחו בדיגומים בהתאם למפורט בטבלה הבאה:

תדירות (לפחות) וסוג דיגום	יחידת המדידה	מדד
ממוצע יומי פעם בחודש (ניתן להשתמש בנתונים של תחנת ניטור של רשות המים)	מ"ק/יממה	ספיקה
דיגום מורכב יומי פעם בחודש	מ"ג/ל	זרחן כללי כ-P
דיגום מורכב יומי פעם בחודש	מ"ג/ל	זרחן מומס כ-P

¹¹ צח"ב: במי פלט המוזרמים לנחל ייקבע צח"ב ללא מעכבי ניטריפיקציה.
¹² חנקן כללי: ריכוז חנקן כללי מתקבל ע"י חישוב סכום של ריכוזי חנקן קיילדל, ניטרט כ-N, ניטריט כ-N הנמדדים בפועל.

נספח ה' - דיגום ואנליזה בנקודת דיגום למשקעים

בעל העסק יבצע דיגומים, ימדוד ויערוך אנליזה לדגימות שיילקחו בדיגומים בהתאם למפורט בטבלה הבאה :

מזד	יחידת מדידה	תדירות (לפחות)	סוג דיגום
כמות המשקעים	טון או מ"ק ליממה	בעת פינוי המשקעים מהעסק	
חומר יבש, חומר נדיף, אפר	אחוז	בעת פינוי המשקעים מהעסק	דיגום המשקעים לבדיקת פרמטרים פיזיקו-כימיים¹³
ערך הגבה (pH)		בעת פינוי המשקעים מהעסק	דיגום משקעים לבדיקת פרמטרים פיזיקו-כימיים ⁸
חנקן כללי, חנקן אמוניאקלי, זרחן כללי, אשלגן,	מ"ג/ק"ג חומר יבש	בעת פינוי המשקעים מהעסק	דיגום משקעים לבדיקת פרמטרים פיזיקו-כימיים ⁸
קוליפורמים צואתיים	MPN/ג' חומר יבש	בעת פינוי המשקעים מהעסק	דיגום משקעים לבדיקת ריכוז קוליפורמים צואתיים ¹⁴

¹³ **דיגום משקעים לבדיקת פרמטרים פיזיקו-כימיים** : דיגום משקעים לצורך ביצוע כל הבדיקות הנדרשות, למעט בדיקות ריכוזי קוליפורמים צואתיים, חיידקי סלמונלה, נגיפי מעיים, ביצים חיות של טפילים יתבצע על ידי ערבוב הומוגני של שבע דגימות שונות, לפחות, של המשקעים

¹⁴ **דיגום משקעים לבדיקת ריכוז קוליפורמים צואתיים** : דיגום בשבע דגימות שונות לפחות של המשקעים וחישוב תוצאת הבדיקה כממוצע ה**גיאומטרי** של תוצאות בדיקת כל אחת משבע הדגימות.

3.3 גידול דגים בים

3.3.1 הגדרות

התרחשות בלתי מבוקרת או תאונה, שמעורב בה חומר מסוכן, הגורמת או העלולה לגרום סיכון לאדם ולסביבה, לרבות שפך, דליפה, פיזור, פיצוץ, התאיידות, דליקה	"אירוע חומרים מסוכנים" -
ניתוק מערכת ההצפה, קריעה או חיתוך רשתות של כלובי הדגים, תמותה חריגה של דגים, מחלות, בריחה המונית של הדגים, או כל התרחשות בלתי מבוקרת הגורמת או העלולה לגרום סיכון לאדם ולסביבה הן היבשתית והן הימית, לרבות תאונה	"אירוע חריג" -
אירוע חומרים מסוכנים הכולל פליטת חומר מזהם לקרקע	"אירוע פליטת חומר מזהם לקרקע" -
אתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה שכתובתו www.sviva.gov.il	"אתר האינטרנט" -
מקום המשמש לטיפול בפסולת, באמצעות שריפתה, עבודה וכיוצא באלה, המורשה לפי כל דין, למעט אתר לסילוק פסולת	"אתר לטיפול בפסולת" -
לרבות כל אחד מאלה: 1. בעל העסק 2. המחזיק בעסק 3. בעל רישיון העסק או מבקש הרישיון, לפי העניין 4. האדם שבהשגחתו, בפיקוחו או בניהולו פועל העסק	"בעל העסק" -
דלק גולמי או מוצריו שהם נוזלים בלחץ אטמוספרי ובטמפרטורת הסביבה	"דלק" -
היחידה הארצית להגנת הסביבה הימית במשרד להגנת הסביבה	"היחידה הימית" -
עסק לגידול דגים בכלובים בים, לרבות מתקנים ביבשה המשמשים את העסק	"העסק" או "כלובי הדגים" -
כמשמעותו בחוק אוויר נקי	"זיהום אוויר חזק או בלתי סביר" -
שחרור של חומר מזהם לקרקע באופן הגורם לכך שהקרקע תהיה קרקע מזוהמת; ואם הייתה הקרקע מזוהמת טרם השחרור, יראו כל שחרור נוסף של חומר מזהם לקרקע, כזיהום קרקע	"זיהום קרקע" -
חומר מסוכן כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, שנקבע לגביו ערך סף לקרקעות	"חומר מזהם קרקע" -
כהגדרתו בחוק חומרים מסוכנים, התשנ"ג-1993 (להלן - חוק החומרים המסוכנים)	"חומר מסוכן" -

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993	"חוק חומרים מסוכנים" -
כלי נייד או נייד לאחסון או לאצירה של חומר, לרבות חומר מסוכן, חומר מזהם קרקע, שפכים או תמלחות, לרבות מכל נייד או נייד וצנרת	"כלי קיבול" -
אמצעי קיבול העשוי משטח אטום מוקף דפנות, האטומים לחלחול החומר המאוחסן בו, שמטרתו לאגור שפך של חומרים המאוחסנים בו ולמנוע פיזורם לסביבה, לרבות אמצעי קיבול נייד	"מאצרה" -
באמצעות אתר האינטרנט לרבות על גבי טופס מקוון ואם אינו קיים באמצעות הדואר האלקטרוני, או באופן אחר בהתאם להנחיות שיפורסמו באתר האינטרנט	"מדיה דיגיטלית" -
מכל המיועד לאגירת תשטיפים, שפכים, תמלחות או נגר עילי מזוהם	"מכל איסוף שפכים" -
כלי קיבול לאחסון דלק שאינו תת קרקעי	"מכל דלק עילי" -
מעבדה שיש בידה הסמכה תקפה לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997, שהוסמכה לבצע את הבדיקות הנדרשות בתנאים אלה	"מעבדה מוסמכת" -
משקעים שלא באו במגע עם מזהמים, לרבות במשטחי התפעול או עם קרקע שידוע כי היא קרקע מזהמת	"נגר עילי נקי" -
משקעים שלא באו במגע עם מזהמים, לרבות במשטחי התפעול או עם קרקע שידוע כי היא קרקע מזהמת	"נגר עילי נקי" -
עובד מדינה או עובד ציבור שהוסמך על ידי השר להגנת הסביבה כנותן האישור לפי סעיף 6(א) לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968	"נותן האישור" -
ערכי הסף לחומרים מזהמים בקרקע המפורסמים בהנחיות הנחיות בנושא ערכי סף לחומרים מזהמי קרקע (VSL) Very Strict Levels משנת 2017, בנוסחם המעודכן ביותר, כמפורסם באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה	"ערכי הסף" -
כמשמעות פסדים בתקנות מחלות בעלי חיים (פסדים), התשמ"א-1981, ובכלל זה חלקיהם	"פסדים" -
כהגדרת "פסולת" בתקנות סילוק פסולת חומרים מסוכנים	"פסולת חומר מסוכן" -
אשפה, זבל וגרוטאות מכל סוג וצורה, לרבות פסולת גזם, פסולת אורגנית שמקורה בצמחים או במזון ופסולת שאינה אורגנית כגון אריזות	"פסולת" -
קרקע שריכוזי המזהמים בה חורגים מערכי הסף	"קרקע מזוהמת" -
לרבות טיפול בקרקע ללא חפירה (In Situ), חפירת הקרקע וטיפול בה באתר המטופל (On - Site) או פינוי הקרקע ליעד מאושר על פי כל דין	"שיקום" -

(Ex - Situ) כולל אתרי הטמנה, מתקני טיפול, שימוש חוזר בתשתיות, מיגון מבנים מבני חדירת גזי קרקע וכל פעולה לעצירת מסלולי הסעה של מזהמים בקרקע	
כהגדרתו בתקנות מניעת מפגעים (שמן משומש), התשנ"ג-1993	"שמן משומש" -
שפכים שמקורם בשירותים הסניטריים (לרבות: מכיורים, ממקלחות ומאסלות) של העסק	"שפכים סניטריים" -
פסולת המורחקת בהזרמה או פסולת נוזלית, לרבות מוצקים בתרחיף והמוצקים מומסים, לרבות שפכים סניטריים, תעשייתיים ותמלחות	"שפכים" -
תמותה של 350 ק"ג דגים ומעלה, תוך 24 שעות	"תמותה חריגה של דגים" -
תקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים), התשנ"א-1990	"תקנות סילוק פסולת חומרים מסוכנים" -
נוזלים שבאו במגע עם משטחי תפעול או עם שפכים, חומר מסוכן, דלק, שמן, קרקע מזוהמת, בוצה או פסולת או שנבעו מהם	"תשטיפים" -

3.3.2. תנאים מוקדמים למתן אישור המשרד להגנת הסביבה לרישיון עסק לפי סעיף 7(א) לחוק רישוי עסקים

(1) בכל מקום בו צוין בתנאים אלה, כי יש להעביר מסמכים ודיווחים לנותן האישור, או במקרים בהם בעל העסק נדרש לקבל אישור מנותן האישור במחוז הרלוונטי של המשרד להגנת הסביבה, יש לפנות במדיה דיגיטלית.

(2) על בעל העסק לקיים את הדרישות הבאות, כתנאי למתן האישור לרישיון עסק או היתר זמני:

(א) בעל עסק יגיש לנותן האישור עם הגשת הבקשה לרישיון עסק או להיתר זמני את המידע הסביבתי העדכני, הנחוץ לבדיקת הבקשה על פי המפורט במסמך ["מידע סביבתי לצורך בדיקת בקשה לרישיון עסק/היתר זמני"](#) המפורסם [באתר האינטרנט](#). מידע זה נדרש בנוסף למסמכים הנדרשים לפי חוק רישוי עסקים.

(ב) בעל עסק יגיש תכנית ניטור שנתית לכלובי הדגים, בהתאם ל"[הנחיות לתוכנית ניטור שנתית לכלובי דגים](#)" המפורסמות באתר האינטרנט מעדכון מעת לעת. התוכנית תוגש ותאושר על ידי היחידה הימית ובעל העסק יפעל בכפוף לתנאי התכנית שאושרה. היחידה רשאית להכניס שינויים בתכנית הניטור בהתאם לשינויים במאפייני גידול הדגים, הצטברות מידע חדש וכיו"ב.

(ג) בעל עסק יגיש מפה כמשמעותה בתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), תשס"א 2000, בקנה מידה 1:250 המתארת את המצב הקיים בשטחי העסק, לרבות מבנים

ומתקנים ביבשה המשמשים את העסק, כלובי דגים, כלי שיט, דוברה או כל מתקן שמשמש כבסיס תפעולי צף לכלובים וכיו"ב.

(ד) במתקנים ביבשה של העסק יותקנו משטחי תפעול אשר יעמדו בכל הדרישות המפורטות להלן:

- 1) אטומים ועמידים בפני חלחול הנוזלים הצפויים להתנקז אליהם.
- 2) יתוכנו וייבנו כשהם מופרדים משאר שטחי העסק באופן שתימנע הגעתם של תשטיפים לסביבה ולים.

3.3.3 כללי

בכל מקום בו צוין בתנאים אלה כי יש להעביר מסמכים ודיווחים לנותן האישור או היחידה הימית, או במקרים בהם בעל העסק נדרש לקבל אישור מנותן האישור במחוז הרלוונטי של המשרד להגנת הסביבה, יש לפנות במדיה דיגיטלית.

(1) במקרה שקיימים בעסק עיסוקים נוספים החייבים ברישוי לפי צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013 (כגון: מוסך, תחנת דלק ומסגריה), יחולו עליהם התנאים הספציפיים לעסקים מסוגם והאמור בתנאים אלה לא יגרע מהם. בכל מקרה של סתירה, התנאים הספציפיים גוברים.

(2) בעל עסק יפעיל את העסק תוך שמירה על איכות נאותה של הסביבה ובאופן שאינו גורם למטרדים או למפגעים לסביבה.

(3) פעילות מתקני העסק ביבשה, לרבות אחסון קבוע או זמני, פריקה וטעינה, תתבצע על גבי משטח תפעול.

(4) בעל עסק יפעל למניעת בריחה של דגים מהכלובים לים הפתוח.

(5) לא יושלכו פסדים של דגים או דגים חיים לים או לחוף או לכל שטח אחר בתחום העסק ומחוצה לו.

(6) בעל עסק יפעל בהתאם לתכנית לניטור הסביבה הימית שאושרה על ידי היחידה הימית.

(7) בעל עסק לא יזרים ולא יטיל לים פסולת או שפכים ללא היתר לפי חוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988, בעל עסק המחזיק בהיתר כאמור יפעל בכפוף לתנאיו.

(8) על פי דרישת נותן האישור, יעביר בעל העסק פרטים ומידע בדבר חומרים שנפלטו, נשפכו, סולקו או הושלכו לסביבה מתוך העסק או עקב פעילותו העסקית של העסק, בתוך פרק הזמן שיקבע.

(9) במקרה של סגירה או העתקת מיקום העסק, על בעל העסק לבצע את כל אלה:

(א) להודיע לנותן האישור בכתב על הכוונה בדבר סגירת העסק או העתקתו, לפחות 30 יום מראש ממועד הסגירה/ההעסקה, תוך ציון המועד המתוכנן. יש לצרף להודעה רשימת חומרים שהם מיועדים לפינוי מהעסק, לרבות חומרים מסוכנים, שמנים,

דלקים, שפכים, פסולת, אריזות ומכלי אחסון. יש לפרט כמויות חומרים, יעדי סילוק מתוכננים ולוח זמנים מתוכנן לביצוע.

(ב) לפנות חומרים ומכלים משטח העסק, בכפוף להוראות נותן האישור.

(ג) לפנות את כל כלובי הדגים מהים, הרשתות וכל ציוד אחר שהותקן בים.

(ד) לפנות את כל הפסולת ושאריות המזון מקרקעית הים מתחת לכלובים ויפנו האופן מידי.

(ה) לשמור אסמכתאות על פינוי החומרים, הכלובים, הרשתות והמכלים לתקופה של 3 שנים לפחות, ויעמידם לעיון או ימסרם לנותן האישור לפי דרישתו.

(10) בעל העסק ידווח לנותן האישור 3 חודשים מראש לפחות על כל שינוי מהותי מתוכנן בעסק העלול להשפיע על הסביבה, לרבות שינוי בתשתיות או מיתקנים המשמשים את העסק, לרבות הכנסת כלובים חדשים.

3.3.4 תפעול

(1) בעל העסק יחזיק ויגדל מיני דגים בהתאם לרישיון דיג לפי פקודת הדיג ותקנותיו, ויפעל בכפוף לתנאיו. (ליחידה הימית יעדכן על כל שינוי ברישיון הדיג לרבות שינוי של סוגי הדגים ברישיון באופן מידי ולא יאוחר מ-7 ימים ממועד שינוי הרישיון.

(2) בעל עסק יספור וירשום את מספר הדגים ומשקלם בעת הכנסתם לכלובים, ובעת הוצאתם מהכלובים. רישומי ספירות הדגים ומשקלם ישמרו בשטח העסק למשך 3 שנים ויוצגו לנותן האישור על פי דרישתו.

(3) בעל העסק לא ישליך לים פסולת או כלובים וחלקיהם, לרבות רשתות ומערכות עגינה. במקרה של ניתוק הכלובים וחלקיהם כאמור בים, יפעל בעל העסק לאיתור ואיסוף הכלובים וחלקיהם באופן מידי מהסביבה הימית והחופית.

(4) בעל עסק יסמן את הסימון הימי על פי הנהלים וההנחיות של רשות הספנות והנמלים במשרד התחבורה.

(5) בעל עסק יכין נוהלי חירום שיכללו את הפעולות שיש לנקוט בעת אירוע חריג, יפעל על פיהם ויתדרך אחת לשנה את כל העובדים בעסק. בעל עסק יתעד את ההדרכה וישמרו בשטח העסק את הנהלים ותייעוד ההדרכות לתקופה של 3 שנים, ויצגי או ימסור לנותן האישור לפי דרישתו.

(6) בעל עסק יחזיק בעסק את כל הציוד הנדרש לטיפול באירוע חריג בהתאם לנוהלי חירום.

(7) בעל עסק ידווח על אירוע חריג בעסק למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה - 6911* או בטלפון 073-2733200, באופן מידי ולא יאוחר מ-15 דקות מעת היוודע האירוע החריג.

3.3.5 האכלת דגים

(1) בעל העסק יפעל למניעה וצמצום של זליגת מזון לים בפתוח, ומניעת הצטברותו בקרקעית הים.

(2) בעל עסק יכין נוהל האכלת דגים ויפעל על פיו. הנוהל יכלול בין היתר התייחסות לנושאים הבאים :

(א) אופן חישוב כמות המזון הניתנת לדגים בהתאם לכמות הדגים בכלובים, לצורך מניעת היווצרות עודפי המזון.

(ב) אופן תיעוד סוג וכמות המזון שניתנו לדגים ותדירות האכלה.

(ג) פעולות למניעת פיזור של מזון לים, מעבר לשטח כלובי הדגים.

(ד) פעולות למניעת הצטברות מזון בקרקעית הים.

(ה) פעולות וציוד לאיסוף וניקוי עודפי מזון או שפך של מזון שהגיע לים.

(3) בעל עסק ירשום את סוג וכמות המזון שניתנו לדגים ותדירות האכלה וישמור את הרישום בשטח עסק למשך 3 שנים.

(4) בעל העסק יאחסן מזון ביבשה על משטח תפעול ובאריזות סגורות כך שלא יתפזרו לסביבה.

3.3.6 תמותת דגים

(1) לא יושלכו פסדים של דגים לים או לחוף או לכל שטח אחר בתחום העסק ומחוצה לו.

(2) במקרה של תמותת דגים בכלובים ובסביבתם, לרבות תמותת דגי בר בקרבת הכלובים, בעל העסק יאסוף מיידית את הפסדים של הדגים, הן מעל פני המים והן מקרקעית הים מתחת לכלובים.

(3) בעל עסק יאחסן פסדים באזור מוצל ובאופן שימנע היווצרות מפגעים סביבתיים, לרבות טפטוף נוזלים, הפצת ריחות ומפגעי מזיקים.

(4) בעל עסק יפנה פסדים בתוך 12 שעות באמצעות מוביל בעל רישיון עסק תקף להובלת פסולת פסדים לאתר מורשה לקליטתם כדין.

(5) במקרה של תמותה חריגה של דגים, בעל עסק יאסוף את הפסדים, וידווח בהתאם לאמור בסעיף 3.3.4(7), בעל העסק יציין את סיבת התמותה במידה והיא ידועה. בעל העסק יפעל לפי הנחיות נותן האישור.

(6) בעל עסק ישמור אסמכתאות על פינוי פסדים משטח העסק לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור, לפי דרישתו.

3.3.7 מים ושפכים

(1) משטחי תפעול במתקנים ביבשה יעמדו בדרישות המפורטות להלן :

(א) אטומים ועמידים בפני חלחול הנוזלים הצפויים להתנקז אליהם.

(ב) מופרדים משאר שטחי העסק באופן שתימנע הגעתם של תשטיפים לסביבה וליים.

(2) שפכים סניטריים :

(א) שפכים סניטריים יפוננו באחת מהדרכים הבאות :

(1) בהזרמה למערכת הביוב הציבורית.

2) במקרה שלא קיימת מערכת ביוב ציבורית - ייאספו למכל איסוף סגור ואטום לחלחול שתכולתו תפונה על ידי מוביל שפכים מורשה על פי כל דין למתקן קדם טיפול או למתקן טיהור שפכים, לפי העניין.

3) בדרך אחרת בכפוף לאישור מראש ובכתב מאת נותן האישור.

ב) במקרה של פינוי שפכים סניטריים על ידי מוביל שפכים ישמור בעל העסק, בשטח העסק, קבלות על פינוי וקליטת השפכים במתקן קדם טיפול או במתקן טיהור שפכים, לפי העניין, כאמור בסעיף 3.3.7. (א,2,3), לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור, על פי דרישתו.

ג) בעל עסק יבצע דיגום של שפכים סניטריים על פי דרישת נותן האישור והנחיותיו. תוצאות הדיגום יישמרו במשרדי העסק למשך שלוש שנים לפחות, ויוצגו או ימסרו לנותן האישור, לפי דרישתו.

ד) אם יימצאו בשפכים הסניטריים בעסק פרמטרים או מספר פרמטרים החורגים מהערך המפורט בתקנות המים (מניעת זיהום מים)(מתכות ומזהמים אחרים), התשס"א-2000, בתקנות רישוי עסקים (ריכוזי מלחים בשפכים תעשייתיים), התשס"ג-2003, בתקנות המים (מניעת זיהום מים) (ערכי הגבה של שפכי תעשייה), התשס"ד-2003, בערכים לשפכים אסורים בכללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), התשע"ד-2014, או לחלופין ולפי העניין, בתקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-2010, יראו אותם כאילו הם שפכים תעשייתיים ובעל העסק יפעל בהתאם להנחיית נותן האישור. לעניין זה "שפכים תעשייתיים" - שפכים שמקורם מפעילות העסק, לרבות תשטיפים ונגר עילי מזהם למעט שפכים סניטריים.

3.3.8 פסולת מוצקה שאינה מכילה חומר מסוכן

1) בעל העסק יאחסן פסולת בעסק במכלים המותאמים לסוג הפסולת וכמותה ובאופן שימנע מפגעים לסביבה לרבות, מטרדי ריח, מזיקים, או פיזור פסולת ותשטיפים לסביבה.

2) בעל העסק יאסוף ויפנה פסולת מהעסק בהתאם לסוג הפסולת, בתדירות אשר תמנע מפגעים סביבתיים.

3) בעל העסק יפנה פסולת מהעסק באמצעות מוביל פסולת מורשה לפי כל דין לאתר לטיפול בפסולת, אתר סילוק פסולת או לתחנת מעבר לפסולת המורשים על פי כל דין.

4) בעל העסק ישמור בשטח העסק קבלות על הפינוי וקליטת הפסולת, למעט פינוי לכלי כיבול לאצירת פסולת ברשות המקומית, לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור, על פי דרישתו.

5) בעל העסק לא יבצע שריפת פסולת בתחום העסק או מחוצה לו, שלא במתקן ייעודי לשריפת פסולת המאושר לפי כל דין.

3.3.9 ריחות

- (1) בעל עסק לא יגרום כתוצאה מפעילות העסק ל"ריח חזק או בלתי סביר", לפי חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961, וכהגדרתו ב**מדריך לטיפול במפגעי ריח** המפורסם באתר האינטרנט בנוסחו המעודכן מעת לעת.
- (2) בעל עסק ינקוט בפעולות הנדרשות למניעה וצמצום פליטת ריחות, לרבות באמצעות אחסון חומרים בעלי ריח בתנאים מבוקרים.
- (3) בעל עסק יבצע סקר ריחות בהתאם לסוג מקור הריח במקרים של חשש לריח חזק או בלתי סביר, לדעת נותן האישור, לפי דרישתו ובהתאם להנחיותיו.

3.3.10. יומן אירועים סביבתיים

- (1) בעל עסק ינהל יומן אירועים סביבתיים (להלן - "היומן").
- (2) ביומן ירשמו כל האירועים המפורטים להלן:
 - (א) בריחת דגים מכלובי הדגים.
 - (ב) שפך מזון שהגיע לים.
 - (ג) ניתוק של כלובי דגים.
 - (ד) פליטת חומר מזהם קרקע לקרקע ומקרים בהם התגלה חשד לקרקע מזוהמת.
- (3) בעל עסק יכלול ביומן, לכל הפחות, את הפרטים הבאים:
 - (א) תאריך ושעת גילוי האירוע, התקלה או החריגה.
 - (ב) מהות האירוע ותיאורו המפורט, כולל מיקומו.
 - (ג) האמצעים שנקטו לטיפול באירוע.
 - (ד) תאריך ושעת סיום האירוע/תקלה/חריגה.
- (4) רישומי היומן ישמרו בעסק שלוש שנים לפחות, ויעמדו לעיון או יימסרו לנותן האישור, על פי דרישתו.

3.3.11. ניטור ודיווח

- (1) בעל עסק יכין ויגיש לאישור היחידה הימית תכנית לניטור של מצב הסביבה הימית באזור ההשפעה של מערך הכלובים בהתאם למסמך "**הנחיות להכנת תכנית ניטור השפעת כלובי דגים על הסביבה הימית**" המפורסם באתר האינטרנט (להלן - תכנית הניטור) כעדכון מעת לעת, תוך 3 חודשים מיום קבלת תנאים אלה, ויבצעה, ואם אושרה בתנאים, יבצעה בעל העסק בכפוף לתנאים כאמור.
- (2) בעל העסק יבצע את הניטור (דיגום) באופן, בתדירות ובשיטות כמפורט ב"**הנחיות להכנת תכנית ניטור השפעת כלובי דגים על הסביבה הימית**" ותכנית הניטור המאושרת.
- (3) בעל עסק יגיש דו"ח ביניים עד חודש לאחר ביצוע דיגום בשטח כמפורט בתכנית הניטור המאושרת ובהתאם למסמך "**הנחיות להכנת תכנית ניטור השפעת כלובי דגים על הסביבה הימית**".

(4) בעל עסק יגיש דו"ח מסכם לכל פעולות הניטור שבוצעו בסיום כל שנה, ויגישו לא יאחר מיום 31.3 בשנה העוקבת, כמפורט בתכנית הניטור המאושרת ובהתאם למסמך "הנחיות להכנת תכנית ניטור השפעת כלובי דגים על הסביבה הימית".

(5) בעל עסק יגיש את דו"ח הביניים ודו"ח מסכם כמפורט לעיל לנותן האישור וליחידה הימית בפורמט דיגיטלי, וישמרו בשטח העסק למשך 3 שנים.

3.3.12. זיהום ים בשמן

(1) בעל עסק יכין ויגיש לאישור היחידה הימית תכנית חירום מפעלית למוכנות ותגובה אשר תפרט את המערך הארגוני למתן מענה לאירועי זיהום ים וחופים בשמן אשר מקורם מפעילות העסק או אשר עלולים לפגוע או לזהם את הכלובים (בפרק זה - תח"מ), תוך 3 חודשים מיום קבלת תנאים אלה. בעל עסק יפעל על פי התכנית לטיפול באירוע זיהום ים משמן המאושרת על ידי היחידה הימית ובכפוף לתנאיה.

(2) בעל עסק ידווח על כל זיהום ים למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה - 6911* או בטלפון 073-2733200 (להלן - מוקד הסביבה), באופן מידי ולא יאחר מ-15 דקות מעת היוודע אירוע הזיהום.

(3) בעל עסק יקיים הדרכות לעובדים בדבר אופן יישום תח"מ או למי שיפעל מטעמו, אחת לשנה.

(4) תח"מ תכלול, בין היתר, את כל אלה:

(א) הגדרת מטה חירום: רשימת בעלי תפקידים ופרטי קשר בזמן אירוע זיהום ים בשמן שיכלול אל כל הפרטים האלה: תפקיד בשגרה, תפקיד באירוע, שם מלא, טלפון עבודה, טלפון נייד, איתורית (אם יש), טלפון בבית, מחליף באירוע (אם יש) (להלן - מטה חירום).

(ב) הגדרת שלבי פעולה במקרה של זיהוי/קבלת דיווח ראשוני של זיהום, דיווח מתוך העסק ודיווח מגורם חוץ.

(ג) תגובה מיידית (עד שעה מזיהוי אירוע הזיהום):

(1) הערכת מצב ראשונית.

(2) ככל שניתן, הפסקת זרימת השמן לים והפסקת פעילות מתקנים העלולים לגרום להתלקחות אדי דלק.

(3) סגירה וחסמה של כלובי הדגים.

(4) הערכת בטיחות (סיכוני התלקחות וסיכוני חשיפה).

(5) הזעקת מטה חירום ופתיחת חדר מצב של בעל העסק.

(ד) מענה ראשוני (עד 4 שעות מזיהוי אירוע הזיהום):

(1) הפעלת ציוד ויכולות טיפול בזיהום על מנת לצמצם את הפגיעה בכלובי הדגים ובסביבה.

(2) אופן עדכון שוטף של הערכת המצב למוקד סביבה ובדיקת ההתאמה של יכולות הטיפול באירוע הספציפי.

3) חיזוי כיוון תנועת שפך השמן ומקום הפגיעה האפשרי בחוף בסיוע היחידה הימית באמצעות מוקד הסביבה.

(ה) מענה משלים (עד 12 שעות מזיהוי אירוע הזיהום):

- 1) עדכון שוטף של הערכת המצב ליחידה הימית באמצעות מוקד הסביבה.
- 2) הוראות בדבר אופן שיקום.
- 3) אופן החזרת ציוד והשבתו לכשירות.
- (ו) תרשים זרימה סכמתי לטיפול באירוע זיהום ים משמן.
- (ז) רשימת פרטי קשר של רשויות מקומיות, נמלים, מתקני התפלה ועוד, הסמוכים לעסק גופים כאמור שלהם תכנית לטיפול באירוע זיהום ים משמן.
- (5) בעל עסק יבצע תחקיר על כל אירוע זיהום ים, הכולל הכנת דוחות והפקת לקחים בהתאם להנחיות נותן האישור. בעל העסק יעביר עותק מהתחקיר לנותן האישור בתוך 30 יום ממועד סיום הטיפול באירוע.

3.3.13. ציוד חירום באירועי זיהום ים

(1) בעל עסק יחזיק ציוד ייעודי לטיפול בזיהום ים משמן ויתחזק אותו בהתאם להוראות היצרן באופן שוטף ובכל מקרה לאחר שימוש באירוע זיהום ים משמן. הציוד יכלול את כל אלה:

- (א) חוסם סופג שמן בלבד, באורך השווה ל- 150% מהיקף כלל הכלובים בים.
- (ב) פדים לספיגת שמן בלבד, חבילה של 100 פדים לכל 500 מטר רבוע של כלובים בים.
- (ג) מכלים/שקים אטומים לשמן לצורך פינוי הסופגים לאחר ספיגת השמן.
- (2) בנוסף לציוד המפורט בסעיף 3.3.13(1), בעת פעילות כלי השיט בתחום העסק תהיה לבעל העסק גישה לציוד שלו או של גורם אחר מטעמו אשר תאפשר תגובה לאירוע שפך דלק/שמן מכלי השיט בפרק זמן של לא יותר מ-3 שעות מתחילת אירוע שפך הדלק/שמן, וזאת על פי נפח וסוג השמן המרבי (Max capacity) של כלי השיט הגדול ביותר הפועל במסגרת הפעלת העסק כמפורט בטבלה המצ"ב:

מיכל אגירה	מערכת סקימר	סופגים Oil only	חוסם סופג Oil only	חוסם ים	Max capacity של הדלק במכלי כלי השיט הפועל בעסק
-	-	110% מ Max capacity	-	-	עד 1 טון דלק
-	-	בעלי כושר ספיגה של	לא יפחת מ 50 מטר	-	מ 1 ועד 10 טון דלק

		30% מהדלק הנישא			
יכולת אגירה בנפח של מקסימום יכולת הנשיאה של הכלי	מערכת המותאמת לשאיבת סוג הדלק הנישא	בעלי כושר ספיגה של 30% מהדלק הנישא	לא יפחת מ 100 מטר	100 מטר	מעל 10 טון דלק

(3) בעל העסק יקבל אישור מראש מהיחידה הימית על כך שהציוד בעסק המפורט בטבלה בסעיף 3.3.13(2), תואם את מטרותיו.

3.3.14. זיהום קרקע ומים (ממתקני העסק ביבשה) - מניעה וטיפול

- (1) תחולה - פרק זה יחול על כל חומר מזהם קרקע לרבות דלקים.
 - (2) בעל העסק יפעל למניעת זיהום קרקע וינקוט אמצעים למניעת שחרור של חומר מזהם קרקע לקרקע, ישמור על תחזוקה נאותה של התשתיות והמתקנים המשמשים לפעילות בחומר מזהם קרקע.
 - (3) בעל העסק יעשה שימוש בתשתיות וציוד המשמשים לאחסון של חומר מזהם קרקע, כאשר הם תקינים, אטומים ועמידים מבחינה כימית ומכאנית לחומר המזהם קרקע המאוחסן או מובל בהם, באופן שתימנע דליפה של חומר מזהם קרקע לקרקע.
 - (4) חקירת קרקע ושיקומה:
- (א) סקר היסטורי - לפי דרישת נותן האישור, בעל העסק יכין ויגיש לנותן האישור סקר היסטורי, הכולל תכנית לביצוע חקירת קרקע, בהתאם [להנחיות המקצועיות לביצוע סקר היסטורי באתרים החשודים בזיהום קרקע או מי תהום](#), המפורסמות באתר האינטרנט בכל מקרה של חשש לזיהום קרקע או זיהום קרקע.
- (ב) סקר קרקע וגז קרקע - לפי ממצאי הסקר ההיסטורי ולפי דרישת נותן האישור, נדרש המשך חקירת קרקע הכוללת ביצוע סקר קרקע, גז קרקע ודיגום ערימות. בעל העסק יבצע את הסקרים האמורים במועדים כפי שיקבע נותן האישור,

ובהתאם להנחיות המקצועיות המפורסמות באתר האינטרנט על עדכון מעת לעת, לרבות ההנחיות להלן:

- (1) [הנחיות מקצועיות לביצוע סקר קרקע.](#)
- (2) [הנחיות לביצוע סקרי גזי קרקע בשיטות אקטיביות \(TO-15\).](#)
- (3) [הנחיות לביצוע סקר גז פסיבי.](#)
- (4) [הנחיות מקצועיות לשימוש במכשיר MIP \(Membrane Interface Probe\) במסגרת חקירת קרקע.](#)
- (5) [הנחיות מקצועיות לשימוש בשטח במכשירי מדידה מסוג PID או FID במסגרת חקירת קרקע.](#)
- (6) [הנחיות מקצועיות לחפירה, דיגום ערימות קרקע מזוהמת או החשודה כמזוהמת ודיגום מוודא.](#)

(ג) שיקום קרקע - בהתאם לדו"ח ממצאי סקר הקרקע וגזי הקרקע, יבחן בעל העסק חלופות שיקום ויגישן לנותן האישור בהתאם [להנחיות מקצועיות המפורסמות באתר האינטרנט על עדכון מעת לעת לרבות הנחיות אמות מידה לטיפול בקרקע לצורך שיקום](#), והכל בהתאם למועדים שיקבע נותן האישור. בעל העסק רשאי לבצע סקר סיכונים לשם קביעת יעדי שיקום מבוססי סיכון, וזאת בהתאם [להנחיות לביצוע סקר סיכונים מזהמים בקרקעות \(IRBCA\).](#)

- (5) דיווח על אירועי זיהום קרקע (פליטת חומר מזהם קרקע לקרקע) - בעל עסק ידווח בהתאם לחובת הדיווח המידי של אירוע חומרים מסוכנים כמפורט בסעיף 3.3.15(16).
- (6) שמירת מסמכים - בעל עסק ישמור את המסמכים המעידים על פעולות חקירה ושיקום קרקע שבוצעו בשטח העסק לתקופה שלא תפחת משלוש שנים (אלא אם כן נאמר אחרת), ויצגם וימסרם לנותן האישור לפי דרישתו.

3.3.15. חומרים מסוכנים

- (1) בעל העסק יפעיל את העסק כאשר בידיו היתר רעלים בר תוקף מכוח חוק חומרים מסוכנים, לעיסוק נשוא הרישיון, אלא אם כן הכמויות והריכוזים של החומרים המסוכנים שהוא עוסק בהם פטורים מחובת החזקת היתר רעלים לפי תקנות החומרים המסוכנים (סיווג ופטור), התשנ"ו-1996.
- (2) בעל עסק המחזיק בהיתר רעלים בתוקף לפי חוק חומרים מסוכנים לא יחולו עליו תנאים אלה.
- (3) בלי לגרוע מהאמור בסעיף 3.3.15(2), בעל עסק שאינו מחזיק בהיתר רעלים תקף או מחזיק בחומר מסוכן שאינו טעון היתר רעלים לפי חוק חומרים מסוכנים, יעמוד בתנאים אלה. אין באמור בסעיף זה כדי לפטור אדם מהחזקת היתר רעלים כדין.
- (4) בעל עסק יקבל חומר מסוכן לעסק או ישנע חומר מסוכן מהעסק באמצעות מוביל מורשה על פי דין.

(5) בעל העסק יחזיק לכל החומרים המסוכנים בעסק גיליונות בטיחות (MATERIALSAFETY DATA SHEETS) מעודכנים, המכילים מידע לגבי החומר המסוכן, תכונותיו, השפעותיו, סיכונים הנובעים ממנו ודרכי מניעתם, לפי הוראות תקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות), התשנ"ח-1998.

(6) כלי קיבול המכילים חומר מסוכן או פסולת חומר מסוכן, לרבות חומר לציופי הרשתות כגון: NETSEAL, במצב נוזלי או גז מונזל (למעט גזים מונזלים דליקים), יהיו בכל עת מוצבים באופן בו תימנע הגעת או פיזור החומר המסוכן או פסולת החומר המסוכן לסביבה כגון בתוך מאצרה כמפורט בסעיף 3.3.15(7), או על גבי משטח המנוקז לבור איסוף כמפורט בסעיף 3.3.15(8).

(7) מאצרה כאמור בסעיף 3.3.15(6), תעמוד בכל אלה:

- (א) בנויה באופן שימנע פיזור החומר המסוכן או פסולת החומר המסוכן לסביבה.
- (ב) נפחה הפנוי לקליטת חומרים מזהמים יהיה לפחות 110% מנפח כלי הקיבול הגדול ביותר המאוחסן בה.
- (ג) קירותיה יהיו בעלי חוזק מכני מספק בכדי להכיל את תכולת כלי הקיבול הגדול ביותר המאוחסן בה.
- (ד) תקינה, אטומה ועמידה כימית לחומרים המאוחסנים בה, ללא סדקים, נקייה ובאופן שימנע לחלוטין דליפה לסביבה.
- (ה) פתח הניקוז שלה יהיה סגור בכל עת, למעט בעת ריקון יזום.
- (ו) פתחי הריקון והמילוי של כלי הקיבול המצויים בתוכה יהיו בכל עת בתוך שטחה.
- (ז) מקורה - על פי דרישת נותן האישור.

(8) משטח המנוקז לבור איסוף כאמור בסעיף 3.3.15(6), יעמד בכל אלה:

- (א) בנוי באופן שימנע פיזור החומר המסוכן או פסולת החומר המסוכן לסביבה.
- (ב) הנפח הפנוי של בור האיסוף כאמור בסעיף 3.3.15(6), לקליטת החומר המסוכן או פסולת החומר המסוכן יהיה לפחות 110% מנפח כלי הקיבול הגדול ביותר שעלול להתנקז אליו.
- (ג) תקין ואטום לחומרים המאוחסנים על גביו, ללא סדקים, באופן שימנע לחלוטין פליטה לסביבה.
- (ד) פתחי הריקון והמילוי של כלי הקיבול המצויים על גבי המשטחים כאמור בסעיף 3.3.15(6), יהיו בכל עת מעל המשטח.
- (ה) מקורה - על פי דרישת נותן האישור.

(9) בעל עסק ירוקן את תכולת המאצרה ובור איסוף אליו מנוקז המשטח, באופן מידי, אלא אם תנאי מזג האוויר אינם מאפשרים זאת, וייאספו במכלים אטומים ועמידים כימית לחומר הנאסף, ויפוננו לפי כל דין, לרבות במקרה של שפך של החומר המאוחסן במאצרה או מי גשמים שהזדהמו מהחומר המאוחסן על גבי המאצרה.

(10) מחסן, אזור או עמדת אחסון של חומר מסוכן ופסולת חומר מסוכן, יהיו סגורים, נעולים ומשולטים, כך שתתאפשר כניסת אנשים שהורשו על ידי בעל העסק בלבד.

(11) רצפת מחסן, אזור או עמדת אחסון של החומרים כאמור בסעיף 3.3.15.(10), תצופה בחומר איטום מתאים למניעת חלחול סוג החומרים המצויים במקום.

(12) בעל העסק יסמן וישלט כל חומר מסוכן, פסולת חומר מסוכן וכן את כל המתקנים בהם עוסקים בחומר מסוכן לרבות כלי הקיבול, מתקנים, עמדות, צנרת ומבני אחסון. הסימון והשילוט יהיו לפי הכללים המפורטים להלן:

(א) על כל כלי קיבול יצוינו השם הכימי של החומר המסוכן או פסולת חומר מסוכן המאוחסנים בו באותיות בעברית או בלועזית, מס' או"ם ככל שישנו מספר או"ם, קבוצת סיכון וקוד חירום.

(ב) על כל מתקן, מבנה או עמדה יוצב שילוט הכולל את שם המתקן, השם הכימי של הרעל או הפסולת המאוחסנים באותיות בעברית או בלועזית, מס' או"ם ככל שישנו מספר או"ם, קבוצת סיכון וקוד חירום.

(ג) על כל צנרת יוצב שילוט הכולל את מצב הצבירה של החומר המסוכן או הפסולת העוברים דרכו, שם החומר המסוכן או הפסולת המועברת בצנרת וכיוון הזרימה, כך שמכל נקודת מבט על הצנרת ניתן יהיה לראות את המידע האמור, או שייצבעו בצבעים שונים ובתנאי שמקרא הסימון הכולל את כל הפרטים האמורים (שם ומצב צבירה) יוצג במקום בולט בכניסה למתקן.

(ד) השילוט יהיה עשוי מחומר עמיד כימית ומכנית.

(ה) גודל הכתב על השילוט וצבעיו יהיו בולטים, קריאים וברורים בכל עת.

(ו) שילוט מתקן או עמדה יהיו ניתנים לקריאה מחוץ למתקן או העמדה.

(ז) לא ישולטו מספר חומרים או פסולות בשלט משותף, גם אם הם באותה עמדה, אלא אם כן הם שייכים לאותה קבוצת סיכון, הוראות הטיפול בהם בעת אירוע חומרים מסוכנים זהות, והם אינם עלולים להגיב ביניהם. כאשר מספר חומרים או סוגי פסולת ניתנים לשילוט משותף בהתאם לאמור, יצוין על גבי השילוט קוד החירום המחמיר יותר.

(ח) עם פינוי חומר מסוכן או פסולת חומר מסוכן יש להסיר או להסתיר את השילוט באופן מידי.

(13) אחסון חומרים מסוכנים:

(א) בעל העסק יפריד בין חומרים מסוכנים העלולים להגיב ביניהם, לרבות פסולת חומר מסוכן, בהתאם לקבוצות הסיכון, קוד החירום וגיליונות הבטיחות. כאשר חומרים מאותה קבוצת סיכון עלולים להגיב ביניהם באופן המהווה סכנה לסביבה לרבות התלקחות, התנדפות גז ואדים, יש לאחסנם בנפרד באופן שימנע כל מגע בין החומרים המאוחסנים עצמם ובין שפך אפשרי של חומרים אלה.

(ב) בעל העסק לא יחזיק חומרים נפיצים וחומרים דליקים במבנה שקירותיו או גגו עשוי מאסבסט - בעסק חדש - לביצוע מידי. בעסק קיים - כניסת תוקף שנה מיום

קבלת תנאים אלה לראשונה ובכל מקרה כאשר מדובר באסבסט פריך בהתאם לאמור בחוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011.

(ג) בעל העסק לא יאחסן חומר מסוכן או פסולת חומר מסוכן נוזלי מעל חומר מסוכן או פסולת חומר מסוכן אבקתי או מוצק.

(ד) כלי קיבול המכילים חומר מסוכן או פסולת חומר מסוכן (לרבות אריזות ריקות) לא יאוחסנו ביותר משתי קומות המונחות זו על גבי זו, אלא אם כן אישר נותן האישור אחרת, מראש ובכתב.

(ה) בעל העסק יכין נהלי אחסון ושימוש בחומר מסוכן ויפעל על פיהם בכל עת, ביישום פעולות הכרוכות באחסון ושימוש בחומרים מסוכנים, המתבססים על גיליונות הבטיחות. הנהלים יתייחסו בין היתר לפעולות מונעות הנדרשות על ידי עובדי העסק למניעת סיכון סביבתי.

(14) פסולת חומר מסוכן :

(א) בעל העסק יקים עמדה ייעודית לאחסון פסולת חומר מסוכן, לרבות : חומרי ספיגה ששמשו לטיפול בשפך ואריזות ריקות עם שאריות חומר מסוכן.

(ב) העמדה לאחסון פסולת חומר מסוכן משולטת לאחסון פסולת חומר מסוכן בהתאם לאמור בסעיף 3.3.15(12), רצפת העמדה תהיה עמידה בפני החומרים העשויים להיות מאוחסנים בה.

(ג) האחסון בעמדת פסולת חומר מסוכן יהיה בהתאם לאמור בסעיף 3.3.15(13).

(ד) בעל העסק יפנה פסולת חומר מסוכן לאתר הפסולת הרעילה או ליעד אחר מורשה לפי הוראות תקנות סילוק פסולת חומרים מסוכנים.

(15) שמן מינרלי משומש :

(א) שמן משומש משטח העסק ייאסף וייקלט במכל ייעודי.

(ב) מכל שמן המשומש :

1 יוצב על גבי מאצרה או על גבי משטח המנוקז לבור איסוף כמפורט בסעיף כמפורט בסעיף 3.3.15(6).

2 נפחו לא יפחת מ-200 ליטרים כאמור בתקנות מניעת מפגעים (שמן משומש), התשנ"ג-1993.

3 יהיה סגור באופן שיצמצם את אידוי השמן לסביבה.

(ג) בעל העסק יסלק שמן משומש לרבות מסנני שמן משומש לפי תקנות מניעת מפגעים (שמן משומש), התשנ"ג-1993.

(ד) בעל העסק יפנה שמן משומש לאתרים בעלי היתר רעלים לטיפול בשמן משומש. סילוק והובלת השמן המשומש והמסננים יעשה על ידי מוביל מורשה לפי כל דין.

(ה) בעל העסק ישמור קבלות על פינוי השמן המשומש ומסנני השמן המשומש מהחברה המשנעת וכן מהחברה הקולטת. הקבלות ישמרו בעסק במשך שלוש שנים לפחות ויוצגו או יימסרו לנותן האישור על פי דרישתו.

(16) בכל מקרה של אירוע חומרים מסוכנים, ידווח בעל העסק באופן מידי ולא יאוחר מ- 15 דקות לאחר גילוי האירוע, למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה בטלפון: 073-2733200 או *6911.

3.3.16. עמדה לתדלוק עצמי בסולר של כלי שייט

בפרק זה, "צנרת" -	קו להובלת סולר, לרבות צנרת ניפוק סולר וצנרת מילוי מכלים
-------------------	---

(1) פרק זה יחול על עמדת תדלוק עצמי בסולר של כלי שייט כפעילות נלווית לפעילות העסק העומדת בכל אלה:

- (א) המכלים המשמשים אותה עיליים.
 - (ב) הדלק המאוחסן הינו מסוג סולר ותוספיו.
 - (ג) קיבולת האחסון המקסימלית הכוללת הינה נפח של עד 2.2 מ"ק.
- (2) תדלוק ומילוי המכלים יתבצעו בשטח העסק על גבי משטחים ייעודיים.
- (3) המשטחים כאמור בסעיף 3.3.16.(2), יעמדו בכל אלה:
- (א) יהיו אטומים ועמידים בפני החומר המאוחסן על גביהם, לרבות החיבורים בין אבני השפה, תפרי ההתפשטות ואיי משאבות הסולר.
 - (ב) יבנו באופן שתימנע הגעתם של תשטיפים לסביבה.
 - (ג) מנוקזים באמצעות שיפועים לבור איסוף לתשטיפים.
- (4) בור איסוף לתשטיפים יעמוד בכל אלה:
- (א) יהיה אטום בפני החומרים המאוחסנים בו.
 - (ב) נפחו יהיה מותאם לנפח הנוזלים הצפויים להתנקז עליו.
 - (ג) תכולתו תפונה באופן שוטף ובאופן שתימנע גלישת תשטיפים ממנו לסביבה בכל עת.
 - (ד) תכולתו תפונה ליעד המתאים לקליטת סוג השפכים המפונים. הפינוי יהיה בהתאם לאמור בסעיף 3.3.15.(ד14), תוך ציון כי מקור הפסולת הינו בור האיסוף של עמדת התדלוק בסולר.
- (5) המכלים והצנרת בעמדה לתדלוק עצמי יעמדו בדרישות הבאות:
- (א) יהיו אטומים לחומר המאוחסן או מובל בהם.
 - (ב) קיבלו אישור לאטימותו של חומר או ציוד למעבר דלקים שנבדק על ידי מעבדה מוסמכת לבדיקה הנדרשת בהתאם לתקן UL, או תקן אחר שאושר בכתב מראש על ידי הממונה.
 - (ג) במקרים בהם הצנרת או חלק ממנה אינה חשופה ויזואלית, בעל העסק יבצע בדיקת אטימות לצנרת בהתאם לתקנה 9 לתקנות תחנות דלק. תוצאות הבדיקות יישמרו בשטח העסק, ויוצגו או יימסרו לנותן האישור על פי דרישה.

(6) בעל העסק יציב מכלים המכילים סולר בכל עת בתוך מאצרה או על גבי משטח המנוקז לבור איסוף לתשטיפים. המאצרה ובור האיסוף לתשטיפים ירוקנו כמפורט בסעיף 3.3.15.(9).

(7) פתח מילוי היכל יותקן בתחומי המאצרה או בתחום המשטח המנוקז לבור איסוף לפי העניין.

(8) פתח המילוי של המכל יהיה סגור, למעט בזמן מילוי או ביצוע עבודות תחזוקה.

(9) בעל העסק יבצע בדיקה ויזואלית של תקינות ושלמות משטחי תדלוק של עמדה לתדלוק עצמי או מכלי סולר קטנים, צנרת ומאצרות, אחת לחודש לפחות.

(10) בעל העסק ישמור תיעוד של ממצאי הבדיקה הויזואלית והפעולות המתקנות שבוצעו למשך 3 שנים לפחות, ויצגו או ימסרו לנותן האישור על פי דרישה.

(11) בעל העסק יתקין אקדחי תדלוק מונעי טפטוף לסולר מסוג Dripless Nozzles.

(12) בעל העסק יכין נוהל לטיפול במקרה של דליפה או חשש לדליפה, יפעל על פיו ויקיים הדרכות לעובדים בכל הנוגע למניעת מפגעים סביבתיים על פי הנוהל. הנוהל ותיעוד בדבר קיום ההדרכות, לרבות תאריכים, משתתפים ונושאים שהועברו יישמר בשטח העסק, ויוצג או יימסר לנותן האישור על פי דרישה.

3.3.17. דיווחים, הצהרות ואחזקת מסמכים

(1) נתונים, סקרים, תכניות, דוחות, נהלים ומסמכים שעל בעל העסק להכין, לשמור, להעביר או להציג לנותן האישור:

(א) תוכנית ניטור שנתית לכלובי הדגים, כאמור בסעיפים 3.3.2.(ב2) ו-3.3.11.(1).

(ב) רישומי ספירת דגים ומשקלם וסוג וכמות המזון שניתנו לדגים ותדירות האכלה בהתאם לאמור בסעיף 3.3.5.(3).

(ג) תיעוד הדרכות בהתאם לנוהלי החרום, תוכנית החירום מפעלית ונוהל לטיפול במקרה של דליפה או חשש לדליפה מעמדת התדלוק בהתאם לאמור בסעיפים 3.3.4.(5), 3.3.12.(3) ו-3.3.16.(2).

(ד) נוהל חירום, נוהל האכלת דגים, תוכנית חירום מפעלית ונוהל לטיפול במקרה של דליפה או חשש לדליפה מעמדת התדלוק כאמור בסעיפים 3.3.4.(5), 3.3.5.(2), 3.3.12.(1) ו-3.3.16.(2).

(ה) אסמכתאות על פינוי החומרים, הכלובים, הרשתות והמכלים כאמור סעיף 3.3.3.(9).

(ו) אסמכתאות של הרישום פינוי פסדים כאמור בסעיף 3.3.6.(6).

(ז) קבלות על פינוי שפכים סניטריים כאמור בסעיף 3.3.7.(ב2).

(ח) לפי דרישה- ובהתאם להנחיות יבצע בעל העסק סקר ריחות כאמור בסעיף 3.3.9.(3).

(ט) רישומי יומן אירועים סביבתיים כאמור בסעיף 3.3.10.(4).

(י) לפי דרישה - דיגום שפכים סניטריים ושמירת תוצאות הדיגום, כאמור בסעיף 3.3.7.(ג2).

(יא) פעולות לחקירת קרקע ושיקומה בהתאם לאמור בסעיף 3.3.14.(4).

(2) להלן רשימת המצבים בהם על בעל העסק להעביר דיווח או הודעה לנותן האישור :

(א) הודעה על הכוונה בדבר סגירת העסק או העתקתו או שינוי מתוכנן העלול להשפיע על הסביבה, לרבות שינוי בתשתיות כאמור סעיף 3.3.3.(9א).

(ב) הודעה על כל שינוי מהותי מתוכנן בעסק כאמור בסעיף 3.3.3.(10).

(ג) דו"ח ביניים ודו"ח מסכם כמפורט בתוכנית הניטור בהתאם לאמור בסעיפים 3.3.11.(3) ו-3.3.11.(4).

(ד) דווח מידי למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה על כל אירוע חריג, אירוע זיהום ים, אירוע חומרים מסוכנים, אירועי זיהום קרקע (פליטת חומר מזהם קרקע לקרקע) כאמור בסעיפים 3.3.4.(7), 3.3.12.(2), 3.3.15.(16) ו-3.3.14.(5).

(ה) תחקיר על כל אירוע זיהום ים בהתאם לאמור בסעיף 3.3.12.(5).

(3) להלן רשימת המצבים בהם על בעל העסק לקבל אישור מראש ובכתב מנותן האישור :

(א) אישור על תוכנית הניטור של מצב הסביבה הימית של מערך הכלובים בהתאם לסעיף 3.3.11.(1).

(ב) אישור על הציוד לאירוע זיהום ים בהתאם לאמור בסעיף 3.3.13.(3).

3.4 חזירים:

3.4.1 הגדרות

התרחשות בלתי מבוקרת או תאונה, שמעורב בה חומר מסוכן, הגורמת או העלולה לגרום סיכון לאדם ולסביבה לרבות שפך, דליפה, פיזור, פיצוץ, התאיידות, דליקה	"אירוע חומרים מסוכנים" -
אתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה	"אתר האינטרנט" -
כל אחד מאלה: 1. בעל העסק 2. המחזיק בעסק 3. בעל רישיון העסק או מבקש הרישיון, לפי העניין 4. האדם שבהשגחתו, בפיקוחו או בניהולו פועל העסק	"בעל העסק" -
שיטת גידול חזירים במבנה סגור על גבי רצפת טפחות	"גידול טפחות" -
הפרשות חזירים בצורתן הטבעית, או בעירוב עם מים, חומרי רפד או חומרי מזון	"זבל" -

שחרור של חומר מזהם לקרקע באופן הגורם לכך שהקרקע תהיה קרקע מזוהמת; ואם הייתה הקרקע מזוהמת טרם השחרור, יראו כל שחרור נוסף של חומר מזהם לקרקע, כזיהום קרקע	"זיהום קרקעי" -
חומר מסוכן כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, שנקבע לגביו ערך סף לקרקעות	"חומר מזהם קרקעי" -
כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים	"חומר מסוכן" -
חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993	"חוק החומרים המסוכנים" -
ישוב כפרי הכלול בלוח מספר 2 של תמ"א 35 (תכנית המתאר הארצית המשולבת לבניה, לפיתוח ולשימור), אשר יש בו נחלות המאושרות לגידול בעלי חיים לפי תכנית המתאר של הישוב	"ישוב חקלאי" -
משטח אטום מוקף דפנות אטומות שמטרתן לאגור שפך של החומרים המאוחסנים בו ולמנוע פיזורם	"מאצרה" -
מבנה עם גג וארבע קירות הבנויים מחומר קשיח	"מבנה סגור" -
מתקן לטיפול בשפכים, לרבות כל מאגר, אמצעי, או תהליך טיפול נוסף, אשר מיועד להפחתת ריכוז המזהמים שבשפכים, המאושר לפי כל דין	"מיתקן טיהור שפכים או מט"ש" -
מיתקן לטיפול בפסולת המיועד לקליטה וטיפול בזבל והמורשה לפי כל דין	"מיתקן טיפול בזבל" -
מיתקן, על מרכיביו השונים, לרבות כל אמצעי, או תהליך טיפול, שבו מטופלים שפכי העסק או תמלחות לפני העברתם ממנו לשם הורדת ריכוז המזהמים בשפכים, כולל מיתקן לטיפול בבוצה, מפריד שמן או דלק ומשקע, המאושר לפי כל דין	"מיתקן קדם טיפולי" -
מערכת יניקה באמצעות שאיבה ואיסוף של מזהם אוויר וריחות	"מערכת יניקה" -
שטח המשמש לאצירה ולעיבוד מרכיבי מזון לחזירים	"מרכז מזון" -
משטחים בהם מתקיימת פעילות העסק, לרבות שטחי שיכון, אחסון, פריקה וטעינה, מיתקן קדם טיפול, מפריד שמן ומפריד שמן או דלק	"משטחי תפעול" -
מתקן המשמש לטיפול במזהם אוויר או בגז פליטה, במטרה להפחית את פליטתו לסביבה לרבות מסנן, משקע וסולקן	"מתקן טיפול בגז פליטה" -
משקעים שבאו במגע עם מזהמים, לרבות במשטחי תפעול או עם קרקע שידוע כי היא קרקע מזוהמת	"נגר עילי מזוהם" -
משקעים שלא באו במגע עם מזהמים, לרבות במשטחי התפעול או עם קרקע שידוע כי היא קרקע מזוהמת	"נגר עילי נקי" -

עובד מדינה או עובד ציבור שהוסמך על ידי השר להגנת הסביבה כנותן האישור לפי סעיף 6(א) לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968	"נותן האישור" -
מקום המשמש לגידול חזירים לרבות פיטומם, שפרטיו מופיעים בתנאים אלה	"עסק" או חזירייה" -
כהגדרת "פסולת" בתקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים) התשנ"א-1990	"פסולת חומר מסוכן" -
פסולת על כל סוגיה לרבות חומרים אורגניים ואנאורגניים, לדוגמת שאריות מזון, אריזות פלסטיק) ולמעט פסולת מסוכנת, פסולת רדיואקטיבית, פסולת רפואית מסוכנת או מדבקת	"פסולת מוצקה" -
כהגדרתם בתקנות גידול חזירים	"רצפת טפחות" -
אזור בעסק המשמש לשיכון חזירים, לרבות, תאים, מכלאות, מבנים שבהם מוחזקים חזירים או שבילי הולכה לחזירים	"שטח שיכון" -
פסולת נוזלית שמקורה בשירותים הסניטריים (לרבות: מכיורים, ממקלחות ומאסלות) של העסק	"שפכים סניטריים" -
שפכים שמקורם מפעילות העסק, לרבות שפכי מכון חליבה, שפכי חצר ההמתנה, תשטיפים ונגר עילי מזוהם, למעט שפכים סניטריים	"שפכים תעשייתיים" -
תקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (גידול חזירים והחזקתם לצרכים חקלאיים), תשע"ה-2015	"תקנות גידול חזירים" -
תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-2010	"תקנות מי קולחין" -
נוזלים שבאו במגע עם משטחי תפעול או עם שפכים, חומר מסוכן, דלק, שמן, קרקע מזוהמת, בוצה או פסולת או שנבעו מהם	"תשטיפים" -

3.4.2. תנאים מוקדמים למתן אישור המשרד להגנת הסביבה לרישיון עסק לפי סעיף 7(א) לחוק

(1) על בעל העסק לקיים את הדרישות הבאות, כתנאי למתן האישור לרישיון עסק או היתר זמני:

(א) העסק יגיש לנותן האישור עם הגשת הבקשה לרישיון עסק או להיתר זמני את המידע הסביבתי העדכני, הנחוץ לבדיקת הבקשה על פי המפורט במסמך "מידע סביבתי לצורך בדיקת בקשה לרישיון עסק/היתר זמני", המפורסם באתר האינטרנט, ומסמך מידע על החזירייה בנספח 2 לתנאים אלו. מידע זה נדרש בנוסף למסמכים הנדרשים לפי חוק רישוי עסקים.

(ב) בעל העסק יתקין אמצעי למניעת חדירת נגר עילי מהסביבה אל שטח העסק.

(ג) תשתיות העסק, יעמדו בדרישות כמפורט בטבלה שלהלן:

מבנה	רצפה	שוליים	ניקוז	הערה
------	------	--------	-------	------

שטח שיכון	מבנה סגור עם מערכת יניקה ומתקן לטיפול בגז פליטה	טפחות או רפד	מבנה סגור	מנוקז למערכת איסוף שפכים תעשייתיים	
מאצרה לזבל	קירוי	בטון או אספלט	קירות בטון באופן שתמנע גלישת זבל החוצה	לא רלוונטי	המאצרות לזבל יהיו בגודל מספיק לאצירת זבל בכל עת, לרבות בחודשי החורף
מרכז מזון-מתבן	קירוי	מצע מהודק	לא נדרש	לא רלוונטי	תגודר בגדר למניעת כניסת בעלי חיים
מרכז מזון-בורות תחמיץ	ללא קירוי	בטון	קירות בטון	למערכת איסוף שפכים תעשייתיים ותשטיפים	תגודר בגדר למניעת כניסת בעלי חיים
מרכז מזון-מרכיבים רטובים	קירוי	בטון	קירות בטון	לא רלוונטי	תגודר בגדר למניעת כניסת בעלי חיים
מרכז מזון-שטח תפעולי	ללא קירוי	בטון או אספלט	לא רלוונטי	לניקוז הטבעי לאחר מפריד מוצקים גס	

(ד) בעל העסק יתקין אמצעים לאוורור, מניעת רעש ותאורה לפי הוראות תקנה 8 לתקנות גידול חזירים.

(ה) בעל העסק יתקין תשתיות בשטח המחיה לחזירים, שטח השיכון, בעסק לפי הוראות תקנה 4 לתקנות גידול חזירים.

(ו) בעסק יותקנו מערכות איסוף וניקוז נפרדות:

1) לשפכים סניטריים.

2) לשפכים תעשייתיים, לתשטיפים ולנגר עילי מזוהם.

3) לנגר עילי נקי.

(ז) נגר עילי נקי, לרבות מגגות המבנים והמרזבים בעסק, ינוקז למערכת הניקוז הציבורית. בהעדר אפשרות להתחברות למערכת ניקוז ציבורית, ינוקז למערכת הניקוז הטבעית באופן שלא יזוהם ושלא יבוא במגע עם זבל או תשטיפים.

(ח) במערכת לאיסוף שפכים תעשייתיים ותשטיפים בעסק, המחוברת למערכת הביוב הציבורית, יותקן מיתקן קדם טיפול המבטיח עמידה בערכים הנדרשים לפי תנאים אלה.

3.4.3. כללי

- (1) ככלל, בכל מקום בו צוין בתנאים אלה, כי יש להעביר מסמכים ודיווחים לנותן האישור, או במקרים בהם בעל העסק נדרש לקבל אישור מנותן האישור, יש להעביר את המסמכים והמידע ולקבל את אישור נותן האישור במחוז הרלוונטי של המשרד להגנת הסביבה, לפי רשימת הכתובות והטלפונים המופיעה באתר האינטרנט.
- (2) בעל העסק יפעיל את העסק תוך שמירה על איכות נאותה של הסביבה ובאופן שאינו גורם למטרדים או למפגעים לסביבה.
- (3) כל פעילות העסק, לרבות אחסון קבוע או זמני, פריקה וטעינה, תתבצע בשטח העסק.
- (4) בעל העסק לא יעשה שימוש בחומרים למניעת מטרדי אבק, לרבות תמלחות ורכז אוסמוזה הפוכה (RO), אלא אם כן קיבל אישור לכך מראש ובכתב מאת אגף שפכי תעשייה דלקים וקרקעות מזוהמות.
- (5) תשתיות העסק, יעמדו בדרישות כמפורט בטבלה שלהלן:

הערה	ניקוז	שוליים	רצפה	מבנה	
	מנוקז למערכת איסוף שפכים תעשייתיים	מבנה סגור	טפחות או רפד	מבנה סגור עם מערכת יניקה ומתקן לטיפול בגז פליטה	שטח שיכון
המאצרות לזבל יהיו בגודל מספיק לאצירת זבל בכל עת, לרבות בחודשי החורף	לא רלוונטי	קירות בטון באופן שתמנע גלישת זבל החוצה	בטון או אספלט	קירוי	מאצרה לזבל
תגודר בגדר למניעת כניסת בעלי חיים	לא רלוונטי	לא נדרש	מצע מהודק	קירוי	מרכז מזון - מתבן
תגודר בגדר למניעת	למערכת איסוף שפכים	קירות בטון	בטון	ללא קירוי	מרכז מזון - בורות תחמיץ

כניסת בעלי חיים	תעשייתיים ותשטיפים				
תגודר בגדר למניעת כניסת בעלי חיים	לא רלוונטי	קירות בטון	בטון	קירוי	מרכז מזון - מרכיבים רטובים
	לניקוז הטבעי לאחר מפריד מוצקים גס	לא רלוונטי	בטון או אספלט	ללא קירוי	מרכז מזון - שטח תפעולי

(6) שטח המחיה לחזירים בשטח השיכון בעסק יהיה לפי הוראות תקנה 4 לתקנות גידול חזירים.

(7) בעל העסק יחזיק חזירים בשטח השיכון בעסק בתנאי אוורור, רעש ותאורה לפי הוראות תקנה 8 לתקנות גידול חזירים.

(8) בעל העסק יפעיל את העסק בשיטת גידול טפחות או משק גידול על רפד או בשיטה אחרת המאושרת בכתב על ידי נותן האישור. לעניין זה "משק גידול על רפד" - כהגדרתו בתקנות גידול חזירים.

(9) יומן אירועים סביבתיים:

(א) בעל העסק ינהל יומן אירועים סביבתיים (להלן - "היומן").

(ב) ביומן ירשמו כל האירועים המפורטים להלן:

1) תקלות באמצעים למניעת מפגעים סביבתיים (לרבות במתקני טיפול בשפכים, מתקן טיפול בגז פליטה, מתקני הובלה ופינוי של שפכים וזבל).

2) מטרדי ריח.

3) הזרמת שפכים למערכת הביוב הציבורית באיכויות החורגות מהנדרש על פי דין וכמפורט בתנאים אלה, גלישה ודליפת שפכים.

4) פליטת חומר מזהם קרקע לקרקע ומקרים בהם נתגלה חשד לזיהום או זיהום קרקע היסטורי.

(ג) בעל העסק יכלול ביומן האירועים, לכל הפחות, את הפרטים הבאים:

1) תאריך ושעת גילוי האירוע, התלונה, התקלה או החריגה.

2) מהות האירוע או נושא התלונה ותיאורו המפורט, כולל מיקומו.

3) האמצעים שנקטו לטיפול באירוע.

4) תאריך ושעת סיום האירוע/תקלה/חריגה.

(ד) רישומי היומן ישמרו בעסק שלוש שנים לפחות, ויעמדו לעיון או יימסרו לנותן האישור על פי דרישתו.

(ה) על פי דרישת נותן האישור, יעביר בעל העסק פרטים ומידע בדבר חומרים שנפלטו, נשפכו, סולקו או הושלכו לסביבה מתוך העסק או עקב פעילותו העסקית של העסק, בתוך פרק הזמן שיקבע.

(10) במקרה של סגירה או העתקת מיקום העסק, על בעל העסק לבצע את כל אלה:
(א) להודיע לנותן האישור בכתב על הכוונה בדבר סגירת העסק או העתקתו, מוקדם ככל הניתן, תוך ציון המועד המתוכנן, ולפחות 30 יום מראש ממועד הסגירה/ההעסקה. יש לצרף להודעה רשימת חומרים שהם מיועדים לפינוי מהעסק, לרבות חומרים מסוכנים, שמנים, דלקים, שפכים, פסולת, אריזות ומכלי אחסון. יש לפרט כמויות חומרים, יעדי סילוק מתוכננים ולוח זמנים מתוכנן לביצוע.

(ב) לפנות חומרים ומכלים משטח העסק, בכפוף להוראות נותן האישור.
(ג) לשמור אסמכתאות על פינוי החומרים והמכלים לתקופה של 3 שנים לפחות, ויעמידם לעיון או ימסרם לנותן האישור לפי דרישתו.
(ד) בעל העסק ידווח לנותן האישור 3 חודשים מראש לפחות על כל שינוי העלול להשפיע על העמידה בערכים המפורטים בתנאים אלה או על כל שינוי מהותי מתוכנן בעסק העלול להשפיע על הסביבה, לרבות שינוי בתשתיות העסק, שינוי בחומרים המאוחסנים וכמויותיהם.

3.4.4. מים ושפכים

(1) בעל העסק יפעיל ויתחזק את העסק ומתקני התשתיות המפורטים בתנאים אלה תוך נקיטת כל האמצעים למניעת זרימה או דליפת תשטיפים וזבל לסביבה, ומניעת זיהום קרקע, מי תהום, נחלים, ים ומקורות מים.

(2) מאצרת הזבל תפונה ותתחזק באופן שימנע גלישת זבל ותשטיפים אל מחוצה לה.

(3) בעסק יותקנו מערכות איסוף וניקוז נפרדות:

(א) לשפכים סניטריים.

(ב) לשפכים תעשייתיים, לתשטיפים ולנגר עילי מזוהם.

(ג) לנגר עילי נקי.

(4) שפכים סניטריים:

(א) שפכים סניטריים יפוגו באחת מהדרכים הבאות:

1) בהזרמה למערכת הביוב הציבורית.

2) בדרך אחרת בכפוף לאישור מראש ובכתב מאת נותן האישור.

(ב) אם ימצא בשפכים הסניטריים בעסק מזהמים החורגים מהערך המפורט בנספח 1 לתנאים אלה, יראו אותם כאילו הם שפכים תעשייתיים ויחולו עליהם התנאים כאמור בסעיף 3.4.4.(5).

(5) שפכים תעשייתיים ותשטיפים:

(א) שפכים תעשייתיים ותשטיפים יטופלו ויסולקו באחת או יותר מהאפשרויות הבאות:

- 1) למערכת הביוב הציבורית - לאחר שעברו טיפול במיתקן קדם טיפול, ובלבד שריכוזי המזהמים שבהם עומדים בערכים המופיעים בנספח 1 בתנאים אלו, או במזהמים ובערכים אחרים שהורה עליהם נותן האישור בכתב.
- 2) למיכל איסוף שפכים אטום וממנו, באמצעות מוביל שפכים מורשה לפי דין, למיתקן קדם טיפול או טיהור שפכים המאושר על פי כל דין לקליטת סוג השפכים המפונים.
- 3) פתרון אחר באישור מראש ובכתב מנותן האישור.
- (ב) בהתאם ליעדי סילוק הקולחין והבוצה ובהתאם לתרומת העסק לכלל השפכים המגיעים למתקן טיהור שפכים, או בנסיבות אחרות שימצאו מוצדקות, יידרש בעל העסק, לפי החלטת נותן האישור, לעמוד בערכים שונים עבור הפרמטרים המופיעים בטבלה בנספח 1 בתנאים אלו.
- (ג) במקרה של פינוי שפכים תעשייתיים, תשטיפים ונגר עילי מזוהם על ידי מוביל שפכים לפי סעיף 3.4.4.(א,2), ישמור בעל העסק בשטח העסק, קבלות על פינויים וקליטתם במתקן קדם טיפול או במתקן טיהור שפכים, לפי העניין; בקבלות ייכללו פרטים על יעד הפינוי, הכמות שפונתה, מועד הפינוי והרכב השפכים התעשייתיים, התשטיפים ונגר עילי מזוהם שפוננו. בעל העסק ישמור קבלות אלה לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור, על פי דרישתו.
- (ד) בעל העסק לא ימהל, את השפכים התעשייתיים, התשטיפים, נגר עילי מזוהם לפני או אחרי טיפול, במים או בשפכים, ולא יגדיל את צריכת המים על מנת להקטין את ריכוזי המזהמים בשפכים.
- (ה) בעל העסק יתקין, יפעיל ויתחזק לפי הוראות היצרן ציוד למניעה ובקרה של גלישות ודליפות ממכל איסוף שפכים.
- (ו) בעל העסק יתקין אמצעים כגון מסננים, שבכות או מלכודות סחף במערכת איסוף השפכים התעשייתיים למניעת כניסת מוצקים אשר קוטרם מעל 10 מ"מ וכל חומר אחר שעלול לגרום בדרך כלשהי להפרעה משמעותית להזרמת השפכים למערכת הביוב הציבורית או לכל יעד אחר כמפורט בסעיף 3.4.4.(א5).
- 6) מתקן קדם טיפול:
- (א) לצורך עמידה בערכים המצוינים בנספח 1 לתנאים אלה, בעל העסק יתקין מיתקן קדם טיפול, או מתקנים כאמור ככל הנדרש, אשר יתוכננו ויופעלו בהתאם לטכניקה המיטבית הזמינה.
- (ב) מתקן קדם טיפול יהיה תקין בכל עת, ויתופעל ויתוחזק על פי הוראות היצרן והמתכנן לפי העניין.
- (ג) אסמכתאות בגין תחזוקה שוטפת של מיתקן קדם טיפול, ישמרו בעסק למשך שלוש שנים לפחות, ויוצגו או יימסרו לנותן האישור, על פי דרישתו.
- (ד) על פי דרישת נותן האישור, בעל העסק יכין ויגיש לו תכנית פעולה למניעת זיהום הסביבה משפכי העסק במקרה של השבתת מיתקן קדם טיפול לצורך תחזוקה,

במקרה של תקלה בו, או במקרה של תקלה בהעברת השפכים למערכת הביוב הציבורית.

(ה) זבל ממתקן הקדם טיפול יאוחסן בהתאם לדרישות אצירת זבל בסעיף 3.4.5, ויפונה בהתאם לדרישות לפינוי זבל בסעיף 3.4.6.

(7) נגר עילי:

(א) בעל העסק יפעל למניעת זיהום נגר עילי נקי.

(ב) בעל העסק ימנע חדירת נגר עילי מהסביבה אל שטח העסק לרבות באמצעות סוללה או תעלה.

(ג) נגר עילי נקי, לרבות מגגות המבנים והמרזבים בעסק, ינוקז למערכת הניקוז הציבורית. בהעדר אפשרות להתחברות למערכת ניקוז ציבורית, ינוקז למערכת הניקוז הטבעית באופן שלא יזוהם ושלא יבוא במגע זבל או עם תשטיפים.

(8) דיגום:

דיגום בודד הנאסף בנקודה ספציפית בפרק זמן קצר	"דיגום חטף" -
דיגום המתבצע על ידי איחוד של מספר דגימות חטף שנלקחו מאותו הזרם	"דיגום מורכב" -
כהגדרתם בתקנות מי קולחין	"יצרן שפכים" ו"ממונה סביבה" -
כמשמעותו בהנחיות ניטור שפכי תעשייה שפורסמו באתר האינטרנט, קרי דיגומים ובדיקות בהתאם לתכנית ניטור	"ניטור בסיסי" -
כמשמעותו בהנחיות ניטור שפכי תעשייה שפורסמו באתר האינטרנט, קרי דיגומים ובדיקות המבוצעים על ידי בעל עסק בנוסף לנדרש בניטור הבסיסי, לרבות הוספת נקודות דיגום, פרמטרים, ערכי סף, אופן דיגום ותדירות דיגום, בהתאם לתנאים אלה	"ניטור משלים" -
תכנית שאושרה לפי תקנה 10 לתקנות מי קולחין על ידי ממונה סביבה, ו/או תכנית שאושרה לפי סעיף 4 לכללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), התשע"ד-2014 (להלן - כללי שפכי תעשייה)	"תכנית ניטור" -

(א) בעל העסק יינטר את שפכי העסק בהתאם להוראות פרק זה והנחיות נותן האישור. במקרה ושפכי העסק מוזרמים למערכת הביוב הציבורית, הניטור יכלול את כלל הפרמטרים הקבועים בנספח 1 בתנאים אלה.

(ב) על אף האמור בסעיף 3.4.4.(א8), בעל עסק לא יידרש לדגום את הפרמטרים הנכללים בניטור הבסיסי, בהתקיים שני התנאים הבאים:

1) הוא נכלל בתכנית ניטור של יצרן שפכים.

2) יצרן השפכים ביצע את הניטור בפריסה שווה על פני השנה הקלנדרית בהתאמה למספר הדיגומים במסגרת הניטור הבסיסי (לדוגמא, כאשר בתכנית הניטור נקבע ביצוע של 4 דיגומים וברבעון הראשון לא בוצע דיגום).

ג) דיגום שפכי העסק יבוצעו בהתאם ל"הנחיות ניטור שפכי תעשייה" המפורסמות באתר האינטרנט, בנוסחן המעודכן מעת לעת. או באופן אחר שאושר מראש ובכתב על ידי נותן האישור.

ד) הבדיקות לדיגומי השפכים יבוצעו על ידי מעבדה מוסמכת ושיטת האנליזה לכל פרמטר תהיה שיטה מוסמכת ויהיו מוכרות על ידי המשרד להגנת הסביבה. שיטות האנליזה המוכרות על ידי המשרד להגנת הסביבה מפורטות בנספח 2 ב"הנחיות ניטור שפכי תעשייה" המפורסם באתר האינטרנט, בנוסחו המעודכן מעת לעת. או באופן אחר שאושר מראש ובכתב על ידי נותן האישור.

ה) בדיקת שדה של פרמטרים תבוצע על ידי דוגם מוסמך כהגדרתו בתקנות מי קולחין.

ו) תוצאות הדיגום, לרבות טופס נטילת דגימה, טופס משמורת ודו"ח תוצאות המעבדה ישמרו בשטח העסק למשך תקופה של שלוש שנים לפחות.

ז) במקרים בהם נמצאה חריגה בדיגומים שנערכו לשפכי העסק מהפרמטרים המצוינים בנספח 1, לרבות דיגומים שנעשו על ידי יצרן שפכים או גורם אחר שאישר נותן האישור, ובלבד שמקורם בעסק, ידווח לנותן האישור באמצעות מדיה דיגיטלית, לא יאוחר מ-24 שעות ממועד גילוי החריגה, בצירוף דו"ח תוצאות מעבדה מוסמכת, טופס נטילת דגימה ומשמורת.

ח) על פי דרישת נותן האישור והנחיותיו, יימסרו תוצאות דיגום הנדרש בפרק זה, במדיה דיגיטלית לנותן האישור.

ט) על פי דרישת נותן האישור והנחיותיו, יכין ויגיש בעל העסק דוח לעניין שפכי תעשייה.

י) מיקום נקודות הדיגום :

1) בעל עסק יתקין בנקודה הנדרשת בדיגום בסעיף 3.4.4.8 ובנספח 1 מכל דיגום בעל פתח או ברז דיגום, המאפשר לקיחת דגימה של השפכים לפי "הנחיות ניטור שפכי תעשייה".

2) נקודת הדיגום תהיה נגישה בכל עת. במקרה בו לא ניתן ליטול את הדגימה לפי סעיף 3.4.4.8 לתנאים אלה, יפעל בעל העסק על פי הנחיות נותן האישור.

3) הדיגום יבוצע באחת או יותר מהנקודות כמפורט להלן, בהתאם לפרמטר הנבדק, לזרמי השפכים הנוצרים בעסק ובאופן שישקף את כלל השפכים התעשייתיים הנוצרים בעסק :

א) במסגרת הניטור הבסיסי - כאשר העסק מחובר למערכת הביוב הציבורית נקודת הדיגום תהיה בהתאם למה שנקבע בתוכנית הניטור של יצרן השפכים ולכל הפחות בשוחת הביוב האחרונה בחצר העסק.

ב) במסגרת הניטור המשלים - כאשר העסק אינו מחובר למערכת הביוב הציבורית, ומפנה את השפכים למיכל איסוף שפכים וממנו למיתקן טיהור נקודת הדיגום תהיה במיכל האיסוף. או בהתאם להנחיות נותן האישור.

(יא) תדירות ביצוע הדיגום - תדירות הדיגום תבוצע כמפורט להלן :

1) במסגרת הניטור הבסיסי - תדירות הדיגום תהיה בהתאם לתוכנית הניטור. במקרים בהם דיגומים במסגרת הניטור הבסיסי לא בוצעו על ידי יצרן שפכים בפריסה שווה על פני השנה הקלנדרית, בהתאמה למספר הדיגומים שנקבע בתכנית הניטור (לדוגמא: כאשר בתוכנית הניטור נקבע ביצוע של 4 דיגומים וברבעון הראשון לא בוצע דיגום), בעל העסק יבצע את הדיגום לתקופה זו (לדוגמא: הרבעון) לא יאוחר מ- 30 יום מסיום התקופה האמורה.

2) עסק שלא נכלל בתוכנית הניטור - תדירות הדיגום תהיה כמפורט בנספח 1 ובכל מקרה לא פחות מפעם בשלושה חודשים.

3) במסגרת הניטור המשלים - תדירות הדיגום תהיה כמפורט להלן :

א) במקרה של פינוי השפכים למיכל איסוף שפכים וממנו למיתקן טיהור שפכים באמצעות מוביל שפכים - תדירות הדיגום תהיה אחת לשישה חודשים או בתדירות אחרת כפי שיקבע נותן האישור.

ב) במקרה אחר - בהתאם להנחיות נותן האישור.

3.4.5. אחסון וטיפול בזבל

1) זבל משטחי השיכון, יועבר באמצעות מערכת הניקוז של השפכים התעשייתיים למתקן קדם הטיפול בשפכים אלו.

2) בעל עסק יאחסן זבל במאצרה ייעודית לזבל.

3) במקרה של אחסון זבל במכולה, תוצב המכולה על גבי משטח מקורה בלבד.

3.4.6. פינוי זבל

1) בעל העסק יסלק את הזבל בתדירות שתמנע מפגעים ומטרדים סביבתיים, לרבות גלישת זבל, תשטיפים לסביבה ומטרדי ריח. הזבל לא יאוחסן ולא יושהה בעסק מעל 7 ימים.

2) בעל עסק יפנה זבל מהעסק לאחד או יותר מהיעדים הבאים :

א) למיתקן טיפול בזבל.

ב) ליעד או לשימוש אחר באישור נותן האישור.

3) בעל עסק ינהל רישום כמפורט להלן :

א) במקרה של פינוי הזבל למיתקן טיפול כמפורט בסעיף 3.4.6.2א), הרישום יכלול את הפרטים הבאים: שם המיתקן, תאריך הפינוי וכמות הזבל שפונתה. בעל העסק ישמור קבלות ו/או תיעוד על פינוי זבל למתקן הטיפול.

ב) במקרה של פינוי ליעד או לשימוש אחר, הרישום יהיה לפי הנחיות נותן האישור.

- (4) בעל עסק ישמור אסמכתאות ותיעוד של הרישום ופינוי זבל ליעד שנבחר, כאמור בסעיף 3.4.6(3), למשך 3 שנים ויציגם או ימסרם לנותן האישור, לפי דרישתו.
- (5) בעל עסק יפנה זבל באמצעות מוביל בעל רישיון עסק תקף להובלת פסולת.

3.4.7. מרכז מזון

- (1) בעל עסק יאחסן מזון רטוב או יבש במרכז מזון באופן שימנע גלישה או פיזור המזון לסביבה.
- (2) מרכיבי מזון רטובים יאוחסנו עד 3 ימים מיום קבלתם בעסק.
- (3) תשטיפים הנוצרים מבור תחמיץ, ינוקזו אל מערכת איסוף תשטיפים או אל בור אגירה אטום; התשטיפים הנאגרים בבור יפונו אל מערכת איסוף תשטיפים.
- (4) עודפי מזון יפונו בהתאם לתנאים המפורטים בסעיף 3.4.6 פינוי זבל.

3.4.8. פגרים

- בסעיף זה, "פגרים" - כמשמעות פסדים בתקנות מחלות בעלי חיים (פסדים), התשמ"א-1981, ובכלל זה חלקיהם:
- (1) בעל עסק יאחסן פגרים במתקן לאצירת פגרים ובאופן שימנע היווצרות מפגעים סביבתיים, לרבות טפטוף נוזלים, הפצת ריחות ומפגעי מזיקים.
- (2) מתקן לאצירת פגרים יהיה אחד מאלה:
- (א) מקפיא סגור בעל נפח המתאים לאצירה של הפגרים הצפויים להגיע אליו.
- (ב) מכל אצירה ייעודי לפגרים אשר יעמוד בכל אלה:
- (1) יהיה מורכב ממשטח ודפנות קשיחים ואטומים לפגרים.
- (2) מכוסה בכל עת לרבות למניעת גישה של בעלי חיים לפגרים.
- (3) בנפח מספיק לאחסון הפגרים המתאים לאצירה של הפגרים הצפויים להגיע אליו.
- (3) בעל העסק המאחסן פגרים במכל אצירה ייעודי יפנה את הפגרים ממכל האצירה בתדירות שתמנע מטרדי ריח ומזיקים לסביבה, ובכל מקרה אחת ל-24 שעות.
- (4) בעל עסק יפנה פגרים באמצעות מוביל בעל רישיון עסק תקף להובלת פסולת פגרים לאתר מורשה לקליטתם כדין.
- (5) בעל עסק ישמור אסמכתאות על פינוי הפגרים משטח העסק לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור לפי דרישתו.

3.4.9. איכות אוויר וריח

- (1) בעל עסק לא יגרום כתוצאה מפעילות העסק ל"ריח חזק או בלתי סביר", לפי חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961 וכהגדרתו ב"מדרוך לטיפול מפגעי ריח" המפורסם באתר האינטרנט בנוסחו המעודכן מעת לעת¹⁵.

¹⁵ אגף איכות אוויר במשרד להגנת הסביבה פועל בתקופה זו לעדכון הנוהל להגדרת מפגעי ריח המהווה חלק "מדרוך לטיפול מפגעי ריח". בין שאר העדכונים בכוונת האגף להגדיר עוצמת ריח

(2) עוצמת ריח מקסימאלית מהעסק לא תעלה על דרגה 3 באזור אחר כהגדרתו ב"מדריך לטיפול מפגעי ריח", לרבות על גבול העסק. לעניין זה, "עוצמת ריח" כמשמעותה ב"מדריך לטיפול מפגעי ריח".

(3) ריכוז ריח מהעסק לא יעלה על 10 יחידות ריח כהגדרתו ב"מדריך לטיפול מפגעי ריח", לרבות על גבול העסק. לעניין זה, "ריכוז ריח" כמשמעותו ב"מדריך לטיפול מפגעי ריח".

(4) בעל עסק יבטיח ריכוז מימן גופרתי מקסימאלי של עד 45 מיקרוגרם למטר קוב על גבול העסק בממוצע זמן של 30 דקות.

(5) בעל עסק יבטיח ריכוז אמוניה מקסימאלי של עד 3200 מיקרוגרם למטר קוב על גבול העסק בממוצע זמן של שעה.

(6) בעל העסק יכין נוהל תחזוקה והפעלה של מערכת היניקה ומתקן הטיפול בגז פליטה. הנוהל יוכן בהתאם להנחיות היצרן. בעל העסק יתחזק את המערכות והמתקנים בהתאם לנוהל ולהנחיות היצרן כך שיפעלו באופן תקין בכל עת.

(7) בעל העסק ינקוט בפעולות הנדרשות למניעה וצמצום פליטת ריחות, לרבות פעולות אלה:

(א) שמירה על ניקיון החזרייה.

(ב) תפעול על פי הוראות יצרן של מתקן הטיפול באוויר.

(ג) פינוי תכוף של הזבל.

(ד) פינוי זבל, בוצה ופסדים.

(ה) התקנת אמצעים או מתקנים לטיפול בריח שנוצרים בתוך שטח השיכון ומהמתקנים לטיפול בשפכים, בבוצה ובזבל.

(ו) אחסון חומרים בעלי ריח בתנאים מבוקרים.

(8) במקרה של מפגע ריח חזק ובלתי סביר או חשש לכך, לדעת נותן האישור, יידרש בעל העסק לבצע סקר ריחות בהתאם להנחיותיו. בעל העסק יעביר את תוצאות הסקר לנותן האישור בתוך 30 ימים מיום קבלת התוצאות. בעל העסק יפעל בהתאם לתנאים שהורה עליהם נותן אישור בהמשך לתוצאות הסקר שבוצע.

3.4.10 פסולת מוצקה

(1) בעל העסק יאחסן פסולת מוצקה בעסק במכלים המותאמים לסוג הפסולת וכמותה, ובאופן שימנע מפגעים לסביבה לרבות, מטרדי ריח, מזיקים, או פיזור פסולת ותשטיפים לסביבה.

מפעילות של עסקי גידול בע"ח מבתי מגורים בשיב חקלאי. בעניין זה מוצע כי הריח יעמוד בערכי ריכוז ועוצמה כמפורט להלן:

א. עוצמת ריח מקסימאלית של דרגה 1 באזור מגורים שבישוב חקלאי ממקור ריח של גידול בע"ח. לעניין זה, "עוצמת ריח" - כמשמעותה ב"מדריך לטיפול מפגעי ריח".

ב. ריכוז ריח של עד 5 יחידות ריח באזור מגורים שבישוב חקלאי ממקור ריח של גידול בע"ח. לעניין זה "ריכוז ריח" - כמשמעותו ב"מדריך לטיפול מפגעי ריח".

(2) בעל העסק יאסוף ויפנה פסולת מהעסק בהתאם לסוג הפסולת, בתדירות אשר תמנע מפגעים סביבתיים.

(3) בעל העסק לא יבצע שריפת פסולת בתחום העסק או מחוצה לו, שלא במיתקן ייעודי לשריפת פסולת המאושר לפי כל דין.

3.4.11. חומרים מסוכנים

(1) בעל העסק יפעיל את העסק כאשר בידיו היתר רעלים בר תוקף מכוח חוק חומרים מסוכנים, לעיסוק נשוא הרישיון, אלא אם כן הכמויות והריכוזים של החומרים המסוכנים שהוא עוסק בהם פטורים מחובת החזקת היתר רעלים לפי תקנות החומרים המסוכנים (סיווג ופטור), התשנ"ו-1996.

(2) בעל עסק המחזיק בהיתר רעלים בתוקף לפי חוק חומרים מסוכנים לא יחולו עליו תנאים אלה.

(3) בלי לגרוע מהאמור בסעיף 3.4.11(1), בעל עסק שאינו מחזיק בהיתר רעלים תקף או מחזיק בחומר מסוכן שאינו טעון היתר רעלים לפי חוק חומרים מסוכנים, יעמוד בתנאים אלה. אין באמור בסעיף זה כדי לפטור אדם מהחזקת היתר רעלים כדין.

(4) בעל עסק יקבל חומר מסוכן לעסק או ישנע חומר מסוכן מהעסק באמצעות מוביל מורשה על פי דין.

(5) בעל העסק יחזיק לכל החומרים המסוכנים בעסק גיליונות בטיחות (MATERIALSAFETY DATA SHEETS) מעודכנים, המכילים מידע לגבי החומר המסוכן, תכונותיו, השפעותיו, סיכונים הנובעים ממנו ודרכי מניעתם, לפי הוראות תקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות), התשנ"ח-1998.

(6) אחסון חומרים מסוכנים:

(א) העסק יאחסן חומרים מסוכנים, לרבות סודה קאוסטית, פראוקסיד, ופסולת חומר מסוכן בנפרד מחומרי הדברה ובנפרד מכל חומר או חפץ שאינו חומר מסוכן או פסולת מסוכנת אחר בעסק.

(ב) העסק יאחסן חומרים מסוכנים באזורים ועמדות אחסון ייעודיים, סגורים, משולטים ונעולים, לרבות, בארון או במחסן.

(ג) העסק יאחסן חומרים מסוכנים נוזלים במאצרה שתעמוד בדרישות הבאות:

(1) בנויה באופן שימנע פיזור החומר המסוכן או פסולת החומר המסוכן לסביבה.

(2) נפחה הפנוי לקליטת חומרים מזהמים יהיה לפחות 110% מנפח כלי הקיבול הגדול ביותר המאוחסן בה.

(3) קירותיה יהיו בעלי חוזק מכני מספק בכדי להכיל את תכולת כלי הקיבול הגדול ביותר המאוחסן בה.

(4) תקינה, אטומה ועמידה כימית לחומרים המאוחסנים בה, ללא סדקים, נקייה ובאופן שימנע לחלוטין דליפה לסביבה.

(5) פתח הניקוז שלה יהיה סגור בכל עת, למעט בעת ריקון יזום.

- 6) פתחי הריקון והמילוי של כלי הקיבול המצויים בתוכה יהיו בכל עת בתוך שטחה.
- 7) מקורה - על פי דרישת נותן האישור.
- (ד) כלי קיבול המכילים רעלים או פסולת מסוכנת יאוחסנו באופן שיאפשר לעובדים ולכלי שינוע גישה נוחה ובטוחה אליהם.
- (ה) חומרים מסוכנים או פסולת מסוכנת יאוחסנו באריזות סגורות ותקינות שאינן דולפות, סדוקות, חלודות או מנופחות.
- (ו) חומרים מסוכנים או פסולת מסוכנת שהם בצורת אבקות יאוחסנו באופן שימנע הרטבתם ופיזורם, אלא אם נדרש אחרת בגיליון הבטיחות של החומר.
- (ז) בעל העסק יפריד בין חומרים מסוכנים העלולים להגיב ביניהם, לרבות פסולת חומר מסוכן, בהתאם לקבוצות הסיכון, קוד החירום וגיליונות הבטיחות. כאשר חומרים מאותה קבוצת סיכון עלולים להגיב ביניהם באופן המהווה סכנה לסביבה לרבות התלקחות, התנדפות גז ואדים, יש לאחסנם בנפרד באופן שימנע כל מגע בין החומרים המאוחסנים עצמם ובין שפך אפשרי של חומרים אלה.
- (ח) בעל העסק יאחסן חומרי הדברה בארון או מחסן ייעודיים, אזורי האחסון ישולטו בשלט שעליו ירשם: "סכנה - חומרי הדברה" וקוד חירום "2WE".
- 7) שילוט - על כל אריזות החומרים המסוכנים יצוין השם הכימי של החומר המסוכן או פסולת חומר מסוכן המאוחסנים בו באותיות בעברית או בלועזית, מס' או"ם ככל שישנו קבוצת סיכון וקוד חירום.
- 8) פסולת חומר מסוכן:
- (א) בעל העסק יקים עמדה ייעודית לאחסון פסולת חומר מסוכן, לרבות: חומרי ספיגה ששמשו לטיפול בשפך, חומרי גלם מסוכנים מקולקלים או שפג תוקפם ואריזות ריקות עם שאריות חומר מסוכן.
- (ב) בעל העסק יפנה פסולת חומר מסוכן לאתר הפסולת הרעילה או ליעד אחר מורשה לפי הוראות תקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים), תשנ"א-1990.
- (ג) פינוי של פסולת חומר מסוכן יעשה באמצעות מוביל פסולת חומר מסוכן מורשה לפי כל דין בלבד.
- (ד) בעל העסק ישמור למשך שלוש שנים לפחות, אסמכתאות על פינוי פסולת חומר מסוכן והן יועמדו לעיון או ימסרו לנותן האישור, לפי דרישתו.
- 9) הערכות לחירום:
- (א) בעל העסק יחזיק בעסק חומרי ספיגה מתאימים ובכמות מספקת לטיפול באירוע של שפיכת חומרים מסוכנים.
- (ב) בעל העסק יחזיק בעסק ציוד מיגון אישי לטיפול באירועים בהם מעורבים החומרים המסוכנים, שיהיה תקין בכל עת ויכיל, לכל הפחות: שני זוגות כפפות

עמידות לחומרים הסוכנים בעסק, שני זוגות מגפיים, עמידים לחומרים המסוכנים בעסק, שני זוגות משקפי מגן, שתי חליפות מגן רמה C.

(10) בכל מקרה של אירוע חומרים מסוכנים, ידווח בעל העסק באופן מידי ולא יאוחר מ- 15 דקות לאחר גילוי האירוע, למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה בטלפון: 073-2733200 או *6911.

3.4.12. מניעה וטיפול במזיקים

- (1) בעל עסק יפעיל את העסק באופן שלא יגרום למפגע מזיקים ויבצע פעולות מניעה.
- (2) בעל עסק יבצע ניטור תקופתי לבדיקת הימצאות מזיקים ובתי גידול למזיקים, לרבות: מקווי מים עומדים, תעלות ניקוז, וכיו"ב.
- (3) בעל העסק ירשום וישמור בשטח העסק את ממצאי הניטור למשך שנה לפחות, ויצגם או ימסרם לנותן האישור, על פי דרישתו.
- (4) במקרה שנמצאו מזיקים או בתי גידול למזיקים, ינקוט בעל העסק באמצעים לסילוק בתי הגידול ובפעולות להדברת מזיקים, ככל הנדרש, למניעת מפגע או מטרד מזיקים מתחום העסק.
- (5) פעולות הדברה יבוצעו באמצעות תכשירי הדברה שאושרו לפי תקנות החומרים המסוכנים (רישום תכשירים להדברת מזיקים לאדם), התשנ"ד-1994, ועל ידי מדביר בעל רישיון לפי חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית, התשע"ו-2016.
- (6) זבובים - בעל העסק יפעל למניעת התפתחות מפגע זבובים וסילוקו, לרבות באמצעים הבאים:
 - (א) הזבל בשטחי השיכון יישאר יבש.
 - (ב) בעל העסק יבצע ניטור לגילוי דגירת זבובים אחת לשבוע באמצעות חפירה וגילוי השכבות הפנימיות במצבורי זבל.
 - (ג) הניטור יתבצע במקומות האופייניים להתפתחות זבובים, לרבות מקומות שבהם זבל לח ומרכיבי מזון רטובים או שנרטבו במרכז המזון, מתקן לאצירת הזבל וריכוזי זבל שאינו נתון לדריכה של הבקר, לרבות בשולי החצרות ומתחת לשקתות.
 - (ד) במידה ובניטור נמצאו למעלה מחמש רימות זבובים או גלמים בנפח של ליטר חומר אורגני, יבצע בעל העסק הדברה מיידית.
 - (ה) בעסק תוצבנה מלכודות פיתיון לזבובים בוגרים בהיקף העסק, במרחק שלא יעלה על 20 מטרים בין מלכודת למלכודת.
- (7) מכרסמים:
 - (א) בעל העסק יבצע ניטור למציאת מחילות מכרסמים פעילות בכל שטח העסק, אחת לשבועיים.
 - (ב) במידה ובניטור נמצאו מחילות מכרסמים פעילות, יבצע העסק הדברת מכרסמים בעזרת תכשיר הדברה אנטיקואגולנטי בעל תעודת רישום בתוקף.
- (8) יתושים:

- (א) בעל העסק יקפיד כי בשטח העסק לא יהיו מקווי מים עומדים או שפכים, אלא במידה החיונית לתפקוד העסק, כגון שקתות ומתקן קדם טיפול בשפכים.
- (ב) בעל העסק ימנע מפגעי יתושים על ידי יבוש או ניקוז של מקווי מים או שפכים בעסק.
- (9) העתק של רישום פעולות ההדברה בחתימת המדביר ישמרו בעסק למשך שנתיים לפחות.

3.4.13. זיהום קרקע ומים - מניעה וטיפול

- (1) תחולה - פרק זה יחול על כל חומר מזהם קרקע לרבות דלקים.
- (2) בעל העסק יפעל למניעת זיהום קרקע וינקוט אמצעים למניעת שחרור של חומר מזהם קרקע לקרקע, ובכלל זה יתקין אמצעי בקרה וניטור, ישמור על תחזוקה נאותה של התשתיות והמתקנים המשמשים לפעילות בחומר מזהם קרקע.
- (3) בעל העסק יעשה שימוש בתשתיות וציוד המשמשים לאחסון חומר מזהם קרקע כאשר הם תקינים, אטומים ועמידים מבחינה כימית ומכאנית לחומר המזהם קרקע המאוחסן או מובל בהם, באופן שתימנע דליפה של חומר מזהם קרקע לקרקע.
- (4) חקירת קרקע ושיקומה:

- (א) סקר היסטורי - בכל מקרה של חשש לזיהום קרקע או זיהום קרקע או לפי דרישת נותן האישור, בעל העסק יכין ויגיש לנותן האישור סקר היסטורי, הכולל תכנית לביצוע חקירת קרקע, בהתאם להנחיות המקצועיות לביצוע סקר היסטורי באתרים החשודים בזיהום קרקע או מי תהום, המפורסמות באתר האינטרנט.
- (ב) סקר קרקע - לפי ממצאי הסקר ההיסטורי ולפי דרישת נותן האישור, נדרש המשך חקירת קרקע הכוללת ביצוע סקר קרקע ודיגום ערימות. בעל העסק יבצע את הסקרים האמורים במועדים כפי שיקבע נותן האישור, ובהתאם להנחיות המקצועיות המפורסמות באתר האינטרנט על עדכון מעת לעת, לרבות ההנחיות להלן:

- (1) הנחיות מקצועיות לביצוע סקר קרקע.
- (2) הנחיות מקצועיות לחפירה, דיגום ערימות קרקע מזוהמת או החשודה כמזוהמת ודיגום מוודא.
- (ג) שיקום קרקע - בהתאם לדו"ח ממצאי סקר הקרקע, יבחן בעל העסק חלופות שיקום ויגישן לנותן האישור בהתאם להנחיות מקצועיות המפורסמות באתר האינטרנט על עדכון מעת לעת לרבות הנחיות אמות מידה לטיפול בקרקע לצורך שיקום, והכל בהתאם למועדים שיקבע נותן האישור.
- (ד) שמירת מסמכים - בעל עסק ישמור את המסמכים המעידים על פעולות חקירה ושיקום קרקע שבוצעו בשטח העסק לתקופה שלא תפחת משלוש שנים, ויצגים וימסרם לנותן האישור לפי דרישתו.

3.4.14. אסבסט

בפרק זה	
חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011	"החוק" -
כהגדרתם בחוק	"אסבסט", "אסבסט פריד", "אסבסט צמנט", "המנהל", "עבודת אסבסט" ו"פסולת אסבסט"
מבנה המכיל אסבסט המצוי בתחום העסק	"מבנה אסבסט"

(1) בעל העסק יפעל בהתאם להוראות לפי חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק,

התשע"א-2011, בעניין אסבסט המצוי בתחום העסק, ובכלל זה :

(א) בעל עסק לא יתקין אסבסט, מוצר המכיל אסבסט או פסולת אסבסט ולא יבנה באסבסט בין אם לשימוש חדש ובין לצורך תיקון, שיפוץ או חידוש לשימוש קיים.

(ב) בעל העסק לא ימכור, לא יסחור ולא ימסור לאחר אסבסט ו/או פסולת אסבסט.

(ג) בעל העסק לא יבצע פעולות קידוח, חיתוך, שיוף, ליטוש, ניסור, חיתוך והשחזה, במוצרים ובמבנים המכילים אסבסט.

(ד) בעל העסק יטפל במפגע אסבסט לאלתר, בהתאם להוראות החוק.

(ה) בעל העסק המחזיק במבנה המכיל אסבסט צמנט, יחזיק את מבנה האסבסט במצב תקין, ללא שברים וסדקים. מבלי לגרוע מהוראה זו, נמצאו בעסק לוחות אסבסט צמנט פגומים יפעל בעל העסק בתוך 3 חודשים מרגע גילויים באחת האפשרויות הבאות :

(1) לתיקון האסבסט ולאיתום הסדקים והשברים.

(2) להסרת האסבסט ולסילוקו לפי הוראות החוק, באמצעות קבלן אסבסט צמנט, לאחר שהגיש בקשה להיתר עבודה באסבסט ובהתאם לתנאי ההיתר.

(ו) בעל העסק ינהל יומן רישום של עבודת אסבסט שהתבצעה בשטח העסק וישמור העתק בקשה להיתר עבודה באסבסט, היתר העבודה באסבסט, ודו"ח מסכם של קבלן האסבסט. בעל העסק ישמור את המסמכים האמורים בעסק למשך תקופה של 3 שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנוותן האישור על פי דרישתו.

(ז) בעל העסק ידווח באופן מידי במקרה שריפה של אסבסט או של מבנה המכיל אסבסט, למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה, בטלפון 6911* ויפעל בהתאם להנחיות המשרד.

3.4.15. עמדה לתדלוק עצמי בסולר של רכבי תפעול כדוגמת: מלגזות וטרקטורים

(1) פרק זה יחול על עמדת תדלוק עצמי בסולר של רכבי תפעול כפעילות נלווית לפעילות העסק העומדת בכל אלה :

(א) המכלים המשמשים אותה עיליים.

(ב) הדלק המאוחסן הינו מסוג סולר ותוספיו.

(ג) קיבולת האחסון המקסימלית הכוללת הינה נפח של עד 2.2 מ"ק.

(2) תדלוק ומילוי המכלים יתבצעו בשטח העסק על גבי משטחים ייעודיים.

- (3) המשטחים כאמור בסעיף 3.4.15.(2), יעמדו בכל אלה :
- (א) יהיו אטומים ועמידים בפני החומר המאוחסן על גביהם, לרבות החיבורים בין אבני השפה, תפרי ההתפשטות ואיי משאבות הסולר.
- (ב) יבנו באופן שתימנע הגעתם של תשטיפים לסביבה.
- (ג) מנוקזים באמצעות שיפועים לבור איסוף לתשטיפים.
- (4) בור איסוף לתשטיפים יעמוד בכל אלה :
- (א) יהיה אטום בפני החומרים המאוחסנים בו.
- (ב) נפחו יהיה מותאם לנפח הנוזלים הצפויים להתנקז עליו.
- (ג) תכולתו תפונה באופן שוטף ובאופן שתימנע גלישת תשטיפים ממנו לסביבה בכל עת.
- (ד) תכולתו תפונה לאתר מורשה.
- (5) המכלים והצנרת בעמדה לתדלוק עצמי יעמדו בדרישות הבאות - יהיו אטומים ומותאמים לחומר המאוחסן או מובל בהם.
- (6) בעל העסק יציב מכלים המכילים סולר בכל עת בתוך מאצרה.
- (7) פתח מילוי המיכל יותקן בתחומי המאצרה.
- (8) פתח המילוי של המכל יהיה סגור, למעט בזמן מילויו או ביצוע עבודות תחזוקה.
- (9) בעל העסק יתקין אקדחי תדלוק מונעי טפטוף לסולר מסוג Dripless Nozzles.
- (10) בעל העסק יכין נוהל לטיפול במקרה של דליפה או חשש לדליפה, יפעל על פיו ויקיים הדרכות לעובדים בכל הנוגע למניעת מפגעים סביבתיים על פי הנוהל. הנוהל ותיעדו בדבר קיום ההדרכות, לרבות תאריכים, משתתפים ונושאים שהועברו יישמר בשטח העסק, ויוצג או יימסר לנותן האישור על פי דרישה.

3.4.16. דיווחים, הצהרות ואחזקת מסמכים

ככלל, בכל מקום בו צוין בתנאים אלה, כי יש להעביר מסמכים ודיווחים לנותן האישור, או במקרים בהם בעל העסק נדרש לקבל אישור מנותן האישור, יש להעביר את המסמכים והמידע ולקבל את אישור נותן האישור מרכז סביבה חקלאית במחוז הרלוונטי של המשרד להגנת הסביבה, לפי [רשימת הכתובת והטלפונים](#) המופיעה באתר האינטרנט של המשרד.

(1) נתונים, סקרים, תכניות, דוחות ומסמכים שעל בעל העסק להכין, לשמור, להעביר או להציג לנותן האישור :

- (א) קבלות על פינוי וקליטת שפכים תעשייתיים, כאמור בסעיף 3.4.4.(ג5).
- (ב) לפי דרישה - תוכנית פעולה למניעת זיהום הסביבה משפכי העסק, כאמור בסעיף 3.4.4.(ד6).
- (ג) שמירת אסמכתאות על פינוי פגרים, פינוי הזבל ופינוי החומרים והמכלים כאמור בסעיפים 3.4.3.(ג10), 3.4.8.(3) ו-3.4.6.(4).
- (ד) לפי דרישת נותן האישור, ובהתאם להנחיותיו יבצע בעל העסק סקר ריחות כאמור בסעיף 3.4.9.(8).

- (ה) יומן רישום של עבודת אסבסט שהתבצעה בשטח העסק כאמור בסעיף 3.4.14.(ו1).
- (ו) אסמכתאות בגין תחזוקה שוטפת של מיתקן טיפול כאמור בסעיף 3.4.4.(ג6).
- (ז) תוצאות הדיגום, לרבות טופס נטילת דגימה, טופס משמורת ודו"ח תוצאות המעבדה כאמור בסעיף 3.4.4.(ו8).
- (ח) פעולות ההדברה וממצאי ניטור כאמור בסעיף 3.4.12.(9) ו-3.4.12.(3).
- (ט) פעולות לחקירת קרקע ושיקומה בהתאם לאמור בסעיף 3.4.13.(ד4).
- (י) נוהל לטיפול במקרה של דליפה או חשש לדליפה של דלק כאמור בסעיף 3.4.15.(10).
- (2) להלן רשימת המצבים בהם על בעל העסק להעביר דיווח או הודעה לנותן האישור :
- (א) הודעה על הכוונה בדבר סגירת העסק או העתקתו או שינוי מתוכנן העלול להשפיע על הסביבה, לרבות שינוי בתשתיות כאמור סעיפים 3.4.3.(א10) ו-3.4.3.(ד10).
- (ב) דיווח על חריגה בתוצאות הדיגומים לשפכי העסק עם גילוי החריגה ולא יאוחר מ-24 שעות ממועד גילוי התקלה, כאמור בסעיף 3.4.4.(ז8).
- (ג) דווח מידי למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה על כל אירוע חומרים מסוכנים, לרבות אירועי זיהום קרקע (פליטת חומר מזהם קרקע לקרקע) או שריפה של אסבסט כאמור בסעיפים 3.4.14.(ה1), 3.4.14.(ז1) ו-3.4.11.(10).
- (3) להלן רשימת המצבים בהם על בעל העסק לקבל אישור מראש ובכתב מנותן האישור :
- (א) פינוי שפכים סניטריים או טיפול וסילוק שפכי תעשייה ותשטיפים בדרך אחרת כאמור בסעיפים 3.4.4.(א,4), 3.4.4.(א,2) ו-3.4.4.(א,5), 3.4.4.(א,3).
- (ב) פינוי זבל ליעד אחר או לשימור אחר בהתאם לאמור בסעיף 3.4.6.(ב2).

נספח 1 - ריכוז מזהמים מותר להזרמה למערכת הביוב ותדירות דיגום

יעד הזרמה : מערכת הביוב הציבורית	מיקום נקודת הדיגום : בהתאם לתוכנית הניטור של יצרן השפכים ולכל הפחות בשוחת הביוב האחרונה בחצר העסק תדירות הדיגום : פעם בשלושה חודשים
"תקנות מי קולחין" -	תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-2010
"ממונה סביבה" -	כהגדרתו בתקנות מי קולחין

יחידות	ריכוז מרבי של מזהמים	המזהם
מ"ג/ליטר	1.5 או ערך אחר שקבע נותן האישור על פי תקנה 3 או 4 לתקנות רישוי עסקים (ריכוזי מלחים בשפכים תעשייתיים), התשס"ג-2003	בורון
מ"ג/ליטר	140 או ערך אחר שאושר מראש ובכתב על ידי ממונה סביבה	זרחן כללי
מ"ג/ליטר	460 או ערך אחר שאושר מראש ובכתב על ידי ממונה סביבה	חנקן קיילדל
מ"ג/ליטר	430 או הריכוז במים המסופקים למפעל בתוספת 200 מג"ל לפי הגבוה מבין השניים או ערך אחר שקבע נותן האישור על פי תקנה 3 או 4 לתקנות רישוי עסקים (ריכוזי מלחים בשפכים תעשייתיים), התשס"ג-2003	כלורידים
מ"ג/ליטר	1,000 או ערך אחר שאושר מראש ובכתב על ידי ממונה סביבה	כלל מוצקים מרחפים (TSS 105°C)
מ"ג/ליטר	230 או הריכוז במים המסופקים למפעל בתוספת 130 מג"ל לפי הגבוה מבין השניים או ערך אחר שקבע נותן האישור על פי תקנה 3 או 4 לתקנות רישוי עסקים (ריכוזי מלחים בשפכים תעשייתיים), התשס"ג-2003	נתרן
pH	10-6	ערך הגבה (pH)
מ"ג/ליטר	2,000	צריכת חמצן כימית

	או ערך אחר שאושר מראש ובכתב על ידי ממונה סביבה	(COD)*
--	--	--------

נספח 2 - מסמך מידע סביבתי על העסק - חזירייה

1. כללי:

שם העסק (ברשם החברות/רשם השותפויות): _____
 שם מסחרי (במידה ויש): _____
 מספר ח.פ. / ת.ז. / מספר שותפות: _____
 שם בעל העסק: _____
 טלפון: _____ נייד: _____ פקס: _____
 מיקום (רחוב, דרך) : _____ גוש _____ חלקה _____
 נ.צ. _____ רשות מקומית: _____
 כתובת למשלוח דואר: _____
 דואר אלקטרוני: _____
 שם איש קשר ותפקידו _____
 טלפון _____ נייד _____ פקס _____

4. מידע על פעילות העסק

- 4.4 מספר חזירים מקסימלי: _____
 נקבות בהריון _____ מניקות: _____ יונקים: _____ גמולים: _____
 נקבות: _____ זכרים: _____
- 4.5 שיטת הגידול של החזירים כגון: "גידול טפחות"
- 4.6 יש לצרף תוכנית הנדסית עדכנית של מבנה החזירייה, לרבות התייחסות לנתונים הבאים:
- 2.3.1 תוכנית של מבנה החזירייה בקנה מידה 1:100. חתכים וחזיתות של המבנה בקנ"מ 1:100.
- 2.3.2 התוכנית תפרט את מיקום שיכון האמהות בהריון, המניקות, הגמולים והחזירים הבוגרים. מספר חזירים צפוי להיות בכל אזור.
- 2.3.3 במקרה של חיבור לרשת הביוב הציבורית - אופן ומיקום התחברות שפכים מטופלים לרשת הביוב לרבות ציון מפורט של שוחת הביוב הציבורית.
- 4.7 טיפול בשפכים:
- 2.4.1 נתונים על צריכת המים לעסק, כמות מים החודשית הנצרכת בעסק, יש לצרף חשבוניות מים (אם יש), לתקופה של 12 החודשים שלפני הבקשה.
- 2.4.2 הגשת תוכנית סניטרית: יש לצרף תוכנית סניטרית עדכנית, לרבות התייחסות לנתונים הבאים:
- א. קווי הולכה וניקוז לשפכים, תשטיפים לרבות נגר עילי מזוהם, כולל פתחי ניקוז ומיכלי איסוף, בריכות אגירה, מתקנים ואיסוף ולטיפול בשפכים ונקודות חיבור

- לביוב; כל אלה יעמדו בדרישות שבתקנות המים (מניעת זיהום מים) (בריכות אידוי ואגירה), התשנ"ז—1997.
- ב. נקודות חיבור לניקוז עירוני;
- ג. פרוט משטחי תפעול לרבות מקום הצבתם, החומר ממנו עשויים/ מצופים;
- 2.4.3 מתקן קדם טיפול בשפכים:
- א. יש לצרף לנותן האישור מפרט טכני של מתקן קדם טיפול בשפכים (אם קיים), לרבות: תיאור הטיפול בשפכים במתקן קדם הטיפול, תיאור תהליך ושלבי הטיפול, לרבות מתקני הטיפול, זמן שהייה וכדומה.
- ב. מערכות בקרה כגון: pH, טמפרטורה, ספיקה ומינון כימיקלים.
- ג. אופן הטיפול והסילוק של בוצה או משקעים הנוצרים במתקן קדם הטיפול.
- ד. חלקי חילוף הדרושים במתקן קדם הטיפול (משאבות, אלקטרודות וכו').
- ה. אמצעים למניעת זיהום ממתקן קדם הטיפול עצמו: סככות, מאצרות, בריכות, שפך.
- ו. תוכנית הפעלה ואחזקה של מתקן קדם הטיפול, לרבות מועדים מתוכננים לפינוי בוצה, נוהל ותדירות כיוול אלקטרודות ובקרים, נוהל הפעלה בזמן חירום וכו'. נוהל תחזוקה, גיבוי וטיפול בתקלות.
- 2.4.4 **טיפול בשפכים והזרמתם לאחר טיפול למערכת הביוב הציבורית:** בעל עסק יעביר לנותן האישור את תוצאות דיגום מעבדה שנעשו בשלושה חודשים הקודמים למועד הגשת הבקשה לפחות.
- 2.4.5 **טיפול בשפכים במתקן חיצוני-** פירוט אופן העברת השפכים מהעסק למתקן החיצוני, לרבות ע"י: ביובית, הובלה באמצעות צנרת וכו'....
- 2.5 **טיפול בזבל:**
- 2.5.1 יש לפרט מהי כמות הזבל שנוצרת בעסק בחודש. כיצד מטופל הזבל, לאן מסולק.
- 2.6 **טיפול בפסדים:**
- 2.6.1 יש לפרט כיצד מאוחסנים הפסדים עד לסילוקם מהעסק. באופן שלא יוצרו מטרדים סביבתיים.
- 2.6.2 לרבות יעד סילוק הפסדים מהעסק.
- 2.7 **איכות אוויר:**
- 2.7.1 יש להכין ולהגיש לנותן האישור, מסמך המתאר את האמצעים שבעסק למניעת מטרדים ומפגעי ריח מהפעילות שבעסק.
- 2.7.2 יש להגיש לנותן האישור, חוות דעת מומחה לפיזור ריחות. המסמך הסביבתי וחווית הדעת יבוצעו כמפורט בקובץ הנחיות **במדריך לטיפול במפגעי ריח** המפורסם באתר האינטרנט בנוסחו המעודכן מעת לעת.
- 2.8 **אחסון דלק:**

2.8.1 אחסון דלק : יש / אין, במידה ויש ציין סוג הדלק סוג המיכל, החומר ממנו עשוי ונפח המיכל _____.

2.8.2 האם למכל יש מאצרה

2.9 מידע על העסק בהיתר בניה מאושר ותקף:

הריני מאשר כי כל הכתוב לעיל הינו נכון –

שם בעל העסק: _____ חתימת בעל העסק: _____ תאריך _____

סיומת

פרק 4 - משרד החקלאות

5.4. **בקר:**

5.4.1. **הוראות חוק הנוגעות לעניין**

- (1) [פקודת מחלות בעלי חיים \[נוסח חדש\], תשמ"ה-1985.](#)
- (2) [חוק צער בעלי חיים \(הגנה על בעלי חיים\), תשנ"ד-1994.](#)
- (3) [חוק תכנון משק החלב, תשע"א-2011.](#)
- (4) [תקנות מחלות בעלי חיים \(רישום סימון והובלה של בקר\) תשל"ו-1976.](#)
- (5) [תקנות מחלות בעלי חיים \(הסדרת תנועת בעלי חיים בישראל\), תשמ"ב-1982.](#)
- (6) [תקנות צער בעלי חיים \(הגנה על בעלי חיים\) \(הובלת בהמות\), תשס"ו-2006.](#)
- (7) [תקנות צער בעלי חיים \(הגנה על בעלי חיים\) \(החזקה של עגלי חלב\), תשס"ו-2006.](#)
- (8) [תקנות מחלות בעלי חיים \(תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה\), תשמ"ב-1982.](#)
- (9) [תקנות מחלות בעלי חיים \(פסדים\), תשמ"א-1981.](#)
- (10) [תקנות בריאות העם \(איכותם התברואית של מי שתיה ומתקני שתיה\), התשע"ג-2013.](#)
- (11) [תקנות השבחת ייצור חקלאי \(בעלי חיים\) \(בקר לחלב\) \(הוראת שעה\), התשס"א-2001.](#)
- (12) [חוזר מס' משב-כילוי 01/2015: פינוי פגרי בקר לכילוי באתרים/מטמנות לסילוק פסולת מעורבת \(11.1.2015\).](#)
- (13) [חוזר מס' משב-כילוי 06/2014: פינוי וכילוי פגרי בקר \(10.06.2014\).](#)
- (14) [הנחיות לתיאום הטיפול בפגרי יונקים ועופות בעקבות תמותה המונית/חריגה \(30.7.2014\).](#)
- (15) [הוראה מס' 03-01.05 עדכון מס' 3: סימון ורישום בקר \(3.5.2015\).](#)
- (16) [נוהל השירותים הווטרינריים בשדה מס' 01-04-13: הטיפול בבהמה רובצת \(27.05.2013\).](#)
- (17) [הוראה 03-01.20 מתן היתרי הובלה למקנה.](#)
- (18) [הוראה 03-01.20.1 בדיקות החובה הדרושות לשם קבלת היתר להובלת נקבות מרפת חלב שגילן מעל 6 חודשים בין משקים לצרכי גידול.](#)
- (19) [הוראה 03-01.20.2 העברת נקבות בקר מעל גיל 12 חודשים מרפת חלב למפטמות \(12.11.2015\).](#)
- (20) [נוהל העברת בקר מגיל 21 חודשים ומעלה בין משקים למטרת גידול.](#)

5.4.2. **הגדרות**

בפרק זה -

מתקן, מבנה או חלק ממנו המשמש להזנת בקר	אבוס
חלק מסככה המשמש לבידוד בקר חולה, פצוע או חשוד ככזה, לרבות בהמה רובצת	אזור בידוד

עולים או מעברים צרים שבאמצעותם מרוסנות בהמות לצורך טיפול	אמצעי ריסון
פר, פרה, עגל עגלה ותאו (בופאלו)זכר או נקבה, בכל גיל, למעט בן בקר שהוא חיית בר כהגדרתה בחוק להגנת חיית הבר, התשט"ז-1955	בקר
בהמה שאין ביכולתה לקום על רגליה בכוחות עצמה במשך לפחות 24 שעות, או שרופא וטרינר קבע לפני המועד האמור כי בהתאם למצבה הגופני ו/או הבריאותי, לא תוכל לקום על רגליה במהלך 24 השעות הקרובות	בהמה רובצת
העברת בהמה ממקום אחד למשנהו באמצעות כלי רכב לרבות טעינתה ופריקתה, והובלתה ברגל	הובלה
לשכה ווטרינרית מחוזית של השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר	הלשכה הווטרינרית
מנהל השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, או מי שהוסמך על ידו לעניין זה	המנהל
נוזל, למעט קולוסטרום, המתקבל על ידי חליבה של פרות	חלב
חלק המשק שאינו בנוי או מקורה	חצר המשק
חצר פתוחה, המשמשת לשיכון בקר בעונת הקיץ בלבד (מיום 1 באפריל ועד ליום 30 בספטמבר)	חצר קיצית
אזור בעסק המיועד לשהיית עגלים המוזנים בחלב או תחליפיו; ועומד בדרישות נהלי צער בעלי חיים	יונקיה
מבנה נייד המשמש לשיכון והחזקת בן בקר בודד, שיש לו שטח מקורה ומוגן מפני תנאי סביבה וחצר מגודרת	מלונה
מספר חברה פרטית או תעודת זהות של בעל העסק	מספר משק
מבנה או מכלול של סככות או מבנים המשמשים להחזקת בקר לצרכי פיטום עד העברתו לשחיטה	מפטמה
כהגדרתו בפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש] , תשמ"ה-1985	מפקח
עסק לכלילי פסדים או השמדתם בכל שיטה אחרת שהתיר המנהל	מתקן לכלילי פסדים
חלק המשק שהוא מקורה	סככה
משק לגידול בקר, לרבות רפת, מפטמה, סככה וכל מבנה אחר המשמש להחזקת בקר, ובכלל זה השטח המקיף אותו והמשמש לתפעולו, לרבות מכון החליבה בעסק לגידול בקר לחלב	עסק
גוויות בעלי חיים או תוצרתם שלא נועדו למאכל אדם	פסדים
למעט הפרשות בהמות המוחזקות במשק, רפד ומזון לבעלי חיים	פסולת
פסולת ששימשה לטיפול רפואי בבקר, לרבות מכלים ובקבוקים ששימשו להחזקת תכשירים רפואיים, מחטים, מזרקים, וכל ציוד רפואי אחר	פסולת רפואית
כהגדרתו בחוק הרופאים הווטרינריים, התשנ"א-1991	רופא וטרינר

רופא וטרינר ממשלתי	כהגדרתו בפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], תשמ"ה-1985
רפת	מבנים המשמשים להחזקת, גידול, חליבה וטיפול בבקר לחלב
שביל טיפולים	שביל מגודר המיועד למתן טיפול וטרינרי או אחר ומאפשר מעבר של בן בקר אחד בלבד
שגר	בן בקר, זכר או נקבה עד גיל חודשיים
שוקת	מתקן המשמש להשקיית בקר
תא המלטה	חלק מסככה המשמש להמלטת בקר
תא טיפולים	חלק מסככה המשמשת להחזקה ולריסון זמניים של הבקר למטרת מתן טיפול וטרינרי או לטיפול אחר
תווית סימון	תווית סימון לבקר עליה צוין מספר הזיהוי שלו, לפי התוספת שבתקנות הרישום
תכשירים	תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה כהגדרתם בתקנות מחלות בעלי חיים (תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה), התשמ"ב-1982 ותכשירים לשימוש רפואי כהגדרתם בפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981 ובתקנות מחלות בעלי חיים (מיקרואורגניסמים, תרכיבים ומעבירים), התשל"ה-1975
תכשיר וטרינרי מיוחד	כהגדרתו בתקנות הרוקחים (ניפוקם של תכשירים וטרינרים), התשמ"ט-1988
תשטיפים	נוזלים שהיו במגע עם פרש בהמות או שנבעו ממנו
תעודת רישום	תעודה שקבע מנהל השירותים הווטרינריים הכוללת פרטים על בן בקר, לפי תקנות הרישום
תקנות הרישום	תקנות מחלות בעלי חיים (רישום, סימון והובלה של בקר), התשל"ו-1976

4.1.3. תנאים מוקדמים

- (1) לא יינתן רישיון לעסק אלא אם צירף בעל העסק לבקשת הרישיון או לחידושו את המסמכים הבאים:
- (א) מפה מצבית - תרשים סביבה בקנה מידה של 1:1250.
- (ב) תרשים המגרש בקנה מידה של 1:250.
- (ג) תכניות העסק לפי העניין וסימון המבנים, הסככות והגדרות, בקנה מידה של 1:100.
- (ד) כל המבנים בעסק, לרבות הסככות, יסומנו ויזוהו בזיהוי חד ערכי.
- (ה) מפרט טכני וסניטרי של העסק לפי העניין.
- (ו) רשימת ציוד וסימון הצבתו בתכניות העסק לפי העניין.
- (ז) הודעה בדבר מספר ראשי הבקר המקסימלי שיוחזקו בעסק ובכל אחד מחלקיו, לפי קבוצות גיל ומטרת הגידול (פיטום לבשר או לחלב).

- (2) לא יינתן רישיון לעסק אלא לאחר שהמנהל בדק את מתקניו, אישר את תנאי הרישיון ורשם את [מספר המשק](#) בלשכה הווטריןרית המחוזית.
- (3) לא יחזיק בעל עסק בקר מן הסוג ובגילים כמפורט להלן אלא אם כן נרשם וסומן לפי [תקנות הרישום](#) ובהתאם להנחיות המנהל לעניין זה:
- (א) בקר במרעה - מגיל שישה חודשים ומעלה.
- (ב) בקר שאינו בקר במרעה - מגיל שבעה ימים ומעלה.
- בסעיף זה, "בקר במרעה" - בקר המוחזק דרך קבע בשטח פתוח לצורך רעייה.
- (4) בעל העסק לא יעביר את הבעלות בבקר בכל גיל אלא אם כן נרשם וסומן לפי תקנות הרישום.
- (5) בעל העסק לא יחזיק בבקר בכל גיל, אלא אם כן יש לו הסדר תקף לפינוי פסדים לאתר לסילוק פסולת המורשה לפי כל דין לסלק פגרי בקר, או לאתר או למתקן אחר המורשה לפי כל דין לכילוי, עיבוד, מחזור או טיפול בפגרי בקר, בהתאם להנחיות בסעיפים 4.1.1.12, 4.1.1.13 ו-4.1.1.14 דלעיל.
- (6) בעל העסק ישמור ברשותו מסמכים המעידים על קיומו של הסדר כאמור בסעיף 4.1.3.5, ויציגם לרופא וטרינר ממשלתי ולמפקח לפי דרישתם.
- (7) בעל העסק לא יפעיל רפת הכוללת מכון חליבה לשם ייצור חלב גולמי, כהגדרתו בסעיף 4.1.4.8, אלא אם כן הוא יצרן לפי [חוק תכנון משק החלב](#), תשע"א-2011 ובהתאם להוראותיו.
- (8) לא ישווק אדם חלב גולמי:
- (א) אלא אם כן הוא יצרן או מחלבה מורשית.
- (ב) אלא למחלבה מורשית.
- (9) לא יתיר בעל העסק כניסת מבקרים לעסק ללא ליווי שלו או של מי מטעמו.
- (10) לבקשה לחידוש רישיון העסק יצרף בעל העסק הצהרה כי לא נערכו שינויים בעסק ממועד הגשת הבקשה הקודמת לרישיון או חידושו.
- (11) על בעל עסק המבקש לערוך שינויים בעסק לרבות שינוי במספר ראשי הבקר המוחזקים בעסק, לפרט את השינויים ולשלוח את המסמכים המפורטים בסעיף 4.1.3.1, בכל מקום בו נדרש שינוי, לצורך בחינה ואישור של המנהל.

4.1.4 תשתיות

- (1) בעסק יהיו התשתיות המפורטות להלן:

- (א) בור טבילה לרכבים הנכנסים והיוצאים או אמצעי חיטוי חלופי.
- (ב) סככות, כמפורט בסעיף 4.1.4.2.
- (ג) אמצעי ריסון.
- (ד) תאי טיפול או שביל טיפולים.
- (ה) אזור בידוד או רביצה.
- (ו) אזור המלטה.

- (ז) יונקיה.
- (ח) אבוסים ושקתות.
- (ט) ארונות נפרדים לתכשירי חיטוי ולתכשירי ניקוי והדברה כהגדרתם בתקנות מחלות בעלי חיים (תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה), תשמ"ב-1982.
- (י) מקרר לאחסון תרכיבי חיסון ותכשירים וטרינריים כהגדרתם בתקנות הרוקחים (ניפוקם של תכשירים וטרינריים), תשמ"ט-1988.
- (יא) מתקנים לאיסוף פסולת.
- (יב) מתקנים להעמסה ולפריקה של בקר, כאמור בתקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (הובלת בהמות), תשס"ו-2006.
- (יג) בעסק שמופק בו חלב - מכון חליבה כהגדרתו בסעיף 4.1.4.8, או רובוט לחליבת הפרות.
- (2) בעסק בו מוחזק בקר במכלאות באופן קבוע, לא יפחת שטח הסככה מ-50% משטח המכלאה.
- (3) שטח המכלאה יאוכלס בצפיפות המתאימה לדרישות המנהל והממונה על פי חוק צער בעלי חיים.
- (4) תנאים פרטניים לתשתיות :
- (א) חומרי הבניה של מבני העסק, המדרכים והמעברים יהיו עשויים מחומרים שאינם רעילים ואשר ניתנים לניקוי וחיטוי בנקל; לא יהיו בהם בליטות, חריצים או אמצעים אחרים, לרבות חשמליים, העלולים לפצוע את הבקר או לפגוע בבריאותו.
- (ב) רצפת מבני העסק תיבנה באופן המונע החלקה או עשויה מחומר המונע החלקה או הילכדות טלפיים.
- (ג) ברצפת העסק יהיו אמצעים שיבטיחו ניקוז יעיל של מים אל מחוץ למשק אשר יופנו למתקני טיהור שפכים מאושרים על ידי המשרד להגנת הסביבה.
- (ד) בגגות מבני העסק יהיו אמצעים לניקוז מי גשמים אל מערכת הניקוז הטבעי באופן שימנע מגע של המים עם ההפרשות והרפד ויצירת תשטיפים.
- (ה) תאי טיפול ובידוד :
- 1) בעל הרפת יתקין בכל סככה אמצעי ריסון בכמות המאפשרת ריסונם של לפחות 30% ממספר הבהמות שמותר להחזיק בה. לחילופין, יותקן לפחות תא טיפולים מרכזי אחד ובו אמצעי ריסון של לפחות 25% ממספר ראשי הבקר המותרים להחזקה בעסק.
- 2) בעל העסק יתקין תאים שיאפשרו בידוד של לפחות 2% ממספר הפרטים המקסימלי שמותר להחזיק בעסק לפי הרישיון. תאים אלו יופרדו משאר העסק באופן שימנע מעבר חופשי ומגע של הבקר המבודד עם שאר העדר.
- 3) בעסק להחזקה, גידול וטיפול בבקר במרעה או במפטמה יהיו אמצעי ריסון כמפורט להלן :

(א) שביל או פרוזדור שבו יתאפשר חיסוּן או טיפול ב- 15 בהמות לפחות.

(ב) מכלאות לאיסוף הבקר.

(ו) יונקיה :

(1) תשמש להחזקת השגר בהתאם להנחיות המנהל והממונה על פי חוק צער בעלי חיים.

(2) תופעל במבנה מקורה המופרד ומורחק מיתר חלקי העסק או לחילופין בחצר נפרדת בה מוחזקות מלונות.

(3) בכניסה ליונקיה יוצבו מתקנים לשטיפת מגפיים/מנעלים.

(4) בכניסה ליונקיה יוצב שלט אזהרה בגודל של 60 ס"מ על 40 ס"מ בו יירשם באותיות דפוס בולטות בנוסח הבא: "יונקיה. הכניסה למורשים בלבד".

(ז) בורות איסוף :

(1) בורות איסוף התשטיפים יהיו מגודרים באופן שימנע כניסה ונפילה לתוכם. על הגדר יוצב שילוט ברור לאזהרה מפני טביעה.

(ח) שילוט :

(1) בעל העסק יציב בכניסה לעסק, במקום גלוי לעין, שלט המציין שם ומספר טלפון של אחראי אליו ניתן לפנות בעת שהמשק סגור.

(2) שילוט נוסף יוצב ביונקיה ועל גדר בורות האיסוף כמפורט לעיל.

(ט) בורות טבילה :

(1) לפני השער הראשי לעסק יוקמו בורות טבילה מחומרים מונעי חלחול. אורך בור הטבילה לא יפחת מ-3 מטרים, רוחבו לא יפחת מ-4 מטרים ועומקו לא יפחת מ-35 סנטימטרים.

(2) בסמוך לבור הטבילה יותקן ברז מים.

(3) בבור הטבילה תותקן מערכת ניקוז, שתאפשר ניקוז תכולתו ומילוי מחדש.

(4) מילוי בור הטבילה יתבצע בתמיסה של חומר חיטוי שאושר על ידי המנהל ובריכוז עליו הורה.

(5) בעסק יוחזק בכל עת חומר חיטוי שאושר על ידי המנהל בכמות מספקת להפעלת בור טבילה לכשיידרש לכך.

(6) בעל העסק ימלא הוראות שניתנו לו מהמנהל, מרופא וטרינר ממשלתי או ממפקח, בהתאם לפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], תשמ"ה-1985, לעניין הפעלת בורות טבילה בכניסה וביציאה מהמשק וכן בעניין הרשאות או מניעת תנועת כלי רכב מהמשק ואליו שלא דרך שערים בהם מופעלים בורות טבילה.

(י) אבוסים ושקתות :

(1) במבני העסק יותקנו אבוסים ושקתות באופן ובפיזור המאפשר לבקר גישה חופשית ונוחה אליהם.

2) השטח המינימאלי של שוקת או אבוס יחושב בהתאם להנחיות המנהל או הממונה לפי חוק צער בעלי חיים.

3) האבוסים והשקתות יותקנו באופן המונע זליגת נוזלים ויצירת רטיבות בשטח המרבץ. בעל העסק ינקוט את כל האמצעים הדרושים כדי לוודא שהאבוסים והשקתות נקיים ומוגנים משמש וגשם ברוב שעות היממה.

4) בעדרי בקר במרעה לא תחול הוראה 4.1.4. (3י4) על השקתות והאבוסים.

5) השקתות תותקנה עם חיבור המאפשר מילוי מידי של מים באיכות מי שתייה לפי [תקנות בריאות העם \(איכותם התברואית של מי שתייה ומתקני שתייה\)](#), התשע"ג-2013.

6) האבוסים יכילו מזון המותאם לסוג הבקר ובכמות מספקת לגילו ולצרכיו המיוחדים, בהתאם להנחיות המנהל או הממונה לפי חוק צער בעלי חיים.

(יא) מתקני איסוף פסולת:

1) בעסק יהיו מתקנים ייעודיים לאיסוף פסולת (להלן - מתקני איסוף) בנפח המאפשר איסוף כל הפסולת בעסק בכל עת. מתקני האיסוף יהיו אטומים באופן שימנע דליפה מתוכם וחדירת בעלי חיים לתוכם.

2) בעל העסק ינקוט את כל האמצעים הדרושים לפינוי תכולת מתקני האיסוף.

3) פסולת רפואית תופנה למתקן שאושר לפי כל דין לפינוי פסולת רפואית כאמור בתקנה 7 לתקנות בריאות העם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים), התשנ"ז-1997.

(5) אחסון תכשירים:

(א) בעל העסק יחזיק בנפרד תכשירי חיטוי ניקוי והדברה מתכשירים רפואיים.

(ב) תרכיבי חיסון ותכשירים רפואיים יוחזקו בקירור בהתאם להוראות היצרן על גבי תווית האריזה המאושרת, יוחזקו, לרבות טמפרטורת הקירור.

(ג) המקום בו מאוחסנים התכשירים יהיה סגור ונעול ובכניסה אליו יוצב שלט עליו יהיה כתוב בכתב ברור וקריא "תכשירים".

(ד) לא יחזיק בעל עסק ברפת תכשיר וטרינרי מיוחד אלא לפי מרשם שנחתם בידי רופא וטרינר.

(ה) לא יוחזקו בעסק חומרי חיטוי והדברה ולא יעשה בהם שימוש אלא אם יש להם תעודת רישום כהגדרתה בתקנות מחלות בעלי חיים (תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה), התשמ"ב-1982.

(ו) לא יוחזקו בעסק מזון ומשקאות במקרר או במקומות בהם מוחזקים תכשירים.

(6) מתקנים להעמסת ופריקת בקר:

(א) איסוף, פריקה וטעינה של בקר תתאפשר רק בקיום התנאים הבאים:

1) בעל העסק לא יוציא מהעסק בקר אלא אם קיבל לכך היתר בכתב מאת רופא וטרינר ממשלתי בהתאם לתקנות מחלות בעלי חיים (רישום, סימון והובלה

- של בקר), התשל"ו-1976. ההיתר האמור יכלול פירוט האמצעים המכניים, הנסיבות והנימוקים לאישור השימוש בהם, ככל שהם נדרשים.
- (2) הכבש (רמפה) ומשטח ההעמסה או הפריקה המיועד למעבר בקר לצורך איסופו, העמסתו ופריקתו בנוי או מרופד באופן שמונע החלקה של הבקר, נפילתו או פגיעה אחרת בהן, וכן באופן שמאפשר ניקויים וחיתויים.
- (3) במידה והכבש משופע, השיפוע לא יהיה תלול יותר מ-30 מעלות במטרה למנוע החלקתו של הבקר ועל גבי הכבש מותקנים פסי רוחב שגובהם שני סנטימטרים והמרחק ביניהם 20 סנטימטרים, באופן המונע הילכדות טלפיים.
- (4) הכבש ומשטח ההעמסה או הפריקה יהיו מצוידים בדפנות חלקות ואטומות, המונעות נפילת בקר מהם, ואשר חוסמות את שדה הראיה של בקר לצדדים באופן המבטיח שאין באפשרות הבהמות לראות דרכם.
- (5) הרכב עליו מועמס הבקר נרשם כרכב להובלת בעלי חיים ובעליו בעלי רישיון עסק בתוקף להובלת בקר.
- (7) מתקנים וציוד לשעת חרום:
- (א) בעל העסק יבטיח בכל עת כי עבודות המשק (כגון: חליבה, מתן טיפול רפואי וכו') יימשכו כסדרן וברציפות ללא סיכון לפגיעה בבריאותם של הבהמות, לרבות בעת הפסקת חשמל.
- (8) מכון חליבה:
- (א) בעסק שבו מוחזק בקר לצורך ייצור חלב יהיה מבנה המיועד לחליבת הבקר (להלן: "מכון חליבה").
- (ב) במכון החליבה יותקנו ברזי מים חמים וקרים באיכות מי שתיה וכיורים לצורך שטיפה וחיטוי כלים וציוד, לרבות מערכת החליבה.
- (ג) במכון החליבה יותקן מיכל לאחסון חלב בקירור בביתן או בחדר נפרד.
- (ד) לא יחלוב אדם בקר ולא יבצע פעולות לקראת חליבה אלא אם מכון החליבה ומתקני החליבה נקיים.
- (ה) בסיום כל חליבה ינקה בעל העסק את מכון החליבה ומתקני החליבה.
- (ו) לא יחלוב אדם בקר אם הוא סובל ממחלה מדבקת, מחלת מעיים, מחלת עור או מחתכים מוגלתיים פתוחים.
- (ז) כל המכלים, הציוד והכלים הרב פעמיים המשמשים בטיפול, באחסון ובהובלה של חלב יהיו עשויים מחומרים חלקים, עמידים, לא סופגים ולא רעילים וייבנו, כך שניתן יהיה לנקותם בקלות, כדלקמן:
- 1) פלדת אל חלד בהתאם לאשור הרשות המוסמכת.
 - 2) מתכת בלתי רעילה ועמידה בפני התכלות דומה או.
 - 3) זכוכית חסינת אש או פלסטיק או גומי וחומרים דמויי גומי.

(ח) כל המכלים, הציוד והכלים הרב פעמיים כאמור בסעיף 4.1.4.18, יוחלפו בהתאם להוראות היצרן.

(ט) בעל העסק יתעד תחזוקה שוטפת של כל ציוד מכון החליבה וישמור את התיעוד למשך שנה לפחות.

(י) בפריטי ציוד שנועדו לשימוש חד פעמי לא ייעשה שימוש חוזר.

(יא) כל החיבורים במכלים, בציוד ובכלים אלו יהיו חלקים ונקיים משקעים, סדקים או בליטות.

(יב) במכון החליבה תותקן מערכת שטיפה מסועפת לכל חלקי הצנרת ומיכל החלב. המערכת תאפשר שטיפה וניקיון באופן מכני, ידני או אוטומטי של כל הציוד וחלקיו לאחר כל ריקון.

(יג) לשם אחסון ציוד וחומרי ניקוי וחיטוי של מכון החליבה, יותקן מחסן ייעודי, המותאם בגודלו לצרכי משק החלב לכמות הצריכה החודשית, שיהיה מאוורר, נעול ומסומן בשלט "ציוד וחומרי חיטוי וניקוי".

(9) ניקיון וסניטציה:

(א) בעסק יותקנו מתקנים סניטריים לרחיצת ידיים לעובדים ולמבקרים, הכוללים כיורים וברזים עם מים חמים וקרים. המתקנים ימוקמו לפחות בכניסה למכון החליבה, לביתן מכל החלב, בשירותי העובדים ו/או המבקרים.

(ב) באזור מתקני רחיצת הידיים בעסק יהיו בכל עת סבון, תכשירי ניקוי ומגבות היגייניות אישיות לשם שמירה על היגיינה.

4.1.5. ציוד לעובדים

(1) בעל העסק יספק לעובדים נעלי עבודה סגורות או מגפיים אטומות ולא יתיר להם לעבוד בעסק בלעדיהם.

4.1.6. תנאים להזקת בקר

(1) הסככות בעסק, תאי הטיפול ו/או שבילי הטיפול יוארו באופן המאפשר טיפול רפואי או אחר בתנאים נאותים.

(2) בעל עסק לא יחזיק בקר במבנה שאינו מאוורר. בעסק תותקן מערכת צינון הכוללת אמצעים להתזת מים ומאווררים, באופן שיאפשר הורדת עומס החום בכל עת שיידרש.

4.1.7. פיקוח רפואי

(1) הבקר בעסק ייבדק על ידי רופא וטרינר לפחות אחת לחודש.

(2) כל ראש בקר הנמצא בעסק ומגלה סימני מחלה או פציעה, יטופל בהתאם להוראות הרופא הווטרינר.

4.1.8. רישום תיעוד ודיווח

(1) סומן בקר לפי תקנות הרישום בידי בעל העסק, חייב בעל העסק לדווח על כך [ללשכה הווטרינרית המחוזית](#) שבתחומה בוצע הסימון, לא יאוחר משבעה ימים מיום ביצועו. הדיווח ייעשה בכתב, באמצעים אלקטרוניים מאושרים בלבד.

- (2) בעל העסק ינהל רישום של כל הטיפולים הרפואיים והחיסונים הניתנים לבהמות במשק לרבות בדיקות שגרתיות ותוצאותיהן, לפי הפרטים הבאים:
- (א) תאריך.
- (ב) סוג הטיפול או הבדיקה.
- (ג) פרטי הבהמה שטופלה, לפי מספר תווית אוזן ממשלתית ומספר כווייה. במידה שהבהמה מסומנת גם בכווייה.
- (ד) שם התכשיר, המינון משך זמן הטיפול והוראות שניתנו להמשך הטיפול.
- (ה) שמו המלא של הרופא הווטרינר מבצע הטיפול.
- (ו) הרישומים ישמרו למשך 3 שנים.
- (3) בעל העסק ידווח מידית לרופא הווטרינר המטפל ולרופא וטרינר ממשלתי בלשכה הווטרינרית המחוזית שבתחומה נמצא המשק [\(לפי סעיפים 4 ו-5\(א\)\)](#) לפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], תשמ"ה-1985, על כל תמותה חריגה, תחלואה, חשד למחלה או הפלות שאירעו במשקו, יערוך רישומם וישמור אותם לתקופה שלא תפחת משנתיים מיום עריכתם.
- (4) אבדה תעודת רישום או נפלה תווית סימון מעל בקר, יודיע מחזיק הבקר בכתב, תוך שבעה ימים, לרופא הווטרינרי הממשלתי הקרוב למקום החזקת הבקר, תוך ציון הפרטים על תעודת הרישום שאבדה או תווית הסימון שנפלה.
- (5) מת בקר או הומת, ימציא בעל העסק לרופא וטרינר ממשלתי, בתוך שבעה ימים, את תעודת הרישום ואת תווית הסימון של אותו בקר, לאחר שרופא וטרינר ציין בתעודת הרישום במקום המיועד לכך את תאריך וגורם המוות או סיבת המתת הבקר.
- (6) בעל העסק יבצע רישום ודיווח על כל שגר שנולד ללשכה הווטרינרית המחוזית ויבטיח סימונו של השגר בתווית אוזן ממשלתית לא יאוחר משבעה ימים לאחר שנולד ברפת חלב ולא יאוחר מ-6 חודשים בבקר במרעה.

4.2 דבורים

4.2.1 הוראות חוק הנוגעות לעניין

- (1) [פקודת מחלות בעלי חיים \[נוסח חדש\], תשמ"ה-1985.](#)
- (2) [פקודת הגנת דבורים \[נוסח חדש\], תשמ"ג-1983.](#)
- (3) [צו הפיקוח על מצרכים ושירותים \(ייצור דבש ומכירתו\), התשל"ז-1977.](#)
- (4) [תקנות להשבחת ייצור חקלאי \(בעלי חיים\) \(דבורים\), תשכ"ח-1968.](#)
- (5) [הוראות עבודה למגדלי הדבורים- מחלות ומזיקים-2004.](#)
- (6) [הודעה על מדיניות אכיפה בתחום הצבת דבוריות להאבקה בענף הדבש וגידול דבורים](#)
- (7) תקנות מחלות בעלי חיים (הסדר יבוא מוצרי כוורת), תשמ"ב-1982.
- (8) [תקנות הגנת הדבורים \(הכנסת דבורים מחו"ל\)](#)
- (9) [פרסומי היחידה לבריאות הדבורים](#)

4.2.2 הגדרות

דבורית	כוורת המאכלסת משפחה של דבורים
המועצה	המועצה לייצור ולשיווק של דבש, כהגדרתה בסעיף 2 לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור דבש ומכירתו), התשל"ז-1977
כוורת	ארגז, תבנית, כלי קיבול וכל מבנה אחר שמשמשים בו לגידול דבורים
מחלת דבורים	מחלה המנויה בפרק 8 בתוספת השנייה לפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], תשמ"ה-1985
עסק	משק לגידול דבורים, הכולל כוורת ומבנים לאחסון ציוד
ריקבון הוולד	לרבות מחלה או מצב בדבורים שנגרם מחיידק מתג לרוי (bacillus larvae) או מחיידק נקד משורשר/סטרפטוקוק פלוטון (streptococcus pluton)
רישיון ייצור	כהגדרתו בסעיף 3 לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור דבש ומכירתו), התשל"ז-1977
היתר לרעיית דבורים/אישור מרעה	אישור בכתב מאת המועצה להעמדה והחזקה של דבורית בשטח מרעה לדבורים לפי תקנה 6 לתקנות להשבחת ייצור חקלאי (בעלי חיים) (דבורים), תשכ"ח-1968
רופא וטרינר ממשלתי	כהגדרתו בסעיף 1 לפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], תשמ"ה-1985
תכשירים	תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה כהגדרתם בתקנות מחלות בעלי חיים (תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה), התשמ"ב-1982 ותכשירים לשימוש רפואי כהגדרתם בפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981 ובתקנות מחלות בעלי חיים (מיקרואורגניזמים, תרכיבים ומעבירים), התשל"ה-1975

4.2.3. תנאים מוקדמים

(1) לא יעסוק אדם בגידול דבורים, בהפקת דבש וברעיית דבורים, אלא אם קיבל רישיון ייצור והיתר לרעיית דבורים מאת המועצה.

(2) לבקשה לרישיון עסק יצרן בעל העסק את רישיון הייצור ואת ההיתר לרעיית דבורים.

4.2.4. **תשתיות וציוד** - בעסק לגידול דבורים יהיה מבנה לאחסון הציוד המשמש לגידול דבורים, שכל פתחיו סגורים לכניסת דבורים וחרקים.

4.2.5. טיפול בכוורת

(1) בעל העסק יוציא משטח המרעה, בהקדם האפשרי, כוורות מחוסלות (שהדבורים מתו בהן), ויאחסנם במקום אטום לכניסת דבורים או לחרקים אחרים

(2) בעל עסק לא יחזיר את הכוורות המחוסלות לשטח המרעה ולא יאכלסן בדבוריות חדשות, אלא אם עברו חיטוי למניעת הפצת גורמי המחלה.

4.2.6. טיפול בתכשירים

(1) בעל עסק יעשה שימוש רק בתכשירי חיטוי, ניקוי והדברה שנרשמו כדין לפי תקנות מחלות בעלי חיים (תכשירים חיטוי, ניקוי והדברה), התשמ"ב-1982, או בתרופות מאושרות לפי [פקודת הרוקחים \[נוסח חדש\], התשמ"א-1981](#).

(2) השמדת תכשירים ואריזותיהם, לאחר שימוש, תעשה בהתאם להנחיות הכתובות על גבי תווית האריזה המאושרת של התכשיר.

4.2.7. **דיווח** - המגדל ידווח על תמותת דבורים חריגה, ירידה משמעותית באוכלוסיית הכוורות, ו/או מחלות, לרבות ריקבון ולד, לרופא למחלות דבורים בשירותים הווטרינרים או לרופא וטרינר ממשלתי של הלשכה הווטרינרית המחוזית שבאזורה מוצבות הכוורות.

4.3. **דגים**

4.3.1. **הוראות חוק הנוגעות לעניין:**

- (1) [פקודת מחלות בעלי חיים \[נוסח חדש\], תשמ"ה-1985](#).
- (2) [חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, תשנ"ז-1997](#).
- (3) [פקודת הרוקחים \[נוסח חדש\], התשמ"א-1981](#).
- (4) [תקנות מחלות בעלי חיים \(פסדים\), תשמ"א-1981](#).
- (5) [תקנות מחלות בעלי חיים \(תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה\), תשמ"ב-1982](#).
- (6) [תקנות מחלות בעלי חיים \(מיקרואורגניזמים, תרכיבים ומעבירים\), התשל"ה-1975](#).

4.3.2. **הגדרות**

בפרק זה -

אחראי על משק גידול	בעל משק הגידול, וכך מנהל או עובד שהוא מינה לאחראי על פעילות משק הגידול
בריכה או בריכת גידול	מקווה מים לגידול דגים
גידול דגים	החזקת דגים חיים, האכלתם וטיפול בהם, לרבות לשם רבייתם
דגים	בעלי חיים החיים במים המפורטים בתוספת הראשונה לפקודה, למעט יונקים ימיים, בכל שלבי חייהם
דגי נוי	דגים שאינם משמשים למאכל אדם
דגי נוי טרופיים	דגי נוי שאינם נמנים ברשימת דגי נוי של מים קרים
דגי נוי מים קרים	מיני הדגים המפורטים כדלהלן, לרבות מכלואים שלהם: 1. <i>Cyprinus carpio koi</i> 2. <i>Carassius auratus</i> 3. <i>Ctenopharyngodon idella</i> 4. <i>Tinca tinca</i>
המנהל	מנהל השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, או

מי שהוסמך על ידו	
מכל לשינוע פסדים	מכל ייעודי לריכוז ופינוי פסדים
מכל לעיכול פסדים	מכל ייעודי לריכוז ופירוק פסדי דגים
מלווה בריאות	מי שאושר על ידי המנהל ללוות משק גידול והוא אחד מאלה : 1. רופא וטרנר או בעל תואר שני או שלישי במדעי החקלאות או במדעי החיים 2. בעל תואר ראשון במדעי החקלאות או מדעי החיים בעל 4 שנות ניסיון בתחום גידול או בריאות דגים 3. אדם ללא השכלה אקדמאית בעל 7 שנות ניסיון בתחום גידול או בריאות דגים ואינו מנהל משק הגידול, בעלו או מפעילו
מעבדה מוכרת	מעבדה שהכיר בה המנהל. לעניין זה, רשאי המנהל להסתמך בהחלטותיו לעניין ההכרה במעבדות על המלצות הרשות להסמכת מעבדות לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997
מערכת הפיקוח הממוחשבת (מפ"מ)	אתר האינטרנט של המחלקה לפיקוח על מוצרים מן החי של השירותים הווטרנריים (https://www.foodinspection.org)
מפעל פסדים	כהגדרתו בתקנות מחלות בעלי חיים (פסדים), תשמ"א-1981
משק גידול	מתקן, מבנה או שטח המשמשים לגידול דגים ביבשה או בים, לרבות בריכות, מבני עזר וחצרים
עסק	משק גידול
פסדים	גוויות דגים, חלקיהם או תוצרתם שלא נועדו למאכל אדם
פקודה	פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], תשמ"ה-1985
תחנת מיון לדגים	מפעל שמיועד למיון ולאריזה של דגים המיועדים למאכל (להלן - התחנה) כהגדרתו בחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015 ואושר על ידי השירותים הווטרנריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר
תכשירים	תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה כהגדרתם בתקנות מחלות בעלי חיים (תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה), התשמ"ב-1982 ותכשירים לשימוש רפואי כהגדרתם בפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981 ובתקנות מחלות בעלי חיים (מיקרואורגניזמים, תרכיבים ומעבירים), התשל"ה-1975
תמותה חריגה של דגים	תמותה של 10% ומעלה מהדגים בבריכת דגים בודדת במהלך יממה

4.3.3 תנאים מוקדמים

- (1) לא יקים ולא יפעיל אדם עסק אלא אם קיבל לכך היתר מאת המנהל.
- (2) לא יינתן היתר להפעלת משק גידול ללא העסקת מלווה בריאות שאושר ע"י המנהל.

- (3) בעסק בו מתקיים גידול דגי נוי לצד גידול דגים למאכל, תתקיים הפרדה מלאה בתשתיות הגידול, לרבות בריכות הגידול, הציוד והמים המשמשים לגידול.
- (4) במשק בו מתקיים גידול של דגי נוי, תתקיים הפרדה מלאה בין דגי נוי טרופיים לדגי נוי של מים קרים בתשתיות הגידול, לרבות בריכות הגידול, הציוד והמים המשמשים לגידול.
- (5) בעל העסק יצרף לבקשת הרישיון או לחידושו בנוסף למסמכים הנדרשים בתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), התשס"א-2000 את המסמכים הבאים:
- (א) תרשים סביבה בקנה מידה 1:2,500, של משק הגידול וסביבתו, הכולל פירוט של בריכות ומתקני ההכנה לשיווק וכינוים המילולי או המספרי לזיהוי כל בריכה בנפרד.
- (ב) מפה מצבית בקנה מידה של 1:250 של המבנים והמתקנים כמפורט להלן:
- 1) מבנים, לרבות מחסנים, מעבדה, שירותים, מקלחות, משרד וכל מבנה אחר המשמש את המשק; מיקומם של מבנים המשרתים את משק הגידול אך אינם מצויים בתחום תרשים הסביבה יפורטו בכתב בנפרד.
 - 2) מקורות המים, תעלות ניקוז.
 - 3) נקודות כניסת המים למשק הגידול, בצירוף תיאור מילולי של מקור המים בכל אחת מהנקודות.
 - 4) נקודות יציאת המים ממשק הגידול, בצירוף תיאור מילולי של אופן הוצאת המים ממנו.
 - 5) מכל לשינוע פסדים או מכולת קירור, הממוקמים בנקודת איסוף מרכזית אליה יש גישה מכל בריכות הגידול שבמשק.
- (ג) תכנית העסק תיערך בקנה מידה של 1:100 ותכלול מתקני סניטציה של העסק, מידות שטחי העסק השונים, מערכת הביוב, מתקנים לאצירת אשפה ופינויה וכן:
- 1) פירוט בכתב של מבנים המשרתים את משק הגידול אך אינם מצויים בתחום תרשים הסביבה לפי סעיף 4.3.3(א5), והמפה המצבית לפי סעיף 4.3.3(ב5).
 - 2) הפרטים האישיים של אחראי משק הגידול.
 - 3) פרטיו של מי שיתבקש המנהל לאשרו כמלווה הבריאות של משק הגידול.
- (6) לבקשה לחידוש רישיון העסק יצרף בעל העסק הצהרה כי לא נערכו שינויים בעסק ממועד הגשת הבקשה הקודמת לרישיון או חידושו.
- (7) על בעל עסק המבקש לערוך שינויים בעסק לפרט את השינויים ולשלוח את המסמכים המפורטים לעיל בכל מקום בו נדרש שינוי, לצורך בחינה ואישור של המנהל.

4.3.4 תשתיות

(1) מבנה וציוד:

(א) במשק גידול יהיו כל אלה:

- 1) בריכת גידול דגים, אחת או יותר, שבסמוך אליה מוצב סימון המאפשר לזהותה בקלות באמצעות הכינוי המילולי או המספרי שניתן לה, לפי תרשים הסביבה, כאמור בסעיף 4.3.3.(א5).
- 2) מכל לשינוע פסדים או מכולת קירור שהטמפרטורה בה לא תעלה 4 מעלות צלזיוס או מיכל לעיכול פסדים הממוקמים בנקודת איסוף מרכזית, אליה יש גישה מכל בריכות הגידול שבמשק.
- 3) מתקני האכלה ייעודיים המותאמים למשק הגידול ולסוג המזון לדגים.
- 4) רשתות וציוד שלייה אחר.
- 5) בשטח משק הגידול, יהיו שירותים ומלתחות לרשות העובדים.
- 6) מחסן תכשירים ייעודי נקי, נעול ומוגן מפני שמש ישירה להחזקת תכשירים אשר יתקיימו בו התנאים הבאים:
 - א) הפרדה מלאה בין תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה לבין תכשירים לשימוש רפואי, לרבות תרכיבי חיסון.
 - ב) התכשירים ותרכיבי החיסון יוחזקו בהתאם להוראות היצרן על תווית על גבי האריזה המאושרת, לרבות קירור.
 - ג) על דלת המחסן יוצב שלט בכתב קריא "מחסן תכשירים".

4.3.5 מעקב מלווה בריאות

- 1) אחראי על משק גידול יעביר דגימת דגים למלווה הבריאות תוך 24 שעות מקרות אירוע חריג ו/או אחת לחודש לפחות מכל בריכה.
- 2) אחראי על משק גידול ידווח למלווה הבריאות על קליטת דגים חדשים ממקור חיצוני למשק הגידול.
- 3) בעל העסק לא יכניס למשק גידול, דגים שמקורם ממשק גידול באגן היקוות שונה מאגן ההיקוות בו נמצא משק הגידול, אלא אם כן אישר מלווה הבריאות של משק המקור, כי הדגים נבדקו על ידו ולא הראו סימני מחלה או תמותה חריגה. "אגן היקוות" - שטח גיאוגרפי מבין השטחים הגיאוגרפיים שלהן, בהתאם למפה בנספח א'.
- 4) בעל העסק יוודא כי מלווה הבריאות מבצע ביקורת בעסק אחת לחודש לפחות, וישמור דו"ח ביקורת מלווה הבריאות.

4.3.6 הוצאת דגים חיים ממשק גידול - הוראות לדגי מאכל

- 1) בעל העסק לא יעביר דגים ממשק גידול אלא ברכב שנרשם בידי המנהל כרכב להובלת דגים לפי תקנה 3 לתקנות מחלות בעלי חיים (הסדרת תנועת בעלי חיים בישראל), תשמ"ב-1982, ולאחד מיעדים אלה:
 - א) למעבדה מוכרת לשם בדיקה.
 - ב) לתחנת מיון ואריזה לדגים.
 - ג) למשק גידול אחר שיש לו רישיון עסק.

(2) בעל עסק לא יוציא דגים ממשק הגידול לשם הובלתם אלא לאחר שנתקיימו הוראות אלה:

(א) בעת העמסת הדגים למכל ההובלה ובמשך ההובלה ננקטים האמצעים הבאים לצמצום העקה והסבל הנגרמים לדגים:

- 1) צמצום זמן שהיית הדגים מחוץ למים.
 - 2) שימוש בציוד שלייה והעמסה שאינו גורם לפציעת הדגים.
 - 3) מניעת צפיפות יתר במהלך השלייה וההעמסה העלולה לגרום לפציעת הדגים.
 - 4) ריכוז החמצן באזור שליית הדגים לא יפחת מ-4 חלקים למיליון.
- (ב) הדגים עברו פעולות הכנה לשיווק. בפסקה זו, "פעולות הכנה" - הפסקת הזנה של 24 שעות.

(ג) מכל הובלת הדגים יהיה סגור במשך כל זמן ההובלה.

(ד) משך הובלת הדגים יהיה הקצר ביותר ככל שניתן בכדי לצמצם העקה והסבל הנגרמים להם.

(ה) מלווה הבריאות מילא טופס "הצהרת מלווה בריאות להעברה של דגי מאכל לתחנה" כמפורט בנספח ד', במסגרתו יצהיר כי:

- 1) מקור הדגים הוא ממשק מאושר לגידול דגי מאכל ע"י השירותים הווטרנריים.
- 2) הדגים נבדקו על ידו במהלך 12 השעות שלפני מילוי ההצהרה ולא הראו סימני מחלה ו/או תמותה חריגה.
- 3) הדגים אינם אסורים לשיווק בשל תמותה חריגה ו/או תחלואה בלתי מוסברת.
- 4) הדגים אינם מיועדים להמתה שמטרתה היא ביעור מחלה.
- 5) נעשתה בדיקה אורגאנולפטית הכוללת בין היתר בדיקה לריחות וטעמי לוואי בדגים והם נמצאו ראויים להעברה לתחנה.
- 6) הדגים לא טופלו בתכשיר העלול להשאיר בהם שאריות כימיות עד למועד העברתם לתחנה.
- 7) הדגים נבדקו על ידו ונמצאו ראויים למאכל אדם.

(ו) תוקף הצהרת מלווה הבריאות הינו ל-144 שעות (6 ימים) משעת חתימתה במפ"מ (מערכת פקוח ממוחשבת).

(ז) לאחר שאושרו הדגים להעברה לתחנה ע"י מלווה הבריאות כמפורט בנספח ד', יבדוק בעל העסק את הדגים ויצהיר על גבי טופס "העברת דגים לתחנה" במפ"מ, כמפורט בנספח ה', כי:

- 1) הדגים אשר אושרו להעברה לתחנה ע"י מלווה הבריאות, לא הראו סימני מחלה ו/או תמותה חריגה ממועד האישור.
- 2) הדגים אינם אסורים לשיווק בשל תמותה חריגה ו/או תחלואה בלתי מוסברת.
- 3) הדגים אינם מיועדים להמתה שמטרתה היא ביעור מחלה.

4) הדגים לא טופלו בתכשיר העלול להשאיר בהם שאריות כימיות עד למועד העברתם לתחנה.

(ח) תוקף הצהרת המגדל על גבי טופס "העברת דגים לתחנה" הינו ל-24 שעות משעת חתימתו במפ"מ.

(ט) יובהר כי בכל מקרה, תוקפה של ההצהרה על גבי טופס "העברת דגים לתחנה" לא יחרוג ממסגרת הזמן שאושרה ע"י מלווה הבריאות בנספח ד', כאמור בסעיף 4.3.6.(12).

4.3.7. טיפול בפסדים

(1) אחראי משק גידול יפנה מדי יום פסדים מבריכות הגידול למכל שינוע פסדים או למכולת קירור או למכל לעיכול פסדים.

(2) פינוי פסדים ממכל לשינוע פסדים יעשה רק לאתר לסילוק פסולת המורשה לפי כל דין לסלק פסדים מאותו סוג או למתקן אחר לכילוי פסדים מאותו סוג שאושר ע"י המנהל.

(3) פסדי דגים שמיועדים לעיבוד במפעל פסדים יאוחסנו רק במכולת קירור שהטמפרטורה בה לא תעלה על 4 מעלות צלזיוס ויפוננו למפעל פסדים, רק אם אישר זאת המנהל.

4.3.8. דיווחים, רישום ואחזקת מסמכים

(1) אחראי על משק גידול יבצע רישום שוטף של אירועים כמפורט להלן:

(א) קליטת דגים במשק הגידול - שם משק הגידול ממנו נקלטו, לרבות שם הבריכה ממנה נשלו, כמותם, משקלם הכולל ומשקל ממוצע לדג, מועד הקליטה והבריכה בה אוכלסו במשק הגידול - לא יאוחר מ-72 שעות ממועד קליטתם.

(ב) סוג המזון המשמש להזנת הדגים, מקורו ותאריך אחרון לשימוש - לא יאוחר מ-72 שעות ממועד קבלתו.

(ג) משקל ממוצע לדג בכל בריכה לפי מדידה שתתבצע לכל הפחות אחת לחודש, לא יאוחר מ-72 שעות ממועד ביצועה.

(ד) בדיקות לאיכות מי הבריכות במשק הגידול, בין אם נעשו במשק עצמו ובין אם נעשו במעבדה חיצונית - לא יאוחר מ-72 שעות ממועד קבלת תוצאות הבדיקה.

(ה) שימוש בתכשירי חיטוי, ניקוי והדברה בתחום משק הגידול, לרבות מועד תחילת השימוש וסיומו, סוגי הדגים בבריכה, סוג החומר הפעיל, המינון והבריכה בה נעשה השימוש - לא יאוחר מ-72 שעות מהשימוש בתכשיר בהתאם לנספח ג'. לעניין מועד סיום השימוש בתכשירי הדברה - ימי ההמתנה לשיווק לפי סוג התכשיר.

(ו) טיפול בתכשירים רפואיים בכל בריכה, לרבות סוגי הדגים, סוג הטיפול, מועד תחילתו ומועד סיומו, שם הבריכה, מין הדג, משקל ממוצע לדג - לא יאוחר מ-72 שעות מתחילת הטיפול בהתאם לנספח ג'. לעניין מועד סיום הטיפול - ימי ההמתנה לשיווק לפי סוג התכשיר.

- (ז) מדידות רמות החמצן והטמפרטורה של מי הבריכות, לא יאוחר מ-72 שעות ממועד קבלת תוצאות המדידות.
- (ח) תחלואה או תמותה חריגה של דגים - לא יאוחר מ-72 שעות ממועד גילוי האירוע.
- (ט) ישמור דוח בקורת מלווה בריאות בעסק, בהתאם לנדרש בסעיף 4.3.5(4).
- (י) ריסוס נגד עשבים הנעשה בשטח המשק כמפורט בנספח ב'.
- (יא) אחראי על משק גידול ישמור את התיעוד והרישום המוזכר בסעיפים 4.3.8(א1) עד 4.3.8(ח1), למשך תקופה של 3 שנים.
- (2) אישורים :

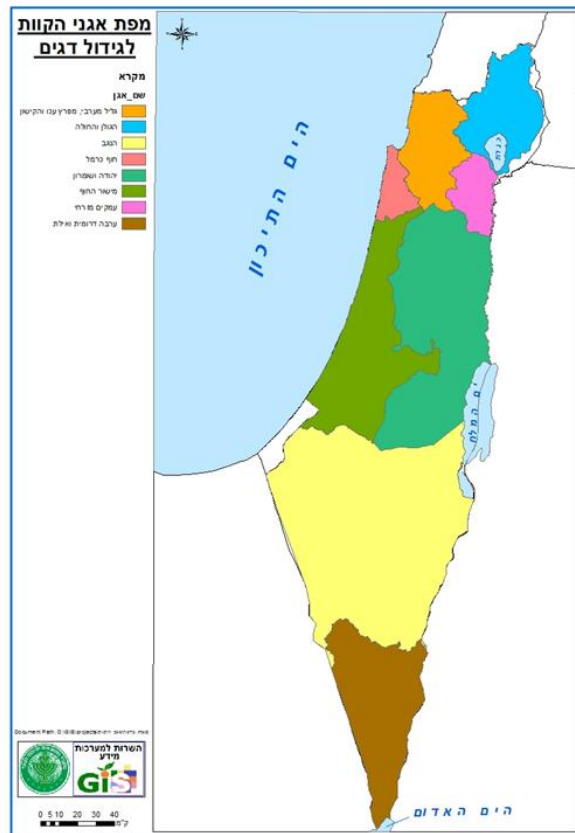
- (א) אישור מנהל למתקן מתאים לשירותים ומלתחות לרשות העובדים במשק גידול בים, בהתאם לנדרש בסעיף 4.3.4(א15).
- (ב) אישור מלווה בריאות להכנסת דגים שמקורם ממשק גידול באגן היקוות שונה, בהתאם לנדרש בסעיף 4.3.5(3).
- (ג) אישור מנהל לפינוי פסדים למתקן כילוי פסדים בהתאם לנדרש בסעיף 4.3.7(2).
- (ד) אישור מנהל לפינוי פסדים למפעל פסדים בהתאם לנדרש בסעיף 4.3.7(3).
- (3) דיווחים :

- (א) אחראי על משק גידול ידווח מידיית למנהל לפי סעיפים 4 ו-5(א) לפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], תשמ"ה-1985, על כל תחלואה או תמותה חריגה בדגים ועל כל חשד למחלה במשק הגידול.
- 4.3.9. אחראי על משק גידול ידווח למלווה הבריאות על קליטת דגים חדשים בהתאם לנדרש בסעיף 4.3.5(2).

4.3.10. נספחים

- (1) נספח א' - מפת אגני היקוות לגידול דגים.
- (2) נספח ב' - דו"ח הדברת עשבים.
- (3) נספח ג' - טופס מעקב טיפולי בריאות.
- (4) נספח ד' - הצהרת מלווה בריאות להעברה של דגי מאכל לתחנה.
- (5) נספח ה' - טופס העברת דגים לתחנה.

מפת חלוקה לאזורי מדגה אגני היקוות - כאמור בסעיף 4.3.5(3)

"אגן היקוות" כל אחד מאלה, בהתאם למפה-

- א. אזור הגולן והחולה, המתוחם במפה בצבע תכלת.
- ב. אזור גליל מערבי, מפרץ עכו והקישון, המסומן במפה בצבע כתום.
- ג. העמקים המזרחיים, המתוחם במפה בצבע ורוד.
- ד. אזור מישור החוף, המתוחם במפה בצבע ירוק בהיר.
- ה. אזור חוף כרמל, המתוחם במפה בצבע אדום.
- ו. אזור יהודה ושומרון, המתוחם במפה בצבע ירוק כהה.
- ז. אזור הנגב, המתוחם במפה בצבע צהוב.
- ח. אזור ערבה דרומית ואילת, המתוחם במפה בצבע חום.
- ט. הים התיכון.
- י. ים המלח.
- יא. הים האדום.
- יב. כנרת.

נספח ד'

הצהרת מלווה בריאות להעברה של דגי מאכל לתחנה - כאמור בסעיף 4.3.6.(ה2)

למילוי במערכת הפיקוח הממוחשבת. תוקף ההצהרה הינו 144 שעות משעת חתימתה במערכת הפיקוח הממוחשבת

פרטי המשק:

<u>1. שם המשק:</u>	<u>2. מס' פיקוח</u>	<u>3. תאריך:</u>	<u>4. שעה:</u>
	<u>וטרינרי:</u>		
<u>5. שם הבריכה:</u>	<u>6. מיקום במשק:</u>	<u>7. מין הדג (שם)</u>	<u>8. משקל הדגים</u>
		<u>מדעי):</u>	<u>(טון):</u>

פרטי המגדל:

<u>9. שם המגדל:</u>	<u>10. מס' ת.ז. / ח.פ.:</u>	<u>11. מס' טלפון:</u>

הצהרת מלווה הבריאות:

<u>לא</u>	<u>כן</u>	<u>הצהרה:</u> <u>הדגים המפורטים בטבלה לעיל:</u>
		<u>12. מקורם במשק המאושר לגידול דגי מאכל ע"י השירותים הווטרינריים;</u>
		<u>13. נבדקו על ידי במהלך 12 שעות שלפני מילוי הצהרה זאת ולא הראו סימני מחלה ו/או תמותה חריגה;</u>
		<u>14. אינם אסורים בשל תמותה חריגה ו/או תחלואה ובלתי מוסברת;</u>
		<u>15. אינם מיועדים להמתה שמטרתה היא ביעור מחלה;</u>
		<u>16. נעשתה בדיקה אורגנולפטית הכוללת בין היתר בדיקה לריחות וטעמי לוואי בדגים כאמור בנספח ט' לנוהל זה, והם נמצאו ראויים להעברה לתחנה;</u>
		<u>17. הדגים לא טופלו בתכשיר העלול להשאיר בהם שאריות כימיות עד למועד שיווקם;</u>
		<u>18. נבדקו על ידי ונמצאו ראויים למאכל אדם.</u>

הערות:

19. הערות מלווה הבריאות:

חתימת מלווה הבריאות:

נספח ה'

טופס העברת דגים לתחנה - כאמור בסעיף 4.3.6(ז2)

למילוי במערכת הפיקוח הממוחשבת ע"י בעל העסק. תוקפו של טופס זה, הינו 24 שעות משעת חתימתו במערכת הפיקוח הממוחשבת. בכל מקרה, תוקפו של הטופס לא יחרוג ממסגרת הזמן שאושרה ע"י מלווה הבריאות.

פרטי המשק:

<u>1. שם המשק:</u>	<u>2. מס' פיקוח וטרינרי:</u>	<u>3. תאריך:</u>	<u>4. שעה:</u>
<u>5. שם הבריכה:</u>	<u>6. מיקום במשק:</u>	<u>7. מין הדג (שם מדעי):</u>	<u>8. משקל הדגים (טון):</u>
<u>9. מס' הצהרת מלווה בריאות במפ"מ:</u>			

פרטי המוביל ורכב ההובלה:

<u>10. שם הנהג:</u>	<u>11. מס' ת.ז. של הנהג:</u>	<u>12. מס' הרכב:</u>	<u>13. מס' אישור רכב:</u>

פרטי התחנה (יעד הדגים):

<u>14. שם התחנה:</u>	<u>15. מס' פיקוח:</u>	<u>16. מיקום התחנה:</u>	<u>17. ר.ג. מפקח:</u>

פרטי מלווה הבריאות:

<u>18. שם:</u>	<u>19. מס' ת.ז.:</u>	<u>20. מספר טלפון:</u>

הצהרת בעל העסק:

<u>לא</u>	<u>כן</u>
-----------	-----------

		<u>הדגים המפורטים בטבלה לעיל אושרו לשיווק במועד המפורט בסעיפים 3 ו-4 לטופס זה וע"י מלווה הבריאות כמפורט בסעיפים 9 ו-18 לטופס זה ולא הראו סימני מחלה ו/או תמותה חריגה ממועד האישור;</u>	<u>21.</u>
		<u>הדגים המפורטים בטבלה לעיל אינם אסורים בשיווק בשל תמותה חריגה ו/או תחלואה ובלתי מוסברת;</u>	<u>22.</u>
		<u>הדגים המפורטים בטבלה לעיל אינם מיועדים להמתה שמטרתה היא ביעור מחלה;</u>	<u>23.</u>
		<u>הדגים המפורטים בטבלה לעיל לא טופלו בתכשיר העלול להשאיר בהם שאריות כימיות עד למועד העברתם לתחנה;</u>	<u>24.</u>
		<u>ידוע לי כי הצהרתי תקפה ל-24 שעות משעת החתימה במפ"מ ובכל מקרה אינו חורג ממסגרת הזמן שאושרה ע"י מלווה הבריאות (144 שעות) משעת חתימת הצהרת מלווה הבריאות במפ"מ.</u>	<u>25.</u>

_____ הערות:

			<u>26.</u>

_____ חתימת בעל העסק:

4.4 חזירים

4.4.1 הוראות חוק הנוגעות לעניין

- (1) [פקודת מחלות בעלי חיים \[נוסח חדש\], התשמ"ה-1985.](#)
- (2) [חוק צער בעלי חיים \(הגנה על בעלי חיים\), התשנ"ד-1994.](#)
- (3) [תקנות מחלות בעלי חיים \(תכשירים כימיים\), תשמ"ב-1982.](#)
- (4) [תקנות מחלות בעלי חיים \(פסדים\), תשמ"א-1981.](#)
- (5) [תקנות מחלות בעלי חיים \(שחיטת בהמות\), תשכ"ד-1964.](#)
- (6) [תקנות מחלות בעלי חיים \(הסדרת תנועת בעלי חיים בישראל\), התשמ"ב-1982.](#)
- (7) [תקנות צער בעלי חיים \(הגנה על בעלי חיים\) \(הובלת בהמות\), התשס"ו-2006.](#)
- (8) תקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (גידול חזירים והחזקתם לצרכים חקלאיים), התשע"ה-2015.
- (9) [תקנות בריאות העם \(איכותם התברואית של מי שתיה ומתקני שתיה\), התשע"ג-2013.](#)
- (10) [הוראה מס' 03-01.24 : נוהל ביצוע תקנות צער בעלי חיים \(הגנה על בעלי חיים\)\(גידול חזירים והחזקתם לצרכים חקלאיים\) התשע"ה-2015.](#)

4.4.2 הגדרות

בפרק זה -

בעל חזיריה, וכן מנהל או עובד שהוא מינה לאחראי על פעילות חזיריה	אחראי
מתקן, מבנה או חלק ממנו המשמש להזנת חזירים	אבוס
החזקת חזיר יחיד בתא נפרד מחזירים אחרים	בידוד
לרבות תאגיד ולרבות מי שרשאי למכור את החזירים	בעל חזיריה
לשכה ווטרינרית מחוזית של השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר	הלשכה הווטרינרית
מנהל השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, או מי שהוא הסמיך לעניין מפרט זה כולו או מקצתו	המנהל
גורי חזירים בתקופה שעד מועד גמילתם, כאמור בתקנה 11 (ד) לתקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (גידול חזירים והחזקתם לצרכים חקלאיים), התשע"ה-2015	גורים
גורי חזירים ממועד גמילתם, כאמור בתקנה 11 (ד) לתקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (גידול חזירים והחזקתם לצרכים חקלאיים), התשע"ה-2015, עד גיל עשרה שבועות (weaners)	גמולים
הפסקת הנקה	גמילה
זכר או נקבה בכל גיל המוחזקים בחזיריה	חזיר
חזירה לאחר המלטה ראשונה (sow)	חזירה לרבייה

חזיר להרבעה	חזיר זכר אחרי גיל בגרות מינית שמיועד לרבייה (boar)
חזיר פיטום	חזיר מגיל 10 שבועות עד לנחירתו (fattening pig או rearing pig)
חזיריה	מקום בו מוחזקים חזירים לשם הפקת תוצרת חקלאית לשיווק, מהם או מתולדתם
מבכירה	חזירה בתקופה שבין הרבעתה הראשונה לבין ההמלטה הראשונה שלה (gilt)
משק גידול על רפד	חזיריה או חלק ממנה שהחזירים מוחזקים בהם מיום גמילתם עד להוצאתם לנחירה או העברתם לרבייה, בתאים קבוצתיים שכל שטח רצפתם מרופד בחומר כגון קש, אדמת כבול או נסורת, בכמות שמספיקה לספוג את הפרשותיהם
מיתקן לכילוי פסדים	עסק לכילוי פסדים או השמדתם בכל שיטה אחרת שהתיר המנהל
עובד מיומן	עובד העסק שקיבל הכשרה ושהמנהל אישר לפי תקנה 26 לתקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (גידול חזירים והחזקתם לצרכים חקלאיים), התשע"ה-2015
עסק	חזיריה
פסדים	כהגדרתם בתקנות מחלות בעלי חיים (פסדים), תשמ"א-1981, לרבות גוויות חזירים או חלקיהן או תוצרתם, שלא נועדו למאכל אדם
קבוצה	חזירים הנמצאים בתא אחד בחזיריה
רופא ווטרינר	כהגדרתו בחוק הרופאים הווטרינרים, התשנ"א-1991
ריסון	החזקה באופן המונע תנועה, לרבות באופן המונע את האפשרות להסתובב במקום (Restraint), אך באופן המאפשר לרבוץ ולקום בנוחות, וללא קשירה
רצפת טפחות	רצפה המורכבת מחלקים רצופים לסירוגין עם חריצים, המיועדים לניקוז הפרשות בעלי החיים
תא	שטח שאינו מחולק במחיצות פנימיות
תכשיר וטרינרי מיוחד	כהגדרתו בתקנות הרוקחים (ניפוקם של תכשירים וטרינריים), התשמ"ט-1988

4.4.3. תנאים מוקדמים

(1) בקשה לרישיון עסק תיערך בכתב ויצורפו לה כל אלה:

(א) תרשים סביבה בקנה מידה 1:2500 ותרשים מגרש בקנה מידה 1:250 בו יצוינו גבולות השטחים המיועדים לעסק ומתקניו.

(ב) תכנית העסק בקנה מידה של 1:100 בה יצוינו תנוחה וחתך העסק, ממדיו, ייעוד כל חלל, סימון ציוד וקבועות סניטריות, לרבות מערכת ביוב ומתקן לסילוק פסולת.

(ג) הודעה בדבר מספר החזירים שיוחזקו בעסק ובכל אחד מחלקיו לפי קבוצות גיל ויעודם.

(2) שטח העסק לפי מספר חזירות לרבייה (לא פחות מ-10 מ"ר לחזירה לרבייה).

(3) בעל העסק לא יפעיל חזירה אלא לאחר שהמנהל בדק את מתקניה ואישר את הפעלתה.

(4) בעל עסק המבקש להגדיל או לשנות את מבנה החזירה או את מספר הפרטים המוחזקים בה, ימסור בעת הגשת הבקשה את המסמכים המפורטים בסעיף 3.4.4.1. בכל מקום בו נדרש שינוי.

(5) לבקשה לחידוש רישיון העסק יצרף בעל העסק הצהרה כי לא נערכו שינויים בעסק ממועד הגשת הבקשה הקודמת לרישיון או חידושו. במידה ונערכו שינויים, על בעל העסק לצרף תכנית כאמור בסעיף 3.4.4.1(ב), ובהתאם לכך גם הודעה מתוקנת לפי סעיף 3.4.4.1(ג), ולפרט בהן את השינויים שנערכו לשם בחינה ואישור של המנהל.

4.4.4. תשתית וציוד:

(1) בכניסה לחזירה, במקום גלוי לעין, יציב בעל העסק שלט ובו: שם ומספר טלפון של האחראי אליו ניתן לפנות בעת שהחזירה סגורה.

(2) מרחב - צפיפות החזירים בתא לאחר גמילתם, למעט מבכירות, חזירות לרבייה, וחזירים להרבעה, לא תעלה על המפורט בטורים ב' ו-ג' להלן, ובמשק גידול על רפד, לא תעלה על האמור בטורים ד' ו-ה' להלן:

טור א'	טור ב'	טור ג'	טור ד'	טור ה'	
משקל חזיר ממוצע בקילוגרמים	שטח הפנוי מציוד במטרים רבועים לחזיר במשק שאינו משק גידול על רפד	מספר חזירים למטר רבוע במשק שאינו משק גידול על רפד	שטח הפנוי מציוד במטרים רבועים לחזיר במשק שאינו משק גידול על רפד	מספר חזירים למטר רבוע במשק גידול על רפד	קבוצה
עד 10	0.22	4.5	0.35	2.8	1
מעל 10 עד 20	0.35	2.8	0.44	2.25	2
מעל 20 עד 30	0.46	2.1	0.56	1.8	3
מ-30 עד 50	0.65	1.5	0.8	1.25	4
מ-50 עד 85	0.92	1	1.0	1	5
מ-85 עד 110	1.10	0.9	1.5	0.6	6

- (א) עלה המשקל הממוצע של חזיר מעל 110 ק"ג, יגדיל בעל העסק את השטח הפנוי מציוד לחזיר ב-10 אחוזים נוספים לכל 10 ק"ג נוספים.
- (ב) בעל העסק יקצה שטח פנוי מציוד, לכל מבכירה לאחר הרבעה, המוחזקת בקבוצה בתא אחד, שלא יפחת מהמפורט להלן:
- (1) 1.80 מטרים רבועים - בקבוצה של עד חמש מבכירות.
 - (2) 1.65 מטרים רבועים - בקבוצה הכוללת שש מבכירות ועד ארבעים.
 - (3) 1.50 מטרים רבועים - בקבוצה הכוללת מעל ארבעים מבכירות.
 - (4) 2.50 מטרים רבועים - במשק גידול על רפד.
- (ג) בעל העסק יקצה שטח, הפנוי מציוד, בתא לכל חזירה לרבייה, לרבות חזירה שאינה משמשת עוד לרבייה, המוחזקת בקבוצה בתא אחד, שלא יפחת מהמפורט להלן:
- (1) 2.50 מטרים רבועים - בקבוצה שיש בה עד חמש חזירות.
 - (2) 2.25 מטרים רבועים - בקבוצה שיש בה שש עד ארבעים חזירות.
 - (3) 2.05 מטרים רבועים - בקבוצה שיש בה יותר מארבעים חזירות.
 - (4) 3.00 מטרים רבועים - במשק גידול על רפד.
- (ד) בעל העסק יקצה שטח, הפנוי מציוד, שיעמוד לרשות כל חזיר חולה או פצוע כך שלא יפחת מהמפורט להלן:
- (1) ארבעה מטרים רבועים לחזירה לרבייה בכל משקל.
 - (2) מטר וחצי רבוע לכל 100 קילוגרם של משקל חזיר.
- (ה) בעל העסק יקצה לחזיר זכר בוגר בתוך קבוצת נקבות, שטח הפנוי מציוד, שלא יפחת מ- 2.5 מטרים רבועים לזכר, בנוסף לשטח הקבוע בסעיף 4.4.4(ב2) או בסעיף 4.4.4(ג2).
- (ו) בעל העסק יקצה למבכירות או לחזירות לרבייה בקבוצה רוחב תא שלא יפחת מ:
- (1) 2.4 מטרים - כשבקבוצה עד חמש חזירות.
 - (2) 2.8 מטרים - כשבקבוצה יותר מחמש חזירות.
- (ז) בעל העסק יגדיל שטח של רצפת טפחות לכל חזיר ב- 15% נוספים, אם רצפת השטח כאמור בסעיפים 4.4.4(א2) עד 4.4.4(ו2), רצופה ביותר מ-85% משטחה, כדי לספק לחזירים מקום לעשיית צרכיהם.
- (ח) לחזירה בבידוד בשבוע שבין הגמילה ועד ליומיים לאחר סיום ההזרעה, יקצה בעל העסק תא שאורכו לא יפחת מ-2.2 מטרים ורוחבו לא יפחת מ-1.4 מטרים. 15% לפחות משטח התא שבו נמצא החלק האחורי של גוף החזירה, יהיה עשוי מרצפת טפחות.
- (ט) תא המלטה יהיה בנוי באופן שיאפשר לחזירה להמליט בו באופן טבעי או בסיוע, לפי הצורך.

(י) בעל העסק יקצה לחזירה בודדת עם גוריה בתא המלטה, שטח הפנוי מציוד, שלא יפחת מ-4 מטרים רבועים ורוחבו לא יפחת מ-1.5 מטרים. כמו כן, מתוך שטח התא הפנוי מציוד, יוקצה לרשות הגורים לא פחות ממטר רבוע אחד, שיופרד באמצעות מחיצה באופן המגן על הגורים מדריסת החזירה.

(יא) בעל העסק יקצה לחזיר המיועד להרבעה, לרבות חזיר שאינו משמש עוד להרבעה, שטח שלא יפחת משישה מטרים רבועים ורוחבו לא יפחת מ-2.8 מטרים. אם משמש התא גם להרבעה, לא יפחת שטחו, הפנוי מציוד, מעשרה מטרים רבועים.

(3) רצפת החזירה:

(א) בחזירה עם רצפה העשויה טפחות בטון, רוחב החריצים והטפחות יהיה כמפורט להלן:

(1) רוחב החריצים שברצפת טפחות לא יעלה על המפורט להלן:

(א) 11 מילימטרים - לגורים.

(ב) 14 מילימטרים - לגמולים.

(ג) 18 מילימטרים - לחזירי פיטום.

(ד) 20 מילימטרים - לחזירים שמשקלם עולה על 100 ק"ג.

(2) רוחב הטפחות אינו קטן מהמפורט להלן:

(א) 50 מילימטרים - לגורים וגמולים.

(ב) 80 מילימטרים - לחזירי פיטום, חזירות לרבייה וחזירים להרבעה.

(3) בחזירה שבה הרצפה עשויה טפחות פלסטיק או מתכת, לא יחול סעיף 4.4.4.(2א3), ובלבד שרוחב החריצים לא יעלה על 11 מילימטרים.

(4) תאורה:

(א) עוצמת התאורה המזערית בחזירה, למעט בשעות החשכה, תהא בעוצמה שלא תפחת מ-40 לוקס במשך 8 שעות רצופות לפחות.

(ב) אם התאורה טבעית - יהיו בגגות או בקירות החזירה פתחים או חלונות שקופים, ששטחם אינו קטן מ-3% משטח המחייה הכולל של החזירים.

(ג) אמצעי התאורה יאפשרו בדיקת מצב החזירים בידי העובדים בחזירה בכל עת.

(5) העשרה סביבתית:

(א) אחראי על חזירה יספק לחזירים גישה בכל עת, לחפצים או לחומרים בכמות מספקת כמפורט להלן:

(1) שרשראות, כדורי פלסטיק, גזרי עץ.

(2) לחזירים הנמצאים בתא בעל רצפה רצופה - קש, שחת, נסורת, קומפוסט, נייר, כבול או חומרים בעלי מאפיינים פיזיים דומים לאלה, שמאפשרים לחזיר לנבור בהם מבלי שיפגעו בבריאותו ובאופן המונע את מעברם אל מערכת איסוף השפכים או התשטיפים.

3) לחזירים הנמצאים בתא בעל רצפת טפחות - חומרים שמאפשרים לחזיר לנבור בהם מבלי שיפגעו בבריאותו, ובלבד שגודלם אינו מאפשר את מעברם דרך החריצים שבטפחות ושאינם צפויים להתפורר באופן שיאפשר את מעברם דרך החריצים שבטפחות, או לחילופין הותקן אמצעי המונע את מעברם מרצפת הטפחות אל מערכת איסוף השפכים או התשטיפים.

(6) תנאים סביבתיים :

(א) ריכוז הגזים הבאים בחזירה לא יעלה על :

1) 10 ppm-NH₃.

2) 3000 ppm-CO₂.

3) 2.5 ppm-H₂S.

(ב) אורור :

1) החזירה תהיה מאווררת באופן מלאכותי או טבעי כדלקמן :

(א) גובה התקרה בשטחים בם מוחזקים חזירים לא יפחת מ 3,00 מטר.

(ב) נפח האוורור לא יפחת מהמפורט מטה (לפי סוג חזיר, או לפי משקל חי):

טמפרטורה מעל 27 מ.צ.	טמפרטורה עד 27 מ.צ.	סוג החזירים
מטר קוב אוויר לדקה לראש		
14.5	0.6	אימהות מניקות
4.25	0.36	אימהות בהריון
8.5	0.42	אימהות בהזרעה-זכרים
2.8	0.3	גידול-פיטום
<u>לפי משקל חי</u>		
5.8	0.3	כל 100 ק"ג חי

ג) מהירות זרימת האוויר לא תפחת מ- 0.3 מטר לשנייה (1 קמ"ש) ולא תעלה על 3.5 מטר לשנייה (12.6 קמ"ש).

ד) בחזירות עם אורור טבעי בלבד יחושב האוורור בחזירה לפי הטבלה המפורטת להלן :

מהירות האוורור (מטר לשנייה)	אורור לדקה : מטר קוב	גודל חלונות, מ"ר	אורור טבעי מהירות אוויר, קמ"ש	תנאי מיזוג האוויר
1.4	38	1	5	רוח חרישית

2.8	75	1	10	רוח קלה
5.6	150	1	20	רוח מתונה
8.3<	225	1	30<	רוח עזה

(2) בחזיריה יותקנו מתזים בהפעלה אוטומטית לצינון הטמפרטורה שמעל 27 מעלות צלזיוס, למעט בתאים בהם מוחזקים גורים יונקים וגמולים בשבוע הראשון לאחר הגמילה.

(ג) טמפרטורה :

(1) הטמפרטורה בחזיריה תותאם לחזירים לפי גילם וסוגם, כמפורט להלן :

- (א) גורים - לא פחות מ-25 מעלות צלסיוס באזור רביצתם.
- (ב) גמולים - לא פחות מ-24 מעלות צלסיוס בשבוע הראשון לאחר הגמילה ;
- (ג) חזיר פיטום, חזירה לרבייה, מבכירה, חזיר להרבעה - אם עלתה הטמפרטורה על 27 מעלות צלסיוס, יפעיל בעל העסק אמצעי אוורור והתזה.

4.4.5. מים ומזון

(1) אחראי החזיריה יספק לחזירים מזון לפחות פעם ביום, בכמות, בתדירות ובהרכב תזונתי מתאימים לצרכיהם ולהרגלי האכילה שלהם לפי מינם, גילם ומצבם הבריאותי.

(2) המזון יוגש באחד האופנים הבאים :

(א) ללא הגבלה - האבסה חופשית (ad libitum).

(ב) בהאבסה מבוקרת - בפריסת אבוסים המאפשרת לכל החזירים והחזירות בקבוצה לאכול בו זמנית.

(1) בהתקיים סעיף 4.4.5.(ב), האורך הכולל של האבוסים לא יפחת מהמפורט להלן :

- (א) לחזירים שמשקלם עד 10 ק"ג - מכפלת מספר החזירים ב-13 ס"מ.
- (ב) לחזירים שמשקלם מעל 10 ק"ג עד 50 ק"ג - מכפלת מספר החזירים ב-22 ס"מ.
- (ג) לחזירים שמשקלם מעל 50 ק"ג עד 110 ק"ג - מכפלת מספר החזירים ב-28 ס"מ.
- (ד) לחזירים שמשקלם מעל 110 ק"ג - מכפלת מספר החזירים ב-40 ס"מ.

(ג) באספקה מבוקרת וממוחשבת המאפשרת זיהוי פרטני של כל חזיר והקצאת כמות המזון המתאימה לצרכיו.

(3) בעל העסק יגיש המזון באבוסים נקיים משאריות מזון מקולקל או עבש, ושאינם מלוכלכים בהפרשות גוף או פסולת במידה שאינה סבירה בנסיבות העניין.

- (4) המזון המוגש לחזירה לרבייה שאינה מניקה, יכיל 10% לפחות סיבים (Fibers), ואולם במקרה שלפי התנהגות החזירה נראה שנדרשת לה תוספת מזון, יספק לה האחראי תוספת סיבים (סובין, קש וכדומה).
- (5) לכל חזיר תינתן גישה חופשית למי שתייה – כהגדרתם בסעיף 52א לפקודת בריאות העם, 1940, שמתקיימים בהם התנאים התברואתיים שנקבעו לפי חלק ה1 לפקודה האמורה, ושסופקו ע"י ספק שהורשה לכך כדין.
- (6) מספר נקודות הספקת המים לחזירים בקבוצה לא יפחת מנקודה אחת לכל חמישה עשר חזירים.
- (7) לחץ המים המומלץ הינו כלהלן:
- (א) לחזירים מ-6 ועד 10 ק"ג: מ-0.5 ל-1 ליטר לדקה.
- (ב) לחזירים בשלב גידול- פיטום, חזירים בוגרים ולאימהות בהריון: מ-1 ל-1.5 ליטר לדקה.
- (ג) לאימהות מניקות: מ-1 ל-2 ליטר לדקה.
- (8) הצמאה מבוקרת לפרק זמן מוגבל תותר רק בהוראה בכתב של רופא וטרינר לצורך רפואי.
- (9) שמירה על רזרבות מים למקרי חירום - בכל משק ובהתאם למספר החזירים המאוכלסים בו, תשמר רזרבה של מים לשתייה לחזירים בהתאם לטבלה המפורטת מטה:

סוג חזירים	משקל בק"ג	צריכה מינימלית (ליטר לראש ליום)	צריכה במזג אוויר חם ויבש
חזירונים בהנקה	1.5 – 7	0.250	0.5
חזירונים בגמילה	7 - 20	1	5
חזירונים לגידול	20 - 40	4	7
חזירים בפיטום	40 - 100	5	10
מבכירות	100 - 120	7	15
אימהות מעוברות	120 - 250	10	20
אימהות מניקות	150 - 250	20	35
זכרים	120 - 300	15	25
יחס תערובת (יבשה)/מים	ק"ג 1	2 – 3	3 - 4

4.4.6. ניקיון ותחזוקה

- (1) לא יוחזקו בחזירה חומרי חיטוי והדברה.
- (2) במידה ונעשה בחזירה שימוש בחומרי חיטוי והדברה, הוא יהיה אך ורק עם חומרים שיש להם תעודת רישום כהגדרתה בתקנות מחלות בעלי חיים (תכשירי חיטוי ניקוי והדברה), התשמ"ב - 1982. רשימות חומרי החיטוי וההדברה כפי שהן

מתעדכנות מזמן לזמן מופיעות באתר האינטרנט של השירותים הווטרנרים
ובריאאות המקנה בכתובת :
<http://www.vetserv.moag.gov.il/Vet/Yechidot/TachshirimTrufot/d.default.htm>

- (3) מקום המרביץ לחזירים יהיה נקי, יבש ככל האפשר ומנוקז.
- (4) בעל העסק לא יחזיק חזירים בחזירה שבה מותקנים מתקנים אוטומטיים להספקת מים ולתערובת אוורור וחימום (להלן - מיתקנים אוטומטיים) אלא בהתקיים התנאים הבאים:
- (א) האחראי יבדוק מיתקנים אוטומטיים לפחות פעמיים ביום, בתחילת יום העבודה ובסיומו.
- (ב) מערכות החשמל והמים הראשיות ינוטרו אוטומטית, באופן שיתריע על כל תקלה באופן מידי.

4.4.7. טיפול בפסדים

- (1) פסדים יפוננו מהעסק, מיד לאחר גילויים, רק לאתר הטמנה המורשה לפי כל דין לסלק פסדים מאותו סוג או למתקן לכליוי פסדים מאותו סוג שאושר ע"י המנהל.

4.4.8. עובדים

- (1) מספר העובדים בעסק יותאם להיקף פעילותה ולפחות אחד מהעובדים יהיה עובד מיומן.
- (2) לפחות אחד העובדים בעסק יהיה נוכח בו בכל שעות היממה, למעט בעסק שמותקנים בו מתקנים אוטומטיים כאמור בסעיף 4.4.6.(4).

4.4.9. החזקה בריסון או בתאי בידוד

- (1) ריסון חזירה בתא הזרעה יהיה מותר רק למשך זמן ביצוע ההזרעה עצמה ובכל מקרה לא יותר משעה לכל הזרעה.
- (2) בעל העסק לא יחזיק חזירות בבידוד אלא בהתקיים אחד מאלה:
- (א) מבכירה או חזירה לרבייה בתא הזרעה, לפי הכללים הבאים
- (1) מבכירות - מארבעה ימים לפני המועד הצפוי להזרעה עד יומיים לאחר סיום הזרעה.
- (2) אימהות - מיום גמילת הגורים עד יומיים לאחר סיום ההזרעה.
- (3) בכל מקרה משך ההחזקה של חזירה בתא הזרעה לא יעלה על שבעה ימים רצופים.
- (ב) מבכירה או חזירה לרבייה בתא המלטה - משבעה ימים לפני מועד ההמלטה הצפוי ועד 28 ימים אחריה, או 21 ימים אחריה בהתקיים התנאים המפורטים בסעיף 4.4.9.(ז).
- (ג) זכר להרבעה.

(ד) חזיר שלדעת האחראי מגלה תוקפנות מיוחדת, מותקף על ידי חזירים אחרים, חולה או פצוע.

(ה) חזירה לאחר המלטה המוחזקת בריסון תשחרר מהריסון לא יאוחר מ-14 ימים לאחר ההמלטה, ואולם לא תוחזק חזירה בריסון לאחר המלטה, אם היא פצועה או מגלה התנהגות חריגה המעידה על מצוקה.

(ו) מוחזקת חזירה בתא המלטה כשהיא איננה מרוסנת, יכלול התא אמצעי הגנה לבטיחות הגורים.

(ז) תקופת הנקת הגורים לא תפחת מ-28 ימים, ואולם ניתן לקצר את ימי ההנקה לתקופה שלא תפחת מ-21 ימים, בהתקיים ארבעת התנאים המצטברים הבאים:

- 1) הגורים בריאים ומסוגלים לאכול בכוחות עצמם מזון גם ללא הנקה.
- 2) הגורים מוחזקים בתא המיועד לגמילה מוקדמת לאחר שנוקה וחוטא.
- 3) לגורים מוגש מזון לפי צרכיהם הפיזיולוגיים.
- 4) משקל כל אחד מהגורים לא יפחת מ-6 ק"ג.

4.4.10. טיפול רפואי

- (1) חזיריה תבוקר ע"י רופא וטרינר אחת לחודש לפחות.
- (2) חזיריה בה מוחזקים 1,000 חזירים או יותר תבוקר ע"י רופא וטרינר אחת לחודש לפחות ובכל מקרה של קריאת אחראי באופן מידי.
- (3) אחראי בחזיריה ידאג לבדיקתו של חזיר המגלה סימני מחלה או פציעה, בידי רופא וטרינר במהירות האפשרית בנסיבות העניין, ויספק לו טיפול הולם לשם ריפוי או לשם הקלת סבלו או ידאג להמתתו באופן שימזער את סבלו וימנע סבל מיותר באחת הדרכים המתאימות להמתת חסד של חזירים שלהלן:
 - (א) בידי רופא וטרינר באמצעות חומרי הרדמה או באמצעות חומרים ייעודיים להמתת חסד.
 - (ב) בידי עובד מיומן באמצעות אקדח בריח שבוי או באמצעות מכשיר להמום חשמלי שהם ייעודיים להמתת חסד של חזיר.
 - (4) בכל מכלאת חזירים יהיו מקומות לבידוד וטיפול בחזירים פצועים או חולים.
 - (5) לא יחזיק אדם בחזיריה תכשיר וטרינרי מיוחד ולא ישתמש בו אלא לפי מרשם שנחתם בידי רופא וטרינר.
 - (6) אסור לבצע בחזירים פעולת סירוס, ובעסק שאינו משק גדול על רפד, פעולות קיטום זנב וקיטום ושיוף ניבים, אלא בהתאם לתנאים שלהלן:
 - (א) בחזיר שגילו עד גיל שבוע ימים - החזיר טופל בשיכוך כאבים לפני הפעולה, במהלכה, עד לסיומה ולאחריה, והקיטום או השיוף מבוצעים בידי עובד מיומן.

(ב) בחזיר שגילו עולה על שבעה ימים: רק אם רופא וטרינר קבע שלא ניתן היה לבצע את פעולת הקיטום או השיוף עד גיל שבעה ימים בשל מצבו הרפואי של החזיר והפעולה בוצעה בהקדם האפשרי לאחר שהוסרה המניעה לביצועה, בידי רופא וטרינר, לאחר אלחוש של המקום או הרדמה לפני הפעולה, וטיפול בשיכוך כאבים לאחריה. יש לשמור אישור בכתב מהרופא הווטרינר על ביצוע הפעולה וסיבותיה.

(ג) הטיפול בוצע בכלים מתאימים שעברו חיטוי.

(ד) הטיפול במשככי כאבים, בחומרי אלחוש או בחומרי הרדמה בוצע באמצעות תכשירים רפואיים רשומים כדין ולפי ההתוויה המאושרת לפעולה זאת ולפי הוראות רופא וטרינר.

4.4.11. רישום, תיעוד ודיווח

(1) בעל העסק ינהל רישום של כל פעולות הסירוס, קיטום זנבות וקיטום ושיוף שיניים, הטיפולים הרפואיים והחיסונים הניתנים לחזירים לרבות בדיקות שגרתיות ותוצאותיהן. הרישום יכלול: תאריך, סוג הטיפול ו/או הבדיקה, פרטי הפרט שטופל, הוראות המשך טיפול שניתנו, שמו המלא של הרופא הווטרינר מבצע הטיפול. הרישומים ישמרו למשך שנתיים.

(2) בעל העסק ידווח מיידית, לרופא הווטרינרי הממשלתי בשירותים הווטרינרים על כל תמותה חריגה תחלואה ו/או חשד למחלה ו/או הפלות שאירעו במשקו, יערוך רישומם וישמור אותם לתקופה שלא תפחת משנתיים מיום עריכתם.

(3) בעל העסק יבצע רישום על כל שגר שנולד ו/או מת. הרישום ישמר למשך שנתיים ויהיה זמין לבקשת הלשכה הווטרינרית המחוזית.

4.5. סוסיים:

4.5.1. הוראות חוק הנוגעות לעניין

- (1) [פקודת מחלות בעלי חיים \[נוסח חדש\], תשמ"ה-1985.](#)
- (2) חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994.
- (3) [תקנות צער בעלי חיים \(הגנה על בעלי חיים\) \(החזקה שלא לצרכים חקלאיים\) תשס"ט-2009.](#)
- (4) [תקנות מחלות בעלי חיים \(תערוכות\), תשכ"ט-1969.](#)
- (5) [תקנות צער בעלי חיים \(הגנה על בעלי חיים\) \(תערוכות, הצגות ותחרויות של בעלי חיים\), התשס"א-2001.](#)
- (6) [תקנות מחלות בעלי חיים \(הסדרת תנועת בעלי חיים בישראל\), תשמ"ב-1982.](#)
- (7) [תקנות בריאות העם \(איכותם התברואית של מי שתיה ומתקני שתיה\), התשע"ג-2013.](#)
- (8) [חוברת הדרכה "תכנון אורוות ומבנים נלווים".](#)
- (9) [חוברת "מדיניות, הנחיות וקריטריונים לתכנון מבנים חקלאיים.](#)

4.5.2. הגדרות

בפרק זה -

אביזרים בתא סוס	כלי מזון, כלי שתייה ועמדות קשירה
אורווה	אתר פעילות, בית גידול, בית מחסה בהם שוהים בעלי חיים ממשפחת הסוסיים, לרבות מבנים הנלווים לאורווה
אחראי על אורווה	בעלים, לרבות מחזיק, מנהל או עובד שמונה לאחראי על פעילות באורווה
אתר פעילות	מקום שבעלי החיים בו משמשים לרכיבה או למשיכת כרכרה להובלת אנשים והפעילות בו נושאת אופי מסחרי ובכלל זה - בית ספר לרכיבה, חווה לרכיבה טיפולית, חווה לטיולי רכיבה
בית מחסה	מקום שייעודו קליטת בעלי חיים עזובים ומתן מחסה להם
בעלי חיים	בעלי חיים ממשפחת הסוסיים : סוס (לרבות סוס פוני), חמור, פרד
גדרה/מרעה/מגרש רכיבה	אזור מגודר שמטרתו אחזקת סוסים לצורך גידול או פעילות גופנית
המנהל	מנהל השירותים הווטרינריים לרבות מי שהוא הסמיך לעניין זה
העבדה	העבדת בעל חיים ברכיבה, תצוגה, משיכת כרכרה, נשיאת משאות, לרבות גרירת עגלות
חדר אוכפים וציוד	חדר לאחסון אוכפים וציוד נוסף כמו ציוד הברשה, שמיות חומרי ניקוי לציוד רכיבה וכדומה
חצר תצוגה/גדרה	מקום שמוחזקים בו בעלי חיים לשם מכירתם או הצגתם לרבות מגרשי רכיבה, גדרות, שטח מרעה לשחרור בעלי חיים, מתקני רחצה, עמדת טיפול וטרינרי, משרד, חדר תצוגה, חדר אוכפים, מחסנים
מבקר	אדם הנמצא בתחום אורווה, למעט עובד או בעלו של בעל חיים הנמצא באורווה דרך קבע
מדריך	אחראי על אורווה או עובד בן שש עשרה שנים לפחות שעבר קורס מורשה להדרכת רכיבה
מי שתיה	מים שנתקיימו בהם הוראות תקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מי שתיה ומתקני שתיה), התשע"ג-2013
מסירה	לרבות בתשלום
משקל כולל	המשקל העצמי של הכרכרה או העגלה בתוספת משקל המטען והנוסעים שעליה
מתקן מוגן	כהגדרתו בחוק חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994

אורווה	עסק
רופא וטרינר בעל רישיון בישראל לפי חוק הרופאים הווטרינריים, התשנ"א-1991	רופא וטרינר
רופא וטרינר שמינתה רשות מקומית בהסכמת מנהל השירותים הווטרינריים, להיות רופא וטרינר של רשות מקומית	רופא וטרינרי עירוני
גוף זיהוי אלקטרוני זעיר שנתקיימו בו דרישות כמפורט בתוספת השלישית לתקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (החזקה שלא לצרכים חקלאיים) תשס"ט-2009	שבב
תא בודד באורווה המשמש לאחסון בעל חיים בודד או נקבה וצאצא יונק, לרבות האביזרים שבתוכו	תא סוס
תקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (החזקה שלא לצרכים חקלאיים) תשס"ט-2009	תקנות צער בעלי חיים - החזקה שלא לצרכים חקלאיים

4.5.3. תנאים מוקדמים

- (1) לא יפעיל אדם אורווה אלא לאחר שהמנהל בדק אותה על מתקניה ואישר את מתן הרישיון.
- (2) בקשה לרישיון עסק תיערך בכתב ויצורפו לה כל אלה:
- (א) מפה מצבית - תרשים סביבה בקנה מידה של 1:1250.
- (ב) תרשים המגרש בקנה מידה של 1:1250.
- (ג) תכנית השטח המיועד לפי העניין, בקנה מידה של 1:100 אשר תותאם לצרכי בעלי חיים לפי חוברת "תכנון אורוות ומבנים נלווים", ולפי חוברת "מדיניות, הנחיות וקריטריונים לתכנון מבנים חקלאיים" באתר משרד החקלאות ופיתוח הכפר, בפרק תכנון ופתוח - מדיניות כללית והנחיות ספציפיות לבניית אורווה.
- (ד) מפרט טכני וסניטרי של האורווה לפי העניין.
- (ה) רשימת ציוד וסימון הצבתו בתכניות האורווה לפי העניין.
- (ו) אישור מנהל המחוז של משרד החקלאות ופיתוח הכפר בו נמצא העסק בעניין הדרישות התכנוניות ופרטים טכניים המתאימים למבנה אורווה לגידול בעלי חיים.
- (ז) הצהרת הרופא הווטרינר המטפל על החזקת בעלי החיים ומס' בעלי החיים (נספח 1).
- (3) לבקשה לחידוש רישיון העסק יצרף בעל העסק הצהרה כי לא נערכו בעסק שינויים ממועד הגשת הבקשה הקודמת לרישיון או חידושו. במידה ונערכו שינויים - על

בעל העסק לצרף תכנית כאמור בסעיף 4.5.3.(ג2), ולפרט בה את השינויים שנערכו לשם בחינה ואישור של המנהל.

(4) בכל אורווה יהיו לפחות המבנים הנלווים הבאים: תאי סוס, עמדת טיפול וטרנירי, עמדת רחצה, גדרה או מרעה, חדר אוכפים וציוד, ומחסן למזון, ככל שנדרש.

4.5.4. תשתיות וציוד

- (1) מבני העסק יהיו רצופים לשם שמירה על שטחים פתוחים.
- (2) רצפת תא סוס תיבנה בשיפוע של 2-6% לפחות כדי לאפשר ניקוז.
- (3) דרכי הגישה לעסק יהיו ברוחב ובאיכות המאפשרים מעבר רכבים כבדים כגון משאיות עם מזון סוסים, קרונות להובלת סוסים וכדומה, ללא גרימת מטרדים סביבתיים.
- (4) בעל העסק לא יחזיק בעלי חיים באורווה אלא אם כן מידות המרחב הפנוי בה מציוד אינן פחותות מן המפורט להלן:
 - (א) אורוות המיועדת לסוסים בוגרים מסורסים וסוסות בוגרות - 4X4 מ"ר לבעל חיים.
 - (ב) אורוות המיועדת לסוסים זכרים מרביעים וסוסות עם סייחים - בין 5X4 ל- 5X5 מ"ר לבעל חיים (במתחם שמידותיו כאמור בסעיף זה ניתן להחזיק שני בעלי חיים - האם והוולד).
 - (ג) אורווה המיועדת לפונים/סוסים זעירים - 2.5X2.5 מטר.
 - (ד) אורווה המיועדת לחמורים/סייחים - 3X3 מטר.
- (5) רוחב מסדרון באורווה בה מתוכננים תאי סוסיים משני הצדדים לא יפחת מ-5 מטרים.
- (6) גובה האורווה לא יעלה על 6 מ' ולא יפחת מ- 2.5 מ'. מקרים חריגים לבעלי חיים גדולים או קטנים במיוחד יתואם בנפרד עם השירותים הווטרנריים.
- (7) גובה דלת תא סוס לא יפחת מ- 2 מטר ורוחבה לא יפחת מ-1.2 מטר.
- (8) עמדת טיפול וטרנירי תיבנה באופן שתהיה בטיחותית הן לסוס והן רופא הווטרנירי המטפל בסוס. העמדה תיבנה מצינורות מתכת אל חלד בקוטר של 12 ס"מ מינימום, שאין בהם קצוות חדים שעלולים להוות מפגע בטיחותי לסוסים. העמדה תאפשר יציאה של הסוסים מקדימה ומאחורה. בעמדה יהיו לפחות 2 טבעות קשירה שתאפשרנה קשירת הסוס הן לצד ימין והן לצד שמאל של העמדה. רצפת עמדת הטיפול תיבנה מבטון מחורץ או אבנים משתלבות.
- (9) גודל מתקן רחצה לסוס אחד לא יפחת מ- 3.5X3.5 מטר. רצפת מתקן הרחצה תהיה מותאמת למניעת החלקת הסוסים ויהיה בה שיפוע כדי למנוע הצטברות מים ויצירת שלוליות.
- (10) בעל העסק יקצה שטחים נפרדים לגמרי אחד מהשני לאחסון מזון ולאחסון ציוד כמו אוכפים, ציוד הברשה לסוסים, חומרי ניקוי לציוד הרכיבה וכדומה.

- (11) במידה וקירות האורווה עשויות מקורות עץ, הקורות יהיו בעובי של 2 ס"מ לפחות.
- (12) בעל עסק יקצה אזור שיאפשר לסוס תנועה חופשית (גדרה או מרעה או ממגרש רכיבה) ששטחו לא יפחת מ-6X3.5 מטר לבעל חיים או לאם וולד.
- (13) גדרות בגדרה, מרעה או מגרש רכיבה יעמדו בתנאים הבאים:
- (א) גובה הגדר יהיה לא יפחת מ-1.5 מטר לסוסות, זכרים מסורסים וסייחים.
- (ב) גובה הגדרות לסוסים זכרים מרביעים לא יפחת מ-2 מטר.
- (ג) הגדרות ימנו בין 3 ל-5 שלבים (בהתאם לגובהן), כאשר המרחק המינימאלי בין השלבים יהיה 0.35 מטר.
- (ד) בעל העסק יוודא שבגדרות בהם משוחררים סייחים צעירים, הגדר אינה מהווה סכנה בטיחותית וכי אין סכנה שרגלי הסייח יתפסו בשלב התחתון של הגדר.
- (ה) במקום בו מוחזקים סוסים בוגרים, השלב האחרון של הגדר יהיה 0.6 מטר מהקרקע..
- (ו) גדרות המיועדות לפעילות גופנית צריכות להיות בגודל של 60 X25 מטר.
- (14) הרחוב המינימאלי של השערים בגדרה, מרעה או מגרש רכיבה יהיה 1.2 מטר לפחות.
- (15) האביזרים בתאי סוס יהיו פשוטים ובטיחותיים באופן שלא ייגרמו נזק לסוס.
- (16) במידה ובאורווה מותקן אבוס למזון, גובה האבוס צריך להיות בגובה כתף הסוס לפחות.
- (17) טבעות קשירה באורווה יעוגנו בחוזקה לקיר האורווה בגובה של 1.5-1.6 מטר לפחות באופן שקשירת הסוס תהיה בטיחותית ולא תהווה מפגע לסוס.
- (18) במידה ובעסק יש נקודות חשמל בסמוך לבעלי חיים, נקודות החשמל האמורות יהיו מכוסות כשהן לא בשימוש, חוטי החשמל יהיו רחוקים מהשגתם של סוסים ומכרסמים ותותקן הארקה של נקודת החשמל לאדמה ומפסק חשמל.
- (19) בעל העסק יציב בחדר האוכפים והציוד או במשרד ארון לתכשירים רפואיים ולציוד חבישה בסיסי. תכשירים רפואיים יוחזקו בהתאם להוראות היצרן על גבי תווית אריזת התכשיר, לרבות אחסונם במקרר במקרה הצורך.

4.5.5. ניקיון

- (1) בעל העסק ידאג לניקוי האורווה והציוד שבה, כך שהמצע באורווה יהיה נקי ויבש וכלי המים והאוכל והציוד יהיו נקיים ולא מלוכלכים בהפרשות גוף או פסולת.
- (2) פעולת חיטוי באורווה תבוצע באמצעות קיטור בלבד.
- (3) פינוי צואת סוסים וזבל לרבות מצעים מזוהמים בשתן ובצואה מהאורווה יתבצע על פי הנחיות המשרד להגנת הסביבה.

4.5.6. עובדים

- (1) לא יופעל העסק אלא אם:

(א) האחראי על האורווה הינו בעל הידע הנדרש להחזקה של בעלי החיים מן הסוג שבאורווה ולטיפול בהם והוא נוכח באורווה בכל עת שהאורווה פתוחה למבקרים.

(ב) העובדים באורווה הודרכו על ידי האחראי על האורווה לפעול לפי מפרט זה ובהתאם לתקנות צער בעלי חיים - החזקה שלא לצרכים חקלאיים.

4.5.7. **תנאי החזקה של בעלי החיים**

(1) בעלי החיים בעסק יוחזקו בהתאם לתנאי החזקה הקבועים בתקנות צער בעלי חיים - החזקה שלא לצרכים חקלאיים, לרבות לעניין העבדתם.

(2) בעל העסק ינקוט בכל האמצעים הנדרשים (כמו התקנת מאווררים, וונטות וכדומה) על מנת שהטמפרטורה באורווה תישמר בתחום שבין 4 ל-28 מעלות, והלחות היחסית תישמר בתחום של בין 40-50% בהתאם לעונות השנה.

(3) בעל העסק לא יגדל בעלי חיים צעירים בנפרד מאמם לפני הגעתם לגיל גמילה, זולת אם ההפרדה נועדה להגנתם או לרווחתם של האם או צאצאיה.

(4) בעל העסק יאפשר לבעלי החיים פעילות גופנית למשך שעה ביום לפחות, בגדרה או במרעה או במגרש רכיבה.

(5) אחראי על אורווה לא ישאיר בעל חיים באורווה ללא השגחת עובד לתקופה העולה על 26 שעות רצופות ובהתאם להוראות מפרט זה.

4.5.8. **אספקת מזון ומי שתיה**

(1) בעל אורווה יספק לבעלי החיים מזון ומי שתיה כמפורט להלן:

(א) מזון בכמות, בתדירות ובהרכב תזונתי מתאימים לצרכיהם ולהרגלי האכילה של בעלי החיים לפי סוגם, מינם, גילם ומצבם הבריאותי, בהתאם לקביעת רופא וטרינר.

(ב) מזון שאינו מקולקל, מורעל או עבש.

(ג) במידה והמזון מוחזק במתבן, המתבן יהיה מרוצף ברצפת בטון. והמזון יונח על משטחי עץ המונחים על רצפת הבטון באופן שהמזון יהיה מאוורר בכל עת ותימנע גישה של מכרסמים ונחשים.

(ד) מי שתיה זמינים ונקיים בכמות ובתדירות המתאימות לצרכי בעלי החיים.

4.5.9. **קשירת בעלי חיים** - קשירת בעלי חיים תבוצע באמצעות חבל שבקצהו ראשיית בית בלבד באופן המאפשר תנועה חופשית ובטוחה לבעלי החיים.

4.5.10. **פיקוח רפואי**

(1) העסק יכלול עמדת טיפולים וטרינרית כאמור בסעיף 4.5.4.(8), לצורך מתן טיפול לבעל החיים.

(2) כל בעל חיים בעסק ייבדק בידי רופא וטרינר פעם בחודש לפחות.

(3) בעל העסק יביא לבדיקת רופא וטרינר, בתוך זמן סביר, כל בעלי החיים, הנמצאים באורווה ומגלים סימני מחלה או פציעה.

4.5.11. בידוד בעלי חיים חולים

- (1) בעל העסק או אחראי על אורווה יעביר לבידוד בעלי חיים החולים במחלה מדבקת, או חשודים ככאלה.
- (2) התאים בהם מוחזקים בעלי חיים בבידוד יסומנו בשלט שעליו המילים "בבידוד רפואי".

4.5.12. מכירה או מסירה של בעל חיים

- (1) לא ימסור בעל העסק בעלי חיים מהאורווה אלא אם למיטב ידיעתו אינם חולים ואינם מגלים סימני מחלה בשעת מסירתו.
- (2) על אף האמור בסעיף 4.5.12(1), ניתן למסור בעלי חיים אף אם הם חולים או מגלים סימני מחלה, אם התקיימו תנאים אלה:
 - (א) רופא וטרינר אישר, בכתב, שאין מניעה למסירתם.
 - (ב) רופא וטרינר של האורווה או האחראי על האורווה הסביר למקבל בעל החיים את משמעות בעיותיהם הרפואיות.
 - (ג) מקבל בעלי החיים אישר, בכתב, שיש לו רצון, יכולת ואמצעים לטפל בהם.

4.5.13. העבדת בעלי חיים

- (1) בעל העסק לא יעביד בעל חיים אם הוא במצב כמפורט להלן:
 - (א) חולה או חשוד כחולה.
 - (ב) נקבה המטופלת בצאצא שגילו פחות משלושים ימים.
 - (ג) גיל בעל החיים פחות משלוש שנים.
 - (ד) נקבה שצאצאה נלווה אליה, למעט לרכיבה שלא במסגרת מסחרית.
 - (ה) בעל חיים שרופא וטרינר הגביל את פעילותו באישור תקף אלא בהתאם להגבלה כאמור.
 - (ו) נקבה המצויה במחצית השנייה של הריגה, אלא אם כן אישר רופא וטרינר באישור תקף שהיא כשירה להפעלה ובמגבלות שרשם.
 - (ז) נקבה המטופלת בצאצא שגילו שלושים ימים עד שישים ימים, לפרק זמן העולה על שעתיים רצופות ולכל היותר ארבע שעות ביממה. פרק זמן המנוחה שבין זמני ההפעלה לא יפחת משעה.
 - (ח) נקבה המטופלת בצאצא שגילו מעל שישים ימים ועד 120 ימים, ומעל 120 ימים כל עוד הוא יונק, לפרק זמן העולה על שעתיים רצופות ולכל היותר שש שעות ביממה. פרק זמן המנוחה שבין זמני ההפעלה לא יפחת משעה.
- (2) בעל העסק לא יעביד בעל חיים רתום לעגלה או לכרכרה אלא בתנאים אלה:
 - (א) בעגלה או בכרכרה מותקן מעצור, המאפשר בלימת הגלגלים.
 - (ב) מבנה העגלה או הכרכרה והרתמות לא פוגע בבעלי החיים ומתאים לגודלם.
 - (ג) על העגלה או על הכרכרה רשום משקלה.
- (3) משא מרבי:

(א) בעל העסק לא יעביד בעלי חיים אלא אם כן בדק ומצא שהמשקל שעליהם לשאת מתאים ליכולתם הגופנית.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף 4.5.13.(א3), כאשר מדובר במשיכת כרכרה או גרירת עגלה, המשקל הכולל (עגלה /כרכרה + נוסעים) לא יעלה על:

(1) 1,000 ק"ג לכל סוס או פרד.

(2) 500 ק"ג לכל חמור.

(4) מנוחה - בעל העסק לא יעביד בעלי חיים אלא אם כן הוא מספק להם פרקי מנוחה בתדירות המתאימה לסוג ולעוצמת המאמץ. בכל מקרה פרק הזמן הרצוף שבו יועבדו בעלי החיים לא יעלה על שלוש שעות, ובתומם יתאפשר לבעלי החיים לנוח במשך שלושים דקות רצופות לפחות.

(5) חובת נשיאת אישור - בעל העסק או מי מטעמו לא יעביד בעל חיים העבדה מסחרית אלא אם כן הוא נושא עמו, בעת ההעבדה, אישור תקף לגבי אותו בעל חיים. הייתה ההעבדה במסגרת אתר פעילות – האישור התקף ימצא באתר הפעילות. בסעיף זה, אישור תקף - אישור רופא וטרינר (נספח 4), שבעל חיים נבדק על ידו, ולא חלפו שלושים ימים מיום הבדיקה

(6) חובת סימון בשבב - לא יחזיק בעל העסק בעלי חיים באתר פעילות ולא יעבידם העבדה מסחרית, אלא אם כן בעלי החיים סומנו בשבב כהגדרתו במפרט זה.

4.5.14. הפעלת אתר פעילות

(1) בעל העסק לא יפעיל אתר פעילות אלא אם כן הוא הבעלים של בעלי החיים במתקן.

(2) אחראי על אתר פעילות:

(א) יציב שלט, במקום שבו עולים המבקרים על בעלי החיים או על הכרכרות, בעברית ובערבית, ובו מפורט כללי ההתנהגות והבטיחות באתר הפעילות בהתאם (נספח 5)

(ב) לא יפעילו אלא אם כן, למספר המדריכים בו, מתאפשר לפקח על רווחת כל בעלי החיים המופעלים בו, לרבות ליווי בעת יציאתם לשטח פתוח.

(3) חובות מדריך באתר פעילות:

(א) בעל העסק לא יאפשר עליית מבקרים על בעלי החיים, או עליית נוסעים על כרכרה, בלא נוכחות מדריך.

(ב) לא יתיר מדריך למבקר לרכב על בעל חיים או לעלות על כרכרה אלא אם כן בדק ומצא שהמשקל שעל בעל החיים לשאת או לסחוב לפי העניין, מתאים ליכולתו הגופנית ואינו עולה על הקבוע בסעיף 4.5.13.(3).

(ג) לא יאפשר מדריך העבדת בעלי חיים אלא אם כן מתאפשר להם פרקי המנוחה הקבועים בסעיף 4.5.13.(4).

(ד) לא מילא מבקר אחר הוראות מדריך, יורה לו המדריך להפסיק את השתתפותו בפעילות, אלא אם כן נסיבות העניין מחייבות אחרת.

4.5.15. רישום ודיווח

(1) בעל עסק לגידול בעלי חיים ידווח לרופא הווטרינר העירוני, של הרשות המקומית שבתחומה נמצאת האורווה, שיש בבעלותו או בניהולו אורווה ומה אופי הפעילות באורווה (נספח 2).

(2) בעל העסק ינהל רישום/יומן טיפולים אודות כל פרט באורווה שיכלול כל גילוי סימני מחלה אצל בעלי החיים והבדיקות והטיפולים הרפואיים שניתנו לבעלי החיים שבאורווה, לרבות בדיקות שגרתיות ותוצאותיהן.

(3) הרישום יכלול לפחות - תאריך, סוג הטיפול או הבדיקה, פרטי בעל החיים שטופל, הוראות המשך טיפול שניתן וכן שמו, חתימתו ומספר רישונו של הרופא הווטרינר שבצע את הבדיקה או הורה על הטיפול (כולל חיסונים שנתיים וטיפולים נגד תולעים). תיעוד הרישום/יומן הטיפולים יישמר בעסק שנתיים לפחות מיום עריכתו.

(4) בעל העסק יעביר אחת לחודש לרופא הווטרינר העירוני של הרשות המקומית דו"ח חודשי בנוגע להעבדת סוסים על גבי טופס "בדיקת בעלי חיים באורווה (נספח 3).

4.5.16. נספחים

- (1) נספח 1 - הצהרה על החזקת סוסים.
- (2) נספח 2 - הודעה על הפעלת אורווה.
- (3) נספח 3 – דו"ח בדיקת בעלי חיים באורווה.
- (4) נספח 4 - אישור רופא וטרינר במקרה של הגבלת בעלי חיים לעבודה או במקרה של העבדת בעלי חיים.
- (5) נספח 5 - כללי בטיחות והתנהגות באורווה.

נספח 1

הצהרה על החזקת סוסים - כאמור בסעיף 4.5.3.(2)

פרטי בעל האורווה :

<u>שם משפחה</u>	<u>שם פרטי</u>	<u>תעודת זהות</u>	<u>ישוב</u>
_____	_____	_____	_____

פרטי הרופא הווטרינר המטפל :

<u>שם משפחה</u>	<u>שם פרטי</u>	<u>מספר רשיון</u>	<u>ישוב</u>
_____	_____	_____	_____

הריני מצהיר, בחתימת ידי, כי באורווה מוחזקים _____ סוסיים (נא לפרט סוגים שונים
ככל שקיימים) _____

תאריך _____ שם הרופא הווטרנר המטפל _____ חותמת _____ חתימה _____

נספח 2

הודעה על הפעלת אורווה - כאמור בסעיף 15.4.5.1(1)

לכבוד הרופא הווטרנר העירוני של הרשות המקומית

שם בעל האורווה¹ _____ מס' זהות _____

טלפון _____ כתובת המודיע _____

שם האורווה וכתובתה: _____

סוג השימוש באורווה: (סמן את כל השימושים המתקיימים באורווה)

אתר פעילות חצר תצוגה בית גידול

פינת חי הקבוע של בעלי החיים בית מחסה

פינת ליטוף גן חיות

סוגי בעלי החיים שיוחזקו באורווה ומקום החזקתם²: _____

הצהרת המודיע –

1. אני מצהיר כי כל הפרטים המפורטים לעיל מדויקים; ידוע לי כי אין בהודעה

זו כדי לפטור אותי מהצורך למלא אחר הוראות כל דין;

2. ידוע לי כי שינוי בפרטים המפורטים לעיל מחייב הגשת הודעת שינוי.

תאריך _____ שם המבקש _____

חתימה _____

אישור קבלת הודעה

אני הח"מ _____ מאשר בזה כי ביום _____ קיבלתי את ההודעה.

תאריך _____ שם הרופא הווטרנר העירוני של הרשות המקומית _____

שם החותם _____

חתימה _____

¹אם הבעלים הוא תאגיד יש לצרף אישור עו"ד/רואה חשבון בדבר זכות חתימה.
²יש לצרף תרשים.

נספח 3

דוח על בדיקת בעלי חיים באורווה - כאמור בסעיף 4.4.5.15(4)

לכבוד הרופא הווטרינר העירוני של הרשות המקומית

שם המיתקן וכתובתו:

שם בעל המיתקן מס' זהות טלפון

שם האחראי על המיתקן טלפון

1. אני מודיעך כי ד"ר מס' רישיון

טלפון סלולרי בדק את בעלי החיים שבמיתקן

בתאריכים

האחראי על המיתקן

אני הח"מ, ד"ר רישיון מס' ביקרתי במיתקן בתאריך

בדקתי את כל בעלי החיים הנמצאים במיתקן ומצאתי: _____

הערות נוספות

תאריך שם הרופא הווטרינר ומס' רישיון

חתימה

4. יש לחבוש קסדת רכיבה בעת רכיבה.
5. יש לנעול נעלים סגורות ומכנסיים ארוכים בעת רכיבה או טיפול בבעלי החיים.
6. בעת הרכיבה יש להיות קשוב למדריך ולשאר הרוכבים במגרש.
7. במקרה של קושי או בעיה יש לפנות למדריך הרכיבה.
8. על ההורים המלווים להיות אחראים על ילדיהם בעת השהייה באורווה.
9. אין להאכיל את בעלי החיים באורווה אלא אם כן ניתן אישור מהבעלים או מהמדריך.
10. אין ללכת מאחורי בעלי החיים.
11. אסור לפגוע בבעלי חיים, להציק להן או להפחיד אותן.
12. אסור לרכב על בעלי חיים לעלות על כרכרה בלי רשות ופיקוח של מדריך.

4.6. צאן:

4.6.1. הוראות החוק הנוגעות לעניין

- (1) [פקודת מחלות בעלי חיים \[נוסח חדש\], תשמ"ה-1985.](#)
- (2) [חוק תכנון משק החלב, תשע"א-2011.](#)
- (3) [תקנות מחלות בעלי חיים \(פסדים\), תשמ"א-1981.](#)
- (4) [תקנות מחלות בעלי חיים \(סימון צאן\), תשל"ט-1978.](#)
- (5) [תקנות בריאות העם \(איכותם התברואית של מי שתייה ומיתקני מי שתייה\), תשע"ג-2013.](#)
- (6) [תקנות בריאות העם \(טיפול בפסולת במוסדות רפואיים\), תשנ"ז-1997.](#)
- (7) [תקנות מחלות בעלי חיים \(הסדרת תנועת בעלי חיים בישראל\), תשמ"ב-1982.](#)
- (8) [תקנות צער בעלי חיים \(הגנה על בעלי חיים\) \(הובלת בהמות\), תשס"ו-2006.](#)
- (9) [תקנות מחלות בעלי חיים \(תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה\), תשמ"ב-1982.](#)
- (10) [תקנות מחלות בעלי חיים \(ברכות טבילה ומתקני ריסוס לצאן\), התש"ד-1959.](#)
- (11) [תקנות מחלות בעלי חיים \(ביעור מחלת הברוצלוזיס בצאן\), תשמ"ט-1989.](#)

4.6.2. הגדרות

מתקן, מבנה או חלק ממנו המשמש להאכלת צאן	אבוס
עולים או מעברים צרים המשמשים לריסון	אמצעי ריסון
מבנה או מכלול של מבנים המשמשים לגידול, החזקה וטיפול בצאן ומבני עזר, לרבות סככה לציוד חקלאי, מתבן, מרכז מזון, מבנה שירות ואחסנה, ביתן חליבה, מרכז מבקרים כולם או חלקם בהתאם לממשק וצורת הגידול, ובכלל זה השטח המקיף אותו והמשמש לתפעולו	דיר
מנהל השירותים הווטרינרים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, או מי שהוסמך על ידו	המנהל
עסק לכילוי פסדים או השמדתם בכל שיטה אחרת שהתיר המנהל	מתקן לכילוי פסדים
חלק הדיר שהוא מקורה	סככה
דיר לגידול צאן	עסק
למעט הפרשות בעלי החיים המוחזקים בעסק, רפד ומספוא	פסולת
פסולת ששימשה לטיפול רפואי בבעלי חיים, לרבות מיכלים ובקבוקים ששימשו להחזקת תכשירים כימיים או רפואיים, מחטים, מזרקים, וכל ציוד רפואי אחר	פסולת רפואית
גוויות בעלי חיים או תוצרתם שלא נועדו למאכל אדם	פסדים
איל, כבשה, תיש, עז, על הכלאותיהם וולדותיהם	צאן
כהגדרתו בחוק הרופאים הווטרינרים, התשנ"א-1991	רופא וטרינר
צאן עד גיל חודש	שגר

שוקת	מתקן המשמש להשקיית צאן
תא המלטה	חלק מסככה המשמש להמלטת צאן
תא טיפול	חלק מסככה המשמש לטיפול וטרינרי או אחר בצאן
תא בידוד	חלק מסככה המשמש לבידוד צאן חולה, פצוע או חשוד ככזה
תווית סימון	תווית שעליה צוין סימן היכר בצבע או בכל צורה אחרת שקבע בכתב מנהל השירותים הווטרינריים
תשטיפים	נוזלים שהיו במגע עם פרש או שנבעו ממנו, ותוצרי שטיפת ציוד החליבה, מיכל החלב וציוד אחר במידה וקיים

4.6.3. תנאים מוקדמים

- (1) לא יינתן רישיון לעסק אלא אם צירף בעל העסק לבקשת הרישיון או לחידושו את המסמכים הבאים:
- (א) מפה מצבית - תרשים סביבה בקנה מידה של 1:1250.
- (ב) תרשים המגרש בקנה מידה של 1:500.
- (ג) תכניות העסק לפי העניין, בקנה מידה של 1:100.
- (ד) מפרט טכני וסניטרי של העסק לפי העניין.
- (ה) כל המבנים בעסק, לרבות הסככות, יסומנו ויזוהו ויזוהו ביזוהו חד ערכי.
- (ו) רשימת ציוד וסימון הצבתו בתכניות העסק לפי העניין.
- (ז) הודעה בדבר מספר ראשי הצאן שיוחזקו בעסק לפי העניין.
- (2) ככל שלא נערכו בעסק שינויים, יצרף בעל העסק לבקשה לחידוש רישיון העסק הצהרה כי לא נערכו שינויים בעסק ממועד הגשת הבקשה הקודמת לרישיון או חידושו.
- (3) לא יינתן רישיון לעסק אלא לאחר שהמנהל בדק את מתקניו, אישר את תנאי הרישיון ורשם את מספר המשק בלשכה הווטרינרית המחוזית.
- (4) לא יחזיק בעל עסק צאן אלא אם כן סומן לפי תקנות מחלות בעלי חיים (סימון צאן), תשל"ט-1978.
- (5) לא יתיר בעל העסק כניסת מבקרים לעסק ללא ליווי שלו או של מי מטעמו.
- (6) בעל העסק לא ייצר בעסק חלב גולמי, אלא אם כן הוא יצרן לפי חוק תכנון משק החלב, תשע"א-2011 ובהתאם להוראותיו.
- (7) לא ישווק אדם חלב גולמי:
- (א) אלא אם כן הוא יצרן או מחלבה מורשית.
- (ב) אלא למחלבה מורשית.

4.6.4. תשתיות

- (1) הקצאת שטח - לא יוחזקו ראשי צאן בסככה אלא אם הסככה, לרבות שטח המדרך והאבוסים אינו פחות מ:

(א) 2.5 מ"ר לנקבת צאן בוגרת ללא שגר.

(ב) 4.5 מ"ר לנקבת צאן בוגרת עם שגר.

(ג) 5 מ"ר לזכר צאן בוגר.

(2) מבני העסק, המדרכים והמעברים יהיו עשויים מחומרים חזקים, יציבים, קשיחים, שאינם רעילים ואשר ניתנים לרחיצה, ניקוי וחיטוי בנקל; לא יהיו בהם בליטות, חריצים או אמצעים אחרים, לרבות חשמליים העלולים לפגוע בצאן.

(3) רצפת מבני העסק תיבנה באופן המונע החלקה או עשויה מחומר המונע החלקה או הילכדות טלפיים.

(4) ניקוז:

(א) ברצפת העסק יהיו אמצעים שיבטיחו ניקוז יעיל של מים אל מחוץ למשק אשר יופנו למתקני טיהור שפכים מאושרים על ידי המשדד להגנת הסביבה.

(ב) בגגות מבני העסק יהיו אמצעים לניקוז מי גשמים אל מערכת הניקוז הטבעי באופן שימנע מגע של המים עם ההפרשות והרפד ויצירת תשטיפים.

(5) תאורה - המבנים בעסק יוארו באופן המאפשר פיקוח ומתן טיפול רפואי או אחר בצאן.

(6) אורור - בעל העסק לא יחזיק צאן במבנים שאינם מאווררים.

(7) תאי המלטה:

(א) בסככות העסק יהיו תאי המלטה, או אזור המלטה לקבוצת ממליטות, בהתאם לגודל העדר וממשק ההמלטות במשק.

(ב) בעל עסק לא יאפשר שימוש בתא המלטה ליותר מנקבת צאן אחת בכל פעם.

(ג) שטחו של תא המלטה יהיה ריבועי, ולא יפחת מ-2.6 מ"ר לראש צאן בוגר.

(ד) בעל עסק לא יאפשר המלטה בתא או באזור המלטה שאינו נקי ויבש.

(ה) המנהל ראוי לפטור עסק מהקמת תאי המלטה, או אזור המלטה, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, אם מצא שהתנאים במשק הינם ברמה מספקת למניעת הפצת מחלות הקשורות בתהליך ההמלטה, גם ללא תאי המלטה נפרדים.

(8) תאי טיפולים ובידוד:

(א) בעסק תהיה סככת טיפול בשטח כולל שיאפשר טיפול ב-10% ממספר ראשי הצאן שמותר להחזיק בו.

(ב) בעסק שאין בו סככת טיפול כאמור בסעיף 4.6.4(א8), יחזיק בעל העסק בכל סככה, אמצעי ריסון במספר שלא יפחת מ-10% ממספר ראשי הצאן שמותר להחזיק בה.

(ג) בעסק יהיו אמצעים שיאפשרו לבודד 2% לפחות ממספר ראשי הצאן שמותר להחזיק בעסק. בעת השימוש בו, יהיה מקום הבידוד מופרד מיתר חלקי הסככה באמצעים שימנעו מעבר ראשי צאן ממנו ואליו.

(ד) בעסק יהיו אמצעי ריסון במספר שיאפשר מתן טיפולים וחיסונים ל-10% מהצאן שמותר להחזיק בו. אמצעי ריסון כדוגמת עולים (סגר ראש), תאים פרטניים במכון החליבה כהגדרתו בסעיף 4.6.4.(15), או שביל חיסונים (שוט), בתנאי שיאפשר תנועה חד כיוונית של הצאן.

(9) יונקיה וסככות גידול:

(א) בעל עסק יחזיק שגר באזור מקורה המופרד מיתר חלקי הסככה (להלן - יונקיה).

(ב) בעל עסק יציב בכניסה ליונקיה מתקן שטיפה לנעליים. בעל עסק לא יתיר כניסת אדם ליונקיה אלא לאחר שטיפה של נעליו במתקן שטיפה בכניסה ליונקיה.

(ג) בכניסה ליונקיה יוצב שלט אזהרה בגודל של 60 ס"מ על 40 ס"מ בו יירשם באותיות דפוס בולטות בנוסח הבא: "הכניסה למורשים בלבד".

(10) אבוסים ושקתות:

(א) במבני העסק יותקנו אבוסים ושקתות באופן ובפיזור המאפשר לצאן גישה חופשית ונוחה אליהם.

(ב) השטח המיינמאלי של שוקת או אבוס יחושב בהתאם להנחיות המנהל או הממונה לפי חוק צער בעלי חיים.

(ג) האבוסים והשקתות יותקנו באופן המונע זליגת נוזלים ויצירת רטיבות בשטח המרביץ. בעל העסק ינקוט את כל האמצעים הדרושים כדי לוודא שהאבוסים והשקתות נקיים ומוגנים משמש וגשם ברוב שעות היממה.

(ד) בעדרי צאן במרעה לא תחול הוראה 4.6.4.(ג8), על השקתות והאבוסים.

(ה) השקתות ותותקנה עם חיבור המאפשר מילוי מידי של מים באיכות מי שתייה לפי תקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מי שתייה ומתקני שתייה), התשע"ג-2013.

(ו) האבוסים יכילו מזון המותאם לסוג הצאן ובכמות מספקת לגילו ולצרכיו המיוחדים, בהתאם להנחיות המנהל או הממונה לפי חוק צער בעלי חיים.

(11) מתקנים לאחסון מספוא:

(א) בעל עסק ינקוט בכל האמצעים הדרושים למניעת זיהום או קלקול המספוא, כולל מניעת כניסת בעלי חיים ומזיקים לתאים או למתקנים המצויים בשטח העסק ושמוחזק בהם מזון המיועד להזנת צאן.

(12) מתקני איסוף פסולת:

(א) בעסק יהיו מתקנים ייעודיים לאיסוף פסולת (להלן - מתקני איסוף) בנפח המאפשר איסוף כל הפסולת בעסק בכל עת. מתקני האיסוף יהיו אטומים באופן שימנע דליפה מתוכם וחדירת בעלי חיים לתוכם.

(ב) בעל העסק ינקוט את כל האמצעים הדרושים לפינוי תכולת מתקני האיסוף.

(ג) פסולת רפואית תופנה למתקן שאושר לפי כל דין לפינוי פסולת רפואית כאמור בתקנה 7 לתקנות בריאות העם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים), התשנ"ז-1997.

(13) בורות טבילה :

(א) לפני השער הראשי לעסק יוקמו בורות טבילה מחומרים מונעי חלחול. אורך בור הטבילה לא יפחת מ-3 מטרים, רוחבו לא יפחת מ-4 מטרים ועומקו לא יפחת מ-35 סנטימטרים.

(ב) בסמוך לבור הטבילה יותקן ברז מים.

(ג) בבור הטבילה תותקן מערכת ניקוז, שתאפשר ניקוז תכולתו ומילוי מחדש.

(ד) מילוי בור הטבילה יתבצע בתמיסה של חומר חיטוי שאושר על ידי המנהל ובריכוז עליו הורה.

(ה) בעסק יוחזק בכל עת חומר חיטוי שאושר על ידי המנהל בכמות מספקת להפעלת בור טבילה לכשיידרש לכך.

(ו) בעל העסק ימלא הוראות שניתנו לו מהמנהל, מרופא וטרינר ממשלתי או ממפקח, בהתאם לפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], תשמ"ה-1985, לעניין הפעלת בורות טבילה בכניסה וביציאה מהמשק וכן בעניין הרשאות או מניעת תנועת כלי רכב מהמשק ואליו שלא דרך שערים בהם מופעלים בורות טבילה.

(14) אחסון תכשירים :

(א) בעל העסק יחזיק בנפרד תכשירי חיטוי ניקוי והדברה מתכשירים רפואיים.

(ב) תרכיבי חיסון ותכשירים רפואיים יוחזקו בקירור בהתאם להוראות היצרן על גבי תווית האריזה המאושרת, יוחזקו, לרבות טמפרטורת הקירור.

(ג) המקום בו מאוחסנים התכשירים יהיה סגור ונעול ובכניסה אליו יוצב שלט עליו יהיה כתוב בכתב ברור וקריא "תכשירים".

(ד) לא יחזיק בעל עסק בדיר תכשיר וטרינרי מיוחד אלא לפי מרשם שנחתם בידי רופא וטרינר.

(ה) לא יוחזקו בעסק חומרי חיטוי והדברה ולא יעשה בהם שימוש אלא אם יש להם תעודת רישום כהגדרתה בתקנות מחלות בעלי חיים (תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה), התשמ"ב-1982.

(ו) לא יוחזקו בעסק מזון ומשקאות במקרר או במקומות בהם מוחזקים תכשירים.

(15) מכון חליבה :

(א) בעסק שבו מוחזק צאן לצורך ייצור חלב יהיה מבנה המיועד לחליבת הצאן (להלן: "מכון חליבה").

- (ב) במכון החליבה יותקנו ברזי מים חמים וקרים באיכות מי שתיה וכיורים לצורך שטיפה וחיטוי כלים וציוד, לרבות מערכת החליבה.
- (ג) במכון החליבה יותקן מיכל לאחסון חלב בקירור בביתן או בחדר נפרד.
- (ד) לא יחלוב אדם צאן ולא יבצע פעולות לקראת חליבה אלא אם מכון החליבה ומתקני החליבה נקיים.
- (ה) לא יחלוב אדם צאן נגוע או חשוד כנגוע במחלה מידבקת, כגון שחפת, ברצלזיס או דלקת עטין פעילה.
- (ו) לא יחלוב אדם צאן אם הוא סובל ממחלה מדבקת, מחלת מעיים, מחלת עור או מחתכים מוגלתיים פתוחים.
- (ז) בסיום כל חליבה ינקה בעל העסק את מכון החליבה ומתקני החליבה.
- (ח) כל המכלים, הציוד והכלים הרב פעמיים המשמשים בטיפול, באחסון ובהובלה של חלב יהיו עשויים מחומרים חלקים, עמידים, לא סופגים ולא רעילים וייבנו, כך שניתן יהיה לנקותם בקלות, כדלקמן:
- (1) פלדת אל חלד בהתאם לאשור הרשות המוסמכת.
 - (2) מתכת בלתי רעילה ועמידה בפני התכלות דומה או.
 - (3) זכוכית חסינת אש או פלסטיק או גומי וחומרים דמויי גומי.
- (ט) כל המכלים, הציוד והכלים הרב פעמיים כאמור בסעיף 4.6.4(ח15), יוחלפו בהתאם להוראות היצרן.
- (י) בעל העסק יתעד תחזוקה שוטפת של כל ציוד מכון החליבה וישמור את התיעוד למשך שנה לפחות.
- (יא) בפריטי ציוד שנועדו לשימוש חד פעמי לא ייעשה שימוש חוזר.
- (יב) כל החיבורים במכלים, בציוד ובכלים אלו יהיו חלקים ונקיים משקעים, סדקים או בליטות.
- (יג) במכון החליבה תותקן מערכת שטיפה מסועפת לכל חלקי הצנרת ומיכל החלב. המערכת תאפשר שטיפה וניקיון באופן מכני, ידני או אוטומטי של כל הציוד וחלקיו לאחר כל ריקון.
- (יד) לשם אחסון ציוד וחומרי ניקוי וחיטוי של מכון החליבה, יותקן מחסן ייעודי, המותאם בגודלו לצרכי משק החלב לכמות הצריכה החודשית, שיהיה מאוורר, נעול ומסומן בשלט "ציוד וחומרי חיטוי וניקוי".

4.6.5 ניקיון וסניטציה

- (1) בגמר גידול שגר וכן לאחר פינוי תא המלטה, יבצע בעל העסק ניקוי וחיטוי של המתקנים בהם שהה הצאן.
- (2) בעסק יותקנו מתקנים סניטריים לרחיצת ידיים לעובדים ולמבקרים, הכוללים כיורים וברזים עם מים חמים וקרים. המתקנים ימוקמו לפחות בכניסה למכון החליבה, לביתן מכל החלב, בשירותי העובדים ו/או המבקרים.

- (3) באזור מתקני רחיצת הידיים בעסק יהיו בכל עת סבון, תכשירי ניקוי ומגבות היגייניות אישיות לשם שמירה על היגיינה.
- (4) בעל העסק ידאג לניקוי פרש הצאן מהמבנים בהם מוחזקים ראשי הצאן. פינוי הפרש יעשה בהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה.

4.6.6. פיקוח רפואי

- (1) הצאן בעסק ייבדק על ידי רופא וטרינר לפחות אחת לחודש.
- (2) כל ראש צאן הנמצא בעסק ומגלה סימני מחלה או פציעה, יטופל בהתאם להוראות הרופא הווטרינר.

4.6.7. פינוי פסדים

- (1) פינוי פסדים מהעסק ייעשה באופן שוטף ומידי רק לאתר הטמנה המורשה לפי כל דין לסלק פסדים מאותו סוג או למתקן כלילי פסדים מאותו סוג שאושר ע"י המנהל.
- (2) בעסק שבו מוטמן מכל לאיסוף פסדים שאושר ע"י המנהל, יפוננו ממנו הפסדים בכל עת שהוא מלא עד תום בפסדים וכאמור בסעיף 4.6.7.(1).

4.6.8. רישום ודיווח

- (1) בעל העסק ינהל רישום של כל הטיפולים הרפואיים והחיסונים שניתנו לראשי הצאן בעסק לרבות בדיקות שגרתיות ותוצאותיהן, לפי הפרטים הבאים:
- (א) תאריך.
- (ב) סוג הטיפול ו/או הבדיקה.
- (ג) פרטי בעל החיים שטופלו (מספר תווית אוזן ממשלתית או מספר כוויה).
- (ד) הוראות המשך טיפול (שם התכשיר, מינון, משך זמן הטיפול) שניתנו
- (ה) שמו המלא של מבצע הטיפול ושל הרופא הווטרינר.
- (2) בעל העסק ידווח מיידית ולא יאוחר מ- 24 שעות, ללשכה הווטרינרית המחוזית, על כל תחלואה ו/או תמותה חריגים, כולל מחלה מדבקת או הפלות שאירעו בעסק בשיעור חריג, ויערוך רישום על כך.
- (3) רישומים לפי פרק זה יישמרו ע"י בעל העסק לתקופה שלא תפחת מ-3 שנים.

4.7. כלבים וחתולים

4.7.1. הוראות חוק הנוגעות לעניין

- (1) [פקודת הכלבת 1934.](#)
- (2) [חוק צער בעלי חיים \(הגנה על בעלי חיים\), התשנ"ד-1994.](#)
- (3) [חוק להסדרת הפיקוח על כלבים, התשע"ב-2002.](#)
- (4) [תקנות הכלבת \(החזקת כלבים, חתולים וקופים במאורות בידוד\), תשי"ט-1959.](#)
- (5) [פקודת מחלות בעלי חיים \[נוסח חדש\], תשמ"ה-1985.](#)

- (6) [תקנות מחלות בעלי חיים \(פסדים\), תשמ"א-1981.](#)
- (7) [תקנות מחלות בעלי חיים \(תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה\), תשמ"ב-1982.](#)
- (8) [תקנות להסדרת הפיקוח על כלבים \(יבוא והחזקה של כלבים מסוכנים\), תשס"ה-2004.](#)
- (9) [תקנות להסדרת הפיקוח על כלבים, תשס"ה-2005.](#)
- (10) [תקנות הכלבת \(חיסון\), תשס"ה-2005.](#)
- (11) [תקנות צער בעלי חיים \(הגנה על בעלי חיים\) \(החזקה שלא לצרכים חקלאיים\) התשס"ט-2009.](#)
- (12) [נוהל הפעלת כלביות כמאורות בידוד לפי פקודת הכלבת, 1934, וכמאורת רשות לפי החוק להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ג-2002 \(מאי 2013\).](#)
- (13) [נוהל מסירת כלבים וחתולים משוטטים לאימוץ מכלביות.](#)

4.7.2. הגדרות

בפרק זה -

בעל עסק או עובד מטעמו שבהשגחתו, בפיקוחו או בניהולו פועל העסק וגילו מעל 18 שנים	אחראי
תאגיד רשום שמטרתו ועיסוקו הגנה על בעלי חיים, מניעת סבל מהם ודאגה לרווחתם	ארגון למען בעלי חיים
מקום שעיקר פעילותו ריבוי בעלי חיים	בית גידול
מקום שיעודו קליטת בעלי חיים עזובים ומתן מחסה להם	בית מחסה
כלב או חתול	בעל חיים
מנהל השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, לרבות מי שהוא הסמיך לעניין מפרט זה	המנהל
חוק להסדרת הפיקוח על כלבים, התשע"ב-2002	חוק להסדרת הפיקוח על כלבים
כהגדרתה בחוק להסדרת הפיקוח על כלבים	מאורת רשות
מתחם נקי ומוגן משמש, מרוח ומגשם, שבו מקומות מרביץ במספר ובשטח המספיקים למנוחת כל בעלי החיים שבמתחם בו זמנית	מחסה
מקום שאושר ע"י המנהל להחזקת בעלי חיים מיבוא, לפי תקנה 9 לתקנות מחלות בעלי חיים (ייבוא בעלי חיים), התשל"ד-1974	מקום הסגר
כהגדרתו בחוק להסדרת הפיקוח על כלבים	מרכז רישום
כלוב, כלי קיבול או מרחב מתוחם באמצעים פיזיים המונעים את יציאת בעל החיים ממנו	מתחם
בית גידול, בית מחסה, מקום הסגר, מאורת רשות, פנסיון או כל עסק בו מתקיימים גידול או החזקה או טיפול בבעלי חיים	עסק

פנסיון	עסק שעיקר פעילותו שיכון והחזקה של בעלי חיים, תמורת תשלום לתקופה קצובה
רופא וטרינר עירוני	רופא וטרינר שמינתה רשות מקומית בהסכמת מנהל השירותים הווטרינרים, להיות רופא וטרינר של רשות מקומית
שבב	גוף זיהוי אלקטרוני זעיר המשמש לסימון תת עורי של בעל החיים, כהגדרתו בתקנות צער בעלי חיים (החזקה שלא לצרכים חקלאיים)
תקנות התכשירים	תקנות מחלות בעלי חיים (תכשירי ניקוי, חיטוי והדברה), התשמ"ב-1982
תרכיב חיסון	תרכיב כהגדרתו בתקנות מחלות בעלי חיים (מיקרואורגניזמים, תרכיבים ומעבירים), התשל"ה-1975, המשמש לחיסון בעלי חיים
תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה	כהגדרתם בתקנות מחלות בעלי חיים (תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה), התשמ"ב-1982
תכשיר רפואי	"תכשיר" כהגדרתו בפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981
תקנות צער בעלי חיים (החזקה שלא לצרכים חקלאיים)	תקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (החזקה שלא לצרכים חקלאיים) התשס"ט-2009

4.7.3. תנאים מוקדמים

- (1) בקשה לרישיון עסק תיערך בכתב ויצורפו לה כל אלה:
- (א) תכנית מבנה העסק לפי העניין, בקנה מידה של 1:100.
 - (ב) מפרט טכני וסניטרי של העסק לפי העניין.
 - (ג) תרשים סביבה ומפה מצבית.
 - (ד) רשימת בעלי החיים שיוחזקו בעסק ומספר הפרטים המתוכנן עבור כל מין.
 - (ה) בעל העסק יחזיק תיק ניהול סיכונים אשר יכיל:
 - (1) תכנית למניעת בריחת בעלי החיים.
 - (2) תכנית למניעת פגיעה בעובדים.
 - (3) תכנית למניעת פגיעה במבקרים.
 - (4) סדר פעולות במקרי חירום הכולל אנשי קשר וטלפונים לפי הצורך.
 - (5) פרטי התקשרות עם רופא וטרינר מטפל שהינו בעל ידע וניסיון מתאימים למיני בעלי החיים שיוחזקו בעסק, מאושר ע"י הרופא הווטרינר העירוני של הרשות המקומית שבה ממוקם העסק.
- (2) בעל העסק יוודא קיום מיגון היקפי הולם ו/או אמצעי אבטחה אשר יבטיחו מניעת כניסה לא מבוקרת או מאושרת ו/או יציאת אנשים שאינם מורשים לשטח העסק בכל שעות היממה.

(3) בעסק המיועד לשמש מאורת רשות לא יינתן רישיון עסק אלא אם העסק אושר לשמש כמאורת רשות ע"י המנהל. על עסק זה לעמוד בדרישות ובתנאים המפורטים בנוהל "הפעלת כלביות רשות כמאורות בידוד לפי פקודת הכלבת, 1934 וכמאורת רשות לפי חוק להסדרת הפיקוח על כלבים".

4.7.4. תשתיות וציוד

(1) בעסק שבו מוחזקים כלבים וחתולים יהיו מתחמים נפרדים לכלבים ולחתולים, באופן שאין קשר עין או כל אינטראקציה אחרת בין הכלבים לחתולים, העלולה לגרום לעקה כלשהי אצל מי מהם.

(2) בעסק המיועד לשמש מאורת רשות יהיה חדר נפרד למשרד, אשר יכלול מחשב וחיבור לאינטרנט.

(3) המבנה, הגדרות והמחסות יותאמו למין ולמספר בעלי החיים המוחזקים בעסק ויבטיחו את שלומם, בטיחותם, מניעת בריחתם ואת ביטחון ובריאות הציבור.

(4) החלק הפנימי של העסק (לרבות קירות, רצפות, מחיצות, דלתות ומשקופים) יהיה בנוי מחומרים עמידים, חלקים, אטומים, שאינם סופחי לחות (לרבות עץ) וקלים לניקוי.

(5) רצפת המתחם תהיה בעלת שיפוע המאפשר ניקוז מי השטיפה והפרשות בעלי החיים לתעלת ניקוז המובילה למערכת ביוב מתאימה.

(6) רצפת המתחם תהא עשויה מחומר מונע החלקה, כך שיתאפשר לבעלי החיים לנוע בו ללא סכנת החלקה.

(7) במבנה מתחם, ברצפתו, במצע שבתוכו ובחומרים שמהם עשויים כל אלה לא יהיה כדי לגרום נזק ממשי לבעל החיים הנמצא בתוכו, לגופו או לבריאותו, לרבות בליטות, שקעים, נקודות חשמל לא ממוגנות, פתחי ותעלות ניקוז חשופים.

(8) כל הפתחים במבנה העסק, לרבות שערים, דלתות וחלונות יהיו שלמים ותקינים, ובעלי מנגנון סגירה תקין.

(9) העסק יכלול מתחם ייעודי סגור עבור בעלי החיים לצורך פעילות גופנית ומשחק, אשר יעמוד בתנאים הבאים:

(א) גודלו יתאים למספר בעלי החיים המקסימלי שיכול להכיל העסק.

(ב) המתחם יכלול ציוד תקין לבטיחות העובדים, כגון: מוטות לכידה, כפפות, קולרים לקשירה, רצועות הולכה, זממים, המתאימים לבעלי החיים שבעסק.

(ג) אזור חנייה שגודלו יאפשר כניסת רכבים לשטח העסק ופריקה והעמסת בעלי חיים באופן שימנע את בריחתם ממתחם העסק.

(ד) בעסק שיש בו חצר, תעמוד החצר בתנאים הבאים:

(1) תהיה מגודרת בגדר היקפית בגובה שלא יפחת משני מטרים.

(2) תהיה בנויה באופן שמונע ביעילות מעבר אנשים ובעלי חיים דרכה, מעליה או מתחתיה.

- 3) שער החצר יהיה ניתן לנעילה באופן המונע כניסת אנשים ויציאת בעלי חיים משטח החצר.
- 4) כלובים בחצר צריכים להיפתח לפרוזדור או אזור בטוח אחר, בצורה שלא תאפשר בריחה של בעל חיים.
- 5) שטח חצר המשמשת לפעילות גופנית לכלבים, לא יפחת מ-16 מ"ר לכלב ואם שוהים בה יותר מחמישה כלבים, בו זמנית, יהיה שטחה של החצר גדול ב-2 מ"ר לכל כלב נוסף.
- (ה) חצר בעסק שהוא מאורת רשות תעמוד בנוסף גם בתנאים הבאים:
- 1) שטחה יהיה בגודל מספיק לכניסת כלי רכב להובלת בעלי חיים, באופן שיאפשר העמדת רכב ההובלה בסמוך לכניסה למבנה בו מצויים תאי בעלי החיים.
 - 2) יהיו בחצר אמצעים המאפשרים שטיפה וניקוי של רכב ההובלה.
- (10) תאי שירותים:
- (א) באגפי העסק יותקנו תאי שירותים וציוד סניטרי קבוע, ייעודים עבור עובדי העסק, כדלקמן:
- 1) כיור הממלא אחר הדרישות הבאות:
- (א) בעל חיבור למקור מים זורמים, קרים וחמים, באיכות מי שתיה לפי [תקנות בריאות העם \(איכותם התברואית של מי שתיה ומתקני שתיה\)](#), התשע"ג-2013.
- (ב) גודל הכיור לא יפחת מ-40X30 ס"מ.
- (ג) עשוי מחומר הניתן לחיטוי וניקוי בנקל.
- 2) אמצעים לייבוש ידיים.
 - 3) סבוניות.
 - 4) פח ייעודי.
- (ב) בעסק יהיו תאי שירותים ייעודיים עבור ציבור המבקרים בו אשר ימוקמו בשטח העסק באגף נפרד פיזית מהאגפים בהם מוחזקים בעלי החיים.
- (11) תאים להחזקת בעלי חיים:
- (א) התאים כולם יהיו מקורים באופן המגן מפני גשם ושמם. חלק מהתאים המיועדים להחזקת כלבים יהיו סגורים בתקרה או רשת.
 - (ב) התאים יהיו בנויים באופן המאפשר תצפית על כל חלקי התא גם לפחות צד אחד של התאים לא יהיה חשוף לקהל או למתחמים סמוכים שיש בהם בעלי חיים. אורך צד זה לא יפחת מרבע מהיקף הכלוב או החצר.
 - (ג) רצפת התא וקירותיו יהיו בנויים מחומרים קשיחים שאינם ניתנים ללעיסה, אינם סופגים מים וניתנים לניקוי ולחיטוי בנקל.

(ד) אזורים המיועדים לשינה בכלוב צריכים להיות מבודדים בכדי למנוע תנאי טמפרטורה קיצוניים.

(ה) הציוד הייעודי לשימוש בתאים יהיה עשוי מחומרים ברי חטוי, שאינם קורוסיביים, שאינם רעילים, ואין בהם בכדי לפגוע בבעלי החיים. שימוש בציוד העשוי חומר מתכלה יותר לשימוש חד פעמי בלבד.

(ו) תאים לכלבים, לרבות המרווחים בין הסורגים או עיני הגדרות והרשתות, יהיו בנויים באופן המונע את יציאת הכלבים מן התא. על בעל העסק להתייחס לגדלים פיזיים שונים של כלבים ושונות בצרכיהם(גורים, קשישים) בעת תכנון התאים.

(ז) בעל העסק יתקין מחיצות בין התאים. גובה המחיצות לא יפחת מ-2 מטרים.

(ח) תאים לחתולים יהיו בתוך מבנה סגור שימנע את בריחתם, ויהיו בהם מתקנים ואמצעים מתאימים אשר יאפשרו לתפוס חתול פראי בעת הצורך, באופן שימזער את הפגיעה בו.

(ט) שטחו המזערי של מתחם בו מוחזקים כלבים וחתולים לא יפחת מ:

1) 1 מ"ר - לחתול, וגובה הכלוב לא יפחת מ-1 מטר.

2) 1.2 מ"ר - לכלב שמשקלו עד 10 ק"ג.

3) 2 מ"ר - לכלב שמשקלו מעל 10 ק"ג ועד 20 ק"ג.

4) 3 מ"ר - לכלב שמשקלו מעל 20 ק"ג ועד 40 ק"ג.

5) 3.5 מ"ר - לכלב שמשקלו מעל 40 ק"ג.

(י) לשטח מתחם שבו יותר מחתול אחד יתווספו לא פחות מ-0.6 מ"ר לכל חתול בוגר נוסף או 1.2 מ"ר לחתולה עם גוריה.

(יא) בית מחסה של ארגון למען בעלי חיים יהיה פטור מהאמור בסעיפים 4.7.4.(ט11), ו-4.7.4.(י11), ובלבד ששטח כלוב לחתול אחד לא יפחת מ-0.5 מ"ר, שטח כלוב שבו מוחזקים יותר מחתול אחד לא יפחת מ-0.75 לכל שני חתולים, וגובה הכלוב לא יפחת מ-0.6 מטר.

(יב) שטח מתחם שבו יותר מכלב אחד לא יפחת מצירוף השטח האמור בסעיף 4.7.4.(ט11), מחושב לפי הכלב הגדול ביותר במתחם ועוד שטח של מ"ר אחד לכל 10 ק"ג ממשקלם הכולל של שאר הכלבים במתחם.

(יג) בית מחסה של ארגון למען בעלי חיים יהיה פטור מהאמור בסעיף 4.7.4.(י11), ובלבד ששטח מתחם שבו יותר מכלב אחד לא יפחת מצירוף השטח האמור בתקנה 4.7.4.(ט11), כשהוא מחושב לפי הכלב הגדול ביותר במתחם ושטח של מ"ר אחד לכל 15 ק"ג ממשקלם הכולל של שאר הכלבים במתחם.

(יד) לכלב או לחתול במתחם תהיה גישה חופשית למחסה. שטח המחסה המוגן משמש לא יפחת מהשטח המזערי הנדרש לפי סעיפים 4.7.4.(ח11), ו-4.7.4.(י11).

(טו) תאים יהיו מקומות מרבץ מוגבהים מהקרקע ועשויים מחומר הניתן לחיטוי.

(טז) היה מקום הרביצה דרגש עשוי בטון או מתכת, יונח עליו בידוד תרמי.
(יז) על המצע במקומות המרבץ להישמר נקי, יבש ונטול טפילים.
(יח) היה מקום הרביצה לכלב מיטה, עליה להיות בנויה מחומר עמיד, אטום, בגודל המתאים לכלב שבתא.

(יט) מתחם שמוחזק בו חתול יכלול בתוכו:

- 1) מקום מסתור מתאים.
- 2) משטח מתאים להשחזת ציפורניים.
- 3) ארגז לעשיית צרכים ובו מצע המתאים לכך. מספר ושטח הארגזים יתאים למספר החתולים שבמתחם.

(כ) הוראות סעיף 4.7.4(11ט), לא יחולו על בית מחסה של ארגון למען בעלי חיים.

(12) בעסק שמוחזקים בו יותר מ-20 כלבים ו/או חתולים יהיה מקום המיועד למתן טיפול רפואי וטרינרי לבעלי חיים, הבנוי באופן המונע את בריחת בעלי החיים והגישה אליו תהא בפיקוח בעל העסק או האחראי מטעמו. המקום יכלול אמצעים לטיפול רפואי לבעלי החיים ובכלל אלה שולחן טיפולים ואמצעים למתן עזרה ראשונה.

(13) בעסק שהוא מאורת רשות יהיה חדר טיפולים למתן טיפול רפואי וטרינרי אשר יהיה בר נעילה ובנוי באופן המונע את בריחת בעלי החיים והגישה אליו תהא בפיקוח בעל העסק או האחראי מטעמו.

(14) חדר הטיפולים בעסק שהוא מאורת רשות, יכיל את הציוד הבא:
(א) שולחן טיפולים.

(ב) אמצעים לביצוע ניתוחי עיקור וסירוס כלבים וחתולים (למעט במקרה בו יש למאורת הרשות הסכם עם מרפאה וטרינרית אחרת בה יבוצעו הניתוחים).

(ג) אמצעים למתן טיפול רפואי ראשוני לבעלי החיים במקרה פציעה.

(15) אחסון מזון לבעלי חיים:

(א) אזור לרבות חדר, מחסן או מתקן נפרד לאחסנת מזון לבעלי החיים. האזור יסומן, לרבות באמצעות שילוט, באופן בולט וברור כמקום לאחסון מזון לבעלי חיים.

(ב) בעסק יהיה ציוד מתאים לאחסון המזון לבעלי החיים באופן מסודר, היגיני וסניטרי.

(ג) מזון לא יאוחסן ישירות על הרצפה.

(ד) מזון יבש יוחזק נפרד ממזון אחר.

(ה) על אמצעי קיבול המכילים מזון לבעלי חיים יהיה סימון "לא למאכל אדם מיועד לבעלי חיים בלבד".

(ו) אמצעי הקיבול יסומנו בשם המזון, בעל החיים לו מיועד המזון ותאריך תפוגה של המזון.

(ז) בעל העסק יודא כי באזור אחסון המזון שוררים תנאים מתאימים לשמירה על המזון באופן שימנע את קלקולו, בהתאם להנחיות יצרן המזון. מזון רך ישמר באמצעי קירור ייעודיים.

(ח) כיוור עם ברז מים חמים וקרים צריך להיות נגיש לשם ניקיון כלי האוכל והמים.

(16) אחסון תרכיבי חיסון ותכשירים רפואיים :

(א) תרכיבי חיסון ותכשירים רפואיים יאוחסנו בנפרד מתכשירי חיטוי ניקוי והדברה.

(ב) תרכיבי חיסון ותכשירים רפואיים יוחזקו בקירור בהתאם להוראות היצרן על גבי תווית האריזה המאושרת, לרבות טמפרטורת הקירור.

(ג) לא יוחזקו בעסק מזון ומשקאות במקרר או במקומות בהם מוחזקים תכשירים רפואיים ותרכיבי חיסון.

(17) אחסון תכשירי ניקוי, חיטוי והדברה :

(א) תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה יאוחסנו בארון נעול ונפרד.

(ב) הארון לאחסון חומרי הדברה (להלן - הארון) לא יוצב בחדר בו מוחזק מזון לבעלי חיים.

(ג) ארון האחסון יסומן וישולט באופן בולט וברור "ארון תכשירי חיטוי, ניקוי והדברה".

(ד) הארון יהיה בר נעילה, והגישה אליו תותר בפיקוח בעל העסק או האחראי בלבד.

(18) ניקוז ופסולת :

(א) העסק יתוכנן ויבנה באופן שיאפשר ניקוז יעיל של עודפי נוזלים, שפכים והפרשות.

(ב) ביוב העסק יחובר למרכז טיפול בשופכין, או לרשת ביוב ציבורית, או לניקוז לבור, ובלבד שיקוימו כל התנאים הבסיסיים למניעת זיהומים ו/או סכנה לבני אדם ובעלי חיים. פתחי הניקוז לביוב יכוסו באמצעות רשת.

(ג) ניקוז העסק, לרבות תעלות ניקוז התאים, ימוקמו באופן שימנע חשיפה ישירה ומגע של בעלי החיים אל תוכנו. תעלות הניקוז ימוקמו מחוץ למתחם הכלובים, על מנת שבעלי החיים לא יחשפו אל הביוב שזורם בהן.

(ד) מכלים לאיסוף פסולת מוצקה בעסק יהיו עשויים מחומר חלק שאינו סופג רטיבות, תקינים, שלמים ומכוסים למניעת ריחות, זיהום וכדומה.

(ה) בעסק המשמש כמאורת רשות, רצפת המתחמים תהיה בעלת שיפוע שיאפשר ניקוז יעיל של נוזלים אל תעלת ניקוז, וימנע היקוות מים בעסק. הוראה זו לא

תחול במקרה של החזקת חתולים או כלבים קטנים בלבד, ובתנאי שהמטפל
בעלי החיים ישתמש באמצעים לאיסוף הפרשות, וינקה את התא בתדירות
מספיקה למניעת הצטברות הפרשות, נוזלים ולכלוך.

(ו) בעסק שהוא מאורת רשות יהיה מקרר ו/או מתקן הקפאה לאחסון גוויות בעלי
חיים.

(19) איורור ותנאי טמפרטורה :

(א) בעל העסק יתקין אמצעים לאיורור או מיזוג בשטח התאים להחזקת בעלי
החיים.

(ב) האיורור או המיזוג יפעל באופן שימנע מערבולות אוויר ורעש שעשוי לגרום
לעקה בקרב בעלי החיים.

(ג) מבנה סגור שבו מוחזקים בעלי חיים יאוורר, בכל עת, באחד מהאמצעים
האלה :

1) חלונות הנפתחים אל אוויר החוץ וניתנים לסגירה.

2) מערכת מכאנית לאורור או מיזוג מלאכותי, באופן שזרימת האוויר
תתאים למין, מספר ואופי בעלי החיים המוחזקים במבנה.

(ד) בעל העסק ידאג לתנאי אקלים לרבות הגנה מפני עקת חום או קור ומפני פגעי
מזג האוויר בכל שטח העסק בו מוחזקים בעלי החיים בהתאמה לתנאים שקבע
המנהל.

(ה) בעל העסק יודא כי הטמפרטורה בתאים לא תחרוג מטווח 13-26 מעלות
צלזיוס.

(ו) בעל העסק יודא כי ניתן להתאים את הטמפרטורה בהתאם לנדרש באופן
אקטיבי (חימום וצינון).

(ז) בעל העסק יתקין מדי חום "מינימום מקסימום" בכל יחידת מבנה בעסק
המשמשת לשיכון בעל חיים.

(ח) מכשירי החימום בעסק יעמדו בתקני הבטיחות הנדרשים בכל הנוגע לבטיחות
העובדים ובעלי החיים, ויוצבו באופן שלא יהווה סכנת שריפה או סיכון לבעלי
החיים ובהתאם להנחיות היצרן.

(20) תאורה :

(א) בעל העסק יתקין מערכת תאורה אשר תאפשר בדיקה וניטור ופיקוח של בעלי
החיים בכל עת.

(ב) התאים והחצר בעסק יוארו בתאורה טבעית, ככל הניתן, באופן המאפשר
לבעלי החיים להביע דפוס התנהגות טבעי.

(21) שילוט :

(א) בעסק יוצב באופן בולט ונראה לעין, לפחות שלט אחד בו ייכתב באותיות גדולות ובולטות "אסורה האכלת בעל חיים ו/או נגיעה בו ו/או בכלובו בלא אישור האחראי על העסק או מדריך".

(ב) בכניסה לעסק יוצב שלט במקום גלוי לעין ובו יצוינו:

1) כי בעסק מוחזקים בעלי חיים.

2) ההוראה כי הכניסה לזרים אסורה.

3) פרטי ההתקשרות המעודכנים עם האחראי בעסק.

(ג) בסמוך ליציאה מהעסק יוצב באופן בולט ונראה לעין שלט המציין את החובה לשטיפת ידיים ושמירה על היגיינה.

(22) ציוד עזר:

(א) בעל העסק יודא שמוחזק בעסק בכל עת ובמצב תפעולי תקין הציוד והאמצעים הבאים:

1) אמצעים ליצירת קשר בזמן אמת עם הרופא הווטרינר המטפל.

2) קורא שבבים אוניברסלי - מכשיר אחד או יותר שבאמצעותם ניתן לקרוא סימון תת-עורי בשבב אלקטרוני שמשדר בשני אלה: תדר 134.2 קילוהרץ ובתדר 128 קילוהרץ.

4.7.5 תנאים תפעוליים

(1) כללי:

(א) בעל העסק או האחראי לא יפעילו אלא אם כן:

1) הוא בעל הידע הנדרש להחזקה של בעלי החיים מן הסוג שבעסק ולטיפול בהם.

2) הוא נוכח בעסק בכל עת שהעסק פתוח למבקרים.

(ב) האחראי בעסק לא יתיר מגע בבעל חיים או האכלתו, אלא אם כן הוכח להנחת דעתו, כי האדם שייגע בבעל החיים או יאכילו יודע מהי הדרך הנכונה לעשות זאת בלי לגרום לו כאב או סבל.

(ג) האחראי ינקוט את כל האמצעים הדרושים באופן סביר, בנסיבות העניין, כדי למנוע פגיעה בבעלי החיים או הטרדתם בכל עת, לרבות כשהעסק סגור לקהל.

(ד) האחראי ידאג לביקורת יומית של כל המתקנים במקום, לאיתור תקלות וסימני מצוקה בבעלי החיים.

(ה) כל פתחי העסק ישמרו סגורים בכל עת, באופן שימנע הימלטות, בריחה או יציאה של בעלי החיים.

(ו) האחראי יודא כי קיים בעסק מזון מתאים לסוגי בעלי החיים שבעסק, בכמות המספיקה לשבוע ימים לפחות.

(ז) בעסק שהוא מאורת רשות לא יוכנס בעל חיים שלא עבר טיפול מונע כנגד טפילים (אקטופרזיטים ואנדופרזיטים).

(ח) לא יוצאו בעלי חיים מהעסק ללא אישור האחראי וללא השגחה ופיקוח.

(ט) האחראי לא ישאיר בעל חיים בעסק בלא השגחת עובד לתקופה העולה על 26 שעות רצופות.

(י) האחראי יוודא בדיקת כל בעלי החיים שבעסק בידי רופא וטרינר, בתדירות שלא תפחת מפעם בחודש.

(יא) האחראי יביא לבדיקת רופא וטרינר, בתוך זמן סביר, כל בעל חיים, הנמצא בעסק ומגלה סימני מצוקה, עקה, מחלה או פציעה.

(יב) לכל תא יוצמד טופס הכולל את הפרטים הבאים :

1 מספר שבב.

2 תיאור בעל החיים, לרבות גזע, גודל, מין, סימנים מיוחדים.

3 שנת לידה או שנת לידה משוערת (כאשר שנת הלידה אינה ידועה).

4 בעיות בריאותיות מהם סובל בעל החיים.

5 תיעוד הטיפול הרפואי שבעל החיים מקבל, לרבות תאריך ופרטי מטפל.

6 בעסק שהוא מאורת רשות, יכלול הטופס המוצמד לכל תא גם את הפרטים הבאים :

א) סיבת כניסה (כגון שוטטות / ויתור / נשיכה).

ב) מועד כניסה להסגר ומועד סיום תקופת ההסגר.

ג) פרטי הבעלים הידועים.

(יג) קליטת בעל חיים בעסק שהוא מאורת רשות או בית מחסה של ארגון למען בעלי חיים :

1 האחראי יבדוק הימצאות שבב באמצעות קורא שבבים אוניברסלי מאושר (במקרה ולא נמצא שבב לאחר 2 ניסיונות, יש לבצע בדיקה נוספת ע"י אדם נוסף).

2 האחראי יוודא שלבעל החיים יש חיסון כלבת בתוקף באתר מרכז הרישום.

3 בעל חיים יוחזק בבידוד עד אשר לא יבוצעו סעיפים 4.7.5 (1ג1) ו-4.7.5 (2ג1).

4 לא יוחזק בבית העסק כלב ללא חיסון משושה בתוקף ולא יוחזק חתול ללא חיסון מרובע בתוקף.

5 האחראי יטפל בבעלי החיים בעסק כנגד תולעי מעיים (להלן - תילוע).

6 תארכי מתן החיסון והתילוע יתועדו במסגרת פרטי בעל החיים ויימסרו לכל מי שיקבל לחזקתו את בעל החיים.

7) מותרת דחיית מתן חיסון או תילוע, אם רופא וטרינר קבע ונימק, בכתב, כי עקב גילו או מצבו של הכלב או החתול יש לדחות את מועד מתן החיסון או התילוע.

(2) תנאי ההחזקה:

(א) לכל כלב בעסק, למעט כלב שאינו כשיר לכך מבחינה רפואית, תתאפשר יציאתו פעמיים ביום לפחות למשך 30 דקות בכל פעם, ואם העסק הוא בית מחסה של ארגון למען בעלי חיים - אחת ליומיים לפחות:

1) לטיול כשהכלב קשור ברצועה המוחזקת ע"י אדם המסוגל לשלוט בכלב ועם מחסום פה, אם הכלב הוא כלב מסוכן.

2) או לחצר העסק.

(ב) בעל העסק יחזיק גורי כלבים וחתולים מגיל 60 יום ועד תום החיסונים (כלבת + משושה) באופן אשר מונע כל מגע בין בעל החיים לבין מבקרים (בכלובים עם דופן זכוכית או פלסטיק אטומה).

(ג) בעל העסק יודא כי הכלבים והחתולים המוחזקים בעסק מחוסנים בהתאם לגילם, לרבות חיסוני משושה ומרובעת (בהתאמה), על מנת למנוע הפצת מחלות. סוגי החיסונים יהיו על פי המלצות ארגון הרופאים הווטרינרים בישראל.

(ד) בעל העסק יודא כי כל הכלבים בבית העסק מסומנים בשבב בהתאם לחוק להסדרת הפיקוח על כלבים.

(ה) היה העסק בית גידול או בית מחסה, יהיו בעלי החיים מוחזקים ברישיון מטעם הרשות המקומית בה נמצא העסק.

(ו) לאחר מכירתו או מסירתו של כלב שגילו מעל 3 חודשים לבעלים חדש, באחריות בעל העסק לוודא העברת בעלות, לרבות דיווח לרופא הווטרינר העירוני, כנדרש בחוק להסדרת הפיקוח על כלבים ותקנותיו.

(ז) אחראי יחזיק בעל חיים חולה במחלה מידבקת או חשוד ככזה, בבידוד משאר בעלי החיים ובמתחם נפרד באופן שימנע כל מגע בינו לבין מבקרים.

(3) ניקיון ותחזוקה:

(א) מתחם, הציוד שבתוכו, המצע וכלי המים והמזון, יהיו נקיים מלכלוך ומהפרשות גוף ו/או פסולת במידה שאינה סבירה בנסיבות העניין.

(ב) מתקני התאורה והאוורור במבנה יהיו נקיים מאבק ו/או מכל לכלוך אחר, באופן סביר בנסיבות העניין.

(ג) כל מכלאה ו/או כלוב צריכים לעבור ניקוי יומיומי.

(ד) יש לנקות את הפרשות בעלי החיים מכל האזורים לפחות פעם ביום.

(ה) כל תא צריך לעבור חיטוי יסודי בין החלפת בעלי חיים או כל 7 ימים (הקודם מבין השניים).

(ו) כל הכלים, לרבות אמצעי קיבול למזון וחומרי הבידוד צריכים לעבור חיטוי יסודי לפני שימוש חוזר בתא אחר.

(ז) יש לנקוט בכל האמצעים האפשריים בכדי למנוע התפשטות פרעושים במכלאה.

(ח) בעת ניקוי מתחם במים, לא יופנה זרם מים אל בעל חיים ויינקטו כל האמצעים למניעת פגיעה בבריאותו של בעל החיים כתוצאה מהרטבתו.

(ט) לא ימצאו בעלי חיים במתחם בעת טיפול באמצעות חומר העלול לפגוע בבריאותם.

(י) פסולת תפונה בתדירות מספקת כך שלא תצטבר מעבר לסביר ותגרום למטרד.
(יא) בעל העסק יודא כי לא תהיה גישה למכרסמים, מעופפים ושאר מזיקים אל המזון המוחזק בעסק.

(יב) בעל העסק יודא שמזון מקולקל או עבש ייזרק.

(יג) חומרי הניקוי והחיטוי בהם ישתמש בעל העסק יהיו עם תעודת רישום כהגדרתה בתקנות התכשירים. רשימות חומרי החיטוי וההדברה כפי שהן מתעדכנות מזמן לזמן, מופיעות באתר האינטרנט של השירותים הווטרינרים ובריאות המקנה בקישור שלהלן :

<https://www.moag.gov.il/vet/Yechidot/TachshirimTrufot/Pirsu.mim/Pages/default.aspx>

(4) טיפול בגוויות בעלי חיים ואיסופן :

(א) מת בעל חיים בעסק, על האחראי לוודא כי מתבצע פינוי של הגוויה בתוך 24 שעות לתחנת איסוף פסדים שקבעה הרשות המקומית ושבתחומה נמצא העסק, או להעבירה למתקן כילוי או לאתר הטמנה או מחזור מאושרים לפי כל דין.

(ב) בעסק שהוא מאורת רשות, יקוימו גם התנאים הבאים :

1) גוויות בעלי החיים יאוחסנו במקרר (בטמפרטורה של 0-4 מעלות צלזיוס) ו/או במתקן הקפאה עד לפינויך.

2) פינוי הגופות מהמקרר ו/או ממתקן ההקפאה יבוצע אחת לשבוע או שבועיים בהתאמה, למתקן כילוי או לאתר הטמנה או מחזור מאושרים לפי כל דין.

3) במקרה של חשד למחלה, תישמר גווייתו של בעל החיים ו/או חלקיה בקירור בלבד (בטמפרטורה של 0-4 מעלות צלזיוס), בנפרד מגוויות בעלי חיים אחרים, ותובא בתוך 24 שעות לבדיקה במעבדות המכון הווטרינרי בבית דגן ע"י הרופא הווטרינר העירוני של הרשות המקומית שבתחומה העסק.

(5) הדברה :

(א) באחריות בעל העסק לבצע הדברה תקופתית ובהתאם לצורך. ההדברה עצמה תבוצע אך ורק על ידי מדביר מוסמך (בהתאם ל**חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית - התשע"ו-2016**).

(ב) בעל העסק יודא כי בידיו של המדביר תיעוד של כל פעולות הדברה שבוצעו בעסק.

(ג) חומרי ההדברה בהם ישתמש בעל העסק יהיו עם תעודת רישום כהגדרתה בתקנות התכשירים. רשימות תכשירי הניקוי, החיטוי וההדברה, כפי שהן מתעדכנות מזמן לזמן, מופיעות באתר האינטרנט של השירותים הווטרינרים ובריאות המקנה בקישור שלהלן :

<https://www.moag.gov.il/vet/Yechidot/TachshirimTrufot/Pirsu.mim/Pages/default.aspx>

(6) עובדים :

(א) בעסק יועסק לפחות עובד אחד כ"אחראי" שיהיה בעל הידע הנדרש להחזקה של בעלי החיים מן הסוג שבעסק ולטיפול בהם.

(ב) האחראי יהיה נוכח בעסק בכל עת שהעסק פתוח למבקרים.

(ג) כל העובדים בעסק יחוסנו כנגד מחלת הכלבת בהתאם להמלצות משרד הבריאות, כפי שיינתנו מעת לעת.

(ד) בעל העסק יעסיק עובדים בהיקף המתאים למספר בעלי החיים בעסק.

(ה) בעסק שהוא מאורת רשות יועסק כלבן שתפקידו לטפל בבעלי החיים שבכלביה, בהתאם להוראות הרופא הווטרינר העירוני.

(ו) רופאים וטרינרים, כלבנים ולוכדי כלבים המועסקים בעסק שהוא מאורת רשות, יעברו הכשרה ייעודית המתאימה לתפקידם.

(7) אימוץ :

(א) מסירת כלבים וחתולים לאימוץ, מעסק שהוא מאורת רשות או מעסק שהוא בית מחסה של ארגון למען בעלי חיים, תעשה לפי הוראות **נוהל מסירת כלבים וחתולים משוטטים לאימוץ מכלביות**, המפורסם באתר השירותים הווטרינרים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר.

4.7.6. תיעוד ודיווח

(1) בעל העסק יודיע, לרופא הווטרינר העירוני של הרשות המקומית שבתחומה נמצא העסק, על העסק שבבעלותו או בניהולו; ההודעה תהיה לפי הטופס שבנספח א' ויפורטו בה סוגי בעלי החיים שיוחזקו בעסק ומקום החזקתם בו.

היו בעסק כלבים - יעביר דיווחים לרופא הווטרינר העירוני בהתאם לנדרש בחוק ובתקנות להסדרת הפיקוח על כלבים.

(2) בעל העסק יעביר לרופא הווטרינר העירוני, לא יאוחר מהיום העשירי בכל חודש, דוח לפי נספח ב', על בדיקות בעלי חיים בעסק.

(3) בעל עסק ינהל רישום של כל גילוי סימני מחלה ומצוקה אצל בעל חיים והבדיקות והטיפולים הרפואיים שניתנו לבעלי החיים שבעסק, לרבות חיסונים ובדיקות שגרתיות ותוצאותיהן. רישום כאמור יכלול:

(א) תאריך.

(ב) סוג הטיפול או הבדיקה.

(ג) פרטי בעל החיים שטופל.

(ד) הוראות המשך טיפול שניתנו.

(ה) שמו, חתימתו ומספר רישונו של הרופא הווטרנר שבצע את הבדיקה או הורה על הטיפול.

(4) בעל העסק ינהל רישום של תמותת בעלי חיים בעסק אשר תכלול את הפרטים הבאים:

(א) תאריך המוות.

(ב) פרטי בעל החיים שמת.

(ג) המקום שאליו הועברה גוייתו של בעל החיים.

(5) בעל העסק ישמור רישום כאמור בסעיפים 4.7.6 (3) ו-4.7.6 (4), למשך שנתיים מיום עריכתו.

(6) תיעוד פעולת ההדברה ישמר בעסק חצי שנה מסיום פעולת ההדברה. התיעוד תכלול פרטים אלו:

(א) שם המדביר, מס' רישוי המדביר ומענו.

(ב) תאריך הפעולה.

(ג) סוג חומר ההדברה ומהותו.

(7) בעסק שהוא מאורת רשות, ידווח ויתעד האחראי, גם את הפרטים הבאים:

(א) סיכום פרטי בעלי החיים בהתאם לסוגם ומספר הפרטים מכל סוג.

(ב) תאריך כניסת בעל החיים לעסק ואם נולדו בעסק - תאריך הולדתם.

(ג) שם בעל החיים, גזעו, גילו, מינו וסימנים פיזיים מזהים אחרים (כגון: גודל, צבע, מצב עיקור, שנת לידה משוערת, אורך שיער, קיטום אוזניים).

(ד) מספר שבב באם מסומן.

(ה) מועד בדיקת השבב ופרטי הבודק, בין אם נמצא שבב ובין אם לא.

(ו) מקור בעל החיים:

1) בעל חיים שנולד בעסק - תאריך לידה.

2) מאדם פרטי - שם, ת.ז. כתובת ומספר טלפון.

3) מעסק - שם, כתובת ומספר טלפון של העסק.

4) מייבוא - העתק מהיתר הייבוא ופרטי היבואן.

5) מתפיסה - שם הלוכד, כתובת הלכידה, נסיבות לכידה.

- (ז) העתק היתר העברה בהתאם לנדרש לפי כל דין.
- (ח) סיבת הבאת בעל החיים לעסק.
- (ט) הפרטים המזהים ופרטי התקשרות של מחזיק הכלב לפי הרשום ברשות, במרכז הארצי לרישום כלבים או לפי מידע שהתקבל ממי שהביא את בעל החיים למאורת הרשות.
- (י) פרטי וטרינר מטפל (שם, כתובת, טלפון).
- (יא) טופס מידע רפואי, שבנספח ג', שבו פירט בעלי הכלב בעיות רפואיות המצריכות התייחסות מיוחדת.
- (יב) בבעל חיים המובא להסגר כלבת בעקבות נשיכה, יש לתעד את פרטי הנשוך, מועד הכניסה להסגר ומועד סיום ההסגר.
- (יג) האחראי יוודא כי כל החיסונים נרשמים בפנקס חיסונים וטיפולים עבור כל בעל חיים. באחריות בעל העסק לוודא כי חיסוני הכלבת דווחו לרשות המקומית כנדרש.
- (יד) האחראי במאורת רשות ישמור תיעוד מכל אלו:
- 1) תרשומת מכל פניה בעל-פה והעתקים מכל פניה בכתב בנוגע לבעל החיים.
 - 2) עדכון על כל הליך משפטי בנוגע לבעל-החיים.
 - 3) פרטים לגבי פעולות שנעשו לאיתור הבעלים של בעל-חיים.

4.7.7 נספחים

- 1) נספח א' - טופס הודעה על הפעלת עסק.
- 2) נספח ב' - דוח על בדיקת בעלי חיים בעסק.
- 3) נספח ג' - טופס מידע רפואי.

נספח א'

הודעה על הפעלת עסק לרופא הווטרינר של הרשות המקומית
(בהתאם לתקנה 9(א) לתקנות צער בעלי חיים (החזקה שלא לצרכים חקלאיים)

שם בעל העסק _____ מס' זהות _____

טלפון _____ כתובת המודיע _____

שם העסק וכתובתו: _____

סוג העסק: (יש לסמן את החלופה המתאימה)

מקום הסגר

מאורת רשות

בית גידול

בית מחסה

פנסיון

אחר

סוגי בעלי החיים שיוחזקו במיתקן ומקום החזקתם:

הצהרת המודיע –

1. אני מצהיר כי כל הפרטים המפורטים לעיל מדויקים; ידוע לי כי אין בהודעה זו כדי לפטור אותי מהצורך למלא אחר הוראות כל דין;
2. ידוע לי כי שינוי בפרטים המפורטים לעיל מחייב הגשת הודעת שינוי.

תאריך _____ שם המבקש _____ חתימה _____

אישור קבלת הודעה

אני הח"מ _____ מאשר בזה כי ביום _____ קיבלתי את ההודעה.

תאריך _____ שם החותם _____ שם הרופא הווטרינר העירוני של _____ חתימה _____
הרשות המקומית

נספח ב'

בהתאם לתקנה 12(א)6 לתקנות צער בעלי חיים (החזקה שלא לצרכים חקלאיים)

לכבוד הרופא הווטרנר העירוני של הרשות המקומית _____

דוח על בדיקת בעלי חיים בעסק

שם העסק וכתובתו: _____

שם בעל העסק _____ מס' זהות _____ טלפון _____

שם האחראי על העסק _____ טלפון _____

1. אני מודיעך כי ד"ר _____ מס' רישיון _____

טלפון _____ סלולרי _____ בדק את בעלי החיים שבעסק

בתאריכים _____

_____ האחראי על העסק

אני הח"מ, ד"ר _____ רישיון מס' _____ ביקרתי בעסק בתאריך _____

בדקתי את כל בעלי החיים הנמצאים בו ומצאתי –

כי הם אינם פצועים ואינם מגלים סימני מחלה ;

כי בעלי החיים שבדקתי המפורטים בטור א' להלן פצועים או מגלים סימני מחלה כמפורט

בטור ב' להלן וניתנו להם הוראות הטיפול המפורטות בטור ג' להלן :

טור א' פירוט בעלי החיים ותיאורם ¹⁶	טור ב' תיאור המחלה או הפציעה	טור ג' הוראות טיפול שניתנו

הערות נוספות _____

_____ חתימה

_____ מס' רישיון

_____ שם הרופא הווטרנר

_____ תאריך

¹⁶ אם בעל החיים מסומן יש לרשום את הסימון או את מספר השבב.

נספח ג'

טופס מידע רפואי

אני

שם פרטי:	שם משפחה:	ת.ז.:	כתובת:
----------	-----------	-------	--------

בעליו של:

סוג בעל חיים:	שם:	צבע:	מין: ז / נ	מס שבב:
---------------	-----	------	------------	---------

מביא את בעל החיים לצורך: _____

למיטב ידיעתי בעל החיים בריא ואינו סובל מבעיות רפואיות הדורשות טיפול מיוחד.

בעל החיים סובל מבעיות הרפואיות הבאות:

טפול נדרש	בעיה רפואית

פרטי הרופא הווטרינר המטפל איתו ניתן ליצור קשר במקרה הצורך

שם: _____ טל: _____

במקרה הצורך נמיתן ליצור איתי קשר בטלפון: _____ טל נוסף: _____

או עם: _____ בטל: _____

חתימה

שם מלא

תאריך

פרק 5 - הרשות הארצית לכבאות והצלה

תחילתן של ההוראות במפרט אחיד כפי שנקבעה במפרט היא :

- (1) לגבי עסק שביום הפרסום אין לו רישיון, היתר זמני או היתר מזורז - ביום הפרסום.
- (2) לגבי עסק שביום הפרסום היה לו רישיון או היתר זמני - שלוש שנים מיום הפרסום, על אף האמור בפסקה זו :
- (א) הוראות אשר נקבעו על ידי מי שהוסמך על ידי השר לביטחון פנים לעניין המטרה המפורטת בסעיף 1(א)(2) לחוק - תחילתן היא ביום הפרסום.
- (ב) הוראות אשר נקבעו על ידי מי שהוסמך על ידי השר לביטחון פנים לעניין המטרה המפורטת בסעיף 1(א)(7) לחוק - תחילתן תהיה במועד פקיעת תוקף הרישיון או ההיתר הזמני או שלוש שנים מיום הפרסום, לפי המוקדם מביניהם, ואולם לגבי הוראות שלא נדרשו בעבר, בכתב, מן העסק, לפי כל דין, תחילתן תהיה 90 ימים ממועד פקיעת תוקף הרישיון או ההיתר הזמני או שלוש שנים מיום הפרסום, לפי המוקדם מביניהם.
- (ג) אם נכללה בהן דרישה להתקנת מערכות כיבוי או גילוי אוטומטיות - תחילתה של אותה דרישה תהיה שנה ממועד פקיעת תוקף הרישיון או ההיתר הזמני או שלוש שנים מיום הפרסום, לפי המוקדם מביניהם.

5.1. הוראות חוק הנוגעות לעניין

- 5.1.1. חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012, והתקנות על פיו.
- 5.1.2. דיני התכנון והבנייה, לרבות חלק ג' לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970 - בטיחות אש בבניינים.
- 5.1.3. חוק רישוי עסקים התשכ"ח-1968 (להלן - החוק), והתקנות על פיו.

5.2. הגדרות

- 5.2.1. "ברז כיבוי אש" - ברז לכיבוי אש המתאים לתקן ישראלי ת"י 448 "הידרנט לכיבוי אש" על חלקיו לפי פירוט הקטרים הבאים :
 - (1) "2 על זקף בקוטר 2".
 - (2) "2*2 על זקף בקוטר 3".
 - (3) "3 על זקף בקוטר 3".
 - (4) "3 על זקף בקוטר 4".
 - (5) "2*3 על זקף בקוטר 4".
 - (6) "4 על זקף בקוטר 6".
 - (7) "2*3 על זקף בקוטר 6".
- 5.2.2. "סידורי בטיחות אש והצלה" - לרבות אמצעים המותקנים בנכסים, דרך קבע או באופן ארעי, והמיועדים, בין השאר, לכל אחד מאלה :
 - (1) מניעת דליקות והתפשטותן.

- (2) כיבוי דליקות, צמצום נזקיהן והקלת פעולות לכיבוי דליקות.
- (3) מילוט וחילוץ לכודים והקלת פעולות למילוטם ולחילוצם.
- (4) הצלת חיי אדם ורכוש.
- (5) דרכי התקשרות.
- (6) כל צורך הנדרש לביצוע פעולות כיבוי והצלה.
- 5.2.3 "גפ"מ" - גז פחמימני מעובה כמשמעותו בתקן ישראלי ת"י 158 מתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ).
- 5.2.4 "גורם מוסמך" - אחד מאלה :

גורם מוסמך	נושא
תחזוקאי או מבקר מטפים מורשה בהתאם לתקן ישראלי ת"י 129 חלק 1 מטפים מטלטלים - תחזוקה	תקינות מטפים מטלטלים
בעל רישיון בתוקף לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, התשי"ד-1954 ותקנותיו, אשר רשאי לתת אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו	תקינות מערכת החשמל ותאורת החירום
בעל רישיון בתוקף לעבודות גפ"מ לפי תקנות הגז (בטיחות ברישוי) (רישוי עסקים עבודות בגפ"מ), התשס"ו-2006, אשר רשאי לתת אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו	התאמה ותקינות מערכת הגז לתקן ישראלי ת"י 158 מתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ)

- 5.2.5 "מתבן" - סככה מקורה המיועדת לאחסון קש וחציר, למעט בורות תחמיץ ומיכלי תערובת בהם לא מאוחסן קש.
- 5.2.6 "מתבן בינוני" - מתבן אשר מיועד לאחסון קש וחציר במשקל שבין 200 ל-600 טון.
- 5.2.7 "מתבן גדול" - מתבן אשר מיועד לאחסון קש וחציר במשקל מעל 600 טון.
- 5.2.8 "מתבן קטן" - מתבן אשר מיועד לאחסון קש וחציר במשקל של עד 200 טון.
- 5.2.9 "ציוד כיבוי" - ציוד, מתקנים וחומרים המשמשים לכיבוי דליקות ומניעתן.
- 5.2.10 "תקן ישראלי (ת"י)" - תקן ישראלי רשמי או תקן ישראלי כמשמעותו בחוק התקנים.

5.3 כללי

- 5.3.1 מפרט זה מתייחס לדרישות סידורי בטיחות האש הבסיסיות והחיוניות לצמצום הסכנה לחיים ולרכוש באירוע כבאות והצלה, וביצועו אינו מבטיח מניעת דליקות ונזקיהן. בעל העסק יפעיל את העסק בכל עת, תוך נקיטה והתקנת סידורי בטיחות אש והצלה ההולמים את היקף הפעילות בעסק, רמת הסיכון הנובעת מאופי הפעילות בעסק, ממספר השוהים בו, ממיקומו, משטחו ולפי כל דין, ולכל הפחות לפי מפרט זה.
- 5.3.2 אין בדרישות המופיעות במפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות על פי כל דין, לרבות דיני התכנון והבנייה.

5.3.3. מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיפים 5.3.1 ו-5.3.2, אין בהוראות מפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות בדיני התכנון והבנייה, לצורך קבלת היתר בנייה, או ההוראות לעניין המשך אכלוס הנכס, ובכל מקום בו ישנה התייחסות במפרט לדרישות הנוגעות לבטיחות אש בעסק, הן יבואו בנוסף לדרישות תקנות אלו.

5.3.4. לא התקיימו בעסק דיני התכנון והבנייה, חובה ליידע על כך את רשות הכבאות, ועשויות לחול לגביו דרישות נוספות בהתאם לקביעת נותן האישור, עד להסדרת עמידתו בהוראות דיני התכנון והבנייה.

5.3.5. הפניות במפרט לתקן ישראלי (ת"י) מחייבות כי תתקיים התאמה מלאה בין מבנה העסק, תכולתו וסידורי בטיחות אש והצלה בו, לבין הדרישות הקבועות בתקן, ובעל העסק, או מי מטעמו שמונה לעסוק בתחום זה, מחויב להכיר את דרישות התקן ולוודא כי תתקיים התאמה מלאה של העסק כנדרש.

5.3.6. הדרישות המופיעות במפרט יקוימו לכל אורך תקופת פעילותו של העסק, ובעל העסק אחראי לכך שלא יתבצעו כל שינויים בעסק, העומדים בסתירה להוראות המפרט ולתנאי הרישיון.

5.3.7. תחזוקת סידורי בטיחות אש והצלה:

(1) סידורי בטיחות אש והצלה יימצאו במצב תקין בכל עת, ובעל רישיון העסק יוודא את ביצוען של הבדיקות, הטיפולים וכל פעולה אחרת הנדרשת לצורך כך (להלן - תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה).

(2) תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה תתבצע לפי הוראות התקן הישראלי (ת"י) התקן והוראות היצרן, ואם ניתנו הוראות נוספות על ידי נותן האישור - בהתאם להוראות אלו.

5.3.8. תיקון הוראות הנציב אליהן מפנה מפרט זה, יחול על העסק בהתאם להוראות סעיף 4ג7 לחוק.

5.4 הפרדות ועמידות אש

5.4.1. המרחק בין המתבן למבנים סמוכים לא יפחת מ-15 מטרים. במידה ולא ניתן יהיה למקם את המתבן במרחק הנדרש, יתוכנן קיר הפרדה בעל עמידות אש למשך שעתיים לפחות. הקיר יהיה בנוי מלבנים או מבלוקים או מבטון. רצפת המתבן תהיה עשויה מבטון או מצע מהודק אחר.

5.4.2. בעל העסק ינקה ויחזיק את היקף שטח העסק נקי מצמחים, חומרים דליקים ומכל דבר אחר העלול להתלקח או לבעור כמפורט להלן:

(1) מסביב למתבן - רצועת קרקע ברוחב 10 מטר לפחות.

(2) מסביב לסככות בעלי החיים - רצועת קרקע ברוחב 3 מטר לפחות.

(3) מסביב למבנים אחרים - רצועת קרקע ברוחב 5 מטר לפחות.

5.5 דרכי מוצא

5.5.1. בסככת בעלי חיים פתחי היציאה למילוטם בשעת חירום יהיו בשני כיוונים מנוגדים. רוחב הפתחים לא יפחת מ-3 מטר.

5.6. שילוט

- 5.6.1. במבני עסק יותקנו שלטים שבהם נכתב "יציאה" מעל פתחי העסק ובמקומות בהם כיוון היציאה מהעסק לא נראה באופן ברור.
- 5.6.2. הכיתוב על השלטים יהיה בגוון לבן על גבי רקע ירוק. גובה האותיות יהיה 15 סנטימטרים לפחות ועוביין יהיה 15 מילימטרים לפחות. המרווח בין האותיות יהיה לפחות 1 סנטימטר.
- 5.6.3. לשלטים תותקן תאורה מרשת החשמל של הבניין וממקור חשמל עצמאי המבוסס על סוללות נטענות המאפשרות זמן תאורה של 60 דקות. גוף התאורה יתאים לתקן ישראלי ת"י 20, חלק 2.22 מנורות: דרישות מיוחדות - מנורות לתאורת חירום, והוא יופעל בעת הפסקת חשמל או נפילה במתח רשת החשמל.

5.7. פריסת ברזי כיבוי

- 5.7.1. בסמוך למתבן גדול יותקן ברז כיבוי אש בקוטר 3" ובספיקה של 1150 ליטר/דקה. ברז הכיבוי אש יותקן במרחק שלא יפחת מ-15 מטר ולא יעלה על 30 מטר מפתח המתבן.
- 5.7.2. יותקן ברז כיבוי אש בקוטר של 3" בספיקה שלא תפחת מ-450 ליטר/ דקה בלחץ שאירי של 1.4 בר ובמרחק שלא יעלה על 80 מטרים מהעסק.
- 5.7.3. בסמוך למתבן בינוני יותקן ברז כיבוי אש בקוטר 3". ברז הכיבוי אש יותקן במרחק שלא יפחת מ-15 מטר ולא יעלה על 30 מטר מפתח המתבן.
- 5.7.4. בסמוך למתבן קטן יותקן ברז כיבוי אש בקוטר 2". ברז הכיבוי אש יותקן במרחק שלא יפחת מ-15 מטר ולא יעלה על 30 מטר מפתח המתבן.

5.8. ציוד כיבוי

- 5.8.1. בעסק ששטחו עד 200 מ"ר, יותקן גלגלון כיבוי אש עם זרנוק בקוטר 3/4" עם מזנק צמוד, כך שיינתן מענה לכיסוי כל שטח העסק. תשתית הצינורות לגלגלון תהיה ממתכת. אם קיימת הפרדת אש ועשן בין חלקי העסק, יש להתקין ציוד כאמור בכל אחד מחלקיו.
- 5.8.2. בעסק ששטחו מעל 200 מ"ר יותקנו עמדות כיבוי אש כך שיתנו מענה לכיסוי כל שטח העסק.
- 5.8.3. כל אחת מעמדות הכיבוי תכיל:
(1) ברז כיבוי בקוטר 2".
(2) ברז כיבוי בקוטר 2".
(3) 2 זרנוקים בקוטר 2" באורך 15 מ' כל אחד.
(4) מזנק בקוטר 2".
(5) גלגלון עם צינור בקוטר 3/4" עם מזנק צמוד.
(6) מטפה כיבוי מסוג אבקה יבשה במשקל של 6 ק"ג.
- הציוד יאוחסן בארון שמידותיו לכל הפחות: גובה 120 ס"מ, רוחב 80 ס"מ, ועומק 30 ס"מ. על הארון ייכתב: "עמדת כיבוי אש".
- 5.8.4. ליד ברז כיבוי המותקן במתבן תותקן עמדת כיבוי אש הכוללת:
(1) 2 זרנוקים בקוטר 2" באורך 15 מ' כל אחד.

(2) מתאם "3 ל- 2".

(3) מזנק בקוטר "2".

(4) מטפה אבקה במשקל של 6 ק"ג.

תשתית הצינורות לברזים הרשומים לעיל תהיה מתכת.

5.8.5 בעסק יוצבו מטפי כיבוי מסוג אבקה יבשה במשקל של 6 ק"ג, במספר של מטפה אחד על כל 300 מ"ר וזאת בנוסף למטפי הכיבוי שנדרש להציב בעמדת כיבוי (אם נדרש).

5.8.6 בדיקת מטפי הכיבוי ותחזוקתם תעשה לפי האמור בתקן ישראלי ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים - תחזוקה.

5.8.7 ציוד הכיבוי יהיה נגיש וזמין ויוחזק במצב תקין בכל עת.

5.9 מערכת החשמל

5.9.1 מערכת החשמל המותקנת במקום תתוכנן ותבוצע בהתאמה לחוק החשמל התשי"ד-1954 (להלן - חוק החשמל) ותקנותיו.

5.9.2 על גבי לוח חשמל יותקן שלט פולט אור שבו ייכתב "חשמל, לא לכבות במים".

5.9.3 מערכת החשמל תיבדק אחת לחמש שנים.

5.10 מערכת הגפ"מ

5.10.1 מערכת הגפ"מ המשמשת את העסק תענה לתקן ישראלי ת"י 158 מיתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ).

5.10.2 מערכת הגפ"מ, המכשירים והאביזרים לצריכת גז והמנדפים הקיימים בעסק, יתוחזקו במצב תקין בכל עת.

5.11 אישורים

5.11.1 בעל העסק ישמור בשטח העסק בכל עת את המסמכים המפורטים להלן, ויצגם או ימסרם לאדם המוסמך לבדוק עמידת העסק בדרישות לעיל:

(1) אישור גורם מוסמך כי מטפי הכיבוי הקיימים בעסק נבדקו בהתאם לתקן ישראלי ת"י 129 חלק 1, מטפים מיטלטלים - תחזוקה, ונמצאו תקינים.

(2) אישור כי מערכת החשמל המותקנת במקום, נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה לחוק החשמל התשי"ד-1954 (להלן - חוק החשמל) ותקנותיו, כולל תאורות החירום המותקנות במקום. על האישור לכלול התייחסות למיקום ותקינות מפסק חשמל ראשי לשעת חירום (במידה וקיים) וטבלה המפרטת את מיקום לוחות החשמל, מספרם ואת גודל האמפר של כל לוח. האישור יינתן על-ידי בעל רישיון בתוקף לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי לתת אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.

(3) אישור על בדיקת התאמתה ותקינותה של מערכת הגז לדרישות תקן ישראלי ת"י 158 מיתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ). האישור יינתן על ידי בעל רישיון בתוקף לעבודות גפ"מ לפי תקנות הגז (בטיחות ברישוי) (רישוי עסקים עבודות בגפ"מ) תשס"ו-2006, אשר רשאי לתת אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.

5.12 נספחים

5.12.1. את פרסומי הרשות הארצית לכבאות והצלה כולל תיקיית טפסים אחידים לאישורים ניתן למצוא באתר הרשות הארצית לכבאות והצלה ולהורידם ממנו.

סיומת